

2023

SKONSOLIDOWANE

ROCZNE

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

**Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi
Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa
i Sprawiedliwości (eu-LISA)**

Skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności za 2023 r.

przyjęte przez zarząd eu-LISA 20 czerwca 2024 r.

Dokument 2024-153 REV 2

Spis treści sprawozdania

Spis wykresów i tabel	5
Skróty i akronimy	7
eu-LISA – Agencja w skrócie	9
Systemy informacyjne w dziedzinie WSiSW powierzone eu-LISA	15
Analiza i ocena zarządu	18
Przedmowa dyrektora wykonawczej	20
Streszczenie	22
Wprowadzenie	29

CZĘŚĆ I:

Tegoroczne osiągnięcia	31
1. Zarządzanie operacyjne i rozwój działających systemów	35
1.1. System Informacyjny Schengen (SIS)	35
1.2. Wizowy system informacyjny (VIS)	38
1.3. Europejska baza danych odcisków palców do celów azylowych (Eurodac)	40
1.4. Oprogramowanie wzorcowe europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS RI)	42
2. Opracowywanie nowych systemów i innowacje	43
2.1. Nowa strategia rozwiązywania problemów	44
2.2. Nowe systemy w fazie opracowywania	45
2.3. Interoperacyjność	52
3. Badania naukowe i innowacje	57
3.1. Badania naukowe i innowacje	57
3.2. Budowanie zdolności: sprawozdawczość i szkolenia	58
4. Infrastruktura i sieci	62
4.1. Sieci	62
4.2. Ośrodki przetwarzania danych	63
4.3. Wspólna platforma	65
5. Bezpośrednie wsparcie operacji	68
5.1. Bezpieczeństwo i ciągłość działania	68
5.2. Operacje systemowe	70
5.3. Przeniesienie usług	73
5.4. Wsparcie dla Komisji Europejskiej i państw członkowskich	74
5.5. Operacyjne wsparcie i doradztwo zewnętrzne	74
5.6. Szkolenie operacyjne dla pracowników	75
5.7. Grupy doradcze i zarządzanie relacjami biznesowymi	76
6. Działalność korporacyjna	77
6.1. Zarządzanie	77
6.2. Wsparcie dla organizacji	85

CZĘŚĆ II:

Zarządzanie	94
7.1. Zarząd	94
7.2. Najważniejsze wydarzenia	95
7.3. Zarządzanie budżetem i finansami	97
7.4. Przekazanie i dalsze przekazanie uprawnień budżetowych pracownikom	102
7.5. Zarządzanie zasobami ludzkimi	102
7.6. Strategia na rzecz osiągnięcia przyrostu wydajności	105
7.7. Ocena wyników audytu i oceny ex post	106
7.8. Działania następcze w związku z zaleceniami z audytu i związanymi z nimi planami działania	108
7.9. Działania następcze w związku z dochodzeniami prowadzonymi przez OLAF	110
7.10. Działania następcze w związku z uwagami organu udzielającego absolutorium	110
7.11. Zarządzanie środowiskowe	116
7.12. Ocena przeprowadzona przez kierownictwo	116
7.13. Ocena zewnętrzna	117

CZĘŚĆ III:

Ocena skuteczności ram kontroli wewnętrznej	119
8.1. Skuteczność ram kontroli wewnętrznej	119
8.2. Wnioski z oceny skuteczności ram kontroli wewnętrznej	125
8.3. Oświadczenie kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej	125

CZĘŚĆ IV:

Poświadczenie wiarygodności przez kierownictwo	127
---	------------

CZĘŚĆ V:

9. Przegląd elementów poświadczenia wiarygodności	127
9.1. Wnioski	128
9.2. Zastrzeżenia	128
Poświadczenie wiarygodności	130

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik I Dane statystyczne dotyczące działalności podstawowej	132
Załącznik II Statystyki dotyczące zarządzania finansami	135
Załącznik III Schemat organizacyjny	143
Załącznik IV Plan zatrudnienia i dodatkowe informacje na temat zarządzania zasobami ludzkimi	144

Załącznik V Zasoby ludzkie i finansowe w podziale na działania	148	Załącznik VIII Roczne sprawozdanie finansowe	154
Załącznik VI Umowa o przyznanie wkładu, umowa o udzielenie dotacji i umowa o gwarantowanym poziomie usług	151	Załącznik IX Sprawozdanie dotyczące publicznego dostępu do dokumentów	156
Załącznik VII Zarządzanie środowiskowe	152	Załącznik X Sprawozdanie w sprawie zrównoważonego rozwoju	158

Spis wykresów i tabel

Spis tabel

Tabela 1. Liczba incydentów i zgłoszeń serwisowych rozpatrzonych w 2023 r.	71
Tabela 2. Podział incydentów według priorytetu i systemu.....	71
Tabela 3. Podział budżetu korygującego na 2023 r. (w mln EUR)	97
Tabela 4. Umorzone zobowiązania budżetowe za 2023 r. według roku pochodzenia (w mln EUR).....	98
Tabela 5. Odsetek postępowań o udzielenie zamówienia według rodzajów stosowanych w 2023 r.....	102
Tabela 6. Podsumowanie tematów objętych audytem wewnętrznym w 2023 r.....	107
Tabela 7. Zalecenia z audytu: postępy we wdrażaniu.....	109
Tabela 8. Zaległe zalecenia z audytu, w tym znaczne opóźnienia (> 6 miesięcy, stan na dzień 31.12.2023 r.)	109
Tabela 9. Uwagi przedstawione przez organ udzielający absolutorium	112
Tabela 10. Ryzyko korporacyjne – stan na 31 grudnia 2023 r.	123
Tabela 11. Analiza porównawcza eu-LISA z 2023 r.: stanowiska pracowników.	145
Tabela 12. Analiza porównawcza eu-LISA z 2023 r.: zewnątrzni usługodawcy (wykonawcy na miejscu).	145
Tabela 13. Rekompensata za pracę w godzinach nadliczbowych (na grupę funkcyjną).....	146
Tabela 14. Zasoby ludzkie (według obszaru działalności)	148
Tabela 15. Rachunek kosztów działań w 2023 r. w podziale na poszczególne systemy (całkowite koszty systemu)	149
Tabela 16. Ewolucja obliczeń emisji gazów cieplarnianych	153

Spis wykresów

Wykres 1. Koncepcja ciągłości podróżowania	33
Wykres 2. Architektura interoperacyjności dla obszaru WSiSW	53
Wykres 3. Wykorzystanie środków na zobowiązania C1 (w mln EUR)	100
Wykres 4. Tendencje w wykorzystaniu środków przeznaczonych na zobowiązania i środków zapisanych w budżecie w 2023 r. (w mln EUR).....	100
Wykres 5. Wykonanie środków na zobowiązania z tytułu 3 (w mln EUR)	100
Wykres 6. Wykorzystanie środków na płatności C1 (w mln EUR)	100
Wykres 7. Tendencje w wykorzystaniu wypłaconych i zapisanych w budżecie środków w 2023 r. (w mln EUR)	100
Wykres 8. Wykorzystane środki na płatności w ramach tytułu 3 (w mln EUR)	101
Wykres 9. Zmiany ogólnego terminu wykonania w ujęciu miesięcznym	101
Wykres 10. Płatności z terminem 30-dniowym.....	101
Wykres 11. Płatności z terminem 60-dniowym.....	101
Wykres 12. Umowy i zmiany do umów podpisane w 2022 i 2023 r.	101
Wykres 13. Ocena stanu niedociągnięć w ICF w 2023 i 2024 r.....	120
Wykres 14. Podział kosztów według systemów (w mln EUR)	149

Wykres 15. Udział kosztów bezpośrednich związanych z organizacją eu-LISA posiadającą wiele obiektów, poniesionych w 2023 r. (w mln EUR)	149
Wykres 16. Liczba dokumentów przeanalizowanych w 2023 r.....	156
Wykres 17. Liczba stron przeanalizowanych w 2023 r.	156

Skróty i akronimy

Systemy informatyczne i infrastruktura łączności

AFIS	automatyczny system identyfikacji daktyloskopijnej	EES	system wjazdu/wyjazdu
API	dane pasażera przekazywane przed podróżą	ESP	europejski portal wyszukiwania
BMS	system biometryczny	ETIAS	europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż
CIR	wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację	Eurodac	europejska baza danych odcisków palców do celów azylowych
CRRS	centralne repozytorium sprawozdawczo-statystyczne	JIT CP	platforma współpracy wspierająca funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych
CSP	wspólna platforma	MID	detektor wielokrotnych tożsamości
DubliNet	sieć łączności elektronicznej systemu dublińskiego	sBMS	wspólny system porównywania danych biometrycznych
e-CODEX	elektroniczna wymiana informacji z dziedziny e-sprawiedliwości	SERENA	bezpieczny dostęp do sieci (do głównych środowisk systemów biznesowych)
ECRIS	europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych	SIRENE	wniosek o informacje uzupełniające na poziomie dostępów krajowych
ECRIS RI	oprogramowanie wzorcowe europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych	SIS	System Informacyjny Schengen
ECRIS-TCN	europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich i bezpaństwowcach	TESTA-ng	transeuropejska telematyczna sieć komunikacyjna między administracjami – nowa generacja
		VIS	wizowy system informacyjny

Inne stosowane skróty

ACFC	Komitet ds. Audytu, Zgodności i Finansów Zarządu eu-LISA	EPC	ekwiwalent pełnego czasu pracy
AG	grupa doradcza	ETO	Europejski Trybunał Obrachunkowy
ALM	zarządzanie cyklem życia aplikacji	EUAA	Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu
ALM	zarządzanie cyklem życia aplikacji	EUAN	sieć agencji Unii Europejskiej
ALM	zarządzanie cyklem życia aplikacji	eu-LISA	Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości
BCU	zapasowa jednostka centralna (Sankt Johann im Pongau, Austria)	Eurojust	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych
CAF	wspólne ramy oceny	Europol	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania
CBS	podstawowe systemy biznesowe	Frontex	Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej
CEPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania	IAC	Jednostka Audytu Wewnętrznego
CSIRT	zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego	IAS	Służba Audytu Wewnętrznego Komisji Europejskiej
CU	jednostka centralna	ICF	ramy kontroli wewnętrznej
DG	Dyrekcja Generalna ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych	ITSM	zarządzanie usługami informatycznymi
HOME		JDP	jednolity dokument programowy
DG JUST	Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów	JHAAN	sieć agencji WSiSW
EIOD	Europejski Inspektor Ochrony Danych	KPI	kluczowy wskaźnik skuteczności działania
EMAS	system ekozarządzania i audytu	MVP	produkt o minimalnej funkcjonalności
ENISA	Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa		

OLAF	Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych	TEF	przekrojowy model inżynieryjny
SEMM	mechanizm oceny i monitorowania Schengen	TOF	przekrojowy model operacyjny
SLA	umowa o gwarantowanym poziomie usług	USK	pakiet oprogramowania dla użytkowników
SNE	oddelegowany ekspert krajowy	WESA	wspólny europejski system azylowy
TCN	obywatel państwa trzeciego	WSiSW	wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

eu-LISA – Agencja w skrócie

Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) jest odpowiedzialna za przygotowanie i opracowanie wielkoskalowych systemów informatycznych w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW) oraz zarządzanie operacyjne tymi systemami.¹ Agencja, którą utworzono w 2012 r., przyczynia się do wdrażania polityki UE w obszarach bezpieczeństwa wewnętrznego, migracji i azylu, wiz i wymiaru sprawiedliwości. eu-LISA koncentruje się głównie na ułatwianiu zarządzania granicami opartego na danych i skutecznej wymianie informacji między organami WSiSW w całej Europie, aby dbać o bezpieczeństwo i ochronę strefy Schengen, przy jednoczesnym zadbaniu o płynny przepływ międzynarodowych podróżnych.

Głównym zadaniem Agencji jest zapewnienie skutecznego, bezpiecznego i nieprzerwanego działania unijnych systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW zgodnie z odpowiednimi podstawami prawnymi, w tym z wymogami w zakresie ochrony i bezpieczeństwa danych. Ciągła dostępność tych systemów informatycznych ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE i ułatwienia swobodnego przemieszczania się obywateli i mieszkańców UE. Obecnie eu-LISA jest odpowiedzialna za zarządzanie następującymi systemami informacyjnymi w dziedzinie WSiSW:

- **Systemem Informacyjnym Schengen (SIS)**²;
- **wizowym systemem informacyjnym (VIS)**³;
- **europejską bazą danych odcisków palców do celów azylowych (Eurodac)**⁴;
- oraz **oprogramowaniem wzorcowym europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS RI)**.

Aby jeszcze bardziej usprawnić zarządzanie granicami UE i wzmocnić bezpieczeństwo wewnętrzne strefy Schengen, eu-LISA opracowuje kilka nowych wielkoskalowych systemów informatycznych i nadrzędną architekturę interoperacyjności:

- **system wjazdu/wyjazdu (EES)**⁵;
- **europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)**⁶;
- **europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich i bezpaństwowcach (ECRIS-TCN)**⁷;
- **elementy interoperacyjności**⁸, tj. wspólny system porównywania danych biometrycznych (**sBMS**), europejski portal wyszukiwania (**ESP**), wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (**CIR**), detektor wielokrotnych tożsamości (**MID**);
- **centralne repozytorium sprawozdawczo-statystyczne (CRRS)**.

W 2023 r. Agencja rozpoczęła przygotowania do przejęcia zarządzania operacyjnego **systemem e-CODEX** (elektroniczna wymiana informacji z dziedziny e-sprawiedliwości), który ułatwia bezpieczną komunikację między europejskimi organami sądowymi w transgranicznych postępowaniach cywilnych i karnych⁹. Agencja rozpoczęła również przygotowania do zaprojektowania i wprowadzenia **platformy współpracy wspierającej funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych**, aby umożliwić bezpieczną elektroniczną wymianę informacji na potrzeby dochodzeń transgranicznych¹⁰.

Ponadto eu-LISA powierzono zadanie opracowania unijnej **platformy do składania wniosków wizowych**

¹ Rozporządzenie (UE) 2018/1726, Dz.U. L 295 z 21.11.2018.

² Rozporządzenia (UE) 2018/1860, 2018/1861 i 2018/1862, Dz.U. L 312 z 7.12.2018.

³ Rozporządzenie (WE) nr 767/2008; decyzja Rady 2004/512/WE i decyzja Rady 2008/633/WSiSW.

⁴ Rozporządzenia (UE) nr 603/2013 oraz nr 604/2013; Rozporządzenie (WE) nr 1560/2003.

⁵ Rozporządzenie (UE) 2017/2226, Dz.U. L 327 z 9.12.2017.

⁶ Rozporządzenia (UE) 2018/1240 i 2018/1241, Dz.U. L 236 z 19.9.2018.

⁷ Rozporządzenie (UE) 2019/816, Dz.U. L 135 z 22.5.2019.

⁸ Rozporządzenia (UE) 2019/817 i (UE) 2019/818, Dz.U. L 135 z 22.5.2019.

⁹ Rozporządzenie (UE) 2022/850, Dz.U. L 150 z 1.6.2022.

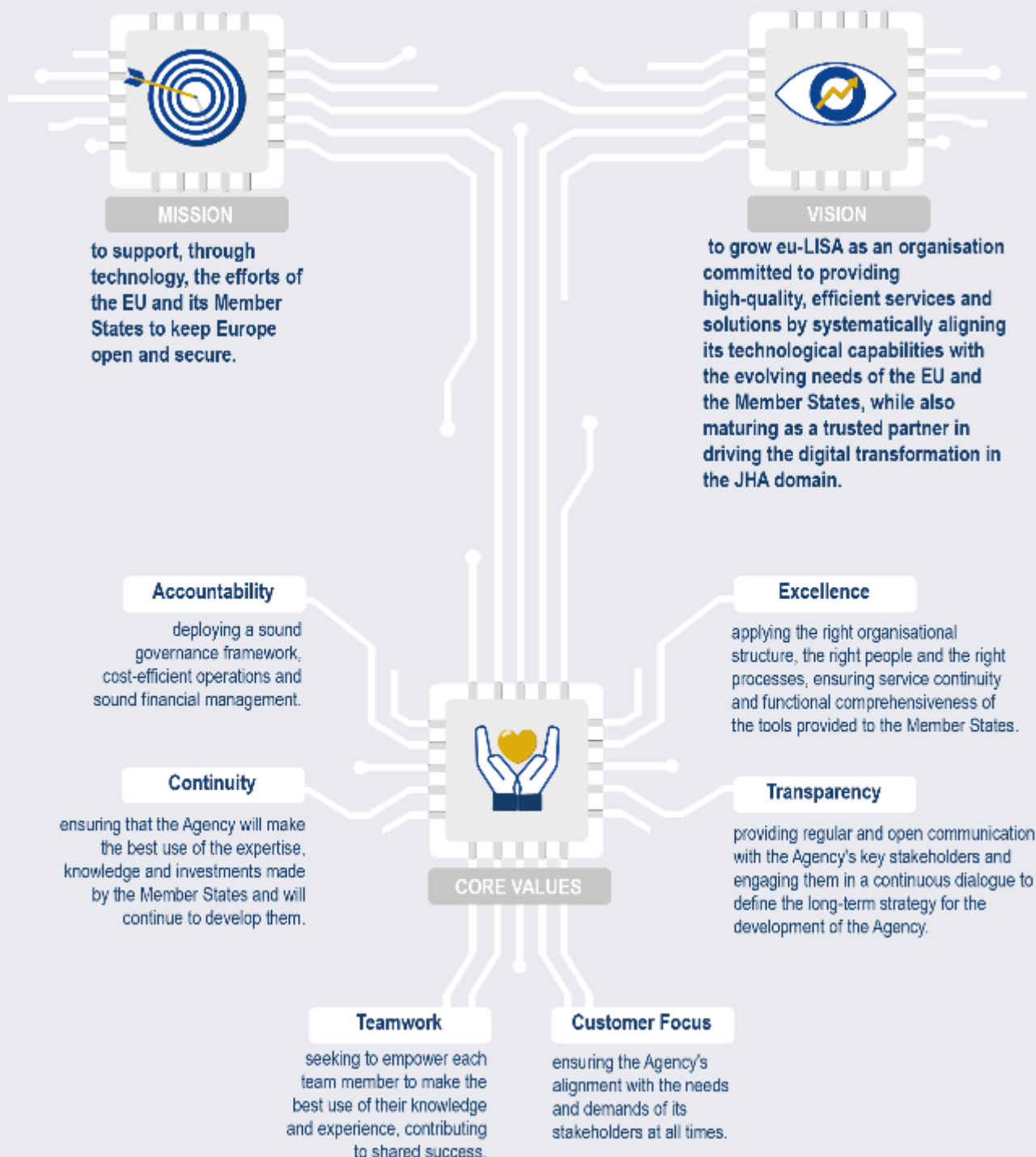
¹⁰ Rozporządzenie (UE) 2023/969, Dz.U. L 132 z 17.5.2023.

w celu cyfryzacji procedury wizowej¹¹.

¹¹[Rozporządzenie \(UE\) 2023/2667](#), Dz.U. L z 7.12.2023.

eu-LISA dąży do przekazywania kluczowym zainteresowanym podmiotom – Komisji, państwom członkowskim i innym agencjom UE – najnowocześniejszej wiedzy specjalistycznej, dlatego aktywnie monitoruje najnowsze osiągnięcia w obszarze badań naukowych i innowacji, aby identyfikować i testować nowe rozwiązania technologiczne, dalej zwiększać efektywność operacyjną i wspierać transformację cyfrową w dziedzinie WSiSW. eu-LISA świadczy ponadto wysokiej jakości usługi dla wszystkich użytkowników końcowych systemów, w tym całodobowe wsparcie i szkolenia dla użytkowników¹². Agencja pozostaje również przejrzysta i odpowiedzialna wobec swoich zainteresowanych podmiotów i obywateli UE.

Misja, wizja i podstawowe wartości

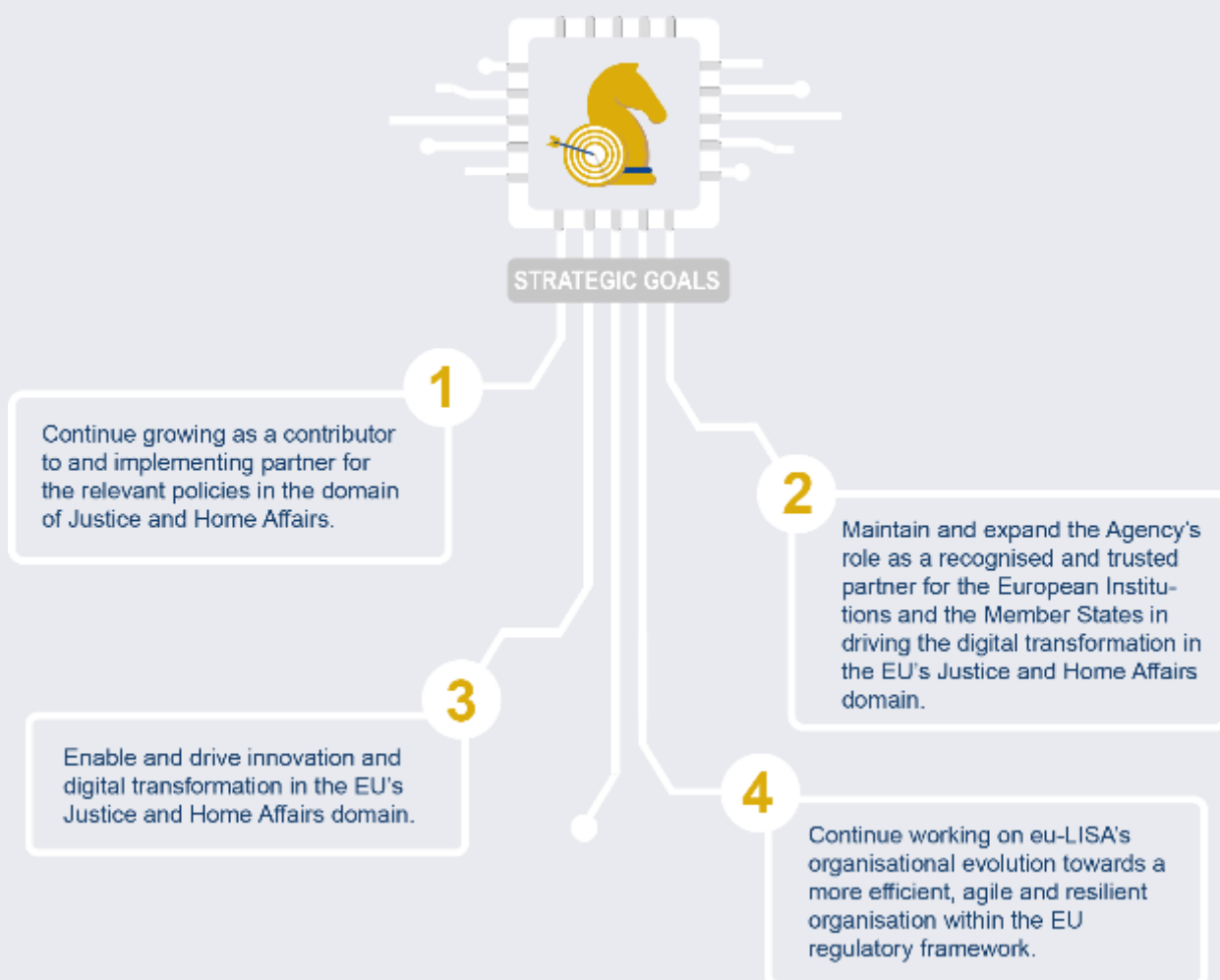
¹² W przypadku systemu e-CODEX Agencja musi udzielać wsparcia technicznego w godzinach pracy.

[NALEŻY POZOSTAWIĆ PUSTE]

Długoterminowa strategia

Cele strategiczne określone w **długoterminowej strategii Agencji na lata 2021–2027** wzmacniają podstawową misję eu-LISA polegającą na dostarczaniu najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych i kontynuowaniu procesu cyfryzacji obszaru WSiSW w celu wspierania zainteresowanych podmiotów w ich staraniach na rzecz utrzymania otwartości i bezpieczeństwa Europy.¹³

Długoterminowe i roczne działania Agencji opierają się na następujących czterech celach strategicznych:

SEAT OF THE AGENCY
Tallinn, Estonia

TECHNICAL SITE
Strasbourg, France

LIAISON OFFICE
Brussels, Belgium

TECHNICAL BACK-UP SITE
St Johan im Pongau, Austria

¹³ [Strategia eu-LISA na lata 2021–2027](#), przyjęta przez zarząd w listopadzie 2021 r.

[NALEŻY POZOSTAWIĆ PUSTE]

Systemy informacyjne w dziedzinie WSiSW powierzone eu-LISA

Przeznaczenie systemu	Uruchomienie	Status	Ilość danych w 2023 r.	Działania w 2023 r.
Azyl, migracja i granice				
Eurodac Europejska baza danych odcisków palców do celów azylowych				
Eurodac jest unijną bazą danych daktyloskopijnych cyfrowych na potrzeby zarządzania wnioskami o udzielenie azylu na podstawie rozporządzenia dublińskiego. System pomaga w określeniu odpowiedzialnego państwa członkowskiego przez ustalenie, czy wnioskodawca złożył wcześniej wniosek o azyl w innym państwie. Aby lepiej zwalczać nieuregulowaną migrację, eu-LISA przeprowadzi gruntowną modernizację systemu: wprowadzi nowe funkcje i przeprojektuje system centralny.	2003 zarządzany przez eu-LISA od czerwca 2013 r.	 funkcjonuje	7,4 mln zestawów odcisków palców	2,6 mln przesłanych danych
Bezpieczeństwo wewnętrzne i granice UE				
SIS System Informacyjny Schengen				
SIS to największy system wymiany informacji służący do zarządzania granicami zewnętrznymi i zapewniania bezpieczeństwa wewnętrznego strefy Schengen. SIS ułatwia wymianę informacji o poszukiwanych lub zaginionych osobach lub przedmiotach, a także udziela właściwym organom instrukcji dotyczących postępowania w przypadku wykrycia takiej osoby lub przedmiotu. W związku z tym stanowi nieocenione narzędzie w walce z przestępczością transgraniczną i terroryzmem.	1995 zarządzany przez eu-LISA od maja 2013 r.	 funkcjonuje	90,5 mln wpisów	14,7 mld wykonanych wyszukiwań 355 000 traień
Schengen, granice i wizy				
VIS Wizowy system informacyjny				
VIS ułatwia rozpatrywanie wniosków wizowych i zarządzanie wizami krótkoterminowymi dla obywateli państw trzecich podróżujących do strefy Schengen lub przez nią przejeżdżających. Wspiera realizację wspólnej polityki wizowej UE i pomaga w zwalczaniu oszustw wizowych, pomagając w identyfikacji osób, które nie spełniają koniecznych warunków pobytu lub wjazdu.	2011 zarządzany przez eu-LISA od grudnia 2012 r.	 funkcjonuje	51,2 mln wniosków wizowych	211 mln operacji
EES System wjazdu/wyjazdu				
System wjazdu/wyjazdu (EES) ma na celu usprawnienie procedur kontroli granicznej przez zastąpienie ręcznego stemplowania paszportów elektroniczną rejestracją wszystkich obywateli państw trzecich wjeżdżających do strefy Schengen i z niej wyjeżdżających. Po uruchomieniu EES umożliwi lepsze monitorowanie dozwolonych pobytów oraz identyfikację osób potencjalnie przekraczających okres dozwolonego pobytu, co przyczyni się do zapobiegania nielegalnej migracji i wzmocnienia bezpieczeństwa wewnętrznego, a jednocześnie pomoże w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej i terroryzmu.	2024	 w trakcie opracowywania	nd.	nd.
ETIAS Europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż				
ETIAS to internetowy system wydawania zezwoleń na podróż przeznaczony dla obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku posiadania wizy podróżujących do 30 krajów europejskich. Ten system kontroli przed podróżą będzie porównywał informacje ze wszystkich systemów w dziedzinie WSiSW, a także baz danych Europolu i Interpolu, w celu wcześniejszego zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa, migracji nieuregulowanej lub wysokiego ryzyka epidemiologicznego, które mogą stanowić podstawę do odmowy wjazdu do strefy Schengen. Zezwolenia na podróż ETIAS będą sprawdzane przez przewoźników lotniczych, morskich i lądowych przed wejściem danej osoby na pokład, a także przez straż graniczną na granicach strefy Schengen.	2025	 w trakcie opracowywania	nd.	nd.

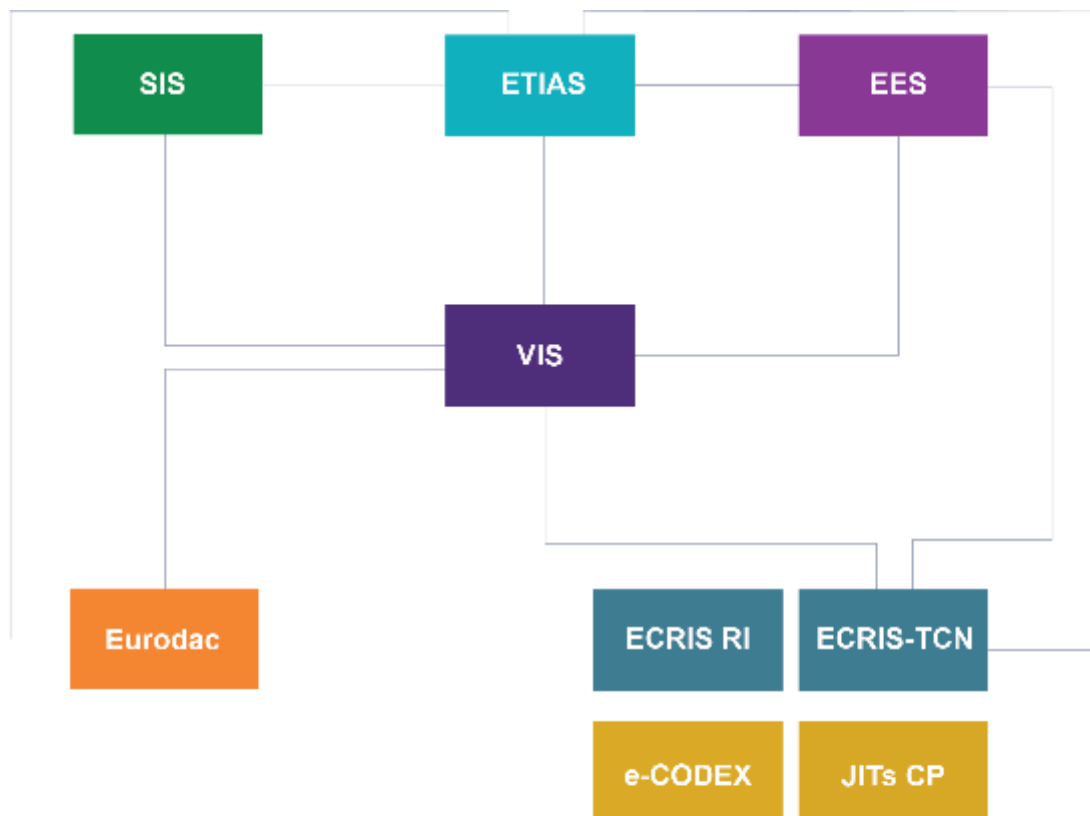
Przeznaczenie systemu	Uruchomienie	Status	Ilość danych w 2023 r.	Działania w 2023 r.
Współpraca wymiarów sprawiedliwości				
ECRIS RI Europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych – oprogramowanie wzorcowe				
ECRIS jest zdecentralizowanym systemem wymiany między państwami członkowskimi informacji z rejestrów karnych na temat obywateli Unii. Oprogramowanie wzorcowe ECRIS (ECRIS RI) oferuje integracyjny interfejs umożliwiający połączenie z krajowymi rejestrami karnymi państw członkowskich.	2012 zarządzany przez eu-LISA od kwietnia 2020 r.	 funkcjonuje	nd.	nd.
ECRIS-TCN Europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich i bezpaństwowcach				
ECRIS-TCN ułatwi elektroniczną wymianę informacji dotyczących rejestrów karnych obywateli państw trzecich i bezpaństwowców. Dzięki temu wspiera on zasadę wzajemnego uznawania wyroków i orzeczeń sądowych w całej Europie.	2025	 w trakcie opracowywania	nd.	nd.
e-CODEX Elektroniczna wymiana informacji z dziedziny e-sprawiedliwości				
e-CODEX to platforma łączności ułatwiająca bezpieczne przekazywanie treści elektronicznych między organami sądowymi a prawnikami w transgranicznych postępowaniach, umożliwiającą sprawniejsze prowadzenie postępowań sądowych dla obywateli i przedsiębiorstw w całej Europie. eu-LISA będzie odpowiedzialna za system e-CODEX od 3 czerwca 2024 r. ¹⁴	2013 tymczasowe utrzymywanie przez eu-LISA od marca 2024 r. ¹⁵	 funkcjonuje	nd.	nd.
Wspólna platforma JIT Platforma współpracy wspierająca funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych				
Platforma współpracy wspierająca funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych ułatwi komunikację i współpracę między europejskimi organami sądowymi i organami ścigania, odpowiednimi agencjami UE i Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) w celu poprawy efektywności i skuteczności transgranicznych dochodzeń i ścigania przestępstw.	2025	 w trakcie opracowywania	nd.	nd.
Interoperacyjność				
Nowa architektura interoperacyjności				
Interoperacyjność oznacza zdolność wzajemnie połączonych systemów do udostępniania danych i wymiany informacji, co umożliwia odpowiednim organom sprawny dostęp do kompleksowych informacji. Nadrzędna interoperacyjność systemów dla dziedziny WSiSW będzie możliwa dzięki następującym elementom, które ułatwiają autoryzowane wyszukiwanie i wymianę informacji:	2024–2026	 w trakcie opracowywania	nd.	nd.
■ Europejski portal wyszukiwania (ESP), umożliwiający upoważnionym użytkownikom przeprowadzanie pojedynczych wyszukiwań i uzyskiwanie wyników ze wszystkich systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW, do których mają prawo dostępu; ■ wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR), stanowiące wspólny zbiór danych dotyczących tożsamości, danych dokumentu podróży i danych biometrycznych osób zarejestrowanych w systemach EES, VIS, ETIAS, Eurodac i ECRIS-TCN; ■ detektor wielokrotnych tożsamości (MID), tworzący i przechowujący powiązania między danymi w różnych systemach informacyjnych UE, aby wykrywać wielokrotne tożsamości, w podwójnym celu ułatwienia kontroli tożsamości osób podróżujących w dobrej wierze i zwalczania oszustw dotyczących tożsamości. ■ wspólny system porównywania danych biometrycznych (sBMS), umożliwiający kojarzenie danych biometrycznych danej osoby w różnych systemach.				

¹⁴ [Decyzja wykonawcza Komisji \(UE\) 2023/117](#) z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie gwarantowanego poziomu świadczenia usługi w odniesieniu do działań, które mają być prowadzone przez eu-LISA w związku z systemem e-CODEX.

¹⁵ eu-LISA zapewnia tymczasowe utrzymanie systemu od marca 2024 r. W maju 2024 r. Komisja ogłosiła pomyślne zakończenie procesu przejścia, a 3 czerwca 2024 r. eu-LISA oficjalnie przejmie pełną odpowiedzialność za zarządzanie systemem e-CODEX zgodnie z [decyzją wykonawczą Komisji \(UE\) 2024/1272](#), Dz.U. L z 14 maja 2024 r.

Przegląd powiązań między unijnymi systemami informacyjnymi w dziedzinie WSiSW zarządzanymi przez eu-LISA¹⁶

Poniższy schemat przedstawia kierunki wymiany informacji między funkcjonującymi już systemami informacyjnymi WSiSW – SIS, VIS, Eurodac i e-CODEX – a nowo opracowywanymi systemami – EES, ETIAS, ECRIS-TCN i platformą współpracy wspierającą funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (JIT CP), wraz z elementami, które umożliwią interoperacyjność między wszystkimi systemami w dziedzinie WSiSW zarządzanymi przez eu-LISA, aby ułatwić zintegrowane zarządzanie granicami i zwiększyć bezpieczeństwo wewnętrzne w strefie Schengen.

¹⁶ * Niektóre elementy funkcjonalności zostaną połączone z architekturą interoperacyjności.

Analiza i ocena zarządu

Zarząd eu-LISA przeanalizował i ocenił skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Agencji za 2023 r.¹⁷

Zarząd podkreśla kluczową rolę eu-LISA w skutecznym funkcjonowaniu i odporności strefy Schengen, a także nieocenione wsparcie ze strony Agencji dotyczące polityki UE w obszarach kontroli granicznej, wiz, migracji i azylu, e-sprawiedliwości, cyfryzacji i cyberbezpieczeństwa.

Zarząd:

- **uznaje** wysiłki eu-LISA na rzecz osiągnięcia celów określonych na 2023 r. w jednolitym dokumencie programowym na lata 2023–2025;
- **dziękuje** Agencji za nieustające wysiłki prowadzące do zagwarantowania stabilnej i niezakłóconej dostępności systemów informacyjnych UE i tym samym przyczynienia się do skutecznego funkcjonowania strefy Schengen;
- **gratuluje** Agencji pomyślnego uruchomienia nowej wersji SIS, które miało miejsce 7 marca 2023 r., sprawnej integracji Chorwacji z VIS oraz zakończenia pełnej integracji Cypru z SIS;
- **ubolewa**, że system wjazdu/wyjazdu (EES), europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), ECRIS-TCN i elementy interoperacyjności nie mogły wejść w życie w 2023 r.;
- **wyraża uznanie** dla dyrektora wykonawczego za zaproponowanie nowej strategii rozwiązywania problemów (3R) oraz za przezwyciężenie impasu związanego z systemem wjazdu/wyjazdu;
- **z zadowoleniem przyjmuje** zmieniony plan działania w zakresie interoperacyjności opracowany przez Agencję i zatwierdzony przez zarząd i Radę ds. WSiSW;
- **docenia** jakość i terminowość wsparcia udzielanego przez Agencję państwom członkowskim i Komisji Europejskiej w 2023 r.;
- **uznaje** wyzwanie, jakim jest dla Agencji prowadzenie równoległych prac nad dużą liczbą wzajemnie powiązanych działań, i zauważa, że w 2023 r. liczba i złożoność operacji Agencji nadal rosły;
- **pochwala** znaczne postępy Agencji w zamykaniu zaległych zaleceń z audytu: do 31 grudnia osiągnięto ogólny wskaźnik wykonania wynoszący 87%;
- **z zadowoleniem przyjmuje** postępy we wdrażaniu zaleceń Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD);
- **pochwala** wyjątkowo wysoki poziom wykonania budżetu w odniesieniu do środków na zobowiązania i środków na płatności na 2023 r., który wyniósł blisko 100% w 2023 r., oraz znaczny wzrost wskaźnika obsadzenia stanowisk w Agencji;
- **wyraża zaniepokojenie** powtarzającymi się opiniami z zastrzeżeniami Trybunału Obrachunkowego dotyczącymi legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw sprawozdań finansowych Agencji, zauważając jednocześnie, że władza budżetowa udzieliła Agencji absolutorium z wykonania budżetu na 2022 r.;

¹⁷ Zob. art. 19 ust. 1 lit. t) rozporządzenia (UE) 2018/1726 ustanawiającego eu-LISA.

- **zachęca** Agencję do dalszego zwiększania efektywności i skuteczności jej systemu kontroli wewnętrznej oraz do zamykania pozostałych otwartych, długotrwałych zaleceń z audytu;
- **zauważa**, że wskaźnik obsadzenia stanowisk w Agencji stopniowo się poprawia, lecz na koniec 2023 r. 57 stanowisk pozostało nieobsadzonych;
- **gratuluje** Agencji otrzymania europejskiego certyfikatu zarządzania jakością „Skuteczny użytkownik CAF”, podkreślającego zaangażowanie eu-LISA w dążenie do doskonałości, przestrzeganie norm europejskich i stałe zaangażowanie Agencji w ciągłe doskonalenie; oraz
- **wyraża swoje zadowolenie** z ogólnego zarządzania eu-LISA przez cały 2023 r.

Zarząd uważa, że niniejsze sprawozdanie daje wystarczającą gwarancję, że pomimo wielu przeszkód utrudniających przestrzeganie wymagających harmonogramów wdrażania **eu-LISA przyjęła systematyczne i spójne podejście do wykonywania swojego mandatu** oraz wykorzystała swoje zasoby finansowe i ludzkie zgodnie z celami wskazanymi w rocznym programie prac eu-LISA na 2023 r., jak określono w jednolitym dokumencie programowym na lata 2023–2025.

Zarząd, biorąc pod uwagę informacje przedstawione w niniejszym sprawozdaniu:

- podkreśla **znaczną presję wywieraną na pracowników eu-LISA** pracujących nad złożonymi projektami, w przypadku których kluczowe znaczenie mają odpowiednie zasoby ludzkie, w odniesieniu zarówno do funkcji operacyjnych, jak i do funkcji horyzontalnych;
- jeszcze bardziej podkreśla potrzebę ograniczenia przez eu-LISA **jej zależności od wykonawców zewnętrznych**;
- **wspiera Agencję w jej nieustannych staraniach**, aby wywiązać się ze zobowiązań do realizacji zmienionego planu działania dotyczącego wdrożenia systemów EES, ETIAS, ECRIS-TCN i architektury interoperacyjności;
- uznaje **współzależności** między pracą Agencji na rzecz systemów centralnych a pracami państw członkowskich na szczeblu krajowym i zachęca eu-LISA do kontynuowania ścisłej współpracy z zainteresowanymi podmiotami, w tym z Komisją Europejską, tak aby zapewnić pomyślne wprowadzenie nowych systemów;
- uznaje **znaczenie programu zwiększania zdolności eu-LISA** dla zapewnienia wystarczającej zdolności ośrodków przetwarzania danych do skutecznego i zrównoważonego wdrażania zarówno nowych, jak i już istniejących systemów informacyjnych oraz do zarządzania nimi, przy jednoczesnym dalszym gwarantowaniu nieprzerwanej dostępności i terminowej ewolucji wszystkich systemów podlegających kompetencjom Agencji.

Zarząd pragnie podziękować dyrektor wykonawczej Agencji Agnès Diallo, byłemu zastępcy dyrektora wykonawczego Luce Tagliarettiemu, kierownictwu eu-LISA i całemu personelowi za ich niezachwiane zaangażowanie i nieustrudzone wysiłki w tym niezwykle trudnym roku.

Zsolt Szolnoki,

Przewodniczący zarządu

Przedmowa dyrektora wykonawczej

Pod wieloma względami rok 2023 miał dla eu-LISA kluczowe znaczenie.

W marcu Agencja z powodzeniem udostępniła **nową wersję SIS**, która obecnie oferuje państwom członkowskim cały nowy zestaw funkcji i możliwości wyszukiwania, w tym funkcje biometryczne i informacje na temat powrotów. Wszystkie te postępy przyczyniają się do dalszego wzmocnienia bezpieczeństwa w strefie Schengen.

Przez cały 2023 r. eu-LISA nadal **sprawnie zarządzała operacyjnymi systemami informacyjnymi w dziedzinie WSiSW** (SIS, VIS i Eurodac) w ramach swoich kompetencji, w tym dostępnością tych systemów dla państw członkowskich 24 godziny na dobę, siedem dni w tygodniu przez cały rok, przy czym czas reakcji systemu mieścił się w ustalonych celach.

W 2023 r. do naszych systemów dołączyły również nowe państwa: w styczniu pełny dostęp do VIS uzyskała Chorwacja, a w lipcu Cypr został w pełni włączony do SIS.

Dzięki **EES, ETIAS i architekturze interoperacyjności** Unia Europejska wyznaczyła ambitny cel, jakim jest wdrożenie jednego z najbardziej zaawansowanych na świecie systemów zarządzania granicami, aby zwiększyć bezpieczeństwo w strefie Schengen, a jednocześnie ułatwić bezproblemowe podróże międzynarodowe do UE. Kiedy rok temu dołączyłam do Agencji, opracowywanie tych nowych systemów utknęło w martwym punkcie po wielokrotnych opóźnieniach w ich uruchomieniu, początkowo ustalonym na 2022 r.

Aby sprostać tym wyzwaniom, w czerwcu 2023 r. nakreśliliśmy nową strategię, wewnętrznie nazywaną „**3R**”. Jej cele to: ponowna mobilizacja (ang. **Remobilising**) naszych dostawców na wszystkich szczeblach, rozwiązanie (ang. **Resolving**) problemów wynikających ze złożoności systemów i odnowienie (**Renewing**) naszych wewnętrznych metod pracy przez przyjęcie metodyki zwinnej (ang. **agile**), najlepszych praktyk branżowych i utworzenie zespołów wielofunkcyjnych. To nowe podejście szybko przyniosło pierwsze rezultaty, pozwoliło nam bowiem ruszyć na przód i przed rozpoczęciem lata dostarczyć państwom członkowskim pierwszy funkcjonalny system, tak aby mogły kontynuować swoje przygotowania.

Jesienią eu-LISA zaproponowała nowe podejście do architektury interoperacyjności do 2026 r.: stopniowe wprowadzanie nowych systemów w czterech etapach wdrażania. W październiku podejście to, czyli **nowy plan działania w zakresie interoperacyjności**, zostało jednogłośnie zatwierdzone najpierw przez zarząd, a następnie przez Radę ds. WSiSW. Zmieniony plan działania w zakresie interoperacyjności przewiduje dostarczenie nowych systemów w czterech etapach wdrażania:

- **EES**, wraz z interfejsem dla przewoźników i wspólnym systemem porównywania danych biometrycznych (**sBMS**), przed końcem 2024 r.,
- **ETIAS**, sześć miesięcy później,
- **ECRIS-TCN** do połowy 2025 r.,
- i w końcu ostatnie **elementy interoperacyjności** w 2026 r.

Do końca 2023 r. eu-LISA **nie miała opóźnień w opracowywaniu nowych systemów** i postępowała zgodnie z powyższym zmienionym planem działania.

Aby odejść od podejścia silosowego, Agencja zainspirowała się najlepszymi praktykami branżowymi i wprowadziła **nowe sposoby pracy**. W tym względzie najbardziej znaczącą zmianą była wewnętrzna

reorganizacja zespołów w przekrojowe brygady, z ciągłym sterowaniem na wszystkich szczeblach, oraz integracja naszych kontrahentów, aby pracowali razem z naszymi pracownikami jako jeden zespół pod jednym dachem. Bazując na tym sukcesie, Agencja rozszerzyła ten elastyczny model na wszystkie obszary swojej pracy i na architekturę interoperacyjności.

Za jeden ze swoich najwyższych priorytetów Agencja cały czas uważała **bezpieczeństwo fizyczne i cyberbezpieczeństwo systemów i danych, które hostuje, dlatego stosowała domyślne zabezpieczenia, kierując się w stronę polityki braku zaufania** i gwarantując **ochronę danych osobowych** w ramach ogólnego rozporządzenia UE o ochronie danych i pod nadzorem Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

Agencja stopniowo wkracza również w nowy obszar pracy, wspierając **cyfryzację wymiaru sprawiedliwości** w Europie. W 2023 r. działania zostały ukierunkowane na przygotowanie do przejścia e-CODEX przez eu-LISA i dalsze postępy w opracowywaniu ECRIS-TCN.

W 2023 r. jednym z kluczowych priorytetów eu-LISA było **zwiększenie zgodności z przepisami UE**, w szczególności przez ustanowienie ambitnego planu działania dotyczącego uwzględnienia zaleceń z audytu. W rezultacie Agencji udało się osiągnąć wskaźnik wykonania zaleceń z audytu wynoszący 87%, co utorowało drogę do tego, że zarządzanie działalnością Agencji jest bardziej zgodne z przepisami. Zwiększona zgodność z przepisami została wsparta przez wprowadzenie bardziej skutecznych narzędzi zarządzania, ścisłą współpracę między zespołami finansowymi i operacyjnymi, a także comiesięczne przeglądy budżetu na poziomie zarządzania, dzięki którym uzyskano doskonały poziom wykorzystania budżetu do końca roku, wynoszącego blisko 100% w odniesieniu do zobowiązań i płatności. Ponadto w 2023 r. odnotowano znaczną poprawę w zakresie wskaźnika obsadzenia stanowisk (94,7%), równowagi płci oraz wdrożenia planu działania na rzecz przekształcenia eu-LISA w „doskonałe miejsce pracy”. Ten ostatni aspekt obejmował opracowanie planu naprawczego dotyczącego zaangażowania pracowników oraz wyznaczenie ambasadora ds. zaangażowania. Starania te zaowocowały otrzymaniem przez eu-LISA wyróżnienia w konkursie Sieci Agencji UE (EUAN) „Diversity and Inclusion Awards” („Nagrody za różnorodność i inkluzywność”) za pracę nad wdrażaniem inicjatyw określonych w planie działania na rzecz różnorodności, równości i włączenia na lata 2023–2024.

Uspewnienia w zakresie działań służących zapewnieniu zgodności z przepisami znalazły potwierdzenie w rocznej ocenie ram kontroli wewnętrznej, której podsumowanie przedstawiono w części 2 niniejszego dokumentu. Jednym z najważniejszych osiągnięć Agencji było przyznanie jej **europejskiego certyfikatu zarządzania jakością „Skuteczny użytkownik CAF”**, będącego wyrazem uznania dla dążenia eu-LISA do doskonałości, przestrzegania norm europejskich i stałego zaangażowania Agencji w ciągłe doskonalenie. Ponadto władza budżetowa udzieliła Agencji absolutorium w odniesieniu do jej sprawozdania finansowego za 2022 r.

Wszystkie powyższe działania stanowią podstawę dla głównych elementów strategii eu-LISA na nadchodzące lata. Te elementy to:

- **umożliwienie skutecznego funkcjonowania i wdrożenia unijnych systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW powierzonych eu-LISA**, stopniowego przechodzenia na nowy sposób pracy przy zastosowaniu elastycznych metod i zaktualizowanego modelu operacyjnego;
- **dalsza poprawa wyników Agencji pod względem zgodności z przepisami**, jednocześnie utrzymując wysoki poziom zgodności, skuteczności i przejrzystości;
- **wspieranie zaangażowania pracowników przez sprawienie, by eu-LISA stała się doskonałym miejscem pracy, które przyciąga i zatrzymuje nowe talenty**, dalsze zwiększanie wskaźnika obsadzenia stanowisk oraz wspieranie przejrzystości, inkluzywności i etyki;
- **bycie przygotowanym na wymogi przyszłości, ulepszanie technologii i innowacji**, analizowanie możliwości wykorzystania nowych technologii, takich jak rozwiązania w chmurze i sztuczna inteligencja;
- **konsolidacja zarządzania Agencją i jej relacji z kluczowymi zainteresowanymi podmiotami**, zwłaszcza instytucjami UE, państwami członkowskimi, krajami przyjmującymi, ośrodkami akademickimi i branżą.

Poza zarządzaniem systemami informatycznymi i ich opracowywaniem, Agencja odgrywa ważną rolę w UE, ponieważ stanowi podstawę przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w strefie Schengen, świadcząc szereg usług na rzecz państw członkowskich i specjalistów, ułatwiając pracę organom ścigania i praktykom wymiaru sprawiedliwości, a także świadcząc znacznie lepsze usługi na rzecz obywateli UE.

Agencja wykorzystuje najlepsze technologie i procesy cyfryzacji i podtrzymuje tym samym swoje zobowiązanie do uwzględniania nowych zadań i nowych systemów, aby nadal odgrywać kluczową rolę w powodzeniu transformacji cyfrowej Europy. Wraz z trwającymi zmianami i transformacją, eu-LISA nadal

zwiększa swoje możliwości, aby sprostać tym nowym wyzwaniom. Agencja jest również dumna, że może pozytywnie wpływać na życie milionów ludzi w Europie, świadcząc usługi wyższej jakości obywatelom i specjalistom.

Agnès Diallo,
Dyrektor wykonawcza

Streszczenie

Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) została utworzona w 2011 r. w celu przejęcia zarządzania trzema istniejącymi systemami informatycznymi opracowanymi dla strefy Schengen. Od tego czasu Agencja stała się jednym z kluczowych podmiotów przyczyniających się do ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Europy, jednocześnie ułatwiając realizację jednego z podstawowych praw obywateli UE – swobodę przemieszczania się. Na przestrzeni lat eu-LISA przekształcała się w jeden z głównych podmiotów napędzających trwającą transformację cyfrową unijnego obszaru wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW).

Niniejsze sprawozdanie odzwierciedla postępy eu-LISA w realizacji bardzo trudnych zadań o zasadniczym znaczeniu w coraz bardziej złożonym środowisku operacyjnym. Przez cały 2023 r. Agencja pozostawała wiarygodnym i zaangażowanym partnerem dla instytucji europejskich i państw członkowskich w procesie wdrażania odpowiednich polityk w obszarze WSiSW oraz gwarantowania bezpieczeństwa i integralności wdrażanych technologii.

Wśród wielu innych osiągnięć do kluczowych dokonań eu-LISA w 2023 r. należy zaliczyć:

opracowanie strategii rozwiązywania problemów 3R , aby ruszyć naprzód z przygotowywaniem nowych	nowy plan działania w zakresie interoperacyjności na potrzeby stopniowego	otrzymanie europejskiego certyfikatu zarządzania jakością „ Skuteczny użytkownik CAF ”
pomyślne uruchomienie 7 marca 2023 r. nowej wersji SIS	podłączenie Chorwacji do systemu VIS i integracja Cypru z systemem SIS	finalizacja przygotowań do przejęcia systemu e-CODEX
wdrożenie 87% zaległych zaleceń z audytu	wykonanie budżetu w zakresie zobowiązań i płatności wynoszące 99,9%	znaczny wzrost wskaźnika obsadzenia stanowisk w Agencji

Tegoroczne osiągnięcia

W 2023 r. eu-LISA kontynuowała swoje starania na rzecz stworzenia w pełni funkcjonującej i odpornej strefy Schengen z korzyścią dla obywateli Europy. Jako że wszystkie systemy w dziedzinie WSiSW zarządzane przez Agencję **wspierają wdrażanie polityki UE** w obszarach zarządzania granicami, wiz, migracji i azylu, cyfryzacji oraz przyczyniają się do zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu, ich dalszy rozwój i utrzymanie mają kluczowe znaczenie dla UE i eu-LISA.

W nadchodzących latach Agencja rozszerzy swój wkład w dziedzinie WSiSW dzięki temu, że uruchomi kilka nowych systemów informatycznych, które są obecnie w fazie opracowywania. Te nowe systemy i nadrzędna **architektura interoperacyjności** w dziedzinie WSiSW będą wprowadzane stopniowo w czterech etapach wdrażania, jak określono w zmienionym planie działania w zakresie interoperacyjności, który został zatwierdzony przez Radę ds. WSiSW w październiku 2023 r. Razem, poprzez cyfryzację, te interoperacyjne systemy przekształcą zarządzanie granicami, przyniosą bowiem **zintegrowane inteligentne podejście do**

zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego Europy, przy jednoczesnym zadbanie o płynny przepływ międzynarodowych podróży.

W świetle swoich nowych obowiązków w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości UE eu-LISA nadal zwiększała swoje zaangażowanie w społeczność wymiaru sprawiedliwości, ponieważ kontynuowała opracowywanie nowych rozwiązań cyfrowych na rzecz trwającej modernizacji i cyfryzacji systemów sądowych w całej Europie. Kontynuując intensyfikację działań służących **cyfryzacji** unijnego obszaru WSiSW, Agencja skupiła się również na cyberbezpieczeństwie i zwalczaniu zagrożeń w cyberprzestrzeni, w szczególności przez niezbędne przygotowania do wykonywania obowiązków wynikających z nowych rozporządzeń UE w sprawie bezpieczeństwa informacji i cyberbezpieczeństwa.

Jako agencja UE odpowiedzialna za zarządzanie operacyjne i opracowywanie systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW, eu-LISA nadal pełniła rolę **kluczowego partnera** swoich zainteresowanych podmiotów, dostarczała bowiem najnowocześniejszą wiedzę specjalistyczną dzięki proaktywnej współpracy i wymianie informacji z instytucjami, agencjami i państwami członkowskimi UE.

Ogólnie rzecz biorąc, działania Agencji koncentrowały się na następujących priorytetach rocznych:

➤ **Priorytet 1: Zapewnienie stabilnego i nieprzerwanego funkcjonowania systemów zarządzanych przez eu-LISA (tj. SIS, VIS, Eurodac, ECRIS RI) oraz wdrażania w nich zmian, a także usług świadczonych przez eu-LISA**

Głównym celem eu-LISA na 2023 r. było skuteczne i ciągłe funkcjonowanie systemów wchodzących w zakres jej mandatu, przy jednoczesnym wprowadzeniu wymaganych zmian i przygotowaniu do ich integracji z elementami interoperacyjności. Agencja zapewniła stabilne funkcjonowanie podstawowych unijnych systemów w dziedzinie WSiSW, którymi są:

- **System Informacyjny Schengen (SIS)** i jego automatyczny system identyfikacji daktyloskopijnej (AFIS);
- **wizowy system informacyjny (VIS)**, jego system biometryczny (BMS) oraz funkcjonalność VIS Mail;
- **europejska baza danych odcisków palców do celów azylowych (Eurodac)** wraz z DubliNet; oraz
- **oprogramowanie wzorcowe europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS RI).**

Ponadto eu-LISA prowadziła skuteczne zarządzanie operacyjne infrastrukturą bazową, sieciami i usługami, uzupełnione o całodobowe usługi wsparcia dla użytkowników końcowych systemu.

Z wyjątkiem przypadków krótkotrwałej niedostępności i opóźnień, systemy funkcjonowały zgodnie ze swoimi celami w zakresie poziomu usług, przy dostępności SIS na poziomie **99,67%** i VIS na poziomie **99,97%**. Dostępność Eurodac – zakłócona kilkoma incydentami krytycznymi – spadła poniżej docelowego poziomu (99,47%). Chociaż **wykorzystanie systemu** nadal rośnie w ciągu całego roku (tj. wyszukiwania w SIS, operacje VIS, transmisje danych Eurodac), tylko użytkowanie VIS nadal utrzymywało się poniżej poziomów sprzed pandemii.

Dzięki wspólnym staraniom eu-LISA, państw członkowskich i Komisji **7 marca 2023 r. weszła w życie nowa wersja SIS**, oferująca nowy zestaw funkcji i możliwości wyszukiwania oraz umożliwiającą właściwym organom dostęp do bardziej kompletnych i wiarygodnych informacji. W ramach nowej wersji SIS eu-LISA zakończyła projekt „etap 2 AFIS” i udostępniła tym samym **nowe funkcje biometryczne**, takie jak możliwość przechowywania odbitek linii papilarnych dłoni i niewidocznych śladów linii papilarnych (odcisków na powierzchniach). Obecna architektura Schengen, obsługiwana przez eu-LISA, została dodatkowo wzmocniona przez **włączenie Cypru w lipcu 2023 r.**, co zwiększyło liczbę użytkowników SIS do 34. Jednocześnie Agencja nadal wspierała Frontex w opracowywaniu elementów technicznych niezbędnych do osiągnięcia gotowości do przystąpienia do SIS. W 2023 r. Agencja wspierała również włączenie Chorwacji do VIS.

Od 1 stycznia 2023 r. **Chorwacja ma pełny dostęp do systemu VIS**, co pozwoliło na zniesienie kontroli granicznych na granicach wewnętrznych z innymi krajami strefy Schengen. Oznacza to pierwsze rozszerzenie od 2011 r., kiedy do strefy wolnej od granic przystąpił Liechtenstein. Agencja kontynuowała również wdrażanie **zmienionego rozporządzenia w sprawie VIS**, które trwało znacznie dłużej niż pierwotnie przewidywano ze względu na złożoność wymogów technicznych mających wpływ na działania zaplanowane w ramach projektu. W październiku 2023 r. eu-LISA przeprowadziła **ćwiczenie w zakresie bezpieczeństwa i ciągłości działania VIS** w celu przetestowania i dalszej poprawy odporności systemu.

Aby wesprzeć wdrażanie **wspólnego europejskiego systemu azylowego (CEAS)**, Agencja kontynuowała utrzymywanie **systemu Eurodac** i przeprowadziła kluczowe aktualizacje systemu w oczekiwaniu na zbliżające się przyjęcie **nowego paktu o migracji i azylu** oraz **przekształconej wersji rozporządzenia Eurodac**. W 2023 r. Agencja zakończyła projekt zwiększenia zdolności w zakresie Eurodac; w ramach tego projektu maksymalną **zdolność przechowywania** w systemie zwiększono z 7 do 9 mln wpisów, przy jednoczesnym zwiększeniu dziennej **przepustowości** z 15 000 do 24 000 operacji.

Ponadto, ponieważ analiza bezpieczeństwa **aplikacji ECRIS RI** ujawniła kilka **luk w zabezpieczeniach**, Agencja rozpoczęła dyskusje z Komisją i odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami na temat potencjalnego przerobienia ECRIS RI, tak aby złączyć wszelkie pozostałe ryzyko dla bezpieczeństwa i zabezpieczyć uruchomienie ECRIS-TCN.

Jeśli chodzi o infrastrukturę, w maju 2023 r. eu-LISA osiągnęła ważny etap, ponieważ **wyznaczoną ją jako lokalny rejestr internetowy (LIR)** i stała się członkiem Regionalnego Rejestru Internetowego Europy. W rezultacie Agencja może teraz dystrybuować adresy IP do użytkowników końcowych jako dostawca usług lub wykorzystywać te adresy w swojej infrastrukturze. Aby wesprzeć tę działalność, eu-LISA nabyła niezbędne zasoby internetowe do łączenia się z internetem i świadczenia publicznych usług systemu w dziedzinie WSiSW, takich jak usługi sieciowe EES/ETIAS.

Dodatkowo, aby zwiększyć wydajność operacyjną, eu-LISA wprowadziła specjalne **narzędzie do zarządzania infrastrukturą ośrodków przetwarzania danych (DCIM)** w celu poprawy optymalizacji infrastruktury i zarządzania energią. Aby zaspokoić przyszłe potrzeby w zakresie zdolności, eu-LISA kontynuowała optymalizację i reorganizację swoich centrów przetwarzania danych oraz poczyniła postępy w przygotowaniach do rozpoczęcia funkcjonowania **przyszłego kontenerowego ośrodka przetwarzania danych w Strasburgu**.

Agencja zapewniła również ciągłą eksploatację i świadczenie usług w ramach **infrastruktury wspólnej (CSP) przez** wdrożenie wewnętrznej platformy kontenerowej skracającej czas realizacji dzięki automatyzacji i ustanowiła strumień ciągłej integracji, dostarczania i wdrażania (CI/CD) w celu poprawy wydajności i czasu wdrożenia nowych aplikacji. Ponadto eu-LISA pracowała nad **kompleksową platformą w chmurze**, aby przetestować i zweryfikować wykorzystanie technologii w chmurze do hostowania odpowiednich obciążeń roboczych, oraz zaprojektowała **strumień dla aplikacji mobilnych**, niezbędny do opracowania aplikacji dla nowych systemów.

Oprócz zarządzania operacyjnego systemami informacyjnymi w dziedzinie WSiSW eu-LISA nadal realizowała inne ściśle powiązane zadania statutowe, takie jak szkolenia dla państw członkowskich w zakresie korzystania z systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW, przygotowywanie ustawowych sprawozdań na temat ich wyników technicznych, rocznych statystyk i sporządzanie wykazów wyznaczonych organów.

➤ **Priorytet 2: Dalsze wdrażanie i opracowywanie nowych systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW (tj. EES, ETIAS, ECRIS-TCN) oraz architektury interoperacyjności**

W maju 2023 r. eu-LISA przyjęła nowe podejście, zwane wewnętrznie **strategią rozwiązywania problemów (3R)** (ponowna mobilizacja, rozwiązywanie problemów i odnowienie), mające na celu przełamanie długotrwałego impasu związanego z opracowywaniem systemu wjazdu/wyjazdu (**EES**), który to impas zaczął wpływać na opracowywanie i terminowe wdrażanie innych nowych systemów, tj. europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (**ETIAS**), europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich (**ECRIS-TCN**) oraz elementów interoperacyjności. W stosunkowo krótkim czasie nowe podejście znacznie **usprawniło zarządzanie problemami i pozwoliło na skuteczniejsze zastosowanie działań naprawczych** w celu kierowania realizacją projektu, uniknięcia spadków wydajności i wszelkich nowych znaczących opóźnień. W rezultacie Agencji udało się przyspieszyć opracowywanie EES, co stworzyło państwom członkowskim stabilniejsze warunki do kontynuowania przygotowań.

Aby nowe systemy w dziedzinie WSiSW i nadrzędna architektura interoperacyjności mogły zostać pomyślnie wdrożone, eu-LISA poczyniła zdecydowane kroki w celu zmiany swojego dotychczasowego podejścia do opracowywania systemów przez wprowadzenie **podejścia etapowego**. Nowe podejście przewiduje uruchomienie nowych systemów w dziedzinie WSiSW i architektury interoperacyjności w czterech etapach, które zaczną się w 2024 r. i będą trwały do 2027 r., przy czym każdy kolejny etap polega na osiągnięciu gotowości technicznej jednego kluczowego systemu i usług towarzyszących.

2024 r. | Etap 1 **EES**, wraz ze wspólnymi usługami sieciowymi (w tym interfejsem dla przewoźników) oraz wspólnym systemem porównywania danych biometrycznych (**sBMS**);

2025 r. Etap 2	ETIAS , wraz z usługami sieciowymi dla obywateli państw trzecich; dwa elementy interoperacyjności: europejski portal wyszukiwania (ESP), wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR) i centralne repozytorium sprawozdawczo-statystyczne (CRRS);
2025 r. Etap 3	ECRIS-TCN z elementami interoperacyjności;
2026 r. Etap 4	sfinalizowanie architektury interoperacyjności WSiSW (w tym ostateczny element interoperacyjności: detektor wielokrotnych tożsamości, MID) oraz zmienione rozporządzenie w sprawie VIS .

Aby nadzorować pomyślną realizację każdego etapu, Agencja utworzyła specjalną grupę zadaniową Back-to-Green, koncentrując się na wykonaniu pracy w ramach jednego zespołu pod jednym dachem zgodnie ze zwinną metodyką zarządzania projektami (ang. *Agile*). Podejście to opracowano w celu osiągnięcia wymiernych wyników w regularnych odstępach czasu przez stopniowe wprowadzanie **produktów o minimalnej funkcjonalności** (MVP) – pośredniej wersji produktu końcowego wdrażanej w stabilnym środowisku, umożliwiającej państwom członkowskim przeprowadzanie testów i kontynuowanie przygotowań.

Opracowywanie i testowanie **EES** kontynuowano przez cały rok. We współpracy z wykonawcą Agencja skorygowała kwestie techniczne, które uniemożliwiały państwom członkowskim poczynienie postępów w testowaniu i przygotowywaniu systemów krajowych. Od czasu wprowadzenia nowego podejścia w środowiskach testowych państw członkowskich zainstalowano trzy główne wersje EES, ze znacznie mniejszą liczbą wad oprogramowania, co świadczy o poprawie jakości opracowywania i testowania systemu. Ponadto w ramach nowo ustanowionego mechanizmu wspólnego zarządzania o wysokiej wydajności nadal regularnie monitorowano postępy i stosowano działania naprawcze w celu kierowania wdrażaniem, co umożliwiło rozwiązanie większości nierozstrzygniętych kwestii umownych.

Agencja kontynuowała również opracowywanie usług sieciowych **EES/ETIAS**, koncentrując się na portalu internetowym, testowaniu jakości i wymagań oprogramowania interfejsowego dla przewoźników oraz aplikacji mobilnej, aplikacji opracowanej wewnętrznie przez eu-LISA.

W 2023 r. wdrożenie **ETIAS** pozostało w **fazie analizy i projektowania** ze względu na zależności od wspólnych elementów EES (tj. usług sieciowych) i specyfikacji interoperacyjności blokujących finalizację projektu ich integracji. W listopadzie eu-LISA zakończyła jednak prace nad **platformą środowiska testowego**. Ponadto w 2023 r. Agencja zakończyła monitorowanie rozwiązań technologicznych na potrzeby „białej listy” **bezpiecznych narzędzi komunikacji audiowizualnej**, z których jednostki krajowe ETIAS mają korzystać do przeprowadzania rozmów z wnioskodawcami w przypadkach, gdy usługi konsularne są niedostępne.

Równolegle agencja eu-LISA kontynuowała prace nad opracowaniem sieci **ECRIS-TCN**, chociaż działania związane z **analizą, projektowaniem i wytworzeniem** postępowały wolniej niż planowano ze względu na zależność od współdzielonych elementów EES. W 2023 r. państwom członkowskim udostępniono do testowania dwie wersje **zintegrowanego symulatora** ECRIS-TCN (łąającego system centralny, oprogramowanie interfejsowe, części ECRIS RI i symulator ESP).

Aby ułatwić wymianę informacji między nowymi a funkcjonującymi już systemami informatycznymi, eu-LISA opracuje **nadrzędną architekturę interoperacyjności dla obszaru WSiSW**. Po uruchomieniu interoperacyjność systemów WSiSW będzie wspierać zintegrowane zarządzanie granicami i bezpieczeństwo wewnętrzne. Program interoperacyjności pozostał na **etapie wdrażania** ze względu na zależności z programem opracowania EES.

Przez cały rok eu-LISA kontynuowała wdrażanie elementów interoperacyjności, koncentrując się na opracowywaniu funkcji sBMS związanych z migracjami i przekształceniami systemów, kontynuowano na przykład **migrację danych** z różnych systemów w dziedzinie WSiSW do sBMS, aby umożliwić identyfikację między poszczególnymi dziedzinami, oraz rozbudowę wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR) i detektora wielokrotnych tożsamości (MID) w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości. W czerwcu Agencja dostarczyła wersję sBMS **dostosowaną do najnowszego oprogramowania** i nowej wersji pierwszy integracyjnej. W listopadzie eu-LISA zakończyła opracowywanie i wewnętrzne testy akceptacji **pierwszej głównej wersji MVP dla ESP, CIR i CRRS**, które w pełni zaspokajają potrzeby ETIAS.

We współpracy ze Szwecją eu-LISA ukończyła **projekt pilotażowy sBMS USK VIS** w odniesieniu do wniosków wizowych, który koncentrował się na gromadzeniu wyników jakości obliczonych dla każdej próby przechwycenia (odcisków palców i obrazów twarzy) w celu ustalenia, czy uzgodnione progi jakości mogą prowadzić do kilku prób przechwycenia podczas procesu składania wniosku, oraz w celu oceny wpływu kontroli jakości na ogólny czas trwania przechwytywania. Analiza wartości jakości odcisków palców wykazała, że połączona strategia jakości stosowana w sBMS USK usprawniłaby obecny proces pobierania danych na stacjach roboczych do składania wniosków wizowych, koncentrując się wyłącznie na rejestrach VIS wymagających ponownego pobrania. W ramach projektu pilotażowego potwierdzono również ogólną jakość

zbiorów danych dotyczących jakości wizerunku twarzy i wykazano możliwość ograniczenia czasu przeznaczonego na pobieranie wizerunków twarzy.

➤ **Priorytet 3: Udzielanie wsparcia i przekazywanie wiedzy fachowej w przedmiotowej dziedzinie Komisji i państw członkowskim**

eu-LISA jest zawsze gotowa wspierać państwa członkowskie, Komisję i agencje UE w kwestiach związanych z opracowywaniem i rozwojem systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW wchodzących w zakres jej kompetencji, w tym wspierać grupy doradcze i Komisje ds. Zarządzania Programem. Ponadto eu-LISA wykorzystuje swoją wiedzę techniczną do organizacji sesji szkoleniowych w zakresie obsługi i technicznego użytkowania systemów w dziedzinie WSiSW i dostosowuje te sesje do potrzeb i stwierdzonych braków w wiedzy państw członkowskich i innych zainteresowanych podmiotów. Sprawozdania dotyczące technicznego funkcjonowania systemu i dane statystyczne dostarczane przez eu-LISA są wykorzystywane w **Barometrze Schengen+** opracowywanym przez Komisję w celu poprawy orientacji sytuacyjnej i zdolności prognozowania na szczeblu UE.

Aby stały rozwój systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW był możliwy, eu-LISA nie przestaje prowadzić monitoringu i badań (w tym weryfikacji poprawności projektów), propagując jednocześnie normalizację i koordynując działania informacyjne z branżą i środowiskiem akademickim z myślą o wspieraniu innowacji i cyfryzacji. W szczególności Agencja kontynuowała rozwijanie swoich możliwości i wiedzy specjalistycznej w dziedzinie sztucznej inteligencji (AI): aby poprawić dostępność infrastruktury i ograniczyć przestoje, Agencja ukończyła **weryfikację poprawności projektu na potrzeby opartego na AI rozwiązania do analityki predykcyjnej infrastruktury informatycznej i sieci**.

Przez cały 2023 r. eu-LISA kontynuowała swój aktywny wkład w **Europejskie centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego** polegający na oddelegowaniu pracownika do Europolu w celu wsparcia sekretariatu centrum, a także na mapowaniu odpowiednich projektów, braków w wiedzy i zdolnościach w dziedzinie WSiSW.

Ponadto eu-LISA nadal rozwijała swój portfel biometryczny przez inwestowanie w badania stosowane i działania innowacyjne oraz rozwiązania ukierunkowane na poprawę jakości aspektów biometrycznych oraz udzielenie zainteresowanym podmiotom szybkiego wsparcia wysokiej jakości. W ramach nieustannych starań na rzecz normalizacji jakości danych we wszystkich systemach w dziedzinie WSiSW Agencja, w ścisłej współpracy ze Wspólnym Centrum Badawczym Komisji (JRC), **wprowadziła nową międzynarodową normę dotyczącą śladów palca** (niewidocznych śladów linii papilarnych). eu-LISA kontynuowała również prace nad uzyskaniem statusu uznanego na szczeblu międzynarodowym eksperta w dziedzinie biometrii i zarządzania tożsamością. W celu propagowania normalizacji na szczeblu międzynarodowym i poprawy usług oferowanych przez Agencję eu-LISA przedstawiła **propozycję nowego miernika jakości śladów palca**. Są to znaczące postępy nie tylko w zakresie poprawy interoperacyjności wszystkich systemów w dziedzinie WSiSW, lecz także w zakresie zapobiegania uzależnieniu od jednego dostawcy i poprawy możliwości przenoszenia produktów biometrycznych w obrębie różnych umów ramowych i między poszczególnymi dostawcami.

Co więcej, w kwietniu podczas 11. Międzynarodowych warsztatów w dziedzinie biometrii i kryminalistyki (IWBF) w Barcelonie eu-LISA przedstawiła swój **pierwszy artykuł naukowy** dotyczący **zakrojonego na szeroką skalę badania jakości danych daktyloskopijnych**.

Agencja w dalszym ciągu organizowała również wydarzenia w ramach **branżowego okrągłego stołu**, aby propagować wymianę poglądów w konkretnych obszarach tematycznych, prezentować innowacyjne technologie, produkty i usługi z branży oraz wyjść na przeciw potrzebom i brakom w zakresie zdolności państw członkowskich. W 2023 r. Agencja zorganizowała dwa branżowe okrągłe stoły, jeden na temat **cyberdoporności**, a drugi na temat **cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości**.

➤ **Priorytet 4: Zwiększenie wkładu Agencji w dziedzinę wymiaru sprawiedliwości UE**

Przez cały rok Agencja dalej zwiększała swoją rolę w napędzaniu transformacji cyfrowej w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości UE. W 2023 r. kluczowym celem eu-LISA było **przejęcie zarządzania operacyjnego systemem e-CODEX** (elektroniczna wymiana informacji z dziedziny e-sprawiedliwości). 8 grudnia 2023 r. eu-LISA i konsorcjum odpowiedzialne za zarządzanie systemem e-CODEX przedłożyły Komisji wspólny wniosek o ogłoszenie pomyślnego zakończenia procesu przekazania/przejęcia. 7 maja 2024 r. Komisja oficjalnie ogłosiła zakończenie procesu przekazania/przejęcia, a 3 czerwca 2024 r. eu-LISA oficjalnie przejmie zarządzanie operacyjne systemem e-CODEX.

Kolejnym ważnym projektem rozwojowym Agencji w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości jest **platforma współpracy wspierająca funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych**, której celem jest poprawa skuteczności transgranicznych dochodzeń i ścigania przestępstw. Po wejściu w życie

rozporządzenia w sprawie platformy współpracy wspierającej funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (JIT CP) w czerwcu 2023 r. Agencja rozpoczęła przygotowania przez ustanowienie organów zarządzających do kierowania realizacją projektu i zainicjowała projekt prac rozwojowych. Przez cały rok eu-LISA w dalszym ciągu zwiększała swoje zaangażowanie we współpracę ze społecznością wymiaru sprawiedliwości w UE i nawiązywała bliższe partnerstwa.

➤ **Priorytet 5:** Postępy w pracach nad drugą rozbudową centrum operacyjnego eu-LISA w Strasburgu (program zwiększania zdolności)

Po konsolidacji kilku powiązanych ze sobą inwestycji infrastrukturalnych w ramach **programu zwiększania zdolności** w 2021 r. eu-LISA kontynuowała prace nad drugą rozbudową swojego centrum operacyjnego w Strasburgu w celu zwiększenia dostępnej powierzchni biurowej. Ze względu na ograniczenia budżetowe inwestycję budowlaną przesunięto jednak na kolejny okres obowiązywania wieloletnich ram finansowych.

Aby zaspokoić pilne potrzeby biznesowe przed ukończeniem drugiej rozbudowy, program zwiększania zdolności obejmuje dwie inne inwestycje: instalację **kontenerowego ośrodka przetwarzania danych** (elastyczne i skalowalne rozwiązanie, które nie wymaga żadnych prac budowlanych) oraz **modernizację systemu zasilania i chłodzenia** w celu zaspokojenia krótko- i długoterminowych potrzeb w zakresie zasilania i chłodzenia centrum operacyjnego w Strasburgu.

W 2023 r. w ramach przygotowań do rozpoczęcia etapu planowania Agencja przeprowadziła ankietę informacyjną dotyczącą **kontenerowego ośrodka przetwarzania danych**, aby uzyskać przegląd dostępnych na rynku możliwości i potencjalnych dostawców. Inwestycja jest obecnie na etapie planowania, który koncentruje się na opracowaniu ostatecznego projektu, określeniu wymogów bezpieczeństwa, a także prac konstrukcyjnych i elektrycznych.

Jeśli chodzi o modernizację **systemu energetycznego i chłodzenia**, wstępne studium wykonalności dotyczące optymalizacji wydajności systemu chłodzenia zostało dostarczone w czerwcu, a Agencja wybrała dwa scenariusze: pierwszy umożliwia bardziej efektywne wykorzystanie obecnej infrastruktury chłodzenia w perspektywie krótkoterminowej, natomiast drugi jest rozwiązaniem średnioterminowym opartym na podejściu geotermicznym w celu zmniejszenia śladu węglowego. Wdrożenie tych dwóch scenariuszy zwiększy ogólną efektywność zużycia energii (PUE) zgodnie z wytycznymi UE dotyczącymi poprawy efektywności energetycznej ośrodków przetwarzania danych.

➤ **Priorytet 6:** Przygotowanie do regularnej oceny Agencji zgodnie z art. 39 rozporządzenia ustanawiającego eu-LISA

Zgodnie z art. 39 rozporządzenia ustanawiającego eu-LISA Komisja ocenia wyniki prac eu-LISA w odniesieniu do jej celów, mandatu, lokalizacji i zadań, aby wydać zalecenia dotyczące wszelkich ewentualnych zmian mandatu Agencji.

W 2023 r. Agencja kontynuowała niezależną analizę porównawczą rozpoczętą w 2022 r. na wniosek Komisji w celu przygotowania się do nadchodzącej oceny zewnętrznej eu-LISA. Zewnętrzny wykonawca ocenił ogólną skuteczność operacyjną Agencji, adekwatność podziału i wykorzystania zasobów ludzkich oraz wkład Agencji w osiągnięcie celów odpowiednich strategii UE w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Aby zapewnić kompleksowy wgląd w możliwe kierunki rozwoju i przyszłe zmiany w eu-LISA w nadchodzących latach, Agencja zleciła wykonawcy dodatkowe zadania, tak aby sprawozdanie zyskało bardziej strategiczny charakter i zawierało zalecenia dotyczące ulepszeń w perspektywie średnioterminowej. Ze względu na rozszerzony zakres analizy sprawozdanie końcowe ukończono w styczniu 2024 r.

Ocena zarządzania i kontroli wewnętrznej

W drugiej i trzeciej części niniejszego sprawozdania przedstawiono przegląd działań Agencji w zakresie zarządzania w 2023 r., w tym podsumowanie rocznego sprawozdania dotyczącego oceny ram kontroli wewnętrznej (ICF), przegląd podsumowania audytów oraz działania następcze w związku z uwagami organu udzielającego absolutorium.

Agencja opracowuje złożony zestaw skomplikowanych wielkoskalowych systemów informatycznych i rozwija swoje działania w dynamicznym środowisku, które wymaga elastyczności, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z przepisami UE. Okoliczności te stwarzają dodatkowe wyzwania i presję na pracę Agencji i jej organizację. Zarząd eu-LISA stwierdził w styczniu 2023 r., że uruchomienie systemu wjazdu/wyjazdu w maju 2023 r. nie jest już możliwe. Od tego czasu, aby wyjść z impasu, Agencja wdrożyła nową strategię rozwiązywania problemów (3R) (ponowna mobilizacja, rozwiązywanie problemów i odnowienie) i przygotowała nowy plan działania w zakresie interoperacyjności, który będzie stopniowo wdrażany w czterech etapach w latach 2024–2026.

W maju 2023 r. eu-LISA otrzymała tytuł „Skutecznego użytkownika CAF”, co czyni ją jedyną agencją UE posiadającą, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, ważny certyfikat wspólnych ram oceny (CAF). Tytuł ten nie tylko jest wyrazem uznania dla wykonanej pracy, lecz także służy jako wspólne zobowiązanie kierownictwa i pracowników Agencji do dalszego dążenia do jakości i doskonałości. Z myślą o przyszłości kontynuowane są prace oparte na **planie poprawy CAF**, w którym przedstawiono wykaz działań usprawniających mających na celu wspieranie rozwoju organizacyjnego oraz poprawę jakości i skuteczności zarządzania na wszystkich szczeblach. Ponadto w 2023 r. Agencja osiągnęła znakomity stopień wykonania budżetu w zakresie zobowiązań i płatności (blisko 100%) oraz odnotowała znaczny wzrost wskaźnika obsadzenia stanowisk.

W sprawozdaniu z oceny ram kontroli wewnętrznej (ICF) z 2023 r. stwierdzono, że **system kontroli wewnętrznej eu-LISA został wprowadzony, funkcjonuje i jest skuteczny, chociaż nadal potrzebne są pewne usprawnienia**. Różne audyty, w tym te przeprowadzone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO), również wskazały obszary wymagające poprawy. W 2023 r. Agencja nadal w pełni angażowała się we wprowadzanie usprawnień w określonych obszarach niedociągnięć, koncentrując się na zarządzaniu umowami związanymi z programami i projektami operacyjnymi. eu-LISA dążyła do zamknięcia pozostałych zaleceń z audytu w najbardziej skuteczny sposób, w związku z czym priorytet nadała najpilniejszym z nich i tym, które pozostawały niezrealizowane przez najdłuższy czas. W rezultacie do 31 grudnia 2023 r. Agencja zamknęła 33 z 38 (87%) zaległych zaleceń z audytu. Agencja zobowiązała się do podjęcia szybkich i zdecydowanych działań służących nadrobieniu opóźnień we wdrażaniu zaległych zaleceń.

Wprowadzenie

Skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności eu-LISA za 2023 r. zawiera usystematyzowany przegląd realizacji rocznego programu prac Agencji na 2023 r. oraz osiągnięcia celów określonych w jednolitym dokumencie programowym na lata 2023–2025¹⁸.

Struktura sprawozdania jest zgodna ze strukturą ustanowioną przez Komisję Europejską dla wszystkich agencji UE¹⁹ oraz z wymogami określonymi w art. 48 przepisów finansowych eu-LISA²⁰.

- **Rozdział 1** zawiera szczegółowy przegląd **osiągnięć** związanych z zarządzaniem operacyjnym systemami informacyjnymi w dziedzinie WSiSW i ich rozwojem, a także opracowywaniem nowych systemów oraz innymi działaniami.
- W **rozdziale 2** określono główne elementy **zarządzania eu-LISA**, w tym budżet i zasoby ludzkie.
- W **rozdziale 3** oceniono **skuteczność ram kontroli wewnętrznej** (ICF) i wymieniono główne rodzaje ryzyka korporacyjnego w przedmiotowym okresie sprawozdawczym.
- W **rozdziałach 4 i 5** przedstawiono odpowiednie **poświadczenia wiarygodności**.
- W **załącznikach** do niniejszego sprawozdania znajdują się bardziej szczegółowe dane dotyczące wykorzystania zasobów oraz dodatkowe informacje na temat pracy i działań Agencji.

📌 KONTEKST PRAWNY

Zgodnie z art. 24 ust. 3 lit. g) rozporządzenia (UE) 2018/1726 dyrektor wykonawcza musi opracować skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności i, po konsultacjach z grupami doradczymi, przedłożyć je zarządowi do oceny i przyjęcia.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 lit. t) tego samego rozporządzenia zadaniem zarządu jest ocena i przyjęcie skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności Agencji za poprzedni rok, przedstawiającego kompleksowy przegląd osiągniętych wyników w porównaniu z celami określonymi w rocznym programie prac.

Zarząd musi przedłożyć sprawozdanie wraz ze swoją oceną Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 1 lipca oraz udostępnić je do wiadomości publicznej.

Struktura rocznego sprawozdania z działalności

Działania Agencji zostały podzielone na **portfele**, aby odzwierciedlić model operacyjny eu-LISA i współzależności między różnymi projektami i działaniami. Takie podejście umożliwia lepszą koordynację umożliwiającą osiągnięcie synergii i korzyści skali, a jednocześnie przyczynia się do poprawy efektywności w zakresie zarządzania zasobami i identyfikowalności.

Zgodnie z tym podejściem pojęcie „**portfel**” odnosi się do zbioru działań, poszczególnych projektów i zadań nieprojektowych, które wspólnie przyczyniają się do osiągnięcia strategicznych celów eu-LISA. Każdy portfel obejmuje kilka **obszarów działalności** w celu koordynacji zarządzania wzajemnie powiązanymi projektami i działaniami nieprojektowymi.

W 2023 r. Agencja ustrukturyzowała swój program prac według następujących portfeli²¹:

- zarządzanie operacyjne i rozwój działających systemów,
- wdrażanie nowych systemów i innowacje,
- innowacje, badania i rozwój,
- infrastruktura i sieci,
- bezpośrednie wsparcie operacji oraz
- działalność korporacyjna.

¹⁸ [Jednolity dokument programowy eu-LISA na lata 2023–2025](#).

¹⁹ Komunikat Komisji w sprawie [wytocznych dotyczących jednolitego dokumentu programowego i skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności](#), COM(2020) 2297 final.

²⁰ [Przepisy finansowe eu-LISA](#), decyzja zarządu nr 2019-198, wejście w życie: 1 września 2019 r.

²¹ Liczba portfeli nie jest stała i może ulec zmianie w zależności od rozwoju zadań powierzonych eu-LISA.

I

OSIĄGNIĘCIA

Przegląd głównych osiągnięć eu-LISA w zakresie zarządzania operacyjnego i rozwoju systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW, wdrażania nowych systemów informatycznych, badań i innowacji oraz innych kluczowych działań

Tegoroczne osiągnięcia

W 2023 r. eu-LISA kontynuowała swoje starania na rzecz stworzenia w pełni funkcjonującej i odpornej strefy Schengen z korzyścią dla obywateli Europy. Jako że eu-LISA jest agencją odpowiedzialną za zarządzanie operacyjne unijnymi systemami informacyjnymi w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW) ułatwiającymi zintegrowane zarządzanie granicami i współpracę między organami ścigania, jej działania przyczyniają się do bezpieczeństwa wewnętrznego UE i swobodnego przemieszczania się, co ma wpływ na miliony osób podróżujących do Europy z całego świata.

Mandat i podstawowe działania operacyjne eu-LISA przyczyniają się do realizacji **wytycznych politycznych dla Komisji Europejskiej na lata 2019–2024**.²² Biorąc pod uwagę wytyczne określone w **strategii Komisji na rzecz w pełni funkcjonującej i odpornej strefy Schengen**²³ oraz zmieniony mechanizm oceny i monitorowania Schengen (SEMM),²⁴ program prac Agencji służy wzmocnieniu i poprawie odporności i integralności strefy Schengen. Systemy w dziedzinie WSiSW zarządzane przez eu-LISA ułatwiają szybką, skuteczną i wiarygodną wymianę informacji, która jest **kluczowa dla utrzymania i wzmocnienia unijnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości**. W tym celu System Informacyjny Schengen (SIS) wspiera kontrolę graniczną i współpracę organów ścigania, a wizowy system informacyjny (VIS) ułatwia wydawanie i kontrolę wiz.

W ramach **unijnej strategii w zakresie unii bezpieczeństwa** na lata 2020–2025²⁵ Agencja koncentruje się na działaniach przyczyniających się do budowania **silnego europejskiego ekosystemu bezpieczeństwa**, w tym na ułatwianiu współpracy policyjnej i wymiany informacji, zapewnianiu silnych granic zewnętrznych oraz angażowaniu się w badania naukowe i innowacje związane z bezpieczeństwem. Obecna architektura Schengen, obsługiwana i utrzymywana przez eu-LISA, została dodatkowo wzmocniona dzięki pełnemu wdrożeniu **w marcu 2023 r. nowej wersji SIS**. Po **włączeniu Cypru w lipcu 2023 r.** liczba użytkowników SIS wzrosła do 34. Ponadto w 2023 r. Agencja wspierała włączenie Chorwacji do VIS. Agencja wspierała również wdrażanie EMPACT na lata 2022–2025 przez uczestnictwo w trzech operacyjnych planach działania dotyczących następujących tematów: przemytu migrantów, broni palnej i cyberataków²⁶.

W oczekiwaniu na zbliżające się przyjęcie **nowego paktu o migracji i azylu**²⁷, w szczególności **wersji przekształconej rozporządzenia Eurodac**²⁸, eu-LISA kontynuowała kluczowe aktualizacje systemu Eurodac w celu wsparcia stosowania rozporządzenia dublińskiego²⁹, jednego z głównych instrumentów wdrażania wspólnego europejskiego systemu azylowego (**WESA**)³⁰.

Jako że wszystkie systemy w dziedzinie WSiSW zarządzane przez Agencję **wspierają wdrażanie polityki UE** w obszarach zarządzania granicami, wiz, migracji i azylu, cyfryzacji oraz przyczyniają się do zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu, ich dalszy rozwój i utrzymanie mają kluczowe znaczenie dla UE i eu-LISA.

W nadchodzących latach Agencja rozszerzy swój wkład w dziedzinie WSiSW dzięki temu, że uruchomi kilka nowych systemów informatycznych, które są obecnie w fazie opracowywania: system wjazdu/wyjazdu (**EES**), europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróże (**ETIAS**) oraz europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich (**ECRIS-TCN**). Te nowe systemy i nadszeregna **architektura interoperacyjności** w dziedzinie WSiSW będą **wdrażane stopniowo w czterech etapach wdrażania**, zgodnie ze zmienionym planem działania w zakresie interoperacyjności, który został

²² Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej 2019–2024, listopad 2019 r.

²³ Komunikat Komisji: „Strategia na rzecz w pełni funkcjonującej i odpornej strefy Schengen”, COM(2021) 277 final.

²⁴ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/922 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania **mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen**.

²⁵ Komunikat Komisji w sprawie strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa, COM(2020) 605 final.

²⁶ Więcej informacji można znaleźć na stronie Komisji poświęconej **EMPACT** (europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępczym).

²⁷ Komunikat Komisji dotyczący **nowego paktu o migracji i azylu**, COM(2020) 609 final.

²⁸ Rozporządzenie (UE) 2024/1358 w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania danych biometrycznych w celu skutecznego stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1350 i dyrektywy Rady 2001/55/WE oraz w celu identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz bezpaństwowców, w sprawie występowania z wnioskami o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol, Dz.U. L, 2024/1358 z 22 maja 2024 r.

²⁹ Rozporządzenie (UE) nr 604/2013, Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31.

³⁰ Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie DG do Spraw Wewnętrznych poświęconej **wspólnemu europejskiemu systemowi azylowemu (WESA)**.

zatwierdzony przez Radę ds. WSiSW w październiku 2023 r.³¹ Razem, poprzez cyfryzację, te interoperacyjne systemy przekształcą zarządzanie granicami, przyniosą bowiem **zintegrowane inteligentne podejście do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego Europy**, przy jednoczesnym zadbanie o płynny przepływ międzynarodowych podróży (zob. Wykres 1. Koncepcja ciągłości podróżowania).

Ponadto Agencja nadal zwiększa swój **wkład w dziedzinę wymiaru sprawiedliwości UE**. 8 grudnia 2023 r. eu-LISA i konsorcjum odpowiedzialne za zarządzanie **systemem e-CODEX** przedłożyły Komisji wspólny wniosek o ogłoszenie pomyślnego zakończenia procesu przekazania i przejęcia³². Od 3 czerwca 2024 r. eu-LISA będzie odpowiedzialna za zarządzanie operacyjne systemem e-CODEX i będzie kontynuować rozwój **platformy współpracy wspierającej funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych**, która poprawi skuteczność transgranicznych dochodzeń i ścigania przestępstw. Przez cały 2023 r. eu-LISA w dalszym ciągu zwiększała swoje zaangażowanie we współpracę ze społecznością wymiaru sprawiedliwości w UE i nawiązywała bliższe partnerstwa.

Kontynuując intensyfikację działań służących **cyfryzacji unijnego obszaru WSiSW**, Agencja skupiła się również na cyberbezpieczeństwie i zwalczaniu zagrożeń w cyberprzestrzeni, zwłaszcza przez niezbędne przygotowania do realizacji obowiązków wynikających z nowych rozporządzeń UE w sprawie bezpieczeństwa informacji i cyberbezpieczeństwa³³.

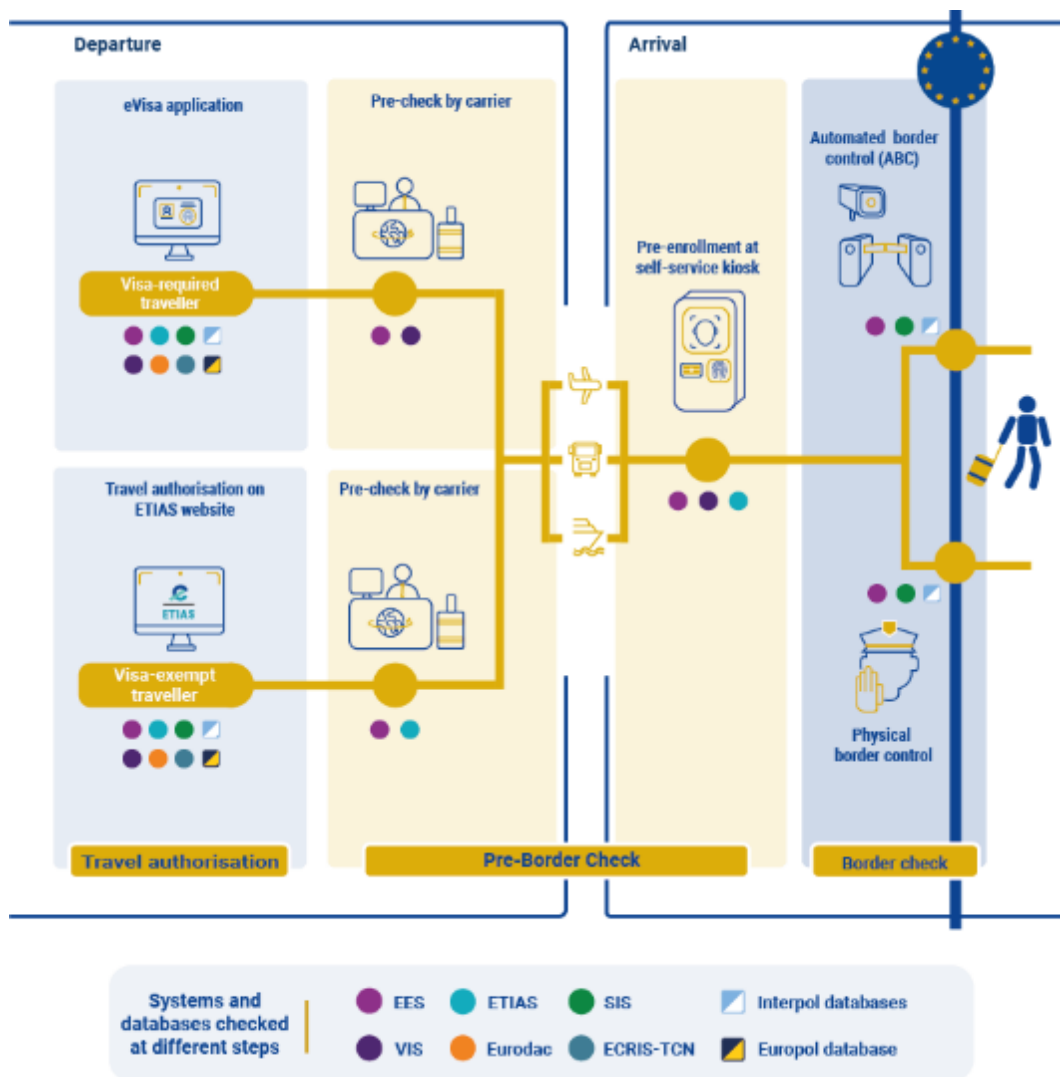
eu-LISA, jako agencja UE odpowiedzialna za zarządzanie operacyjne i rozwój systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW, jest **kluczowym partnerem dla instytucji UE, agencji WSiSW oraz państw członkowskich**, ponieważ przekazuje najnowocześniejszą wiedzę specjalistyczną dzięki proaktywnej wymianie informacji i współpracy.

³¹Więcej informacji: „Główne wyniki posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, 19–20 października 2023 r.”.

³² eu-LISA oficjalnie przejmie odpowiedzialność za system e-CODEX 3 czerwca 2024 r. zgodnie z [decyzją wykonawczą Komisji \(UE\) 2024/1272](#) z dnia 7 maja 2024 r. w sprawie ogłoszenia zakończenia procesu przekazania i przejęcia systemu e-CODEX.

³³ Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie **bezpieczeństwa informacji** w instytucjach, organach, urządach i agencjach Unii, COM(2022) 119 final, oraz wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego środki na rzecz **wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa** w instytucjach, organach, urządach i agencjach Unii, COM(2022) 122 final.

Wykres 1. Koncepcja ciągłości podróżowania³⁴

³⁴ Infografika przedstawia podróż z perspektywy podróżnych, którzy są obywatelami państw trzecich planującymi krótkoterminową wizytę w strefie Schengen. Pokazuje w skróconej formie, w jaki sposób nowe systemy przyczynią się do zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi UE.

[NALEŻY POZOSTAWIĆ PUSTE]

1. Zarządzanie operacyjne i rozwój działających systemów

W poniższej sekcji przedstawiono przegląd działań eu-LISA związanych z zarządzaniem operacyjnym i rozwojem systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW w obszarach zarządzania granicami, migracji i azylu, bezpieczeństwa wewnętrznego, egzekwowania prawa i współpracy wymiarów sprawiedliwości. Głównym priorytetem Agencji jest zapewnienie skutecznego i wydajnego zarządzania wszystkimi systemami objętymi jej mandatem – Systemem Informacyjnym Schengen (SIS), wizowym systemem informacyjnym (VIS), europejską bazą danych odcisków palców do celów azylowych (Eurodac) oraz oprogramowaniem wzorcowym europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS RI) – zgodnie z odpowiednimi przepisami i umowami o gwarantowanym poziomie usług, przy jednoczesnym zagwarantowaniu nieprzerwanej dostępności systemów.

1.1. System Informacyjny Schengen (SIS)

SIS jest największym i najpowszechniej stosowanym systemem informatycznym służącym bezpieczeństwu wewnętrznemu i zarządzaniu granicami w Europie. Wykorzystują go głównie organy krajowe wyznaczone do wymiany informacji o poszukiwanych lub zaginionych osobach lub przedmiotach, takich jak dokumenty tożsamości lub pojazdy. Od 2018 r. SIS jest wyposażony w funkcję wyszukiwania biometrycznego – **automatyczny system identyfikacji daktyloskopijnej (AFIS)**, umożliwiającą identyfikację osób na podstawie odcisków dłoni i palców. SIS stanowi zatem jeden z fundamentów architektury Schengen, ułatwia bowiem zarządzanie granicami zewnętrznymi UE, jednocześnie wspierając egzekwowanie prawa i współpracę sądową w sprawach karnych w całej Unii.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- **7 marca 2023 r.** eu-LISA osiągnęła ważny etap, jakim jest **uruchomienie nowej wersji SIS**. Jest to najbardziej kompleksowa aktualizacja systemu od 2014 r., dzięki której unijnej społeczności WSiSW udostępniono szeroki zakres nowych funkcji i możliwości wyszukiwania w celu identyfikacji osób i przedmiotów.
- **25 lipca** eu-LISA zakończyła **pełne włączenie Cypru do SIS**, przez co zwiększyła całkowitą liczbę użytkowników SIS do 34.

Zarządzanie operacyjne SIS

W 2023 r. głównym celem było zadbanie o skuteczne i ciągłe funkcjonowanie **centralnego systemu SIS** i jego funkcji biometrycznej AFIS, tak aby dla użytkowników końcowych dostępny był system o nieprzerwanej dostępności i ciągłości, zgodnie z odpowiednimi przepisami i umowami o gwarantowanym poziomie usług. Agencja wspierała państwa członkowskie w zarządzaniu ich systemami krajowymi, a także w przeprowadzaniu wymaganych aktualizacji i zmian.

Wyniki SIS i AFIS mieściły się w wymaganych celach w zakresie poziomu usług, przy czym **dostępność wyniosła 99,67%**, a **czas reakcji – 99,99%**, z wyjątkiem trzech krytycznych incydentów w systemie centralnym SIS, w wyniku których całkowity czas niedostępności wyniósł 13 godzin i 46 minut.

Użytkowanie systemu³⁵

W 2023 r. użytkowanie systemu i **łączna liczba wpisów w SIS wzrosły** w porównaniu z 2022 r., co podkreśla jego wartość dla współpracy policyjnej w całej strefie Schengen. Od momentu uruchomienia nowej wersji SIS większość państw członkowskich wykorzystwała prawie wszystkie nowe kategorie wpisów, przy czym większość wprowadziła wpisy dotyczące powrotów i kilka wpisów dotyczących nieznanymi osobami poszukiwanymi. Aktywnie wykorzystywano też inne nowe funkcje, np. modyfikowanie powodu żądania wpisów

³⁵ Porównanie z poprzednimi latami jest trudne, ponieważ system został zmodernizowany w marcu 2023 r., kiedy to wprowadzano kilka zmian, takich jak dodatkowe kategorie ostrzeżeń, zmienione lub rozszerzone kategorie danych, rozszerzone prawa dostępu i obowiązki sprawozdawcze.

i wymaganych działań, które należy podjąć. Praktycznie wszystkie państwa członkowskie korzystały również z wyszukiwania w AFIS (w odniesieniu do odcisków palców). W 2023 r. utrzymał się wzrost liczby zautomatyzowanych wyszukiwań (systemy ANPR do automatycznego rozpoznawania tablic rejestracyjnych samochodów itp.), obserwowany w ciągu ostatnich kilku lat.

PRZECHOWYWANE DANE

90,5 mln
przechowywane wpisy
ogółem

- **wzrost o 5%** w porównaniu z 2022 r.
- 98% wpisów dotyczących przedmiotów, 1,5% wpisów dotyczących osób

OPERACJE

14,7 mld
łączna liczba wyszukiwań

- **wzrost o 16%** w porównaniu z 2022 r.
- średnia dzienna: ponad 40 mln
- wyszukiwania w AFIS: 4 mln (około 11 000 dziennie)

357 013 trafień
całkowita liczba trafień

- **wzrost o 36%** w porównaniu z 2022 r.
- średnia dzienna: ponad 970 trafień

Modernizacja i rozwój SIS

W **wersjach przekształconych rozporządzenia w sprawie SIS** wprowadzono nowe kategorie wpisów i funkcje w zakresie współpracy policyjnej i sądowej, odpraw granicznych i powrotów³⁶. Dzięki wspólnym staraniom eu-LISA, państw członkowskich i Komisji **7 marca 2023 r. weszła w życie nowa wersja SIS**, oferująca nowy zestaw funkcji i możliwości wyszukiwania w celu identyfikacji osób i przedmiotów.³⁷ W ramach modernizacji eu-LISA uruchomiła również **nowe funkcje biometryczne**, np. możliwość przechowywania i wyszukiwania odcisków dłoni i niewidocznych śladów linii papilarnych (odcisków na powierzchniach). Równolegle Agencja zaktualizowała wykazy krajowych biur SIS i biur SIRENE³⁸ oraz wykaz właściwych organów upoważnionych do bezpośredniego wyszukiwania danych w SIS³⁹.

W lipcu 2023 r. eu-LISA zakończyła **pełne włączenie Cypru do SIS**⁴⁰. Jednocześnie Agencja nadal wspierała Frontex w opracowywaniu elementów technicznych niezbędnych do osiągnięcia gotowości do przystąpienia do SIS.

Gotowość w zakresie interoperacyjności

W 2023 r. eu-LISA skoncentrowała się na wdrożeniu interfejsów niezbędnych do zapewnienia gotowości SIS w zakresie interoperacyjności, ze szczególnym uwzględnieniem połączenia między SIS a **Europejskim systemem informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż** (ETIAS) za pośrednictwem europejskiego **portalu wyszukiwania** (ESP), aby ułatwić wyszukiwanie biometryczne i alfanumeryczne oraz kontrole krzyżowe we wszystkich systemach informacyjnych w dziedzinie WSiSW. Przez cały 2023 r. Agencja opracowywała moduł wzajemnych połączeń i aktualizowała podstawowy SIS, aby umożliwić interoperacyjność z ETIAS oraz połączenia z innymi systemami i elementami.

Jeśli chodzi o inne **elementy interoperacyjności** (ESP, MID) i CRRS, eu-LISA rozpoczęła analizę wymogów biznesowych i projektu wysokiego szczebla na potrzeby ustanowienia połączeń z SIS i jednocześnie rozpoczęła przygotowania do migracji **funkcji SIS AFIS** do wspólnego systemu porównywania danych biometrycznych (sBMS).

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Dostępność centralnego systemu SIS	≥ 99,99%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: 99,67%

³⁶ Bardziej szczegółowy przegląd znajduje się na stronie ze streszczeniem **przekształconych wersji rozporządzeń w sprawie SIS w portalu EUR-Lex**.

³⁷ Komunikat prasowy Komisji Europejskiej „**Unia bezpieczeństwa: wchodzi w życie nowa wersja SIS**”, 7 marca 2023 r.

³⁸ Więcej informacji na temat biura SIRENE można znaleźć na specjalnej stronie internetowej Komisji poświęconej **współpracy w ramach SIRENE**.

³⁹ Wykazy właściwych organów opublikowano w **Dzienniku Urzędowym UE**, tom 66, C 85, 7 marca 2023 r.

⁴⁰ Więcej informacji można znaleźć w komunikacie prasowym eu-LISA pt. „**Cypr w pełni włączony do SIS**”, 25 lipca 2023 r.

Czas reakcji systemu centralnego SIS ≥ 99,50%		Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi Poziom docelowy osiągnięty: 99,99% Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
---	--	--

Postępy w podziale na zadania i projekty⁴¹

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Zarządzanie operacyjne SIS	
Utrzymanie SIS działania rutynowe	Zrealizowano ■ zadania konserwacyjne z uwzględnieniem naprawy, dostosowania, aktualizacji i zapobiegania; ■ przeprowadzanie regularnych kontroli spójności danych, sfinalizowanie poprawy obsługi transmisji i podziału sprawozdania podsumowującego.
Utrzymanie SIS AFIS działania rutynowe	Zrealizowano ■ zadania konserwacyjne z uwzględnieniem naprawy, dostosowania, aktualizacji i zapobiegania.
Wsparcie w zakresie SIS dla państw członkowskich działania rutynowe	Zrealizowano ■ wdrożenie nowej wersji 7 marca, w tym aktualizacja bazy danych i wyszukiwarki; ■ pełne włączenie Cypru 25 lipca; ■ przygotowania do włączenia Fronteksu; ■ testowanie i wsparcie udzielone Europolowi; ■ dalsze wspieranie działań testowych i kwalifikacyjnych, skupienie się na testach gotowości i zgodności w odniesieniu do funkcji SIS zgodnych z przekształconą wersją rozporządzenia w sprawie SIS i etapem 2 AFIS; ■ nowe narzędzia testowe dla państw członkowskich.
Modernizacje i rozwój SIS	
Zwiększona zdolność SIS projekt: JDP data zakończenia: 2023 r.	Zrealizowano ■ aktualizacja wyszukiwarki, aktualizacja bazy danych wraz z przeniesieniem na nowy serwer.
SIS: nowa wyszukiwarka i aktualizacja Oracle projekt: JDP data zakończenia: 2023 r.	W trakcie realizacji – opóźnienie ■ aktualizacja wyszukiwarki; ■ trwająca modernizacja podstawowej bazy danych SIS.
Nowy wpis informacyjny w SIS ⁴² projekt: JDP data zakończenia: 2024 r.	W toku – nowa data realizacji: 2025 r. ■ rozpoczęcie etapu zamówień na podstawie stabilnych aktów wykonawczych.
Migracja SIS AFIS do sBMS projekt: JDP data zakończenia: 2025 r.	W toku – nowa data realizacji: 2026 r. ■ zakończenie przygotowań umownych w zakresie przygotowania do migracji AFIS.
Gotowość SIS w zakresie interoperacyjności	
Połączenie międzysystemowe centralnego systemu SIS ze wszystkimi elementami interoperacyjności (z wyjątkiem sBMS) projekt: JDP data zakończenia: 2023 r.	W toku – nowa data realizacji: 2026 r. ■ opóźnienie ze względu na zależności z innymi projektami SIS i programem Interoperacyjność; ■ rozpoczęcie etapu analizy i projektowania.
Podstawowy ogólny moduł/interfejs wzajemnych połączeń SIS umożliwiający połączenie z innymi systemami i interoperacyjność z ETIAS projekt: JDP data zakończenia: 2023	W toku – nowa data realizacji: 2025 r. ■ sfinalizowanie etapu analizy i projektowania, zatwierdzenie wymogów biznesowych i projektu wysokiego szczebla; ■ dalsze wdrażanie, przygotowywanie specyfikacji i narzędzi testowych; ■ rozpoczęcie etapu budowy wraz z instalacją sprzętu; ■ opracowanie pełnych wymogów dotyczących zgodności danych w celu wykrywania wielokrotnych tożsamości⁴³;

⁴¹Zgodnie z [jednolitym dokumentem programowym eu-LISA na lata 2023–2025](#).

⁴²[Rozporządzenie \(UE\) 2022/1190](#) w odniesieniu do **wprowadzania do SIS wpisów informacyjnych** służących interesom Unii i dotyczących obywateli państw trzecich

⁴³ [Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2023/332](#) z dnia 11 lipca 2022 r. w odniesieniu do ustalania przypadków, w których dane dotyczące tożsamości uznaje się za tożsame lub zbliżone do celów **wykrywania wielokrotnych tożsamości**, Dz.U. L 47 z 15.2.2023, s. 6.

- **prace w toku:** ocena skutków dla ochrony danych, kontrola bezpieczeństwa i interfejsu oraz szczegółowe dokumenty specyfikacji technicznej (ICD/DTS), w których omówiono aspekty zgodności danych.

1.2. Wizowy system informacyjny (VIS)

Jako jeden z podstawowych elementów architektury Schengen system VIS łączy przejścia na granicach zewnętrznych UE z konsulatami państw członkowskich w państwach spoza UE oraz wspiera organy wizowe w zarządzaniu wizami krótkoterminowymi dla obywateli państw trzecich podróżujących do strefy Schengen lub przez nią przejeżdżających. VIS obejmuje **system biometryczny** (BMS), umożliwiający weryfikację tożsamości na granicach. Oprócz wspomagania procesu rozpatrywania wniosków wizowych, VIS pomaga zwalczać oszustwa wizowe, identyfikując osoby, które mogą nie spełniać lub przestały spełniać warunki wjazdu, pobytu lub zamieszkania w strefie Schengen.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- 1 stycznia 2023 r. **Chorwacja stała się 27. państwem, które oficjalnie w pełnym zakresie przystąpiło do strefy Schengen**, co stanowiło pierwsze rozszerzenie od 2011 r., kiedy do strefy wolnej od granic przystąpił Liechtenstein.

Zarządzanie operacyjne VIS

W 2023 r. najważniejszym celem było zadbanie o skuteczne i ciągłe funkcjonowanie systemu centralnego VIS, jego systemu biometrycznego (BMS) oraz funkcji VIS Mail, aby zapewnić użytkownikom końcowym systemu nieprzerwaną dostępność i ciągłość działania, zgodnie z odpowiednimi przepisami i umowami o gwarantowanym poziomie usług. Agencja wspierała państwa członkowskie w zarządzaniu ich odpowiednimi systemami krajowymi, a także w przeprowadzaniu wymaganych aktualizacji i zmian. Ponadto na podstawie wyników monitorowania i informacji zwrotnych uzyskanych od państw członkowskich znacznie poprawiono jakość danych VIS.

Wyniki systemu centralnego VIS mieściły się w wymaganych celach: **dostępność wyniosła 99,97%**, a **czas reakcji – 99,98%**, z wyjątkiem dwóch przypadków niedostępności łącznie przez 2 godziny i 25 minut.

5 października Agencja przeprowadziła **ćwiczenia w zakresie bezpieczeństwa i ciągłości działania VIS** w celu przetestowania i poprawy odporności systemu. Ćwiczenia koncentrowały się na współpracy i reagowaniu na nieoczekiwane zdarzenia i incydenty zakłócające, np. testowanie scenariuszy degradacji systemu, skutków dużych ataków hakerskich i ataków hybrydowych.

Użytkowanie systemu

Przez cały 2023 r. użytkowanie VIS – **liczba wniosków wizowych i operacji granicznych** – nadal rosło, lecz w dalszym ciągu utrzymywało się poniżej poziomów sprzed pandemii. Jednocześnie weryfikacja odcisków palców pozostała poniżej oczekiwanego progu, a wykorzystanie odcisków palców do odpraw granicznych pierwszej linii również spadło znacznie poniżej oczekiwań.

PRZECHOWYWANE DANE

51,3 mln
całkowita liczba
przechowywanych
wniosków
wizowych

- **spadek o -9,7%** w porównaniu z 2022 r.
- 51,2 mln przechowywanych wizerunków twarzy
- 46,8 mln przechowywanych zestawów odcisków palców

OPERACJE

211 mln
operacje ogółem

- **wzrost o 39%** w porównaniu z 2022 r.
- **8,6 mln wiz wydanych** przez państwa członkowskie
- **operacje graniczne:** 1,6 mln miesięcznie (1,2 mln w 2022 r.)
- 21,6 mln wyszukiwań alfanumerycznych
- 7 mln wyszukiwań biometrycznych
- 6 mln weryfikacji biometrycznych

Modernizacja i rozwój VIS

Przyjęcie zmienionego rozporządzenia w sprawie VIS w lipcu 2021 r. wymagało znacznej aktualizacji systemu centralnego i przeprojektowania procesów biznesowych w celu uwzględnienia **wiz długoterminowych i dokumentów pobytowych**⁴⁴. W 2023 r. eu-LISA kontynuowała wdrażanie **projektu związanego ze zmienionym rozporządzeniem w sprawie VIS**: gromadziła wymogi, przygotowywała biznesowe przypadki użycia i sporządzała dokument kontroli interfejsu (ICD). Agencja udzieliła również Komisji wsparcia technicznego w przygotowywaniu **prawa wtórnego** dotyczącego technicznego wdrożenia nowych funkcji⁴⁵. Ze względu na złożoność wymogów technicznych proces ten trwa znacznie dłużej niż początkowo przewidywano, co ma wpływ na realizację działań zaplanowanych w ramach projektu.

Ważny etap osiągnięto 1 stycznia 2023 r. – **Chorwacja uzyskała pełny dostęp do VIS** i stała się 27. państwem, który oficjalnie, w pełnym zakresie dołączył do strefy Schengen, co oznacza pierwsze rozszerzenie od ponad dekady⁴⁶. Wraz z Bułgarią i Rumunią, które są następne w kolejce, Agencja rozpoczęła przygotowania techniczne, aby umożliwić im pełny dostęp do VIS.

Gotowość w zakresie interoperacyjności

eu-LISA kontynuowała realizację rozpoczętego w 2022 r. projektu **interoperacyjności VIS** w celu zwiększenia skuteczności odpraw granicznych, jak przewidziano w zmienionym rozporządzeniu w sprawie VIS. Będzie się to wiązało z ustanowieniem połączeń z elementami interoperacyjności oraz z **bezpośrednim kanałem łączności z systemem wjazdu/wyjazdu** (EES), co jest konieczne, aby umożliwić automatyczne pobieranie danych związanych z wizami z VIS (np. ważność wizy i weryfikacja tożsamości) i jednocześnie umożliwić organom wizowym sprawdzanie EES podczas rozpatrywania wniosków. Chociaż opóźnienia związane z programem rozwoju EES miały wpływ na to wdrożenie, eu-LISA skupiła się na konfiguracji różnych środowisk, aby umożliwić sprawne, **kompleksowe testowanie**⁴⁷.

Aby umożliwić jednoczesne przeszukiwanie VIS i **europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż** (ETIAS), należy ustanowić połączenie interoperacyjne między VIS a **europejskim portalem wyszukiwania** (ESP), jak przewidziano w związanych z tym zmianach ETIAS przyjętych w lipcu 2021 r.⁴⁸ Agencja pracuje nad nową konfiguracją umowną w celu dalszego rozwoju i rozszerzenia projektu interoperacyjności VIS.

W 2023 r. Agencja rozpoczęła przygotowania do migracji **funkcji wyszukiwania biometrycznego VIS do wspólnego systemu porównywania danych biometrycznych (sBMS)**. Ponadto Agencja rozpoczęła opracowywanie wspólnego interfejsu między VIS a **centralnym repozytorium sprawozdawczo-statystycznym** (CRRS).

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Dostępność centralnego systemu VIS	≥ 99,99	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: 99,97% Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
Czas reakcji systemu centralnego VIS	100%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: 99,98% Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi

⁴⁴ Rozporządzenie (UE) 2021/1134 z dnia 7 lipca 2021 r. w celu **zreformowania wizowego systemu informacyjnego**, Dz.U. L 248 z 13.7.2021, s. 11.

⁴⁵ Akty wykonawcze i delegowane dotyczące technicznego wdrożenia nowych funkcji, środków niezbędnych do rozwoju centralnego systemu VIS oraz podręcznika zawierającego procedury i zasady dotyczące zapytań, weryfikacji i ocen.

⁴⁶ Decyzja Rady (UE) 2022/2451 w sprawie pełnego stosowania przepisów dorobku Schengen w Republice Chorwacji.

⁴⁷ W lutym 2024 r. Agencja osiągnęła kluczowy etap: państwa członkowskie pomyślnie rozpoczęły testy zgodności.

⁴⁸ Rozporządzenie (UE) 2021/1152 w sprawie dostępu do innych systemów informacyjnych UE do celów ETIAS.

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym

Utrzymanie operacyjne VIS

Utrzymanie VIS

działania rutynowe

Zrealizowano

- zadania konserwacyjne z uwzględnieniem naprawy, dostosowania, aktualizacji i zapobiegania;
- sfinalizowanie przejścia VIS do przekrojowego modelu inżynierskiego i operacyjnego (TEF/TOF).

Modernizacje i rozwój VIS

VIS: włączenie Chorwacji

projekt: JDP data zakończenia: 2023

Zrealizowano

- Chorwacja otrzymała pełny dostęp do VIS.

Opracowanie wersji przekształconej VIS (w tym rozwiązanie „active-active”)

projekt: JDP data zakończenia: 2025

W toku – nowa data realizacji: 2026 r.

- bieżące określanie wymogów i opracowywanie projektu wysokiego szczebla,
- współpraca z państwami członkowskimi w zakresie dostępności środowisk testowych,
- wkład w finalizację prawa wtórnego.

Gotowość VIS w zakresie interoperacyjności

Integracja VIS z elementami interoperacyjności

projekt: JDP data zakończenia: 2024

W toku – nowa data realizacji: 2026 r.

- bieżące ustalanie wymogów i opracowywanie projektu wysokiego szczebla,
- działanie połączono z opracowywaniem wersji przekształconej rozporządzenia w sprawie VIS.

1.3. Europejska baza danych odcisków palców do celów azylowych (Eurodac)

Eurodac ułatwia stosowanie **rozporządzenia dublińskiego**,⁴⁹ jednego z instrumentów wykorzystywanych do wdrażania **wspólnego europejskiego systemu azylowego (WESA)**.⁵⁰ Eurodac pomaga państwom członkowskim w określaniu państwa odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu dzięki porównaniu odcisków palców nowych wnioskodawców z odciskami już zapisanymi w bazie danych. Z Eurodac korzysta się również do ustalania tożsamości osób zatrzymanych w związku z nielegalnym przekraczaniem granic oraz osób, w przypadku których stwierdzono, że przebywają nielegalnie w strefie Schengen. Na ściśle określonych warunkach i jako ostateczny środek stosowany na potrzeby zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub poważnym przestępstwom, wykrywania takich przestępstw lub prowadzenia w ich sprawie postępowań przygotowawczych, krajowym organom ścigania i Europolowi przyznano dostęp do Eurodac.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- W czerwcu eu-LISA zakończyła projekt zwiększenia zdolności Eurodac, w ramach którego zwiększono maksymalną **zdolność przechowywania** w systemie z 7 do 9 mln wpisów oraz dzienną **przepustowość** z 15 000 do 24 000 operacji.

Zarządzanie operacyjne Eurodac

W 2023 r. głównym celem eu-LISA było zadbanie o skuteczne i ciągłe funkcjonowanie centralnego systemu Eurodac wraz z **DubliNet**,⁵¹ tak aby dla użytkowników końcowych dostępny był system o nieprzerwanej dostępności i ciągłości działania, zgodnie z odpowiednimi przepisami i umowami o gwarantowanym poziomie usług. Agencja wspierała państwa członkowskie w zarządzaniu ich systemami krajowymi, a także w przeprowadzaniu wymaganych aktualizacji i zmian.

⁴⁹ Rozporządzenie (UE) nr 604/2013, Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31.

⁵⁰ Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie DG do Spraw Wewnętrznych poświęconej **wspólnemu europejskiemu systemowi azylowemu (WESA)**.

⁵¹ DubliNet to zabezpieczona elektroniczna sieć umożliwiająca wymianę danych między organami krajowymi zajmującymi się rozpatrywaniem wniosków o udzielenie azylu.

Wyniki Eurodac pozostawały nieco poniżej wymaganych docelowych poziomów usług: **dostępność wyniosła 99,47%** a **czas reakcji – 99,99%**. Sieć Dublinet działała, bez przestoju, osiągając wymagane cele dotyczące poziomu usług. Na dostępność Eurodac miało wpływ kilka incydentów krytycznych, a całkowity czas niedostępności wyniósł około 35 godzin, łącznie z planowaną niedostępnością na potrzeby realizacji projektu.

Użytkowanie systemu

W 2023 r. nadal rosła liczba **wpisów przechowywanych** w bazie danych Eurodac, a ruch (dane przesyłane za pośrednictwem Eurodac) był stosunkowo wysoki ze względu na trwające przepływy migracyjne.

PRZECHOWYWANE DANE⁵²

7,4 mln

przechowywane zestawy odcisków palców ogółem

■ **wzrost o 13%** w porównaniu z 2022 r.

■ **osoby ubiegające się o azyl (kategoria 1):**

7 mln przechowywanych odcisków palców, wzrost o 11% w porównaniu z 2022 r.

■ **nielegalne przekraczanie granic (kategoria 2):**

428 000 przechowywanych odcisków palców, wzrost o 57% w porównaniu z 2022 r.

OPERACJE

1,7 mln

liczba przekazanych danych ogółem

■ **wzrost o 20%** w porównaniu z 2022 r.

■ **wzrost ruchu według kategorii:** kategoria 1 o 8% / kategoria 2 o 57% / kategoria 3 o 33% / kategoria 4 o 7%

Zwiększanie wydajności Eurodac

Projekt zwiększenia wydajności Eurodac **wraz z**

W oczekiwaniu na zbliżające się przyjęcie nowego **paktu w sprawie migracji i azylu**⁵³, który obejmuje **wersję przekształconą rozporządzenia Eurodac**,⁵⁴ eu-LISA kontynuowała prace nad krytycznymi aktualizacjami systemu Eurodac w celu wsparcia stosowania rozporządzenia dublińskiego. Agencja skupiła się na wdrożeniu dwóch projektów modernizacji Eurodac, rozpoczętych już w 2022 r. – jeden dotyczy modernizacji przepustowości, a drugi obejmuje minimalne modernizację.

- **Projekt zwiększenia wydajności Eurodac** wraz ze zwiększeniem maksymalnej **zdolności przechowywania** w systemie z 7 do 9 mln wpisów oraz dziennej **przepustowości** z 15 000 do 24 000 operacji, aby dostosować się do szybko rosnącej liczby przechowywanych wpisów⁵⁵ W 2023 r. eu-LISA zmodernizowała sprzęt systemu i przeniosła pliki na wspólną platformę. W czerwcu, gdy system osiągał limit pojemności wynoszący 7 mln wpisów, zakończono uruchomienie zmodernizowanego systemu po pewnych opóźnieniach spowodowanych przedłużającymi się dyskusjami na temat najlepszego rozwiązania technicznego.
- **Projekt minimalnej aktualizacji Eurodac**, mający na celu aktualizację modułu kojarzenia danych biometrycznych, systemu zarządzania bazą danych, mechanizmu synchronizacji między jednostką centralną a zapasowymi jednostkami centralnymi oraz wymianę elementów sprzętowych, w przypadku których okres wsparcia przez dostawcę dobiega końca; testowanie rozwiązania w środowisku przedprodukcyjnym zakończono w listopadzie.

Gotowość w zakresie interoperacyjności

Zmieniony wniosek dotyczący wersji przekształconej rozporządzenia Eurodac przewiduje zintegrowanie systemu Eurodac z elementami interoperacyjności w celu umożliwienia wyszukiwania i kontroli krzyżowej tożsamości we wszystkich systemach informacyjnych w dziedzinie WSiSW zarządzanych przez eu-LISA. Integracja Eurodac z elementami interoperacyjności będzie zależała od postępów poczynionych w związku

⁵²**Zestawy danych daktyloskopijnych** przechowywane w systemie Eurodac podzielono na pięć głównych kategorii: 1) wnioski o udzielenie azylu; 2) nielegalne przekraczanie granicy; 3) osoby uznane za nielegalnie przebywające w strefie Schengen; 4) wyszukiwania porównawcze przeprowadzone przez krajowe organy ścigania; oraz 5) wyszukiwania porównawcze przeprowadzone przez Europol.

⁵³ Nowo przyjęty pakiet legislacyjny znacznie rozszerzy zakres Eurodac i przekształci dotychczasową bazę danych w pełnoprawną bazę danych dotyczących azylu i migracji. Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie DG HOME poświęconej nowemu **paktowi o migracji i azylu**.

⁵⁴**Rozporządzenie (UE) 2024/1358** w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania danych biometrycznych w celu skutecznego stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1350 i dyrektywy Rady 2001/55/WE oraz w celu identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz bezpaństwowców, w sprawie występowania z wnioskami o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol, Dz.U. L z 22 maja 2024 r.

⁵⁵ eu-LISA szacuje, że nowy pułap pojemności wynoszący 9 mln wpisów może zostać osiągnięty między 2028 a 2029 r.

z przyjęciem wersji przekształconej rozporządzenia Eurodac.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Dostępność centralnego systemu Eurodac	≥ 99,99%	Poniżej poziomu docelowego: 99,47% Niedostępnym był system z powodu incydentów wpływających na dostępność, w tym również zaplanowaną niedostępność na potrzeby projektów wykonawczych. <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi</i>
Czas reakcji centralnego systemu Eurodac	≥ 99,45%	Poziom docelowy osiągnięty: 99,99% <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Utrzymanie operacyjne Eurodac	
Utrzymanie Eurodac – DubliNet działania rutynowe	Zrealizowano ■ zadania konserwacyjne z uwzględnieniem naprawy, dostosowania, aktualizacji i zapobiegania; ■ odnowienie certyfikatów Eurodac i DubliNet w celu zapewnienia najwyższej zgodności z normami bezpieczeństwa, najlepszymi praktykami i zaleceniami z audytu EIOD; ■ przejście Eurodac do przekrojowego modelu inżynierskiego i operacyjnego (TEF/TOF); koniec przejścia w lutym 2024 r.
Modernizacja i rozwój Eurodac	
Wdrożenie wersji przekształconej rozporządzenia Eurodac (w tym integracja z elementami interoperacyjności) projekt: JDP data zakończenia: 2025	Przesunięto na późniejszy termin ■ wdrożenie pod warunkiem przyjęcia wersji przekształconej rozporządzenia Eurodac. W toku – nowa data realizacji: 2024 r. ■ odroczenie realizacji projektu minimalnej aktualizacji Eurodac ze względu na zależność od projektu zwiększania wydajności; wdrożenie środowiska przedprodukcyjnego i sfinalizowanie rekonfiguracji, zakończenie wspólnego testowania rozwiązań systemowych w środowisku przedprodukcyjnym. Zrealizowano ■ Projekt zwiększania wydajności Eurodac: uruchomienie (czerwiec), zakończenie projektu w listopadzie.

1.4. Oprogramowanie wzorcowe europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS RI)

Zgodnie z prawem UE przy wydawaniu wyroków w sprawach karnych sądy krajowe muszą brać pod uwagę wcześniejsze wyroki skazujące, a **europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS)** utworzono, aby ułatwić wymianę informacji między europejskimi organami sądowymi. ECRIS RI udostępnia interfejs integracyjny umożliwiający połączenie między krajowymi rejestrami karnymi, tak aby możliwa była wymiana informacji z rejestrów karnych⁵⁶.

Zarządzanie operacyjne ECRIS RI

W 2023 r. Agencja zadbała o skuteczne i ciągłe funkcjonowanie ECRIS RI, dzięki czemu zapewniła użytkownikom końcowym nieprzerwaną dostępność i ciągłość działania zgodnie z odpowiednimi przepisami i umowami o gwarantowanym poziomie usług, a także wprowadziła wymagane zmiany.

Wyniki ECRIS RI pozostały zgodne z wymaganymi celami w zakresie poziomu usług, a wszystkie zgłoszenia były obsługiwane zgodnie z określonymi celami. Aby świadczyć usługę bardziej dostosowaną do potrzeb, eu-LISA zgromadziła od państw członkowskich zaktualizowane informacje na temat środowiska ECRIS RI.

Modernizacja i rozwój ECRIS RI

⁵⁶ Większość państw członkowskich jest obecnie podłączona do ECRIS za pośrednictwem oprogramowania wzorcowego ECRIS utrzymywanego przez eu-LISA, cztery państwa członkowskie korzystają jednak z własnych krajowych rozwiązań wdrożeniowych (NI).

Analiza bezpieczeństwa ECRIS RI, przeprowadzona w 2022 r., ujawniła kilka luk w zabezpieczeniach⁵⁷. eu-LISA podzieliła się zaleceniami dotyczącymi bezpieczeństwa z państwami członkowskimi i rozpoczęła dyskusje z Komisją i odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami na temat potencjalnego przerobienia ECRIS RI, tak aby załagodzić wszelkie pozostałe ryzyko dla bezpieczeństwa bez wpływu na uruchomienie ECRIS-TCN.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Zgodność z umową o gwarantowanym poziomie usług (SLA)	Pełna zgodność z kluczowymi wskaźnikami skuteczności działania określonymi w SLA	Poziom docelowy osiągnięty: <i>Źródło: comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Utrzymanie operacyjne ECRIS RI	
Utrzymanie ECRIS RI działania rutynowe	Zrealizowano ■ konserwacja zapobiegawcza, ■ dalsze przenoszenie utrzymania ECRIS RI do przekrojowego modelu operacyjnego (TOF); ■ bieżące dyskusje z zainteresowanymi podmiotami, w tym z Komisją, na temat zmian i aktualizacji.

2. Opracowywanie nowych systemów i innowacje

W poniższej sekcji przedstawiono przegląd działań eu-LISA związanych z opracowywaniem nowych systemów i nadrzędnej architektury interoperacyjności dla unijnego obszaru WSiSW.

Opracowywanie tych nowych systemów – systemu wjazdu/wyjazdu (**EES**) i europejskiego systemu informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (**ETIAS**) – należy do najważniejszych priorytetów Agencji od czasu przyjęcia odpowiednich rozporządzeń ustanawiających w 2017 i 2018 r. Powyższe nowe systemy ułatwią inteligentniejsze zarządzanie granicami zewnętrznymi UE dzięki zapewnieniu bezpiecznego i płynnego dostępu do informacji o podróżnych wszystkim upoważnionym pracownikom, np. funkcjonariuszom straży granicznej, organom ścigania, organom wizowym i imigracyjnym.

Ponadto Agencja cały czas wykonuje nowe obowiązki w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości UE, przyczyniając się do powstawania nowych rozwiązań cyfrowych, które napędzają trwającą modernizację i cyfryzację systemów sądowych w całej Europie. Dzięki opracowywaniu europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich i bezpaństwowcach (**ECRIS-TCN**) oraz przejęciu odpowiedzialności za zarządzanie operacyjne **systemem e-CODEX**, elektroniczną platformą łączności ułatwiającą transgraniczne postępowania sądowe, Agencja zaczęła zwiększać swój wkład w cyfryzację wymiaru sprawiedliwości, mającą na celu poprawę współpracy między europejskimi organami sądowymi oraz zapewnienie lepszego dostępu do wymiaru sprawiedliwości obywatelom i przedsiębiorstwom w UE. Po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie **platformy współpracy wspierającej funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych** w czerwcu 2023 r. Agencja rozpoczęła przygotowania przez ustanowienie organów zarządzających i zainicjowała projekt wymaganych prac rozwojowych.

Aby ułatwić wymianę informacji między nowymi i istniejącymi systemami informatycznymi, eu-LISA opracuje nadrzędną **architekturę interoperacyjności w dziedzinie WSiSW**. Po uruchomieniu interoperacyjność systemów WSiSW będzie wspierać zintegrowane zarządzanie granicami i bezpieczeństwo wewnętrzne, co będzie stanowił istotny wkład w strategię Unii Bezpieczeństwa UE.

1.

⁵⁷ Szanując opinię Komisji i decyzję zarządu eu-LISA, Komisja przekazała sprawozdanie w sprawie podatności na zagrożenia systemu ECRIS RI władzom Zjednoczonego Królestwa, aby wesprzeć je w przygotowaniu analizy bezpieczeństwa oprogramowania wykorzystywanego do wymiany w ramach ECRIS.

2.1. Nowa strategia rozwiązywania problemów

W maju 2023 r. agencja eu-LISA przyjęła nowe podejście, zwane wewnątrz **strategią rozwiązywania problemów (3R)**, aby przełamać długotrwały impas związany z opracowywaniem systemu wjazdu/wyjazdu (EES). Celem strategii było przyspieszenie opracowywania systemu dzięki stworzeniu bardziej stabilnych warunków do kontynuowania przygotowań przez państwa członkowskie. Strategia opiera się na trzech filarach:

Ponowna mobilizacja usługodawców: ponowne rozpoczęcie rozmów i nawiązanie współpracy z usługodawcami na wszystkich szczeblach, w tym codzienna interakcja i monitorowanie postępów za pomocą ściśle ukierunkowanego zarządzania, zwiększenie liczby i jakości zasobów dostępnych do wdrożenia.

Rozwiązania operacyjne: pragmatyczne rozwiązywanie problemów wynikających ze złożoności systemów i sprostanie najtrudniejszym wyzwaniom technicznym związanym z jak najszybszym zaoferowaniem państwom członkowskim nowych funkcji, tak aby zakończyć przygotowywanie tych państw.

Odnowienie sposobów pracy: przyjęcie najlepszych praktyk branżowych i jednocześnie zacieśnienie współpracy między zespołami (brygadami), wykorzystanie metodyki zwinnej (ang. *agile*) do szybszej realizacji działań oraz propagowanie współpracy personelu i wykonawców na miejscu pod jednym dachem.

W stosunkowo krótkim czasie nowe podejście znacznie **poprawiło zarządzanie problemami i komunikację** z konsorcjum, którego zadaniem jest opracowanie nowych systemów. Aby poprawić monitorowanie postępów w aspektach technicznych i umownych, Agencja ustanowiła również wysokowydajny wspólny mechanizm zarządzania, obejmujący ekspertów z eu-LISA i konsorcjum. Umożliwiło to skuteczniejsze zastosowanie działań naprawczych w celu kierowania wdrożeniem i uniknięcia spadków wydajności oraz wszelkich nowych znaczących opóźnień.

Aby przyspieszyć rozwiązywanie problemów i, wykorzystując podejście wdrażania stopniowego, skoncentrować wspólne starania na wymiernych wynikach, Agencja określiła elementy **produktu o minimalnej funkcjonalności** (MVP) – pośredniej wersji produktu końcowego wdrażanej w stabilnym środowisku, umożliwiając państwom członkowskim przeprowadzanie testów i kontynuowanie przygotowań⁵⁸. Agencja opracowała zakres każdej wersji możliwie najbardziej zbliżonej do wersji ostatecznej i stale poprawiała przy tym jakość i stabilność, a tym samym także warunki przygotowania państw członkowskich do uruchomienia systemu.

Aby przygotować się na nadchodzące wyzwania, eu-LISA zmieniła swoje podejście do realizacji architektury interoperacyjności WSiSW; przyjęła bowiem **podejście etapowe** zaczynające się w 2024 r. i trwające do 2027 r. To nowe podejście zakłada wprowadzanie interoperacyjności systemów w dziedzinie WSiSW w czterech etapach, przy czym każdy etap koncentruje się na gotowości technicznej jednego kluczowego systemu i nowych usługach dla użytkowników:

- **ETAP 1: EES**, wraz z **wspólnymi usługami sieciowymi** (w tym interfejsem dla przewoźników) oraz wspólnym systemem porównywania danych biometrycznych (**sBMS**);
- **ETAP 2: ETIAS**, wraz z usługami sieciowymi dla TCN; dwa elementy interoperacyjności: europejski portal wyszukiwania (**ESP**) i wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (**CIR**); oraz centralne repozytorium sprawozdawczo-statystyczne (**CRRS**);
- **ETAP 3: ECRIS-TCN** z elementami interoperacyjności;
- **ETAP 4:** sfinalizowanie **architektury interoperacyjności WSiSW** (w tym ostateczny element interoperacyjności: detektor wielokrotnych tożsamości, **MID**) oraz **zmienione rozporządzenie w sprawie VIS**.

19 października 2023 r. Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zatwierdziła proponowany nowy harmonogram wdrażania i interoperacyjności systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW – **nowy plan działania w zakresie interoperacyjności**⁵⁹.

Aby zrealizować ten ambitny plan, Agencja powołała specjalną **grupę zadaniową „Back-to-Green”** w celu

⁵⁸ **Produkt o minimalnej funkcjonalności** (MVP) jest produktem pośrednim, który stopniowo zwiększa wartość dodaną dla państw członkowskich i stwarza w ten sposób warunki, aby lepiej przygotowały się do uruchomienia systemu. Stopniowo udostępnia się nowe wersje, co zwiększa wartość dodaną dla państw członkowskich.

⁵⁹ Więcej informacji: „Główne wyniki posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, 19–20 października 2023 r.”.

wdrożenia strategii rozwiązywania problemów (3R) (ponowna mobilizacja, rozwiązywanie problemów i odnowienie). Koncepcja zakłada wykonanie pracy w ramach jednego zespołu pod jednym dachem zgodnie ze zwinną metodyką zarządzania projektami (ang. *agile*). Ze względu na złożoność sytuacji model grupy zadaniowej uzupełniono później o dwa zespoły: jeden zespół koncentrujący się wyłącznie na dostarczeniu EES, a drugi zespół zadaniowy zajmujący się koordynacją realizacji kolejnych etapów, tj. ETIAS, elementów interoperacyjności, ECRIS-TCN oraz ustanowienia połączeń z SIS i VIS.

Jak dotąd **grupa zadaniowa Back-to-Green** poczyniła znaczne postępy w rozwiązaniu problemów, które utrudniały dalsze opracowywanie EES i w konsekwencji opóźniły także opracowywanie wszystkich innych nowych systemów i architektury interoperacyjności. Nowe podejście okazało się sukcesem, o czym świadczą znaczne postępy poczynione w stosunkowo krótkim czasie.

2.2. Nowe systemy w fazie opracowywania

Głównym celem Agencji w 2023 r. było kontynuowanie jak najszybszego wdrażania nowych systemów. W ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i Komisją Agencja dołożyła wszelkich starań, aby opracować środki łagodzące skutki opóźnień i znaleźć rozwiązania pozwalające uniknąć dodatkowych znacznych opóźnień. Wraz z **nową strategią rozwiązywania problemów (3R)** Agencja rozpoczęła wdrażanie podejścia stopniowego, z bezpieczniejszym harmonogramem i zwinniejszymi metodami pracy, dzięki czemu ustabilizowała wdrażanie nowych systemów, zwłaszcza EES, i stanowiła wartość dodaną dla użytkowników końcowych, przyspieszając ich przygotowania.

2.2.1. System wjazdu/wyjazdu (EES)

EES jest jednym z dwóch systemów IT, które zmodernizują zarządzanie granicami zewnętrznymi UE przez zastąpienie obecnej praktyki ręcznego stemplowania paszportów **elektroniczną rejestracją wszystkich obywateli państw trzecich** wjeżdżających do strefy Schengen i wyjeżdżających z niej, w tym danych dotyczących odmowy wjazdu. EES umożliwi **monitorowanie pobytów krótkoterminowych, na które udzielono zezwolenia** (w przypadku wizyt trwających do 90 dni w każdym 180-dniowym okresie) dzięki automatycznemu obliczaniu czasu trwania pobytu i generowaniu wpisów po wygaśnięciu zezwolenia. W związku z tym system przyczyni się do zapobiegania nielegalnej imigracji i wzmacniania bezpieczeństwa wewnętrznego, pomagając w walce z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem. Po uruchomieniu automatyzacja kontroli granicznych pomoże państwom członkowskim w zarządzaniu rosnącym przepływem podróżnych, a także pomoże zoptymalizować liczbę strażników na przejściach granicznych.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- eu-LISA podjęła zdecydowane działania, aby przełamać długotrwały impas w opracowywaniu EES. W tym celu wprowadziła **strategię rozwiązywania problemów (3R)** oraz nowe podejście polegające na **stopniowym wdrażaniu nowych systemów**.
- 19 października 2023 r. **Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych** zatwierdziła **zmieniony harmonogram** zaproponowany przez eu-LISA.
- Zgodnie z planem państwom członkowskim przekazano trzy nowe wersje, aby umożliwić im kontynuowanie przygotowań na szczeblu krajowym.

Wdrażanie

Prace rozwojowe i testowanie EES były kontynuowane w 2023 r., a celem było rozwiązanie problemów związanych z wewnętrzną złożonością funkcjonalności systemu, współzależnością komponentów i opóźnieniami wykonawcy. Przez cały rok Agencja pracowała nad przełamaniem impasu, przyjęła nowe podejście strategiczne i zaproponowała zmieniony harmonogram realizacji. Dowodem **pomyślnej realizacji strategii** jest osiągnięcie przez Agencję pierwszych pozytywnych wyników dzięki stopniowemu dostarczaniu pełnego zakresu aplikacji w dobrze określonych częściach (produkt o minimalnej funkcjonalności, MVP):

- **stabilne otoczenie:** we współpracy z wykonawcą Agencja skorygowała kwestie techniczne, które blokowały postępy państw członkowskich w testowaniu i przygotowywaniu ich systemów krajowych;

- **nowe wersje z mniejszą liczbą wad:** po przyjęciu nowego podejścia zainstalowano w środowiskach testowych państw członkowskich trzy główne wersje, ze znacznie mniejszą liczbą wad oprogramowania, co świadczy o poprawie jakości opracowywania i testowania systemu⁶⁰;
- **lepsze monitorowanie systemu:** w ramach ustanowionego mechanizmu wspólnego zarządzania o wysokiej wydajności regularnie monitorowano postępy, stosowano działania naprawcze w celu kierowania wdrażaniem i umożliwiono rozwiązywanie większości nierozstrzygniętych kwestii umownych.

Gotowość w zakresie interoperacyjności

W celu zwiększenia efektywności i poprawy skuteczności odpraw granicznych należy ustanowić połączenia interoperacyjne z VIS (umożliwiające automatyczne wyszukiwanie danych związanych z wizami), a także z europejskim portalem wyszukiwania (ESP), aby możliwe było jednocześnie przeszukiwanie EES i ETIAS. W 2023 r. w ramach działań testowych kontynuowano opracowywanie interfejsu z elementami interoperacyjności. Korzystając z rzeczywistych systemów, Agencja przetestowała ogólne funkcje zaktualizowanego **systemu centralnego VIS oraz systemów EES i sBMS** oraz kontynuowała testowanie funkcji i procesów biznesowych państw członkowskich. Równolegle Agencja kontynuowała działania związane z migracją danych z VIS–sBMS, tak aby w 2024 r. zakończyć kompleksową próbę.

Usługi sieciowe EES/ETIAS

Aby ułatwić zintegrowane i usprawnione przetwarzanie na granicach strefy Schengen danych podróżnych przybywających z państw trzecich, EES będzie miał wspólną usługę sieciową z ETIAS. Wspólne usługi sieciowe obejmą kilka modułów skierowanych do ogółu społeczeństwa, w tym specjalne **interfejsy internetowe i aplikacje mobilne dla podróżnych i przewoźników pasażerskich**, umożliwiające sprawdzenie ważności zezwolenia na podróż przed wejściem na pokład.

Podobnie jak w przypadku EES eu-LISA przyjęła stopniowe podejście do opracowywania, a pierwszy MVP obejmuje portal internetowy i interfejs przewoźnika dla dużych przewoźników (np. linii lotniczych) – oczekuje się, że zostanie uruchomiony razem z EES w 2024 r. Publiczna strona internetowa i aplikacja mobilna przewoźnika dla obywateli państw trzecich zostaną dostarczone wraz z ETIAS w 2025 r. Agencja kontynuowała opracowywanie portalu internetowego⁶¹ i skupiła się na testowaniu jakości i wymogów **oprogramowania interfejsowego przewoźnika**⁶² oraz **aplikacji mobilnej**, pierwszej aplikacji wewnętrznej opracowanej przez eu-LISA.

W 2023 r. kontynuowano **rejestrację przewoźników**: zarejestrowano 79 nowych przedsiębiorstw. Obecnie jest łącznie 1056 przewoźników pasażerskich (894 lotniczych, 52 morskich, 110 lądowych), z czego około 40% z UE. W związku z tym, że liczba rejestracji utrzymuje się poniżej oczekiwań, Agencja, we współpracy z Komisją i stowarzyszeniami przewoźników pasażerskich, kontynuowała działania na rzecz zwiększania świadomości dotyczącej znaczenia wcześniejszej rejestracji, ponieważ podmioty dołączające w późniejszym terminie mogą napotkać trudności w zakresie planowania i realizacji umów.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Koszt projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>
Harmonogram projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poniżej poziomu docelowego: <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>
Zakres projektu	brak odchylenia	Poziom docelowy osiągnięty: <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>

⁶⁰ Pod koniec stycznia 2024 r. Agencja osiągnęła kolejny ważny etap: udostępniła państwom członkowskim i Europolowi pełną wersję systemu EES bez blokowania wad na potrzeby testowania zgodności.

⁶¹ Portal internetowy dla przewoźników udostępniono 11 kwietnia 2024 r.

⁶² Centralne środowiska systemowe do testowania typu system-system dla zarejestrowanych przewoźników udostępniono 17 stycznia 2024 r., a kilku usługodawców zakończyło swoje testy przed 9 lutym 2024 r.

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym

Utrzymanie operacyjne EES i usług sieciowych

Utrzymanie podstawowego systemu EES

działania rutynowe

Przesunięto na późniejszy termin

- nie rozpoczęto ze względu na opóźnienia w uruchomieniu EES.

Utrzymanie usług sieciowych

działania rutynowe

Przesunięto na późniejszy termin

- Nie rozpoczęto ze względu na opóźnienia w uruchomieniu EES.

Wdrożenie EES i usług sieciowych

Wdrożenie podstawowego EES – ostateczna akceptacja systemu

projekt: JDP data zakończenia: 2023

W trakcie realizacji – nowa data realizacji: połowa 2025 r.

- **pierwsza wersja MVP uruchomiona w lipcu** zapewniła państwom członkowskim środowisko testowe, a w sierpniu i październiku poprawiła się jakość testów kolejnych wersji;
- **środowiska techniczne / infrastruktura bazowa** (system centralny i NUI) zostały zmodernizowane tak, aby system działał na zaktualizowanej platformie;
- **zaktualizowano dokument kontroli interfejsu (ICD)**, co obejmowało poprawki wynikające z testu rozwiązania systemowego;
- **udzielono wsparcia Komisji** w zakresie zmiany prawa wtórnego mającego wpływ na opracowywanie EES, tak aby uwzględnić wymogi wynikające z innych przepisów, np. zmienionego rozporządzenia w sprawie VIS;
- **próby do testów gotowości operacyjnej** rozpoczęły się w grudniu;
- **przygotowania do przejścia do eksploatacji**: spotkania techniczne z państwami członkowskimi, utworzenie grupy ds. działań na rzecz przejścia EES i VIS, składającej się z przedstawicieli eu-LISA i państw członkowskich, której zadaniem jest zapewnienie płynnego przejścia, tj. sfinalizowanie instrukcji obsługi, planowanie prób, ustanowienie kanałów komunikacji z państwami członkowskimi.

Zakończenie wdrażania usług sieciowych

projekt: JDP data zakończenia: 2023

W toku – nowa data realizacji: portal internetowy i interfejs dla przewoźników wraz z EES w 2024 r., ogólnodostępna strona internetowa i aplikacja mobilna dla przewoźników dla obywateli państw trzecich wraz z ETIAS w 2025 r.

- **opracowano system centralny**, w tym publiczną stronę internetową i portal internetowy; wewnętrzny test akceptacji został zakończony w odniesieniu do oprogramowania system-system, pozostaje w toku w odniesieniu do aplikacji mobilnej;
- **ukończono konfigurację infrastruktury** dla środowisk testowych dla przewoźników i testów wydajności;
- prowadzono regularne spotkania koordynacyjne z Fronteksem i Komisją; spotkania grupy roboczej przewoźników (podzielone na odrębne spotkania dla przewoźników lotniczych oraz dla przewoźników lądowych i morskich);⁶³
- przygotowywano umowy na potrzeby opracowania rejestracji przewoźników online, narzędzi i usług wsparcia dla przewoźników, przejścia do eksploatacji oraz wsparcia dla przewoźników podczas testów;
- sfinalizowano standardowe procedury operacyjne w celu wsparcia przewoźników.

Gotowość EES w zakresie interoperacyjności

Dostosowania EES na potrzeby elementów interoperacyjności

projekt: JDP data zakończenia: 2023

W toku – nowa data realizacji: EES dla ETIAS w połowie 2025 r., elementy organizacji wewnętrznej w 2026 r.

- **Interoperacyjność EES z VIS**: wspólne testowanie rozwiązań między zaktualizowanym systemem centralnym VIS a systemami EES i sBMS przy użyciu rzeczywistych systemów; kontynuacja działań testowych państw członkowskich (testowanie zgodności wstępnej, testowanie kompleksowe); konfiguracja środowiska przedprodukcyjnego zakończona na poziomie centralnym, rozpoczęcie konfiguracji środowiska produkcyjnego; kompleksowa próba migracji danych z VIS-sBMS;
- **Interoperacyjność EES z ETIAS**: dyskusje umowne i przygotowania do dostosowania EES do ETIAS w celu sfinalizowania projektu modyfikacji oprogramowania;
- kontynuacja przygotowań do dostosowania z elementami interoperacyjności;
- **zaktualizowanie oceny wpływu na ochronę danych** w celu uwzględnienia zaleceń EIOD dotyczących testowania dokładności sBMS przy użyciu rzeczywistych danych biometrycznych (odcisków palców i wizerunku twarzy);
- **ocena skutków** w odniesieniu do jakości śladów i odcisków palców, obejmująca wszystkie operacje dotyczące systemów EES, VIS, ECRIS-TCN i SIS;
- praca nad **odrębną funkcją sprawozdawczości** w celu uwzględnienia pierwszego okresu eksploatacji EES przed jego ostateczną integracją z CRRS.

⁶³ Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie eu-LISA: [Grupa robocza ds. przewoźników](#).

2.2.2. Europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)

ETIAS – internetowy system zezwoleń uzyskiwanych przed podróżą dla obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego – wprowadzi **zezwolenie na podróż jako nowy warunek wjazdu do strefy Schengen** w celu pobytu krótkoterminowego. Oprócz usprawnienia procedur przekraczania granic w odniesieniu do obywateli państw trzecich ETIAS przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa wewnętrznego UE poprzez ułatwienie **identyfikacji potencjalnego ryzyka dla bezpieczeństwa, ryzyka migracji i ryzyka dla zdrowia publicznego**. Zezwolenia na podróż ETIAS będą sprawdzane przez przewoźników lotniczych, morskich i lądowych przed wejściem na pokład, a później również przez straż graniczną, która podejmie ostateczną decyzję o przyznaniu lub odmowie prawa do wjazdu na zewnętrznych przejściach granicznych UE. Również krajowe organy ścigania i Europol będą miały dostęp do bazy danych ETIAS w celu zapobiegania zagrożeniom terrorystycznym lub poważnym przestępstwom, w celu ich wykrywania i prowadzenia w ich sprawie postępowań przygotowawczych.

System został zaprojektowany jako uzupełnienie **systemu wjazdu/wyjazdu (EES)** i oba systemy będą miały **wspólne usługi internetowe**, z interfejsami online dla przewoźników i podróżnych.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- Zakończono monitorowanie rozwiązań technologicznych na potrzeby „**białej listy**” **bezpiecznych narzędzi komunikacji audiowizualnej**, z których jednostki krajowe ETIAS mają korzystać do przeprowadzania rozmów z wnioskodawcami w przypadkach, gdy usługi konsularne są niedostępne.
- W listopadzie Agencja zakończyła prace nad **platformą środowiska testowego**.

Wdrażanie

W 2023 r. eu-LISA kontynuowała **analizę i projektowanie** na potrzeby opracowania ETIAS. Ze względu na zewnętrzne zależności związane ze wspólnymi elementami EES (np. usługami sieciowymi) i specyfikacjami interoperacyjności blokującymi finalizację projektu ich integracji w ramach ETIAS Agencja zdecydowała się na stopniowe podejście do wdrażania i zmieniony harmonogram realizacji, zgodnie z planem działania w zakresie interoperacyjności, i wyznaczyła termin gotowości technicznej ETIAS do połowy 2025 r.

Aby zmniejszyć ryzyko opóźnienia realizacji kolejnych etapów po etapie analizy i projektowania, eu-LISA zastosuje **podejście iteracyjne** poprzez opracowywanie ETIAS równoległe z projektowaniem, koncentrując się na stabilnych elementach. Agencja kontynuowała finalizowanie **makiet oprogramowania ETIAS**, zamykając z Komisją i Fronteksem pozostałe punkty związane z działalnością gospodarczą, a także formułując podstawowe wymogi dotyczące interfejsu użytkownika. **Wersję przejściową** udostępniono państwom członkowskim w maju 2023 r.

Agencja kontynuowała również przygotowania do testowania zgodności. W kwietniu eu-LISA otrzymała **sprzęt sieciowy i komputerowy dla środowiska testowego**, w tym moduł testowy, który jest niezbędny do rozpoczęcia **testów rozwiązania systemowego**. W listopadzie 2023 r. zakończono prace nad platformą dla środowiska testowego. W grudniu Agencja rozpoczęła przygotowania do kolejnego etapu wdrażania aplikacji.

Jeśli chodzi o **usługi sieciowe**, aby zapewnić skuteczne wdrożenie, eu-LISA stosuje podejście horyzontalne. Dane elementy wdraża się w ramach planowanego rozwoju usługi sieciowej EES, po czym zostaną ponownie wykorzystywane przez ETIAS, ponieważ będą służyły zarówno EES, jak i ETIAS (zob. 2.2.1).

Ponadto eu-LISA zakończyła monitorowanie rozwiązań technologicznych na potrzeby „**białej listy**” **bezpiecznych narzędzi komunikacji audiowizualnej**, z których jednostki krajowe ETIAS mogą korzystać do przeprowadzania rozmów z wnioskodawcami w przypadkach, gdy usługi konsularne są niedostępne. W lutym 2023 r., po sesjach demonstracyjnych na żywo, państwom członkowskim udostępniono sprawozdanie końcowe (w tym zalecane narzędzia). Agencja kontynuowała również **wdrażanie listy ostrzegawczej ETIAS**, współpracując z państwami członkowskimi w zakresie wymogów weryfikacji.

Gotowość w zakresie interoperacyjności

Aby wspierać kontrolę krzyżową informacji we wszystkich systemach w dziedzinie WSiSW, poza trwającymi rozmowami umownymi mającymi na celu **dostosowanie EES do ETIAS na potrzeby jednoczesnego przeszukiwania**, Agencja rozpoczęła prace nad nową strukturą umowną mającą na celu wdrożenie **interoperacyjności między systemami VIS i ETIAS**. Ponadto eu-LISA rozpoczęła etap analizy i projektowania **połączenia międzysystemowego ETIAS z SIS**, aby wesprzeć przeszukiwania ETIAS i umożliwić udostępnianie automatycznych powiadomień za pośrednictwem europejskiego portalu wyszukiwania (ESP). Agencja kontynuowała rozmowy z Komisją na tematy związane z SIS, takie jak korespondencja danych, przechowywanie i dopasowywanie dokumentów identyfikacyjnych.

Ponadto Agencja poczyniła dalsze postępy w integracji ETIAS z elementami interoperacyjności (ESP, CIR i MID), a w grudniu otrzymała pierwszą wersję ETIAS od wykonawcy.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Koszt projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu
Harmonogram projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poniżej poziomu docelowego: Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu
Zakres projektu	brak odchylenia	Poziom docelowy osiągnięty: Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Wdrożenie ETIAS	
Zakończenie wdrażania ETIAS projekt: JDP data realizacji: 2023 r.	W toku – nowa data realizacji: połowa 2025 r. (w tym elementy interoperacyjności ESP, CIR i CRRS) ■ rozpoczęcie instalacji sprzętu infrastruktury środowiska testowego; ■ wersja pośrednia na makiecie oprogramowania ETIAS; ■ wersje pośrednie: wewnętrzne testy akceptacji zakończone; ■ wersje w trakcie opracowywania; ■ aktualizacja wymogów ETIAS (w tym przypadki użycia biznesowego) poprzez dostarczenie zaktualizowanych wersji dokumentu kontroli interfejsu (ICD) (w tym aktualizacji zgodnego modelu danych CIR i wpisów danych z listy ostrzegawczej ETIAS); ■ zamknięcie kilku otwartych i wciąż nierozstrzygniętych kwestii biznesowych oraz ocena dodatkowych wniosków, które pierwotnie nie wchodziły w zakres obecnego ETIAS; ■ w styczniu 2023 r. eu-LISA udostępniła państwom członkowskim, Fronteksowi i Europolowi zaktualizowaną ocenę skutków ETIAS dla ochrony danych, uwzględniającą uwagi EIOD, i kontynuowała zamykanie pozostałych otwartych kwestii; ■ wykaz zalecanych narzędzi audio/wideo do przeprowadzenia rozmów; wsparcie Komisji w zakresie zmiany przepisów prawa wtórnego dotyczących wymogów i specyfikacji zgodnie ze zmianami wynikającymi z ETIAS⁶⁴, a także ewentualny wpływ zmienionego aktu wykonawczego w sprawie VIS na nowy proces rozpatrywania wniosków wizowych.
ETIAS – obserwacja najnowszych technologii działania rutynowe JDP data realizacji: 2026 r.	Inne ■ przełożono na późniejszy termin; wdrożenie po uruchomieniu ETIAS w ramach działania: zakończenie wdrażania ETIAS

2.2.3. Europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich (ECRIS-TCN).

ECRIS-TCN jest scentralizowanym systemem wyszukiwania na zasadzie „trafienie/brak trafienia”, uzupełniającym europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS) o informacje z rejestrów karnych na temat obywateli państw trzecich i bezpaństwowców skazanych w UE. Łącznie te dwa systemy – ECRIS i ECRIS-TCN – pomogą sędziom, prokuratorom i innym właściwym organom uzyskać kompleksowe informacje na temat uprzedniej karalności obywateli państw trzecich niezależnie od tego, w jakim państwie członkowskim zostali wcześniej skazani. W rezultacie ECRIS-TCN przyczyni się również do realizacji zasady wzajemnego uznawania wyroków i orzeczeń sądowych w całej UE.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- Udostępnienie dwóch wersji **zintegrowanego symulatora** ECRIS-TCN (łączącego system centralny, oprogramowanie interfejsowe, części ECRIS RI i symulator ESP) do testowania przez państwa członkowskie.

Wdrażanie

⁶⁴ Rozporządzenie (UE) 2021/1152 w odniesieniu do ustanowienia warunków dostępu do innych systemów informacyjnych UE do celów ETIAS, Dz.U. L 249 z 14.7.2021, s. 15.

W 2023 r. eu-LISA kontynuowała wdrażanie ECRIS-TCN, pomimo że **działania w zakresie analizy, projektowania i wytworzenia** postępowały wolniej niż planowano ze względu na zależności ze wspólnymi elementami EES. Agencja określiła nowy harmonogram **uruchomienia systemu ECRIS-TCN**, a celem jest osiągnięcie przed pierwszym kwartałem 2025 r. gotowości technicznej, tj. gotowości systemu do przesyłania danych przez państwa członkowskie. Nowy harmonogram uwzględnia czas i działania niezbędne do częściowego złagodzenia zależności od EES (tj. do wdrożenia nowego podejścia architektonicznego w celu zminimalizowania zależności od systemów zewnętrznych) oraz wdrożenie luźno powiązanej architektury między ECRIS RI i ECRIS-TCN (koniecznej, aby uniknąć powielania w ECRIS-TCN luk w zabezpieczeniach ECRIS RI).

W 2023 r. eu-LISA zakończyła aktualizację i **ocenę wymogów funkcjonalnych i niefunkcjonalnych** oraz rozpoczęła aktualizację projektu wysokiego szczebla. Jednocześnie Agencja poczyniła stałe postępy w zakresie **zintegrowanego symulatora** ECRIS-TCN (łączącego system centralny, oprogramowanie interfejsowe, części ECRIS RI i symulator ESP) i udostępniła państwom członkowskim dwie wersje do testowania.

W maju Agencja uruchomiła **przygotowania do działań testowych**, a pod koniec roku, przy zastosowaniu podejścia iteracyjnego, rozpoczęła tworzenie infrastruktury do testowania zgodności (tj. określanie wydajności, aby ułatwić tworzenie środowisk i przygotowanie konfiguracji chmury dla środowiska testowego).

Aby zminimalizować narażenie ECRIS-TCN na **luki w zabezpieczeniach zidentyfikowane w aplikacji ECRIS RI** podczas analizy bezpieczeństwa w 2022 r., eu-LISA zaproponowała rozwiązanie techniczne (tj. luźno powiązaną architekturę), które ma zasadnicze znaczenie w kontekście ostatecznej integracji ECRIS RI i ECRIS-TCN (zob. 1.4).

Gotowość w zakresie interoperacyjności

W ramach nadrzędnej architektury interoperacyjności dla dziedziny WSiSW ECRIS-TCN będzie połączony z elementami interoperacyjności, co umożliwi innym systemom – w szczególności ETIAS i VIS – przeprowadzanie wyszukiwania w odniesieniu do obywateli państw trzecich w celu ustalenia, czy występują wyroki skazujące za terroryzm lub inne poważne przestępstwa. Przez cały rok Agencja współpracowała z państwami członkowskimi i Komisją nad rozwiązaniem dotyczącym oznakowanych rejestrów służących do identyfikacji obywateli państw trzecich skazanych za poważne przestępstwa lub terroryzm, które jest niezbędne do uruchomienia systemu, ponieważ zarówno ETIAS, jak i VIS będą przeszukiwać wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR) w celu uzyskania informacji o obywatelach państw trzecich.

Agencja poczyniła również postępy w integracji z odpowiednimi elementami interoperacyjności, tj. sBMS, ESP, CIR i CRRS. Aby złagodzić skutki niedostępności zewnętrznych elementów wspólnych z EES, Agencja pracowała nad **alternatywnym podejściem architektonicznym**.

Agencja będzie musiała regularnie monitorować **dokładność biometryczną** w ECRIS-TCN, tj. fałszywie pozytywne/negatywne wskaźniki identyfikacji. Aby zintegrować funkcjonalność pakietu oprogramowania dla użytkowników (USK) w zakresie kontroli jakości odcisków palców, eu-LISA zaproponowała uruchomienie projektu pilotażowego dotyczącego pakietu oprogramowania dla użytkowników sBMS (USK) na potrzeby ECRIS-TCN, podobnego do tych wdrożonych w odniesieniu do EES i VIS, w celu umożliwienia państwom członkowskim dysponowania wszystkimi niezbędnymi funkcjami, takimi jak testowanie, zatwierdzanie wartości progowych dotyczących jakości odcisków palców, optymalizacja funkcjonalności. Do tej pory żadne państwo członkowskie nie wyraziło jednak zainteresowania uczestnictwem w tym projekcie pilotażowym.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Koszt projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>
Harmonogram projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poniżej poziomu docelowego: <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>
Zakres projektu	brak odchylenia	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym

Utrzymanie operacyjne ECRIS-TCN

Utrzymanie ECRIS-TCN

Przesunięto na późniejszy termin

Wdrożenie ECRIS-TCN**Zakończenie wdrażania ECRIS-TCN**

projekt: JDP data realizacji:
2023 r.

W toku – nowa data realizacji: 2025 r. (w tym elementy interoperacyjności i CRRS)

- **zmodyfikowano zakres techniczny** w celu wyeliminowania zidentyfikowanych luk w zabezpieczeniach i zmniejszenia zależności od EES (zob. powyżej);
- w sierpniu podpisano nową konkretną umowę dotyczącą opracowania nowego systemu ECRIS typu *front-end* w celu ograniczenia powielania w ECRIS-TCN luk występujących w zabezpieczeniach ECRIS RI;
- dwie wersje zintegrowanego symulatora ECRIS-TCN zostały udostępnione (w czerwcu i wrześniu) państwom członkowskim i przetestowane przez nie; obejmuje to dokumentację uzupełniającą, która ma ułatwić opracowywanie na szczeblu państw członkowskich i przygotowania do ostatecznego udostępnienia symulatora;
- zaktualizowano dokument kontroli interfejsu (ICD) w celu uwzględnienia zmian wprowadzonych przez nowy zgodny model danych CIR-MID, ESP i zintegrowany symulator; zaktualizowano projekt architektury oprogramowania;
- zaktualizowano projekt wysokiego szczebla, sfinalizowano rezultaty pracy dotyczące bezpieczeństwa;
- **prowadzono przygotowania do testowania**: określono plan testowania i zarządzania jakością, przygotowano platformę testową, zakończono studium wykonalności automatyzacji;
- **udzielano Komisji wsparcia** w zmianie prawa wtórnego dotyczącego rozwoju technicznego i wdrażania, np. dotyczącego wymogów w zakresie wykorzystywania wizerunków twarzy do celów potwierdzenia tożsamości).

2.2.4. e-CODEX (elektroniczna wymiana informacji z dziedziny e-sprawiedliwości)

System e-CODEX zapewnia infrastrukturę cyfrową na potrzeby bezpiecznej i interoperacyjnej komunikacji i wymiany danych między europejskimi organami sądowymi i służy jako kluczowy czynnik technologiczny umożliwiający bardziej nowoczesną współpracę w zakresie transgranicznych postępowań cywilnych i karnych⁶⁵.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- 8 grudnia 2023 r. eu-LISA i konsorcjum e-CODEX przedłożyły Komisji **wspólny wniosek o ogłoszenie pomyślnego zakończenia procesu przekazania i przejęcia**.⁶⁶

Proces przejęcia

W 2023 r. kluczowym celem Agencji było **przejęcie zarządzania operacyjnego systemem e-CODEX**. Oficjalny proces przekazania/przejęcia rozpoczął się wraz z dostarczeniem do eu-LISA projektu wspólnego dokumentu przekazania w grudniu 2022 r. 24 stycznia 2023 r. odbyło się spotkanie inauguracyjne między eu-LISA a konsorcjum Me-CODEX III (utrzymanie systemu e-CODEX), którego gospodarzem było Ministerstwo Sprawiedliwości Nadrenii Północnej-Westfalii w Düsseldorfie w Niemczech.

W 2023 r. w ścisłej współpracy z konsorcjum Agencja sfinalizowała **wspólny dokument przekazania** (przegląd wszystkich aktywów i artefaktów, które mają zostać przekazane) i współpracowała przy **transferze elementów technicznych** i wiedzy w ramach serii kursów mistrzowskich. Ponadto Agencja wyjaśniła, czym są stos technologiczny stosowany w systemie e-CODEX oraz specyfikacje techniczne dotyczące **internetowego środowiska hostingowego**. Przed 30 listopada 2023 r. zakończono transfer wszystkich elementów, w tym narzędzi do obsługi zgłoszeń ITSM, narzędzi do zarządzania konfiguracją, złączy i bram. Środowisko przedprodukcyjne było gotowe od 8 grudnia 2023 r. po pomyślnym przeprowadzeniu testów z konsorcjum Me-CODEX III.

8 grudnia 2023 r. eu-LISA i konsorcjum przedłożyły Komisji **wspólny wniosek o ogłoszenie pomyślnego zakończenia procesu przekazania/przejęcia**. 7 maja 2024 r. Komisja oficjalnie ogłosiła zakończenie procesu przekazania i przejęcia, a 3 czerwca 2024 r. eu-LISA przejęła odpowiedzialność za system e-CODEX⁶⁷.

⁶⁵ Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie poświęconej [systemowi e-CODEX](#) w ogólnodostępnym portalu internetowym eu-LISA.

⁶⁶ W następstwie oficjalnego oświadczenia Komisji z maja 2024 r. eu-LISA oficjalnie przejmie odpowiedzialność za e-CODEX 3 czerwca 2024 r.

⁶⁷ [Decyzja wykonawcza Komisji \(UE\) 2024/1272](#) z dnia 7 maja 2024 r. w sprawie ogłoszenia zakończenia procesu przekazania i przejęcia systemu e-CODEX, Dz.U. L, 2024/1272 z 14.5.2024.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Zgodność z wymogami dotyczącymi poziomu usług	100%	Inne: nieukończone przejście Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym

Proces przejścia systemu e-CODEX

Przekazanie i późniejsze utrzymanie systemu e-CODEX

działania rutynowe JDP data realizacji: 2023 r.

Zrealizowano

- **zakończenie działań związanych z przekazaniem/przejściem**, w tym sfinalizowanie z Komisją i konsorcjum me-CODEX wspólnego dokumentu przekazania, planu przejścia;
- **kursy mistrzowskie na rzecz transferu wiedzy** prowadzone z konsorcjum me-CODEX w zakresie architektury korporacyjnej i infrastruktury, bezpieczeństwa systemu, bramy, złącza, narzędzi do zarządzania konfiguracją i centralnej platformy testowej, projektowania współpracy biznesowej;
- prace nad procesem tworzenia **cyfrowych standardów proceduralnych (DPS)** i zarządzania nimi;
- **dostarczenie sprawozdania z przejścia**: przedłożonego Komisji 30 czerwca 2023 r.; w sprawozdaniu zawarto szczegółowe informacje na temat działań podjętych w trakcie procesu przejścia⁶⁸;
- **konfiguracja środowiska hostingowego e-CODEX**;
- zapewnienie zasobów rozwojowych i świadczenie usług, w tym wybór personelu;
- opracowanie **instrukcji obsługi** dla użytkowników systemu e-CODEX;
- **ustanowienie organów zarządzających systemem e-CODEX**: pierwsze posiedzenie grupy doradczej 17 stycznia 2023 r.; posiedzenie Komisji ds. Zarządzania Programem 18 stycznia 2023 r.

2.3. Interoperacyjność

Skuteczne zarządzanie bezpieczeństwem wewnętrznym i granicami zewnętrznymi Europy zależy od zdolności systemów informatycznych do wymiany danych i informacji. Aby ułatwić współpracę między organami krajowymi w całej Europie, eu-LISA ma za zadanie opracować architekturę interoperacyjności dla uczestniczących systemów informacyjnych UE, którymi zarządza: SIS, VIS, Eurodac, EES, ETIAS i ECRIS-TCN. Po uruchomieniu architektura interoperacyjności umożliwi sprawniejsze i wydajniejsze świadczenie usług na rzecz społeczności WSiSW i jednocześnie wzmocni bezpieczeństwo wewnętrzne UE⁶⁹.

Architektura interoperacyjności będzie składać się z elementów, takich jak:

- **europejski portal wyszukiwania (ESP)**, umożliwiający upoważnionym użytkownikom przeprowadzanie pojedynczych wyszukiwań i uzyskiwanie wyników ze wszystkich systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW, do których mają prawo dostępu;
- **wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR)**, stanowiące wspólny zbiór danych dotyczących tożsamości, danych dokumentu podróży i danych biometrycznych osób zarejestrowanych w systemach EES, VIS, ETIAS, Eurodac i ECRIS-TCN;
- **detektor wielokrotnych tożsamości (MID)**, tworzący i przechowujący powiązania między danymi w różnych systemach informacyjnych UE, aby wykrywać wielokrotne tożsamości, w podwójnym celu ułatwienia kontroli tożsamości osób podróżujących w dobrej wierze i zwalczania oszustw dotyczących tożsamości.
- **wspólny system porównywania danych biometrycznych (sBMS)**, umożliwiający kojarzenie danych biometrycznych danej osoby w różnych systemach.

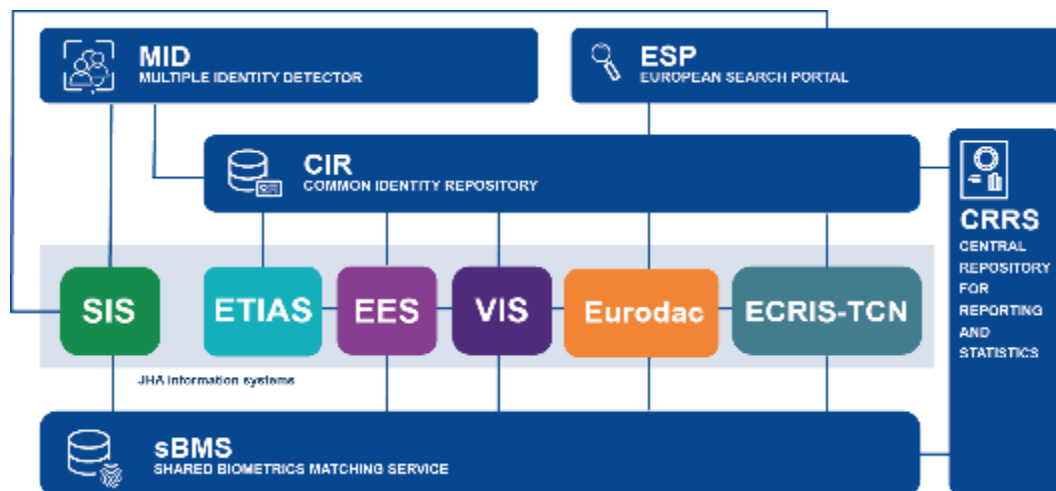
eu-LISA opracowuje ponadto **centralne repozytorium sprawozdawczo-statystyczne (CRRS)** służące do udostępniania danych statystycznych pochodzących z różnych systemów i sprawozdań analitycznych dotyczących wszystkich systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW do celów politycznych, operacyjnych

⁶⁸ Zaktualizowaną wersję wysłano w styczniu 2024 r., w następstwie wspólnego wniosku i wniosku Komisji.

⁶⁹ 19 października 2023 r. Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zatwierdziła proponowany nowy harmonogram wdrażania i interoperacyjności systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW – **nowy plan działania w zakresie interoperacyjności**. Więcej informacji: „Główne wyniki posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, 19–20 października 2023 r.”.

i związanych z jakością danych.

Wykres 2. Architektura interoperacyjności dla obszaru WSiSW

2.3.1. Wspólny system porównywania danych biometrycznych (sBMS)

Wspólny system porównywania danych biometrycznych (sBMS), przechowujący szablony biometryczne wygenerowane na podstawie danych zawartych we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR) i SIS, umożliwi wyszukiwanie danych biometrycznych w różnych systemach informacyjnych WSiSW, czyniąc go jednym z największych systemów biometrycznych na świecie. W związku z tym stanowi on jeden z fundamentów unijnego systemu bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania granicami.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- W czerwcu wydano nową **wersję sBMS**, aby umożliwić dostosowanie do najnowszej wersji oprogramowania i nowej wersji warstwy integracyjnej.

Wdrażanie

W 2023 r. Agencja kontynuowała opracowywanie sBMS. Pod koniec stycznia, w następstwie problemów ze stabilnością platformy testowania zgodności, sBMS wdrożono we wszystkich **środowiskach testowania zgodności i modułach testowych**, dzięki czemu system ten stał się dostępny dla wszystkich państw członkowskich. Agencja kontynuowała instalację rozwiązań programowych na potrzeby platform przedprodukcyjnych i produkcyjnych, aby w 2024 r. móc prowadzić pozostałe działania testowe (w tym testy migracji danych VIS), które zostały opóźnione z powodu niedostępności środowisk testowych w wyniku zależności od wspólnych elementów EES.

W czerwcu Agencja wydała nową **wersję sBMS**, aby umożliwić dostosowanie do najnowszej wersji oprogramowania i nowej wersji warstwy integracyjnej. Wersję tę wprowadzono do przepływu produktów o minimalnej funkcjonalności w ramach EES. Obecna wersja sBMS zostanie jednak zaktualizowana na potrzeby uruchomienia EES.

Jednocześnie eu-LISA skoncentrowała się na opracowaniu funkcji sBMS związanych z migracją i przekształcaniami systemu, kontynuowaniu **migracji danych** z różnych systemów WSiSW w celu umożliwienia identyfikacji między domenami oraz na rozszerzeniu CIT i MID w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości. Ponadto eu-LISA poczyniła przygotowania do **migracji danych z VIS do sBMS** i kontynuowała wdrażanie narzędzi migracji danych VIS. W 2023 r. Agencja rozpoczęła kompleksowe próby, a migrację w produkcji zaplanowano na 2024 r.

Ponieważ **testowanie dokładności** sBMS wymaga wykorzystania rzeczywistych danych biometrycznych, eu-LISA skonsultowała się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych (EIOD) w sprawie wykorzystania rzeczywistych danych VIS. Opinia przedstawiona przez EIOD umożliwia eu-LISA kontynuowanie pracy z podzbiorem danych VIS dotyczących odcisków palców i wizerunku twarzy.

We współpracy ze Szwecją Agencja zakończyła **projekt pilotażowy sBMS USK VIS** polegający na gromadzeniu wyników jakościowych obliczanych podczas każdej próby zbierania danych (odcisków palców i wizerunków twarzy) dla każdego wniosku wizowego w celu ustalenia, czy uzgodnione progi jakości pozwalają

na sprawny proces zbierania danych na granicach krajowych, nie prowadząc do nadmiernie wysokiej liczby ponownych prób zbierania danych, oraz w celu oceny wpływu kontroli jakości podczas procesu zbierania danych. Analiza wykazała, że strategia jakości stosowana w pakiecie oprogramowania dla użytkowników sBMS usprawniłaby proces zbierania danych na stacjach roboczych obsługujących wnioski wizowe przez skoncentrowanie się jedynie na rejestrach VIS wymagających ponownego zebrania danych. W ramach projektu pilotażowego potwierdzono również ogólną jakość zestawów danych w odniesieniu do jakości obrazu twarzy i jednocześnie skrócenie czasu przechwytywania obrazu twarzy.

Rozwój portfela biometrycznego

W 2023 r. eu-LISA nadal rozwijała swój portfel biometryczny przez monitorowanie badań naukowych i inwestowanie w działania innowacyjne oraz rozwiązania ukierunkowane na poprawę jakości różnych aspektów rozwiązań biometrycznych. Jednocześnie zapewniała zainteresowanym podmiotom szybkie wsparcie wysokiej jakości. W ramach nieustannych starań na rzecz normalizacji jakości danych we wszystkich systemach w dziedzinie WSiSW eu-LISA, w ścisłej współpracy ze Wspólnym Centrum Badawczym Komisji, **zainicjowała wprowadzenie nowej międzynarodowej normy jakości w odniesieniu do odcisków palców** (niewidocznych śladów linii papilarnych). Jest to pierwsze tego rodzaju rozwiązanie, dlatego stanowi znaczące osiągnięcie, jeśli chodzi o poprawę interoperacyjności systemów w dziedzinie WSiSW.

Biometria jest kluczowym obszarem zainteresowania Agencji i eu-LISA zobowiązała się do tego, by stać się uznanym na szczeblu międzynarodowym ekspertem w dziedzinie biometrii i zarządzania tożsamością. W tym celu Agencja aktywnie uczestniczyła w pracach podkomitetu ISO ds. biometrii⁷⁰ i śledziła rozwój odpowiednich norm na całym świecie. W tej roli eu-LISA **przedstawiła propozycję nowego miernika jakości śladów palca** w celu promowania normalizacji na szczeblu międzynarodowym i poprawy usług świadczonych przez eu-LISA. Propozycja, ważna również w kontekście SIS i Prüm, uzyskała znaczące poparcie i utorowała drogę dla nowej normy ISO. Jest to ważne osiągnięcie nie tylko w zakresie poprawy interoperacyjności wszystkich systemów w dziedzinie WSiSW zarządzanych przez eu-LISA, lecz także z punktu widzenia zapobiegania uzależnieniu od jednego dostawcy i poprawy możliwości przenoszenia produktów biometrycznych w obrębie różnych umów ramowych i między poszczególnymi dostawcami.

Ponadto, we współpracy z niemieckim Federalnym Urzędem ds. Bezpieczeństwa Informacji (BSI), Agencja przedstawiła normę jakości obrazu twarzy – zatwierdzenie normy wraz z biblioteką typu *open-source* (mianowicie Open-Source Face Image Quality, OFIQ) będzie ważnym etapem dla społeczności biometrycznej, ponieważ umożliwi wykorzystanie otwartego, bezpłatnego, uczciwego i wydajnego algorytmu do pomiaru jakości obrazu twarzy.

eu-LISA, w ramach swojego aktywnego wkładu w działania ISO w dziedzinie biometrii, zorganizowała pod koniec czerwca w Tallinnie spotkania grup roboczych podkomitetu. Grupy robocze poczyniły znaczne postępy w zakresie kilku międzynarodowych norm, które mają istotne znaczenie dla Agencji i dotyczą m.in. wspólnego słownictwa, oceny jakości, biometrycznych testów wydajności i biometrycznych systemów identyfikacji.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Koszt projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu
Harmonogram projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poniżej poziomu docelowego: Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu
Zakres projektu	brak odchylenia	Poziom docelowy osiągnięty: Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Utrzymanie operacyjne sBMS	
Utrzymanie sBMS działania rutynowe	Przesunięto na późniejszy termin ■ nie rozpoczęto ze względu na opóźnienia w uruchomieniu EES.
Biometria jako usługa (BaaS)	Zrealizowano

⁷⁰ISO/IEC JTC 1/SC 37 to podkomitet normalizacyjny Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO), którego zadaniem jest normalizacja podstawowych technologii biometrycznych w celu wspierania interoperacyjności i wymiany danych między systemami i aplikacjami informatycznymi.

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
działania rutynowe	- poprawa jakości usług, wsparcia dla zainteresowanych podmiotów i międzynarodowej reputacji; - szkolenia prowadzone dla europejskich agencji partnerskich, np. CEPOL-u.
Rozwój i usprawnienia portfela biometrycznego działania rutynowe	Zrealizowano - w lutym udział w dyskusji prowadzonej przez Europol pt. „<i>Biometria w egzekwowaniu prawa</i>”, w październiku udział w sympozjum biometrycznym; - badanie dotyczące generowania reprezentatywnych syntetycznych zbiorów danych z odciskami palców i obrazami twarzy (w tym symulacji par skojarzonych) w celu zmniejszenia zależności od rzeczywistych danych biometrycznych; - współpraca z amerykańskim Narodowym Instytutem Norm i Technologii (NIST); - warsztaty na temat jakości wizerunku twarzy, zorganizowane we współpracy z NIST i Europejskim Stowarzyszeniem Biometrii (listopad); - projekt wysokiego szczebla dotyczący przyszłego narzędzia do pomiaru dokładności między CBS i wewnątrz CBS.
Działania następcze i wkład w prace grupy roboczej ISO SC37 działania rutynowe	Zrealizowano - organizacja posiedzenia ISO poświęconego normalizacji danych biometrycznych; - wkład w opracowanie nowej normy jakości w odniesieniu do niewidocznych śladów linii papilarnych (ISO/IEC 29794-12), oceny jakości w odniesieniu do odcisków palców (ISO/IEC 29794: odciski palców, wizerunki twarzy i, jako nowe uzupełnienie, ślady palców) i wizerunków twarzy (ISO/IEC 29794-5), prezentacji (ISO/IEC 30107) i morfingu (ISO/IEC 20059), testowania wydajności biometrycznej i sprawozdawczości w tym zakresie (ISO/IEC 19795; w tym różnice między grupami demograficznymi w celu zapobiegania uprzedzeniom, co jest niezbędne do zapewnienia sprawiedliwości) oraz systemów identyfikacji biometrycznej (ISO/IEC 9868; przedmiot pasywnego zbierania danych); - bieżąca analiza i projektowanie rozwiązań na potrzeby wdrożenia testowania dokładności operacji biometrycznych w dziedzinie interoperacyjności i egzekwowania prawa.
Wdrożenie sBMS	
Zakończenie wdrażania EES BMS/sBMS projekt: JDP data realizacji: 2023 r.	W toku – nowa data realizacji: 2024 r. - rozwiązanie problemów ze stabilnością platformy do testowania zgodności; - zakończenie instalacji sprzętu; - bieżąca instalacja oprogramowania dla platform przedprodukcyjnych i produkcyjnych; - przygotowanie narzędzi i procedur; - zaktualizowane oceny skutków dla ochrony danych; wspieranie Komisji w przygotowaniu aktów wykonawczych i podręcznika w zakresie interoperacyjności.
Wdrożenie w sBMS funkcji biometrycznych określonych w wersji przekształconej rozporządzenia w sprawie VIS projekt: JDP data realizacji: 2025 r.	W toku - trwające przygotowania do wdrożenia wersji i migracji danych; - rozwiązanie problemów ze stabilnością platformy do testowania zgodności; - zakończona instalacja sprzętu; - bieżąca instalacja oprogramowania dla platform przedprodukcyjnych i produkcyjnych; - przygotowanie narzędzi i procedur, rozpoczęcie aktualizacji zestawu narzędzi do migracji.
Opracowanie ECRIS-TCN w sBMS projekt: JDP data realizacji: 2024 r.	W toku – nowa data realizacji: 2025 r. testowanie w oczekiwaniu na dostępność ECRIS-TCN i CIR.
Integracja funkcjonalna SIS – sBMS i migracja danych biometrycznych w celu zapewnienia interoperacyjności projekt: JDP data realizacji: 2024 r.	W toku - bieżące wdrażanie, finalizacja wymogów i projektowanie, - przygotowania do udostępnienia kolejnej wersji.
Integracja funkcjonalna i migracja danych Eurodac sBMS projekt: JDP data realizacji: 2025 r.	W toku – nowa data realizacji: 2026 r. brak rozpoczęcia działalności z powodu oczekiwania na przyjęcie wersji przekształconej rozporządzenia Eurodac.
Odtworzenie bazy odcisków palców Europolu w sBMS (etap 1) projekt: JDP data realizacji: 2024 r.	Inne po serii dyskusji z Europolem dotyczących aspektów technicznych i biznesowych projekt uznano za niepotrzebny i skierowano go z powrotem do Europolu.
wpływ MID na sBMS projekt: JDP data realizacji: 2024 r.	W toku – nowa data realizacji: 2026 r. - bieżąca analiza wpływu MID na umowę o gwarantowanym poziomie usług dotyczącą sBMS, - strategia na rzecz zapewnienia dokładności operacji identyfikacji biometrycznej w kontekście MID.

2.3.2. Elementy interoperacyjności (ESP, CIR, MID) i CRRS

Oprócz sBMS, unijna architektura interoperacyjności WSiSW obejmuje **europejski portal wyszukiwania (ESP)**, **wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR)**, **detektor wielokrotnych tożsamości (MID)** oraz **centralne repozytorium sprawozdawczo-statystyczne (CRRS)**.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- W listopadzie eu-LISA zakończyła opracowywanie i wewnętrzne testy akceptacji **pierwszej głównej wersji MVP dla ESP, CIR i CRRS**, która w pełni zaspokaja potrzeby ETIAS.

Wdrażanie

W 2023 r. eu-LISA kontynuowała wdrażanie ESP, CIR, MID, elementów interoperacyjności i CRRS. Na wdrożenie miały wpływ opóźnienia w opracowywaniu EES, w związku z czym Agencja zrewidowała harmonogram i ustaliła termin ukończenia architektury interoperacyjności na 2026 r., zgodnie z planem działania w zakresie interoperacyjności, przy czym ostatnie aktualizacje i zmiany zaplanowano na 2027 r.

W marcu 2023 r. podpisano pierwszą umowę obejmującą **przygotowanie do testów**. Równolegle rozpoczęto prace nad środowiskami testowymi wspierającymi wewnętrzne testy ESP, CIR i CRRS. W listopadzie eu-LISA zakończyła opracowywanie i wewnętrzne testy akceptacji pierwszej głównej wersji dla ESP, CIR i CRRS, która w pełni zaspokaja potrzeby ETIAS. Agencja poczyniła również postępy w zakresie MID, przygotowując się do udostępnienia pierwszej wersji MVP pod koniec 2024 r. Do końca 2023 r. eu-LISA podpisała umowy na testowanie interoperacyjności w ramach etapu 2 (testowanie funkcjonalnych i niefunkcjonalnych rozwiązań systemowych elementów interoperacyjności) oraz wsparcie w zakresie testowania dla ETIAS (testowanie wspólnych rozwiązań systemowych).

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Koszt projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>
Harmonogram projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poniżej poziomu docelowego: <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>
Zakres projektu	brak odchylenia	Poziom docelowy osiągnięty: <i>Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z realizacji projektu</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Wdrożenie elementów interoperacyjności	
Wdrożenie interoperacyjności (wspieranie działań w zakresie ostatecznej akceptacji systemu dla ESP/CIR/MID/CRRS) projekt: JDP data realizacji: 2023 r.	W toku – nowa data realizacji: ESP, CIR i CRRS w 2025 r., MID w 2027 r. działania związane z utrzymaniem projektu wysokiego szczebla, repozytorium wymogów i rezultatów w zakresie bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem elementów krytycznych, tj. dokumentu dotyczącego architektury oprogramowania, szczegółowych specyfikacji projektu; zaktualizowanie dokumentów kontroli interfejsu w zakresie interoperacyjności, m. in. wprowadzenie najnowszych zmian w aktach wykonawczych dotyczących łączenia danych i profili ESP; rozpoczęcie gromadzenia wymogów i oceny wpływu centralnego narzędzia MID w celu usunięcia żółtych powiązań; wewnętrzne testy akceptacji wykonane w odniesieniu do pierwszych głównych wersji (ESP, CIR, CRRS); kontynuacja interakcji ESP, CIR, MID i CRRS z SIS, VIS, EES, ETIAS i ECRIS-TCN w ramach przygotowań do etapu 4; wspieranie Komisji w przygotowywaniu aktów wykonawczych/delegowanych i podręcznika w zakresie interoperacyjności.

3. Badania naukowe i innowacje

W poniższej sekcji przedstawiono przegląd działań, które eu-LISA podejmuje w dziedzinie badań naukowych i innowacji, aby dalej zwiększać zdolność w zakresie stałego opracowywania i rozwoju systemów informatycznych.

3.1. Badania naukowe i innowacje

Agencja aktywnie monitoruje najnowsze prace badawcze i rozwój technologiczny, aby dalej zwiększać swoją doskonałość operacyjną i skuteczność systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW wchodzących w zakres jej kompetencji, i jednocześnie podnosi poziom wiedzy fachowej w celu dalszego wnoszenia wartości dodanej dla zainteresowanych podmiotów.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- W kwietniu podczas 11. Międzynarodowych warsztatów w dziedzinie biometrii i kryminalistyki (IWBF) w Barcelonie eu-LISA przedstawiła swój **pierwszy artykuł naukowy** dotyczący **zakrojonego na szeroką skalę badania jakości danych daktyloskopijnych**.
- Agencja zorganizowała dwa zwieńczone sukcesem branżowe okrągłe stoły, jeden na temat **cyberodporności**, a drugi na temat **cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości**.

Monitorowanie prac badawczych i technologii

Agencja kontynuowała monitorowanie prac badawczych i innowacji technologicznych oraz propagowanie normalizacji w celu zapewnienia ciągłego rozwoju systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW. Koordynowała również działania informacyjne eu-LISA w zakresie cyfryzacji i innowacji skierowane do przedstawicieli branży i środowiska akademickiego.

W 2023 r. eu-LISA rozpoczęła opracowywanie nowej **strategii badawczej**, aby zapewnić bardziej ustrukturyzowane podejście zgodne z jej celami strategicznymi. Strategia, wraz z planem działania na lata 2024–2027, została opracowana w porozumieniu z różnymi zainteresowanymi podmiotami i zostanie przyjęta w 2024 r. Ponadto Agencja przygotowała **sprawozdanie z monitorowania prac badawczych i technologii dotyczących zarządzania tożsamością w kontekście podróży i migracji**, które ma zostać opublikowane w 2024 r.

Przez cały 2023 r. eu-LISA nadal monitorowała wdrażanie **planu działania na rzecz normalizacji do celów jakości danych** i przedłożyła Grupie Roboczej Rady ds. Wymiany Informacji w dziedzinie WSiSW (IXIM) czwarte i piąte sprawozdanie z postępów. Agencja była szczególnie aktywna w **zakresie normalizacji danych biometrycznych**, uczestnicząc w pracach podkomitetu ISO ds. biometrii. W kwietniu podczas 11. Międzynarodowych warsztatów w dziedzinie biometrii i kryminalistyki (IWBF) w Barcelonie eu-LISA przedstawiła swój pierwszy artykuł naukowy dotyczący **zakrojonego na szeroką skalę badania jakości danych daktyloskopijnych**⁷¹.

Agencja kontynuowała również swój wkład w **program ramowy UE w zakresie badań naukowych i innowacji**, wspierając Komisję i Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych w realizacji programu ramowego „Horyzont Europa” przez ocenę wniosków projektowych dotyczących biometrii na potrzeby odpraw granicznych⁷². Ponadto eu-LISA, ze Wspólnotą Europejskich Badań Naukowych i Innowacji na rzecz Bezpieczeństwa (CERIS), a także z szerszą społecznością akademicką i zawodową, zaangażowała się w trwające projekty w zakresie badań naukowych i innowacji finansowane przez Komisję. Wkład eu-Lisa polegał na przedstawianiu prezentacji na konferencjach i wydarzeniach, np. podczas Security Research Event (SRE) 2023, wydarzeniu poświęconemu badaniom nad bezpieczeństwem.⁷³

EU-LISA kontynuowała swój aktywny wkład w **europejskie centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa**

⁷¹ J. Galbally, et al. (2023) „Fingerprint quality per individual finger type: A large-scale study on real operational data” [„Jakość odcisków palców w podziale na poszczególne rodzaje palców: zakrojone na szeroką skalę badanie rzeczywistych danych operacyjnych”], Proceedings of the IEEE 11th International Workshop on Biometrics and Forensics (IWBF) [Materiały z 11. Międzynarodowych warsztatów IEEE w dziedzinie biometrii i kryminalistyki (IWBF)], kwiecień 2023 r., s. 1–6.

⁷² Zaproszenie do składania wniosków „Beyond the state-of-the-art ‘biometrics on the move’ for border checks” [„Wykraczając poza najnowocześniejszą technologię »biometrii w ruchu« do celów odpraw granicznych”] (HORIZON-CL3-2023-BM-01-03).

⁷³ SRE 2023: „Societal transformation, digitalisation and climate change – a new paradigm for security research?” [„Transformacja społeczna, cyfryzacja i zmiana klimatu – nowy paradygmat na potrzeby badań nad bezpieczeństwem?”], październik 2023 r.

wewnętrznego⁷⁴ przez oddelegowanie pracownika do sekretariatu centrum mieszczącego się w Europolu. Agencja uczestniczyła w kilku projektach centrum: przyczyniła się do sporządzenia pierwszego sprawozdania centrum na temat szifrowania i zgodziła się na przewodniczenie grupie centrum ds. biometrii.

Aby propagować wymianę poglądów i przedstawiać nowatorskie technologie, produkty i usługi, Agencja kontynuowała swoje działania informacyjne, organizując **odbywające się dwa razy w roku branżowe okrągłe stoły**, które stanowiły forum dla szerszej społeczności do dyskusji na temat wyzwań, luk w zdolnościach i możliwych praktycznych rozwiązań:

- pierwsze posiedzenie okrągłego stołu w 2023 r. dotyczyło zwiększenia **cyberodporności systemów informatycznych**. Wydarzenie odbyło się w czerwcu w Sztokholmie (Szwecja) i wzięło w nim udział około 100 uczestników osobiście i ponad 160 online; reprezentowali oni ponad 30 krajów z całego świata;⁷⁵
- drugi branżowy okrągły stół zorganizowano we współpracy z hiszpańską prezydentką Rady UE w listopadzie w Madrycie (Hiszpania). Było to **pierwsze wydarzenie organizowane przez eu-LISA poświęcone dziedzinie wymiaru sprawiedliwości**, które dotyczyło **cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości**. W trakcie tego wydarzenia przedstawiono praktyczne rozwiązania w odpowiedzi na wyzwania, przed którymi stoją organy sądowe w państwach członkowskich. Wydarzenie przyciągnęło zainteresowane strony z 30 państw na całym świecie: ponad 110 uczestników przystąpiło do niego osobiście, a niemal 200 online.⁷⁶

Ponadto Agencja wsparła Europejskie Stowarzyszenie Biometrii (EAB) w zorganizowaniu dorocznej konferencji poświęconej projektom badawczym, która skupiała się wokół zarządzania tożsamością i technologii biometrycznych w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego⁷⁷. Wzięła w niej udział dyrektor wykonawcza A. Diallo, która wygłosiła główne przemówienie podczas tego wydarzenia.

Agencja kontynuowała również rozwój swoich możliwości w zakresie **sztucznej inteligencji**. Aby poprawić dostępność infrastruktury i ograniczyć przestoje, eu-LISA zakończyła weryfikację poprawności projektu na potrzeby opartego na sztucznej inteligencji rozwiązania do analityki predykcyjnej infrastruktury informatycznej i sieci. Rozwiązanie to służy do identyfikacji usterek i odzyskiwania infrastruktury informatycznej i sieci informatycznych.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Wdrażanie projektów dotyczących weryfikacji koncepcji	Rozpoczęcie co najmniej jednej weryfikacji poprawności projektu do połowy 2023 r. oraz zaplanowanie drugiej	Poziom docelowy osiągnięty <i>Źródło: Grupa robocza ds. sztucznej inteligencji</i>

3.2. Budowanie zdolności: sprawozdawczość i szkolenia

eu-LISA przeprowadza regularne sesje szkoleniowe dotyczące obsługi i korzystania z unijnych systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW. Agencja dostosowuje te sesje do określonych potrzeb użytkowników końcowych i zidentyfikowanych luk w wiedzy. Co więcej, Agencja publikuje również sprawozdania na temat parametrów technicznych systemów w dziedzinie WSiSW oraz zagregowane dane statystyczne dotyczące ich wykorzystania.

Dane statystyczne i sprawozdawczość

Zadaniem Agencji jest sporządzanie i publikowanie sprawozdań z wyników działalności i zagregowanych danych statystycznych dotyczących użytkowania i technicznego funkcjonowania systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW wchodzących w zakres jej kompetencji. Informacje te są również wykorzystywane w **barometrze Schengen+** opracowywanego przez Komisję w celu poprawy orientacji sytuacyjnej i zdolności prognozowania na szczeblu UE.

⁷⁴Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej [europejskiego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego](#).

⁷⁵ „Looking Ahead. Ensuring the cyber resilience of the EU's IT systems against emerging threats” [„Patrząc w przyszłość. Zapewnienie cyberodporności systemów informatycznych UE na pojawiające się zagrożenia”], czerwiec 2023 r., Sztokholm, Szwecja.

⁷⁶ „Digitalisation of Justice: Turning Challenges into Opportunities” [„Cyfryzacja wymiaru sprawiedliwości: przekształcenie wyzwań w możliwości”], listopad 2023 r., Madryt, Hiszpania.

⁷⁷ Komunikat prasowy eu-LISA pt. „eu-LISA co-organising the 2023 EAB Research Projects Conference” [„eu-LISA współorganizuje w 2023 r. konferencję EAB poświęconą projektom badawczym”], wrzesień 2023 r.

W 2023 r. eu-LISA opublikowała **roczne sprawozdania statystyczne** dotyczące SIS⁷⁸ i Eurodac,⁷⁹ **roczne sprawozdania z wyników** dotyczące funkcjonowania Eurodac⁸⁰ i **SIS II**.⁸¹ W marcu Agencja opublikowała nowy wykaz **wyznaczonych organów** mających dostęp do SIS (w tym biur SIRENE)⁸², który dwukrotnie zaktualizowano (w sierpniu i listopadzie). W maju zaktualizowano i opublikowano na stronie internetowej eu-LISA wykaz organów Eurodac⁸³.

Aby spełnić obowiązki sprawozdawcze wynikające z przekształconych rozporządzeń w sprawie SIS, eu-LISA gromadziła kwartalne dane od państw członkowskich, a w lipcu i październiku dostarczyła **kwartalne dane statystyczne** odpowiednim zainteresowanym podmiotom.

Szkolenia dla państw członkowskich

Agencja w dalszym ciągu przeprowadzała dla państw członkowskich odpowiednie szkolenia w zakresie technicznego funkcjonowania systemów w dziedzinie WSiSW. eu-Lisa dostosowywała te szkolenia do potrzeb i luk w wiedzy zidentyfikowanych przez użytkowników końcowych oraz niezmiennie odnotowywała doskonały poziom zadowolenia uczestników. W 2023 r. eu-LISA **przeprowadziła 41 działań szkoleniowych** (zarówno stacjonarnych, jak i internetowych), w tym 17 działań, które początkowo nie były planowane, ale zostały zorganizowane w odpowiedzi na pojawiające się potrzeby wskazane przez państwa członkowskie.

Łącznie w 2023 r. w działaniach szkoleniowych eu-LISA wzięło udział ponad **4110 osób**, co stanowi najwyższą liczbę w historii. Aby uzyskać dostęp do internetowego systemu zarządzania nauczaniem Agencji, utworzono ponad 780 nowych kont i zarejestrowano prawie 3000 nowych zapisów na szkolenia online. Aby wesprzeć **uruchomienie nowej wersji SIS**, w czerwcu eu-LISA zorganizowała szkolenia na miejscu w Sofii (nowa wersja SIS dla SIRENE), a w listopadzie – w Wilnie (nowa wersja SIS AFIS dla SIRENE), przy wsparciu lokalnych biur SIRENE. Agencja wdrożyła nowe podejście (z wykorzystaniem ćwiczenia symulacyjnego przy wsparciu państwa przyjmującego). Biorąc pod uwagę doskonałe wyniki i informacje zwrotne od uczestników, Agencja planuje kontynuować stosowanie tego nowego podejścia.

Chociaż w okresie poprzedzającym nadchodzącą interoperacyjność systemów intensyfikują się szkolenia skupiające się na wielu systemach, główne wysiłki szkoleniowe koncentrowały się na ukończeniu serii kursów online, nazwanych „The Essentials” [Podstawy], dotyczących wszystkich systemów zarządzanych lub opracowanych przez eu-LISA⁸⁴. Kursy te są dostępne dla wszystkich nowo zatrudnionych osób zainteresowanych poznaniem podstaw danego systemu. W 2023 r. eu-LISA zaktualizowała podstawowe kursy na potrzeby nowych wersji systemów SIS i SIRENE.

Przez cały 2023 r. Agencja regularnie aktualizowała **roczny plan szkoleń**, dodając w razie potrzeby nowe kursy, a także dostosowując harmonogram szkoleń na podstawie zaktualizowanych harmonogramów dostarczania nowych systemów. Odbyły się trzy spotkania z **krajowymi punktami kontaktowymi ds. szkoleń**: spotkania online w marcu w celu przedstawienia planu szkoleń na 2023 r. oraz w czerwcu w celu przedstawienia sprawozdania śródkresowego i rocznej analizy potrzeb szkoleniowych. Doroczne posiedzenie w październiku w trybie hybrydowym z osobistym udziałem uczestników w Tallinie (Estonia) dotyczyło działań w 2023 r. i projektu planu szkoleń na 2024 r. Ponadto krajowe punkty kontaktowe z Francji i Finlandii dzieliły się swoimi praktykami szkoleniowymi, podkreślając, w jaki sposób włączają działania i zasoby eu-LISA do swoich programów krajowych.

Dla eu-LISA ważnym etapem było **zmodernizowanie systemu zarządzania nauczaniem**. Pod koniec czerwca przedstawiono nową internetową platformę nauczania, łatwiej dostępną i przyjazną dla użytkownika. Nowa platforma oferuje internetowe zasoby szkoleniowe opracowane specjalnie dla państw członkowskich i zapewnia całodobowy dostęp do wiedzy i materiałów szkoleniowych. Jest to zasadniczy element strategii szkoleniowej, ponieważ obecnie 96% uczestników szkoleń eu-LISA bierze udział w kursach internetowych.

Agencja działała w ścisłej współpracy z CEPOL-em i Fronteksem w zakresie organizowania wspólnych szkoleń dotyczących korzystania z systemów w dziedzinie WSiSW i dzielenia się wiedzą specjalistyczną w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania: eu-Lisa wniosła swój wkład 28 razy, koncentrując się przede wszystkim na EES i ETIAS.

⁷⁸ Roczne dane statystyczne dotyczące SIS II za 2022 r. i arkusz informacyjny, luty 2023 r.

⁷⁹ Roczne dane statystyczne dotyczące Eurodac za 2022 r. i arkusz informacyjny, maj 2023 r.

⁸⁰ Sprawozdanie roczne dotyczące Eurodac za 2022 r. oraz arkusz informacyjny, sierpień 2023 r.

⁸¹ Sprawozdanie dotyczące technicznego funkcjonowania SIS II za lata 2021–2022 i arkusz informacyjny, grudzień 2023 r.

⁸² Wykazy właściwych organów opublikowano w *Dzienniku Urzędowym UE*, tom 66, C 85, 7 marca 2023 r.

⁸³ Wykaz wyznaczonych organów Eurodac na 2023 r., maj 2023 r.

⁸⁴ Film eu-LISA: 'Introducing 'Essential Courses' („Wprowadzenie podstawowych kursów”).

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Zadowolenie ze szkoleń	średnia ocena powyżej 4 (w skali od 1 do 6)	Poziom docelowy osiągnięty: 5,34 <i>Źródło: oceny szkoleń</i>

Oceny Schengen

Skuteczne funkcjonowanie strefy Schengen zależy od złożonych ram regulacyjnych i politycznych oraz od sprawowania rządów. Aby właściwe wdrożenie dorobku Schengen było możliwe, eu-LISA przekazuje swoją wiedzę specjalistyczną w charakterze obserwatora w **ocenach Schengen**, które skupiają się na współpracy w ramach SIS/SIRENE i wspólnej polityce wizowej (w tym VIS). Następnie eksperci eu-LISA wnoszą wkład w kolejne sprawozdania z oceny.

W 2023 r. eu-LISA wzięła udział w pięciu ocenach Schengen na miejscu dotyczących SIS/SIRENE na Litwie (maj), w Finlandii (czerwiec), na Łotwie i Cyprze (październik) oraz w Estonii (listopad). W odniesieniu do każdej z tych ocen eu-LISA zorganizowała specjalne seminarium internetowe dla zespołu oceniającego, które odbywało się zazwyczaj w tygodniu poprzedzającym wizytę na miejscu. Agencja wzięła również udział w szkoleniu zorganizowanym przez CEPOL w Czechach w październiku.

Jeżeli chodzi o oceny wspólnej polityki wizowej (w tym VIS), w 2023 r. eu-LISA wsparła cztery oceny na miejscu w urzędach konsularnych: Hiszpania (w Ekwadorze i Santo Domingo w lutym), Finlandia (w Zjednoczonych Emiratach Arabskich w czerwcu), Litwa (w Kazachstanie i Armenii w czerwcu) oraz Chorwacja (w Turcji i Republice Południowej Afryki w grudniu). Ponadto Agencja wsparła coroczne szkolenie dotyczące polityki wizowej, które komisja zorganizowała w październiku w Turcji.

Ponadto eu-LISA wniosła wkład w tematyczną ocenę Schengen, w której skupiono się na nielegalnym obrocie środkami odurzającymi: Agencja pomogła w opracowaniu kwestionariusza, przeanalizowała informacje przekazane przez państwa członkowskie oraz wsparła wizyty na miejscu w portach znajdujących się w Belgii, Francji i Niemczech (w październiku).

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Monitorowanie prac badawczych i technologii	
Monitorowanie prac badawczych i technologii działania rutynowe	Zrealizowano ■ monitorowanie nowych i rozwijających się technologii (ze środowiska akademickiego i branży); ■ pierwszy artykuł naukowy zaprezentowany na konferencji IWB2023 w kwietniu; ■ dwa branżowe okrągłe stoły: cyberodporność (czerwiec) i cyfryzacja wymiaru sprawiedliwości (listopad); ■ opracowanie rocznego sprawozdania z monitorowania badań i technologii w zakresie zarządzania tożsamością; ■ opracowanie strategii badawczej (konsultacje z DG HOME, Europol, EMCDDA, Fronteksem, FRA); ■ Europejskie centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego: wkład we wspólne projekty, np. AP4AI;⁸⁵ ■ Unijna przestrzeń danych w dziedzinie WSiSW: opracowywanie nowych przypadków użycia i szkolenia.
Rozwój zdolności w zakresie sztucznej inteligencji, w tym ustanowienie centrum doskonałości działania rutynowe	Zrealizowano ■ wspieranie weryfikacji poprawności projektu w zakresie sztucznej inteligencji na potrzeby operacji.
Wspieranie realizacji części programu ramowego UE w zakresie badań naukowych i innowacji działania rutynowe	Zrealizowano ■ wkład w wydarzenie poświęcone badaniom dotyczącym bezpieczeństwa w 2023 r. zorganizowane przez DG HOME w październiku, ■ współorganizowanie we wrześniu konferencji Europejskiego Stowarzyszenia ds. Biometrycznych Projektów Badawczych w 2023 r.,

⁸⁵ Projekt „Zasady odpowiedzialności za sztuczną inteligencję” (AP4AI) jest jednym z pięciu projektów pilotażowych realizowanych przez centrum i ma na celu opracowanie globalnych ram odpowiedzialności za sztuczną inteligencję w dziedzinie policji, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Więcej informacji można znaleźć na [oficjalnej stronie internetowej projektu AP4AI](#).

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Integracja wyników badań z cyklami życia aplikacji działania rutynowe	■ uczestniczenie w kilku wydarzeniach Wspólnoty Europejskich Badań Naukowych i Innowacji rzecz Bezpieczeństwa (CERIS) organizowanych przez DG HOME,⁸⁶ ■ uczestniczenie w ocenie wniosków w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego. Zrealizowano ■ uczestniczenie w posiedzeniach grupy roboczej eu-LISA ds. biometrii; ■ wkład w prace europejskiego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego: mapowanie odpowiednich projektów, luk w wiedzy i możliwościach w dziedzinie WSiSW; Plan działania w zakresie normalizacji do celów jakości danych: czwarte i piąte sprawozdanie z postępów; ■ wkład w realizację projektu rozwoju wskaźników jakości, w ścisłej współpracy ze Wspólnym Centrum Badawczym Komisji (JRC).
Szkolenia dla państw członkowskich	
Szkolenia dla państw członkowskich działania rutynowe	Zrealizowano ■ przeprowadzenie łącznie 41 działań szkoleniowych (w tym kursów stacjonarnych i internetowych), ■ aktualizacja rocznego planu szkoleń zgodnie z pojawiającymi się potrzebami oraz organizacja dorocznego bezpośredniego spotkania z siecią krajowych punktów kontaktowych (październik); ■ uruchomienie odnowionej platformy uczenia się i szkolenia eu-LISA; ■ współpraca z CEPOL-em i Fronteksem w zakresie organizowania wspólnych szkoleń dotyczących korzystania z systemów w dziedzinie WSiSW i dzielenia się wiedzą specjalistyczną w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania: 28 razy eu-Lisa wniosła swój wkład w działania szkoleniowe tych agencji, koncentrując się w szczególności na EES i ETIAS.
Dane statystyczne i sprawozdawczość	
Sporządzanie sprawozdań i zbiorczych statystyk dotyczących systemów informatycznych w dziedzinie WSiSW działania rutynowe	Zrealizowano ■ publikowanie ustawowych sprawozdań statystycznych i technicznych dotyczących funkcjonowania systemów Eurodac i SIS II, ■ sporządzanie i publikowanie wykazów wyznaczonych organów w odniesieniu do SIS i Eurodac; ■ wewnętrzna polityka w zakresie wymiany danych statystycznych, która ma zostać przedstawiona zarządowi, ■ gromadzenie danych na potrzeby sprawozdania dotyczącego technicznej skuteczności działania VIS w latach 2022–2023, ■ ciągłe wsparcie Komisji w ramach inicjatyw sieci ds. planu gotowości i zarządzania kryzysowego.
Oceny Schengen	
Udział wniesiony do mechanizmu oceny Schengen działania rutynowe	Zrealizowano ■ rozpatrzenie wniosków Komisji dotyczących ocen Schengen w określonych terminach; ■ udział w pięciu ćwiczeniach oceniających Schengen dotyczących SIS/SIRENE na Litwie (maj), w Finlandii (czerwiec), Islandii (sierpień), na Cyprze i Łotwie (październik); ■ udział w ocenach wspólnej polityki wizowej (w tym VIS) przeprowadzonych w państwach trzecich: Hiszpania (luty), Finlandia i Litwa (czerwiec) oraz Chorwacja (grudzień); ■ udział w tematycznej ocenie Schengen koncentrującej się na nielegalnym obrocie środkami odurzającymi, z trzema wizytami na miejscu (Belgia, Niemcy i Francja) w październiku; ■ udział w ćwiczeniach szkoleniowych: SIS/SIRENE w Czechach (październik) oraz wspólna polityka wizowa (w tym VIS) w Turcji (październik).

⁸⁶ Więcej informacji można znaleźć na [oficjalnej stronie internetowej CERIS](#).

4. Infrastruktura i sieci

Poniższa sekcja zawiera przegląd działań eu-LISA związanych z udostępnieniem niezawodnej infrastruktury do hostowania wszystkich systemów oraz zapewnieniem bezpiecznej łączności i przekazywania danych. Agencja musi zagwarantować wysoki poziom bezpieczeństwa i nieprzerwaną dostępność wszystkich systemów w dziedzinie WSiSW dla użytkowników końcowych w dwóch centrach technicznych – jednym w Strasburgu we Francji i drugim w St. Johann im Pongau w Austrii, świadcząc jednocześnie usługi techniczne niezbędne do obsługi systemów i gwarantując całodobowe wsparcie operacyjne dla użytkowników końcowych.

4.1. Sieci

Infrastruktura łączności gwarantuje **bezpieczne i niezawodne przekazywanie danych** między systemami w dziedzinie WSiSW a ich użytkownikami końcowymi, czyli państwami członkowskimi i odpowiednimi agencjami UE. Infrastruktura łączności umożliwia ponadto połączenie typu punkt-punkt między głównym centrum technicznym Agencji w Strasburgu (jednostka centralna – CU) a zapasową jednostką centralną (BCU) w Sankt Johann im Pongau w Austrii.

Infrastruktura łączności wykorzystuje **sieć TESTA-ng** (nowej generacji transeuropejską telematyczną sieć komunikacyjną między administracjami), która jest siecią szkieletową oddzieloną od publicznego internetu.⁸⁷ W sieci TESTA-ng eu-LISA korzysta z trzech domen do obsługi systemów w dziedzinie WSiSW: domena SIS dla SIS i SIRENE Mail, domena VIS⁸⁸ dla VIS (w tym VISMai⁸⁹), EES i ETIAS, oraz EuroDomain dla Eurodac, DubliNet i ECRIS-TCN⁹⁰. Użytkownicy końcowi łączą się z każdą domeną oddzielnie (również fizycznie oddzieleni w obiektach użytkownika), zazwyczaj za pośrednictwem dwóch oddzielnych punktów dostępu pod klucz (TAP).

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- W maju 2023 r. eu-LISA została **wyznaczona jako lokalny rejestr internetowy** (LIR) i stała się członkiem Regionalnego Rejestru Internetowego Europy.

Zarządzanie operacyjne infrastrukturą łączności

Głównym celem na 2023 r. była eksploatacja infrastruktury łączności zgodnie z odpowiednimi przepisami i umowami o gwarantowanym poziomie usług, przy czym dostępność infrastruktury łączności SIS i VIS wynosi **99,99%**.

Aby zagwarantować bezpieczeństwo danych SIS i SIRENE Mail, oprócz szyfrowania danych zapewnionego przez dostawcę usług TESTA-ng, eu-LISA zarządzała drugą warstwą szyfrowania dla domeny SIS i VIS, przy poziomie ich dostępności wynoszącym **100%**.

W następstwie włączenia Cypru do SIS i udzielenia Chorwacji pełnego dostępu do VIS Agencja **rozszerzyła dostęp nowych państw członkowskich do SIRENE Mail i VIS Mail**.

Przez cały rok eu-LISA nadal wspierała państwa członkowskie, koordynując przenoszenie istniejących TAP do nowych lokalizacji ośrodków przetwarzania danych i zarządzając tym przenoszeniem, a także instalując nowe i likwidując stare TAP. Agencja zarządzała usługami sieciowymi i związanymi z nimi zmianami wymaganymi w elementach sieci w celu utrzymania i rozwoju infrastruktury TESTA-ng oraz zagwarantowania ciągłości operacyjnej.

Przed wszystkim Agencja **wzmocniła odporność sieci TESTA-ng** poprzez ulepszenie linii wejściowych

⁸⁷ Komisja Europejska zarządza umową z prywatnym dostawcą usług obsługującym **sieć TESTA-ng**. Komisja rozpoczęła przygotowania do zmiany umowy ramowej TESTA w 2018 r., co powinno zaowocować zaprojektowaniem i wdrożeniem nowych usług w zakresie infrastruktury łączności w 2023 r. W kwietniu Komisja poinformowała jednak Agencję o unieważnieniu procedury w następstwie nakazu wiceprezesa Trybunału Sprawiedliwości, aby nie podpisywać umowy podpisania umowy, jeżeli stwierdzono, że sytuacja miała poważny i negatywny wpływ na program TESTA. Trwają rozmowy z Komisją w celu umożliwienia ciągłości działania do czasu uruchomienia nowej infrastruktury TESTA.

⁸⁸ **SIRENE Mail** to mechanizm łączności stosowany przez krajowe biura SIRENE w celu uzyskania informacji uzupełniających związanych z wpisami w SIS.

⁸⁹ **VIS Mail** jest mechanizmem wymiany informacji stosowanym przez krajowe organy wizowe do celów konsultacji w sprawie wniosków o wydanie wiz Schengen.

⁹⁰ Agencja będzie korzystać z elementów interoperacyjności we wszystkich trzech domenach.

w swoich placówkach operacyjnych i w niektórych państwach członkowskich.

Modernizacja i rozwój infrastruktury łączności

eu-LISA osiągnęła ważny etap w maju 2023 r., gdy została **wyznaczona jako lokalny rejestr internetowy (LIR)** i stała się członkiem Regionalnego Rejestru Internetowego Europy. Agencja może teraz udostępniać adresy IP użytkownikom końcowym jako dostawca usług lub wykorzystywać te adresy w swojej infrastrukturze. Aby wesprzeć tę działalność, eu-LISA nabyła niezbędne zasoby internetowe (np. numer systemu autonomicznego, bloki adresowe IPv6 i IPv4) do łączenia się z internetem i świadczenia publicznych usług WSiSW, np. usług sieciowych EES/ETIAS.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Dostępność sieci rozległej (WAN) (na potrzeby SIS i VIS) ⁹¹	≥ 99,99%	Poziom docelowy osiągnięty: 99,99% <i>Źródło: Umowy o gwarantowanym poziomie usług i kwartalne sprawozdania z działania dotyczące TESTA</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Zarządzanie operacyjne infrastrukturą łączności	
Zarządzanie operacyjne infrastrukturą łączności działania rutynowe	Zrealizowano ■ obsługa infrastruktury łączności, obsługa zgłoszeń i incydentów; ■ zarządzanie zmianami infrastruktury łączności, w tym nowymi TAP, ruchami TAP, modernizacją przepustowości TAP i różnorodnością linii; ■ obsługa rozwiązań w zakresie drugiej warstwy szyfrowania dla SIS i VIS, w tym odświeżenie rozwiązania w zakresie drugiej warstwy szyfrowania VIS; ■ dodanie Chorwacji do VISmail, Cypru do SIRENEmail; trwają przygotowania do dodania Fronteksu; ■ projektowanie elementów dla nowych systemów i elementów interoperacyjności; ■ nadzorowanie umów i budżetów na bieżący rozwój sieci przez dostawcę sieci TESTA dla EES (w tym usług internetowych), sBMS i interoperacyjności VIS-EES oraz zarządzanie tym rozwojem; ■ konfiguracja i wdrożenie podstawowej infrastruktury EES, VIS i sBMS, w tym jednolitego interfejsu krajowego (NUI) i strefy internetowej (Internet Zone); ■ podłączenie EES do infrastruktury łączności VIS w celu rozpoczęcia testów z państwami członkowskimi.
Konserwacja zapobiegawcza i monitorowanie scentralizowanej infrastruktury obsługującej VIS Mail i SIRENE Mail działania rutynowe	Zrealizowano ■ całodobowe monitorowanie infrastruktury systemów w dziedzinie WSiSW; ■ prowadzenie niewielkich działań w zakresie konserwacji adaptacyjnej; ■ przedłużenie licencji, utrzymanie sprzętu i dostępnego na rynku oprogramowania.
Modernizacja i rozwój infrastruktury łączności	
Planowanie przepustowości sieci i ulepszenia operacyjne projekt: JDP data realizacji: 2024 r.	W toku ■ finalizacja projektu wysokiego szczebla i zestawienia materiałów (elementy, instrukcje, wymogi), ■ wysłanie zaproszenia do składania ofert.

4.2. Ośrodki przetwarzania danych

Ośrodki przetwarzania danych Agencji, jednostka centralna (CU) w Strasburgu we Francji i zapasowa jednostka centralna (BCU) w Sankt Johann im Pongau w Austrii, stanowią infrastrukturę, w której fizycznie znajdują się wszystkie systemy informatyczne zarządzane przez eu-LISA, a także inne systemy operacyjne i nieoperacyjne niezbędne do prac rozwojowych lub testowania. W związku z tym są głównymi zasobami eu-LISA i mają kluczowe znaczenie dla wykonywania jej mandatu.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- eu-LISA wprowadziła specjalne narzędzie **do zarządzania infrastrukturą ośrodków przetwarzania danych (DCIM)** w celu zwiększenia efektywności optymalizacji infrastruktury i zarządzania energią.

⁹¹ Za wskaźnik wydajności EuroDomain odpowiada Dyrekcja Generalna ds. Usług Cyfrowych Komisji Europejskiej (DIGIT).

Zarządzanie operacyjne ośrodkami przetwarzania danych

W 2023 r. najważniejszym celem było udostępnienie wysoce dostępnego ośrodka przetwarzania danych zgodnie z umową o gwarantowanym poziomie usług. Agencja wprowadziła wszelkie niezbędne środki, aby utrzymać obie jednostki w ciągłej gotowości operacyjnej, przyczyniając się do wysokiego poziomu wydajności systemu, w szczególności ich **całodobowej dostępności**.⁹² W obu lokalizacjach eu-LISA zarządzała dostępem do ośrodka przetwarzania danych i dostawami w sposób przejrzysty dla wszystkich zainteresowanych podmiotów za pośrednictwem specjalnej usługi internetowej.

Przez cały 2023 r. eu-LISA utrzymywała kluczowe aktywa, obiekty i sprzęt w pełnej gotowości do pracy oraz poprawiła ogólną wydajność i skalowalność usług. W szczególności rozpoczęła wycofywanie z eksploatacji dotychczasowych systemów w celu zmniejszenia zależności od fizycznego dostępu do ośrodków przetwarzania danych i ułatwienia zdalnego dostępu. W tym celu stopniowo zezwolono na łączenie wsparcia serwisowego i zarządzanie procesami w odniesieniu do wszystkich środowisk operacyjnych systemów i infrastruktury technicznej.

Aby wspierać operacje i projekty, Agencja kontynuowała opracowywanie i wdrażanie podejścia opartego na usługach ośrodka przetwarzania danych w celu scentralizowania zarządzania operacyjnego, monitorowania i planowania przepustowości podstawowej infrastruktury informatycznej wykorzystywanej przez systemy w dziedzinie WSiSW. Aby zwiększyć wydajność operacyjną, eu-LISA wprowadziła specjalne **narzędzie do zarządzania infrastrukturą ośrodków przetwarzania danych (DCIM)**, które obejmuje kilka modułów, takich jak optymalizacja infrastruktury i zarządzanie energią.

Modernizacja i rozwój ośrodka przetwarzania danych

Aby uzyskać dodatkowe lub tymczasowe zapasowe możliwości w celu zaspokojenia przyszłych potrzeb w zakresie przepustowości, eu-LISA kontynuowała optymalizację i reorganizację swoich ośrodków przetwarzania danych przez okablowanie strukturalne i modyfikację układów szaf z myślą o optymalizacji chłodzenia. Aby zoptymalizować przestrzeń w ośrodku przetwarzania danych w Strasburgu, Agencja oceniła wszystkie instalacje energetyczne. Ponadto eu-LISA poczyniła również postępy w przygotowaniach do **przyszłego kontenerowego ośrodka przetwarzania danych w Strasburgu**, który ma stanowić zapasowe możliwości niezbędne do przyszłych modernizacji planu głównego ośrodka przetwarzania danych. Kontenerowy ośrodek przetwarzania danych umożliwi 50-procentowy wzrost przepustowości w zakresie hostingu nowych systemów w dziedzinie WSiSW.

Agencja wdrożyła również i usprawniła monitorowanie zużycia energii, umożliwiając indywidualne odczyty zużycia energii i obciążenia wyposażonych szaf. Agencja dodatkowo dopracowała pełną konfigurację internetowego **systemu kontroli środowiska** z siecią bezprzewodowych czujników temperatury, wilgotności i ciśnienia w ośrodku przetwarzania danych. W zapasowej jednostce centralnej w Sankt Johann im Pongau, w ścisłej współpracy z władzami austriackimi, dostępna wydajność systemu chłodzenia została zmaksymalizowana dzięki dostosowaniu mechanizmów hydraulicznych i pomp wraz z innymi ulepszeniami.

Ponadto eu-LISA kontynuowała świadczenie usług hostingowych dla systemów kopii zapasowych Fronteksu i Agencji UE ds. Azylu (EUAA) zgodnie z odpowiednimi umowami dwustronnymi, zapewniając wsparcie odpowiednio w 35 i 20 przypadkach.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Dostępność zapasowej jednostki centralnej (BCU)	BCU działająca 24 godziny na dobę i siedem dni w tygodniu	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: Źródło: Narzędzie monitorowania SM9

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Zarządzanie operacyjne ośrodkami przetwarzania danych	
Zapasowa jednostka centralna (BCU) – koszty operacyjne i bieżące działania rutynowe	Zrealizowano ■ zapewnienie ciągłego utrzymania zapasowej jednostki centralnej; ■ kontrola dostępu za pośrednictwem specjalnych usług sieciowych, w tym działania następcze w zakresie dostawy oraz rejestracja;

⁹² Przedmiotowe usługi są w użyciu. Stopniowe wprowadzanie nowych systemów biznesowych zwiększa zapotrzebowanie na przepustowość obiektu. Ze względu na niezbędny czas realizacji środki tymczasowe wprowadzone zgodnie z decyzjami zarządu są obecnie nadal skuteczne.

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Fizyczna konsolidacja infrastruktury sieciowej działania rutynowe	wspieranie władz austriackich w terminowym wdrożeniu rozwiązania technicznego/organizacyjnego w celu spełnienia istotnych wymogów w zakresie zdolności.
Działania operacyjne jednostki centralnej i zapasowej jednostki centralnej oraz rozwój i ulepszenia działania rutynowe	Zrealizowano - poprawa ogólnej jakości i wydajności usług; - aktualizowanie i ulepszanie krytycznej infrastruktury fizycznej przy jednoczesnym utrzymaniu jej nieprzerwanej dostępności, w szczególności dla środowiska produkcyjnego (PRD); - przeniesienie starych instalacji na dobrze udokumentowane okablowanie strukturalne, zidentyfikowanie i usunięcie dużej liczby starszych kabli i jednofazowych wyłączników zasilania, robiąc miejsce na nowe projekty o wyższych wymaganiach dotyczących zasilania; - nowe narzędzie DCIM: integracja danych, w tym 3025 aktywów wprowadzonych w 2023 r.

4.3. Wspólna platforma⁹³

Wspólna platforma to skalowalna, sprawna i ustandaryzowana platforma infrastrukturalna służąca do świadczenia podstawowych usług technicznych niezbędnych do obsługi wszystkich systemów informatycznych zarządzanych przez eu-LISA⁹⁴. Dzięki zastosowaniu najnowocześniejszych technologii wspólna platforma oferuje zasobooszczędne ramy, usprawnia realizację zadań rozwojowych i operacyjnych (z kolejką wdrażania zorientowaną na rozwój i operacje) oraz zapewnia wysoki stopień automatyzacji na potrzeby zarządzania infrastrukturą (infrastruktura jako kod).

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- Agencja zapewniła nieprzerwane działanie i świadczenie usług w ramach **wspólnej platformy (CSP)**.
- Agencja wdrożyła lokalną platformę kontenerową, aby skrócić czas realizacji dzięki automatyzacji, i ustanowiła strumień ciągłej integracji, dostarczania i wdrażania (CI/CD) w celu poprawy efektywności i czasu wdrażania nowych aplikacji.
- Agencja uruchomiła **kompleksową platformę chmurową**, aby przetestować i zweryfikować technologie chmurowe pod kątem obsługiwanie odpowiednich obciążeń roboczych.

Zarządzanie operacyjne infrastrukturą

W 2023 r. głównym celem było zapewnienie ciągłego funkcjonowania sieci i infrastruktury Agencji przez zadbanie o konserwację zapobiegawczą (w tym utrzymanie czystego sprzętu i odnawiania licencji na oprogramowanie komercyjne) oraz zarządzanie dostępem do systemów w dziedzinie WSiSW za pośrednictwem bezpiecznej sieci zarządzania. Przez cały 2023 r. eu-LISA z powodzeniem **utrzymywała wspólną platformę (CSP)** obsługującą wszystkie podstawowe systemy biznesowe – CSP pozostała w pełni dostępna, a wszystkie problemy zostały rozwiązane w ramach celów określonych w odpowiednich umowach o gwarantowanym poziomie usług. Ponadto eu-LISA zapewniła **konserwację adaptacyjną w wersjach cyklicznych**, dzięki temu, że aktualizowała informacje ze wszystkich systemów i szacowała dokładnie wszystkie niezbędne wymiany.

Aby zaspokoić potrzebę dalszego wzrostu i bardziej wydajnego budowania, dostarczania i obsługi hostingu podstawowych systemów biznesowych, eu-LISA uruchomiła **inicjatywę „Smart Hosting”**, w ramach której wprowadziła nowe koncepcje i technologie hostingu wielkoskalowych systemów informatycznych z naciskiem na zasady 5S: skalowalność (ang. *scalability*), zrównoważoność (ang. *sustainability*), stabilność (ang. *stability*), bezpieczeństwo (ang. *security*) i niezależność (ang. *sovereignty*). Obejmuje to **wdrożenie lokalnej**

⁹³ Wcześniej określana jako **wspólna infrastruktura (CSI)**.

⁹⁴ Obecnie CSP obsługuje kilka mniejszych systemów (np. SIRENE Mail i VIS Mail) oraz wszystkie nowe systemy (np. VIS dla EES, sBMS). W przyszłości będzie obsługiwać wszystkie systemy wraz ze wszystkimi innymi platformami objętymi mandatem Agencji.

platformy kontenerowej, aby znacznie skrócić czas realizacji dzięki automatyzacji, oraz **ustanowienie strumienia ciągłej integracji, dostarczania i wdrażania (CI/CD)** w celu poprawy wydajności procesu wdrażania i ograniczenia czasu niezbędnego do wdrożenia nowych aplikacji. Agencja wykorzysta powyższe do budowy i wdrażania ETIAS, elementów interoperacyjności i przyszłych systemów.

Ponadto eu-LISA pracowała nad **kompleksową platformą chmurową (CCP)**, aby przetestować i zweryfikować wykorzystanie technologii chmurowych do obsługi odpowiednich obciążeń roboczych. Ponadto Agencja **zaprojektowała strumień dla aplikacji mobilnych** niezbędny do tworzenia aplikacji dla nowych systemów.

Agencja kontynuowała również wdrażanie jednolitych interfejsów krajowych (NUI) EES w państwach członkowskich oraz strefy internetowej (Internet Zone) dla EES, ETIAS i e-CODEX.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Czas na powiadomienie o przyjęciu incydentu	Środowiska produkcyjne (CU/BCU): krytyczny/wysoki: < 10 minut; umiarkowany/niski < 30 minut Inne środowiska (CU/BCU): krytyczny/wysoki < 15 minut; umiarkowany/niski < 60 minut	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: SM9
Czas na rozwiązanie incydentu	Środowiska produkcyjne: krytyczny < 4 godziny, wysoki < 8 godzin, umiarkowany < 6 dni, niski < 30 dni Inne środowiska: krytyczny < 4 godziny, wysoki < 8 godzin, umiarkowany < 8 dni roboczych, niski < 1 miesiąc	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: SM9
Dostępność systemu/usługi	Środowiska przedprodukcyjne: 99,50% Środowisko produkcyjne: 99,99%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: SM9

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Zarządzanie operacyjne	
Konserwacja zapobiegawcza i monitorowanie elementów scentralizowanej infrastruktury CSI, w których funkcjonują podstawowe systemy biznesowe (CBS) działania rutynowe	Zrealizowano ■ całodobowe monitorowanie infrastruktury systemów, w tym drobne prace w zakresie konserwacji adaptacyjnej; ■ przeniesione do nowego wykonawcy świadczącego wsparcie w zakresie konserwacji; ■ odnawianie licencji, konserwacja sprzętu i dostępnego na rynku oprogramowania.
Konserwacja naprawcza i monitorowanie scentralizowanej infrastruktury obsługującej system e-CODEX działania rutynowe	W toku ■ wdrożenie środowiska przejściowego, ■ w oczekiwaniu na wdrożenie systemu produkcyjnego.
Konserwacja naprawcza i monitorowanie scentralizowanej infrastruktury obsługującej ECRIS działania rutynowe	W toku ■ projekt infrastruktury w trakcie przygotowań, ■ określenie platformy infrastruktury.
Konserwacja naprawcza i monitorowanie scentralizowanej infrastruktury obsługującej EES działania rutynowe	W toku – nowa data realizacji: 2024 r. ■ określenie platformy infrastruktury, ■ bieżące wdrażanie środowisk przedprodukcyjnych i testowych.
Konserwacja naprawcza i monitorowanie scentralizowanej infrastruktury obsługującej Eurodac działania rutynowe	Zrealizowano ■ całodobowe monitorowanie infrastruktury, ■ drobne prace w zakresie konserwacji adaptacyjnej z uwzględnieniem dostosowania i odświeżenie serwera.
Konserwacja naprawcza i monitorowanie scentralizowanej infrastruktury obsługującej sBMS działania rutynowe	W toku – nowa data realizacji: 2024 r. ■ określenie projektu platformy infrastruktury, ■ wdrożenie środowiska przedprodukcyjnego i produkcyjnego w toku.
Konserwacja naprawcza i monitorowanie scentralizowanej infrastruktury obsługującej VIS działania rutynowe	Zrealizowano ■ całodobowe monitorowanie infrastruktury, zapewniające drobne prace w zakresie konserwacji adaptacyjnej,

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
	■ migracja do nowego wykonawcy zapewniającego wsparcie w zakresie konserwacji, ■ odnawianie licencji, konserwacja sprzętu i dostępnego na rynku oprogramowania.
Rozwój, odświeżanie i konserwacja adaptacyjna scentralizowanej infrastruktury obsługującej CBS działania rutynowe	Zrealizowano ■ całodobowe monitorowanie infrastruktury, zapewniające drobne prace w zakresie konserwacji adaptacyjnej, ■ odnawianie licencji, konserwacja sprzętu i dostępnego na rynku oprogramowania.
Zarządzanie operacyjne infrastrukturą systemu zarządzania konfiguracją działania rutynowe	Zrealizowano ■ utrzymywanie i aktualizowanie bazy danych zarządzania konfiguracją (CMDB), w tym wprowadzanie nowych wykazów CBS, ■ składanie sprawozdań i przedstawianie danych statystycznych dotyczących zarządzania konfiguracją, ■ zamknięcie kilku nierozstrzygniętych zaleceń z audytu.
Zarządzanie operacyjne infrastrukturą w zakresie dostępu do platform operacyjnych (usługi EUWS) działania rutynowe	Zrealizowano ■ aktualizacja infrastruktury stacji roboczych użytkowników końcowych (EUWS), ■ udostępnianie punktów końcowych EUWS i powiązanych usług, ■ wdrożenie rozwiązania SERENA (zabezpieczony zdalny dostęp) VPN.
Odnowienie licencji serwisowych Oracle dla podstawowych systemów biznesowych (CBS) działania rutynowe	Zrealizowano ■ należyte odnowiona licencja na utrzymanie bazy danych, ■ migracja SIS do nowej technologii baz danych, z dalszą aktualizacją w toku, ■ udostępnienie wspólnej platformy kontenerowej dla ETIAS, ECRIS-TCN i interoperacyjności.

5. Bezpośrednie wsparcie operacji

W poniższej sekcji przedstawiono przegląd wsparcia udzielanego na potrzeby zarządzania operacyjnego systemami w dziedzinie WSiSW. Obejmuje to zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości działania, a także świadczenie podstawowych usług informatycznych, takich jak zarządzanie relacjami biznesowymi i zmiana usług. Działania te łącznie zapewniają niezawodne i racjonalne pod względem kosztów rozwiązania i usługi dla państw członkowskich i innych użytkowników unijnych systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW.

5.1. Bezpieczeństwo i ciągłość działania

Agencja stale monitoruje ryzyko związane z bezpieczeństwem i zarządza nim oraz zapewnia, by ustanowione mechanizmy kontroli bezpieczeństwa systemów informatycznych powierzonych eu-LISA były skuteczne, właściwie wdrożone i zarządzane, w tym za pomocą ciągłego doskonalenia środków cyberbezpieczeństwa.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- W październiku 2023 r. z powodzeniem przeprowadzono **ćwiczenie dotyczące przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej w odniesieniu do VIS**.
- Agencja utworzyła **zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT)**.

W 2023 r. skupiono się na zapewnieniu, by każdy system informacyjny, w tym systemy korporacyjne z dostępem do internetu, wdrażał oparte na ocenie ryzyka podejście „ochrony w głąb”, w ramach którego Agencja wdraża poziomy środków bezpieczeństwa w celu wzmocnienia odporności na incydenty i cyberataki.

Aby terminowa identyfikacja **cyberzagrożeń** i reagowanie na nie były możliwe, eu-LISA obsługuje i utrzymuje platformę monitorowania bezpieczeństwa, plan cyberincydentów, podręczniki reagowania oraz rozwiązania związane z całodobowym dyżurem. Agencja prowadzi również system zarządzania informacjami i zdarzeniami zabezpieczeń (SIEM) we współpracy z CERT-UE (zespołem reagowania na incydenty komputerowe w UE) w celu identyfikacji zagrożeń cyberbezpieczeństwa w swoich systemach informatycznych i reagowania na nie. W tym obszarze główny nacisk położono na wzmocnienie gotowości eu-LISA do obrony w obliczu intensyfikowania działań w zakresie cyberwojny prowadzonych przez niektóre podmioty krajowe. Przy wsparciu ze strony CERT-UE eu-LISA nadal pracowała nad poprawą swojego stanu cyberbezpieczeństwa, wzmocnianiem swoich mechanizmów cyberobrony oraz zwiększaniem swoich zdolności w zakresie szybkiego wykrywania operacji w cyberprzestrzeni i reagowania na nie.

W 2023 r. Agencja skupiła się również na wzmocnieniu i unowocześnieniu **ram i procedur bezpieczeństwa** dla wielkoskalowych systemów informatycznych i sieci łączności zarządzanych przez eu-LISA. W ramach zarządzania operacyjnego systemami w dziedzinie WSiSW Agencja nadal monitorowała ryzyko dla bezpieczeństwa i zarządzała nim, jednocześnie testując i wzmacniając mechanizmy kontroli bezpieczeństwa w celu zapewnienia **skutecznego stanu cyberbezpieczeństwa**. Biorąc pod uwagę trwającą agresję Rosji na Ukrainę, Agencja prowadziła ciągły monitoring krajobrazu zagrożeń bezpieczeństwa, koncentrując się zwłaszcza na zagrożeniach hybrydowych. Sytuacja geopolityczna została dokładnie przeanalizowana również ze względu na geograficzne rozmieszczenie eu-LISA w czterech państwach członkowskich (Estonii, Francji, Austrii i Belgii), ze znacznymi różnicami w poziomach zagrożeń, głównie fizycznych i zagrożeń cyberbezpieczeństwa. Równocześnie Agencja nadal udoskonalała swój system zarządzania ciągłością działania i odporności organizacyjnej, aby odpowiednio reagować na wszelkie zakłócające incydenty i zapewnić ciągłość usług. W tym kontekście główny nacisk położono na przygotowania (cele i scenariusz) do ćwiczeń w przywracaniu gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej w odniesieniu do VIS, które zorganizowano w październiku 2023 r. W ćwiczeniach wzięło udział ponad 120 osób (70 z nich jako uczestnicy), w tym ENISA, sześć państw członkowskich i dostawca usług TESTA-ng (więcej informacji można znaleźć w sekcji dotyczącej wizyjnego systemu informacyjnego).

Integralną częścią rozwoju **nowych systemów informatycznych** jest zapewnienie, by bezpieczeństwo zostało uwzględnione domyślnie na etapie projektowania. W 2023 r. skupiono się na opracowaniu wymogów bezpieczeństwa, które będą napędzać rozwój **nadrzędnej architektury bezpieczeństwa** na potrzeby systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW. eu-LISA pracowała również nad referencyjnym **modelem architektury bezpieczeństwa przedsiębiorstw** na potrzeby systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW. Agencja przeprowadziła również działania w zakresie testowania bezpieczeństwa związane z systemami EES, VIS i sBMS, a jednocześnie pracowała nad zintegrowaniem wszystkich niezbędnych zdolności w zakresie testowania (narzędzi i możliwości) w strumieniu DevSecOps (rozwój, bezpieczeństwo i operacje) eu-LISA.

W 2023 r. Agencja poczyniła postępy we **wdrażaniu zaleceń dotyczących bezpieczeństwa** z kilku audytów i ocen (np. audytu bezpieczeństwa IT przeprowadzonego przez Służbę Audytu Wewnętrznego w 2020 r., kontroli Eurodac przeprowadzonej przez EIOD) oraz zaleceń wynikających z wcześniejszych ćwiczeń w zakresie bezpieczeństwa i ciągłości działania przeprowadzonych z państwami członkowskimi.

eu-LISA przyjęła kilka norm i wytycznych w celu ulepszenia systemu **zarządzania bezpieczeństwem informacji**. W ramach zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem Agencja sfinalizowała oceny ryzyka, plany bezpieczeństwa i plany ciągłości działania na potrzeby systemów Eurodac, EES i sBMS. Plany te zostały poddane przeglądowi nie tylko przez ekspertów wewnętrznych, lecz także przez ekspertów ds. bezpieczeństwa z Komisji, państw członkowskich i Fronteksu w ramach sieci urzędników ds. bezpieczeństwa (SON). Ponadto eu-LISA udzieliła Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA) wiedzy specjalistycznej i konkretnego wsparcia technicznego w celu przygotowania ćwiczenia w zakresie zarządzania kryzysowego dotyczącego sieci agencji WSiSW we wrześniu 2023 r. Ćwiczenie to stanowiło pierwsze wydarzenie, w którym wszystkie agencje WSiSW uczestniczyły we wspólnym działaniu na rzecz cyberbezpieczeństwa.

Agencja kontynuowała wymianę wiedzy i najlepszych praktyk z innymi agencjami i instytucjami UE w kwestiach związanych z ciągłością działania, zwłaszcza w kontekście rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Aby być na bieżąco z najnowszymi kwestiami dotyczącymi bezpieczeństwa, eu-LISA bierze udział w inicjatywach międzyinstytucjonalnej grupy ds. szkoleń i zwiększania świadomości w zakresie bezpieczeństwa oraz współpracuje z siecią urzędników ds. bezpieczeństwa (SON). W maju Agencja zorganizowała 17. posiedzenie SON we Włoszech, które dotyczyło unijnego krajobrazu zagrożeń, najnowszych wyzwań dla cyberbezpieczeństwa i zmian regulacyjnych, a w październiku odbyło się 18. posiedzenie w Tallinnie poświęcone odporności w zakresie cyberbezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem tendencji i zagrożeń związanych ze sztuczną inteligencją. Oprócz tego zgodnie z przepisami bezpieczeństwa eu-LISA dotyczącymi ochrony systemów teleinformatycznych, grupa robocza ds. bezpieczeństwa informatycznego Agencji spotykała się co dwa miesiące w celu omówienia i wymiany aktualnych informacji na temat kwestii związanych z bezpieczeństwem.

Zgodnie z decyzjami Komisji w sprawie procedury współpracy na rzecz zapewnienia interoperacyjności systemów w dziedzinie WSiSW Agencja powołała **zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego** (CSIRT)⁹⁵. Aby jeszcze bardziej zwiększyć swoją zdolność do zarządzania incydentami bezpieczeństwa, eu-LISA aktywnie konsultowała się również z grupą doradcą ds. interoperacyjności oraz zapewniła przewodnictwo i współprzewodnictwo grupie współpracy ds. NIS2 w procesie opracowywania procedury współpracy i wytycznych wdrażania związanych z incydentami bezpieczeństwa. W tym kontekście eu-LISA wносиła aktywny wkład w **dwa wnioski ustawodawcze** przedstawione przez Komisję w marcu 2022 r. dotyczące poprawy **bezpieczeństwa informacji**⁹⁶ i **cyberbezpieczeństwa**⁹⁷ w instytucjach, organach, urzędach i agencjach UE.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
% realizacji ustawowych celów w zakresie bezpieczeństwa	100%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: Zestaw wskaźników dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa, sprawozdania z wdrożenia
% ocen ryzyka związanego z bezpieczeństwem informacji przeprowadzonych w odniesieniu do systemów (projekt, rozwój, produkcja)	100%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: Zestaw wskaźników dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Bezpieczeństwo i ciągłość działania	
Zarządzane usługi bezpieczeństwa informatycznego działania rutynowe	Zrealizowano ■ zarządzanie wnioskami, działaniami, sprawami, zdarzeniami, alertami, incydentami i powiązanymi działaniami następczymi;

⁹⁵ Decyzje wykonawcze Komisji [C(2021)6663 i C(2021)6664 z dnia 16 września 2021 r.] ustanawiające specyfikacje procedury współpracy w odniesieniu do incydentów bezpieczeństwa, które mają lub mogą mieć wpływ na funkcjonowanie elementów interoperacyjności lub na dostępność, integralność i poufność danych, zgodnie z art. 43 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2019/817 i art. 43 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2019/818.

⁹⁶ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie **bezpieczeństwa informacji** w instytucjach, organach, urzędach i agencjach Unii, COM(2022) 119 final.

⁹⁷ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki na rzecz **wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa** w instytucjach, organach, urzędach i agencjach Unii, COM(2022) 122 final.

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
	■ monitorowanie podatności na zagrożenia i stanu bezpieczeństwa infrastruktury; ■ przeprowadzanie ocen podatności na zagrożenia.
Ciągłość działania operacyjnego działania rutynowe	Zrealizowano ■ model architektury bezpieczeństwa przedsiębiorstwa dla systemów w dziedzinie WSiSW, ■ zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT), ■ udział w działaniach sieci urzędników ds. bezpieczeństwa (SON), sieci urzędników ds. bezpieczeństwa w dziedzinie WSiSW (JHASON), grupy roboczej ds. bezpieczeństwa informatycznego oraz w projekt pilotażowy dotyczący regulacji ENISA w zakresie cyberbezpieczeństwa, ■ przekazywanie EUAA (WSiSW, prezydencja 2023) wiedzy w celu przeprowadzenia we wrześniu ćwiczenia w zakresie zarządzania kryzysowego na 2023 r.
Usługi w zakresie bezpieczeństwa informacji, pewności zabezpieczeń i cyberbezpieczeństwa działania rutynowe	Zrealizowano Bezpieczeństwo i zabezpieczanie informacji: ■ wdrożenie odpowiednich zaleceń IAS i EIOD, ■ definicja wymogów bezpieczeństwa na potrzeby architektury interoperacyjności, ■ testowanie wymogów bezpieczeństwa na potrzeby nowych systemów w dziedzinie WSiSW, ■ przeprowadzanie planowanych ocen ryzyka; ■ poprawa ram bezpieczeństwa eu-LISA. Działania w zakresie bezpieczeństwa i reagowanie: ■ zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich systemów w dziedzinie WSiSW zarządzanych przez eu-LISA, ■ opracowanie procesów/mechanizmów w zakresie monitorowania bezpieczeństwa, zarządzania incydentami, bezpiecznej konfiguracji i uodpornienia na zagrożenia zewnętrzne, ciągłego zarządzania lukami i poprawkami, ■ wdrażanie ustaleń i zaleceń z zewnętrznych audytów i kontroli. Cyberbezpieczeństwo: ■ zarządzanie cyberbezpieczeństwem w celu łagodzenia zagrożeń cyberbezpieczeństwa, ■ podniesienie poziomu dojrzałości w zakresie cyberbezpieczeństwa zgodnie z wytycznymi CERT-EU, normami międzynarodowymi i dobrymi praktykami, ■ zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT), ■ przygotowania do akredytacji monitorowania cyberbezpieczeństwa CIRT, reagowania na incydenty bezpieczeństwa i zdolności współpracy zgodnie z procesem TF-Introducer, ■ regularne ćwiczenia symulacyjne z zakresu cyberbezpieczeństwa w ramach zespołu niebieskiego/czerwonego oraz z zakresu reagowania na incydenty, ■ nowe podejście do bezpieczeństwa oparte na DevSecOps w celu zabezpieczenia natywnych technologii chmurowych, ■ zarządzanie informacjami i zdarzeniami zabezpieczeń (SIEM).
Wspólne działania w zakresie przywracania gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej w odniesieniu do systemów VIS i EES projekt: JDP data realizacji: 2024 r.	Zrealizowano ■ ćwiczenie dotyczące VIS w październiku 2023 r. (zakres obejmował tylko VIS, ponieważ EES nie został jeszcze uruchomiony).

5.2. Operacje systemowe

Aby zapewnić stałą dostępność systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW wchodzących w zakres jej kompetencji, Agencja świadczy usługi wsparcia na rzecz wszystkich użytkowników końcowych systemu za pośrednictwem stanowiska obsługi eu-LISA, które działa 24 godziny na dobę przez siedem dni w tygodniu. Stanowisko obsługi jest odpowiedzialne za rozpatrywanie zgłoszeń serwisowych (standardowe procedury) oraz koordynowanie rozwiązywania incydentów (zakłóceń w świadczeniu usług) i problemów (badanie podstawowych przyczyn). W celu skutecznego działania Agencja utrzymuje również **narzędzia zarządzania usługami informatycznymi (ITSM)**.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- Badania zadowolenia klientów stale wykazywały pozytywną tendencję w zakresie jakości usług, a ogólny wynik zadowolenia w 2023 r. wyniósł **97,3%**.
- Agencja zapewniła kompleksowe wsparcie 24/7/365 dla wszystkich systemów produkcyjnych, co oznaczało stabilność i nieprzerwaną obsługę przez cały rok.

Wsparcie operacyjne

W 2023 r. głównym celem było udzielanie **ciągłego i wysokiej jakości wsparcia pierwszego i drugiego stopnia dla użytkowników końcowych systemu**. W okresie sprawozdawczym stanowisko obsługi eu-LISA rozpatrzyło 1404 zgłoszenia serwisowe i rozwiązało 2336 incydentów dotyczących wszystkich funkcjonujących systemów w dziedzinie WSiSW. Użytkownicy końcowi systemu przesłali łącznie 1019 zgłoszeń, a kolejne 2681 zgłoszeń przesłano wewnętrznie: podczas rutynowego monitorowania systemów albo przez wykonawców na miejscu.

Tabela 1. Liczba incydentów i zgłoszeń serwisowych rozpatrzonych w 2023 r.

	SIS	VIS	Eurodac	Ogółem
Incydenty⁹⁸	1230	403	703	2336
otwarte przez państwa członkowskie	184	83	308	575
otwarte wewnętrznie	1046	320	395	1721
Zgłoszenia serwisowe	864	206	334	1404
otwarte przez państwa członkowskie	172	75	197	444
otwarte wewnętrznie	692	131	137	960

Tabela 2. Podział incydentów według priorytetu i systemu

Priorytet ⁹⁹	SIS	VIS	Eurodac	Ogółem
niski	149	120	91	360
średni	902	255	552	1709
wysoki	170	28	53	251
krytyczny	9	0	7	16
Ogółem	1230	403	703	2336

W okresie sprawozdawczym system SIS był przełączany między lokalizacjami czterokrotnie, system VIS – trzykrotnie, a system Eurodac – dwukrotnie. Pomimo kilku incydentów krytycznych, solidne procesy i skuteczna współpraca między zespołami wsparcia Agencji i innymi zespołami operacyjnymi, a także z zewnętrznymi wykonawcami zaowocowały dobrym poziomem dostępności systemów dla społeczności WSiSW. Ponadto udzielono wsparcia operacyjnego w zakresie przygotowania złożonych nowych wersji (np. nowej wersji SIS) i rozpoczęto szkolenia w zakresie nowych systemów (np. EES, sBMS).

Narzędzia usług operacyjnych

Innym celem na 2023 r. było **skuteczne monitorowanie systemów w dziedzinie WSiSW** zarządzanych przez eu-LISA. Aby to osiągnąć, Agencja skoncentrowała się na dalszym rozwoju narzędzi niezbędnych do poprawy szybkości reakcji i jakości wsparcia pierwszego i drugiego poziomu, mianowicie narzędzia zarządzania usługami informatycznymi (ITSM), Podręcznika dla e-operatora (eOPM) i systemu zarządzania zdarzeniami.

Narzędzie ITSM zostało dodatkowo ulepszone dzięki wdrożeniu nowych wymogów użytkowników końcowych i nowych przepływów pracy zgodnie z przekrojowym modelem operacyjnym. Przewidując koniec eksploatacji obecnego narzędzia (SM9), Agencja rozpoczęła wdrażanie nowego **systemu zarządzania zdarzeniami**, który nakreśli całościowy, uproszczony obraz środowiska IT eu-LISA, wykorzystujący sztuczną inteligencję i algorytmy uczenia maszynowego w celu ułatwienia pełnej obserwacji stosu.

Jeśli chodzi o **narzędzie eOPM**, eu-LISA zakończyła badanie nad zastąpieniem narzędzia stworzonego wewnętrznie i nieobjętego wsparciem, które jest obecnie wykorzystywane przez stanowisko obsługi eu-LISA do interakcji z państwami członkowskimi korzystającymi z SIS. Nowe rozwiązanie można z łatwością rozszerzyć na wszystkie systemy w dziedzinie WSiSW, zarówno te, które Agencja obsługuje obecnie, jak i te, które będzie obsługiwać w przyszłości.

Po przyjęciu odpowiedzialności za utrzymanie **narzędzia statystycznego SIS**, które służy do opracowywania i formatowania publicznego sprawozdania systemu, Agencja wydała nową wersję zgodną z wymogami wynikającymi z wersji przekształconej rozporządzenia w sprawie SIS oraz z włączenia Cypru do SIS.

Agencja zakończyła wdrażanie **jednolitego zintegrowanego rozwiązania w zakresie monitorowania (SIMS)**. W rezultacie stanowisko obsługi posiada nową mobilną ścianę monitorowania i dodatkowe miejsca pracy gotowe do wykonywania czynności związanych z nowymi systemami i interoperacyjnością. Agencja zakończyła ocenę wdrożenia SIMS w zapasowej jednostce centralnej i rozpoczęła wdrażanie łagodnego rozwiązania w zakresie monitorowania. Jednocześnie Agencja rozważa wykorzystanie infrastruktury VDI wprowadzonej przez SERENA, aby zmniejszyć fizyczną przestrzeń zajmowaną przez stacje robocze SIMS oraz poprawić administrację i doświadczenia użytkownika.

⁹⁸ Incydent jest pojedynczym nieplanowanym zdarzeniem, które powoduje zakłócenia w świadczeniu usług; podstawową przyczyną jednego lub większej liczby incydentów jest określony problem.

⁹⁹ Priorytet incydentu ustala się na podstawie wpływu incydentu na usługę, której dotyczy incydent, oraz stopień, w jakim jego rozwiązanie ma pilny charakter.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Skuteczność działania stanowiska obsługi eu-LISA	≥ 75%	Poziom docelowy osiągnięty: 100% <i>Źródło: Sprawozdanie z wyników stanowiska obsługi</i>
Zadowolenie klientów % państw członkowskich zadowolonych/bardzo zadowolonych ze świadczonej usługi	≥ 80%	Poziom docelowy osiągnięty: 97,33% SIS – 97%, VIS – 96%, Eurodac – 99% <i>Źródło: coroczne badanie poziomu zadowolenia klientów</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Wsparcie operacyjne	
Całodobowe wsparcie pierwszego stopnia dotyczące zarządzania operacyjnego systemami (stanowisko obsługi eu-LISA) działania rutynowe	Zrealizowano ■ zapewnienie całodobowego wsparcia pierwszego stopnia dla użytkowników końcowych systemów w dziedzinie WSiSW, w tym niezawodnej komunikacji z klientami i zainteresowanymi podmiotami; ■ aktywny udział w przygotowywaniu instrukcji obsługi EES (w tym usług sieciowych) i obowiązującej procedury działania; ■ ujednolicenie instrukcji obsługi we wszystkich naszych systemach, aby ustandaryzować procesy, ograniczyć nieporozumienia i zapewnić wysokiej jakości wsparcie, m. in. ustanowić normy dla nowych systemów; ■ wkład w szkolenia techniczne z państwami członkowskimi.
Całodobowe wsparcie aplikacji drugiego stopnia dotyczące zarządzania operacyjnego systemami w dziedzinie WSiSW działania rutynowe	Zrealizowano ■ zapewnianie całodobowego wsparcia technicznego dla funkcjonujących systemów w dziedzinie WSiSW, ■ udział we wdrażaniu wersji oraz aktywne działania następcze w związku z incydentami i problemami związanymi ze środowiskami produkcyjnymi, ■ wkład w przegląd nowych systemów (sBMS, EES, ETIAS, ECRIS, e-CODEX), ■ wsparcie w zakresie wdrożenia wersji przekształconej rozporządzenia w sprawie SIS, włączenia Cypru do SIS i podłączenia Chorwacji do VIS, ■ migracja starszych systemów na platformę CSI, ■ przegląd jakości ITSM.
Exadata i urządzenie do odzyskiwania danych z zerową utratą danych działania rutynowe	Zrealizowano ■ migracja sprzętu z X6 do X8: ukończone prace nad środowiskami nieprodukcyjnymi, produkcja w przyszłym roku, ■ na poziomie oprogramowania – aby uzyskać najnowszą wersję dostępną dla tej platformy, ■ rozpoczęcie migracji bazy danych SIS AFIS do Exadata, ■ rozpoczęcie migracji bazy danych Eurodac do Exadata i zakończenie tej migracji w nadchodzących miesiącach.
Narzędzia usług operacyjnych	
Działania rutynowe działania rutynowe	Zrealizowano ■ zarządzanie zasobami, administracja techniczna w zakresie narzędzi, wspieranie użytkowników końcowych, szkolenia.
Wdrożenie zamiany eOPM projekt: JDP data realizacji: 2024	W toku ■ na podstawie wyników badania, zakup i wdrożenie nowego rozwiązania (Jira by Atlassian), ■ migracja obecnego przepływu pracy SIS.
Zarządzanie zdarzeniami (zakup, wdrożenie i utrzymanie podstawowego systemu) projekt: JDP data realizacji: 2023	W trakcie realizacji – opóźnienie Wdrożenie systemu zarządzania zdarzeniami rozpoczęło się pod koniec 2023 r. Opóźnienie spowodowane przedłużającym się procesem rekrutacji kierownika projektu. ■ Lipiec 2023 r.: zakończenie badania zarządzania zdarzeniami, rozpoczęcie wdrażania, ■ zakup i wdrożenie systemu zarządzania zdarzeniami, ■ wspieranie stopniowej integracji istniejących systemów w dziedzinie WSiSW.
Sprawozdawczość operacyjna – szkolenie użytkowników końcowych działania rutynowe	Przesunięto na późniejszy termin ■ działanie zależy od uruchomienia centralnego repozytorium sprawozdawczo-statystycznego (opóźnione).
Migracja z SM9 do SMAX – weryfikacja poprawności projektu działania rutynowe	Zrealizowano ■ badanie mające na celu wybór rozwiązania zastępczego dla narzędzia ITSM.
Migracja z SM9 do SMAX – wdrożenie działania rutynowe	Przesunięto na 2024 r. ■ zakup i wdrożenie nowego narzędzia ITSM, ■ migracja istniejących procesów ITSM do nowego produktu.

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Wsparcie dostawcy w zakresie utrzymania naprawczego, dostosowawczego i rozwojowego działania rutynowe	Zrealizowano ■ zapewnienie wsparcia dostawcy dla administratorów SM9 w zakresie wdrażania zmian naprawczych, dostosowawczych i rozwojowych.

5.3. Przeniesienie usług

W ramach ciągłego rozwoju unijnych systemów w dziedzinie WSiSW jednym z kluczowych zadań eu-LISA jest aspekt kontroli jakości, realizowany przez zarządzanie zmianami operacyjnymi, testowanie, zarządzanie cyklem życia aplikacji, zarządzanie wersjami i wdrożeniami.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- eu-LISA rozpoczęła wdrażanie **zestawu narzędzi do analizy wymogów biznesowych**, aby poprawić wydajność i dokładność analizy wymogów i zatwierdzania przypadków testowych dzięki automatyzacji pracochłonnych zadań.
- Agencja wdrożyła VIS4EES (VIS dla EES) w środowisku przedprodukcyjnym, wykorzystując wewnętrzny proces automatyzacji eu-LISA oparty na **strumieniu DevSecOps** (w celu budowy i wdrożenia), i w ten sposób zmniejszyła swoją zależność od wykonawców i poprawiła stabilność operacyjną.

W 2023 r. głównym celem było dalsze zapewnianie wsparcia i konserwacji wszystkich systemów w dziedzinie WSiSW i ich infrastruktury łączności oraz scentralizowanej infrastruktury obsługującej systemy, wraz z platformą zarządzania cyklem życia aplikacji. Obejmuje to aktualizacje systemu i kluczowe przekształcenia, a także zapewnienie ciągłego wsparcia operacyjnego dla państw członkowskich. Agencja skonsolidowała wewnętrzne narzędzia i procesy oraz rozwiązała problemy z przyjęciem zwinnego podejścia (ang. *agile*) do zarządzania wersjami, zmianami i testami/kwalifikacjami. W ramach projektu dotyczącego cyklu życia rozwoju systemu (SDLC) eu-LISA zakończyła gromadzenie wymogów i weryfikację poprawności projektu w odniesieniu do **zestawu narzędzi do analizy wymogów biznesowych** i rozpoczęła jego wdrażanie, co usprawni śledzenie wymogów i zatwierdzanie przypadków testowych.

W obliczu gwałtownego rozwoju projektów i nowych technologii, a jednocześnie próbując zmniejszyć swoją zależność od wykonawców, eu-LISA dostosowała swój sposób pracy, co doprowadziło do osiągnięcia **pierwszego istotnego etapu bez wsparcia ze strony wykonawców**, jakim było wdrożenie VIS4EES (VIS dla EES) w środowisku przedprodukcyjnym z wykorzystaniem wewnętrznego procesu automatyzacji eu-LISA opartego na strumieniach DevSecOps (w celu budowy i wdrożenia).

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
% programów testów zakończonych zgodnie z harmonogramem	> 90%,	Poziom docelowy osiągnięty: starsze systemy: 100%; nowe systemy: brak <i>Źródło: plany badań i sprawozdania podsumowujące badania</i>
Pełna zgodność z wymogami	> 95%	Poziom docelowy osiągnięty: nowe systemy 100%; starsze systemy: nie dotyczy (nie określono w pełni wymogów) <i>Źródło: Sprawozdania wewnętrzne</i>
% zmian operacyjnych skutecznie wprowadzonych w życie w ciągu roku (tj. niezaniechanych ani nieanulowanych)	> 75%	Poziom docelowy osiągnięty <i>Źródło: Sprawozdania wewnętrzne</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Przeniesienie usług	
Usługi zarządzania aplikacją działania rutynowe	Zrealizowano ■ doradztwo techniczne i przeglądy dokumentów w celu zapewnienia jakości projektu; ■ regularna aktualizacja „katalogu technologii informatycznych” eu-LISA.
Zarządzanie zmianą operacyjną działania rutynowe	Zrealizowano ■ zmiany w systemach operacyjnych: kwalifikacja, wdrożenie, przegląd powdrożeniowy; ■ trwające przygotowania do wprowadzenia nowych systemów: EES, ETIAS, sBMS;

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
	■ przedstawienie kierownictwu eu-LISA bardziej zwinnego (ang. <i>agile</i>) podejścia do systemów będących w budowie; ■ podnoszenie świadomości w zakresie zarządzania zmianami operacyjnymi (wewnętrznie i z wykonawcami).
Zarządzanie wersjami i wdrażaniem oraz przejście do fazy operacyjnej działania rutynowe	Zrealizowano ■ wdrożenie wersji (tj. najnowszych funkcji i poprawek) zgodnie z harmonogramem wydawania planowanych wersji systemów operacyjnych, np. VIS i Eurodac; ■ wdrożenie przekształconego SIS w marcu 2023 r.; ■ wdrożenie bardziej zwinnego (ang. <i>agile</i>) i zautomatyzowanego podejścia do zarządzania wersjami; ■ przejście EES/VIS/sBMS do planów/działań operacyjnych (wewnętrzne/zewnętrzne zainteresowane podmioty).
Wsparcie platformy zarządzania cyklem życia aplikacji (ALM) i powiązanych narzędzi (potok kompilacji, narzędzia testowe) działania rutynowe	Zrealizowano ■ potok kompilacji: włączenie EES, sBMS i VIS-EES do potoku kompilacji (jako część łańcucha narzędzi ciągłej integracji na platformie ALM); ■ kolejka wdrażania: pomyślne wdrożenie systemów EES, sBMS i VIS-EES w jednostce centralnej PPE, z wykorzystaniem łańcucha narzędzi ciągłego wdrażania zintegrowanego z projektem EES; ■ narzędzia testowe: wsparcie w kwestiach technicznych w celu zapewnienia ich dostępności; ■ przygotowania do integracji ETIAS, ECRIS-TCN i elementów interoperacyjności w potokach kompilacji i kolejkach wdrażania.
Zarządzanie testami działania rutynowe	Zrealizowano ■ zarządzanie testami: VIS, SIS, Eurodac, EES, sBMS, ETIAS, ECRIS-TCN, interoperacyjność; ■ dostosowanie strategii i procedur testowania do realiów operacyjnych, regularne spotkania koordynacyjne, w tym kilka spotkań grupy ekspertów ds. testów EES-VIS i ETIAS; ■ wsparcie i rozwój narzędzi testowych, również narzędzi w chmurze, w celu usprawnienia sprawozdawczości oraz obsługi usterek i problemów związanych z testami, co skutkuje szerszym wykorzystaniem narzędzi i centralizacją sprawozdań, rozszerzeniem narzędzi wsparcia testów państwa członkowskiego na potrzeby SIS i Eurodac.

5.4. Wsparcie dla Komisji Europejskiej i państw członkowskich

Jak określono w rozporządzeniu ustanawiającym eu-LISA, Agencja jest gotowa wspierać państwa członkowskie, Komisję i inne odpowiednie agencje UE w przygotowaniu, rozwijaniu lub przekazaniu do działań operacyjnych powierzonych jej systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW.

W całym okresie sprawozdawczym Agencja w dalszym ciągu zarządzała wielkoskalowymi systemami informatycznymi UE w ramach swojego mandatu i dalej je rozwijała, a także realizowała zadania i świadczyła usługi określone w odpowiednich rozporządzeniach.

5.5. Operacyjne wsparcie i doradztwo zewnętrzne

Aby zapewnić ciągłość działania i skuteczne zarządzanie, Agencja zamawia usługi wsparcia zewnętrznego lub doradztwa w obszarach, w których nie ma odpowiednich zdolności lub doświadczenia biznesowego.

W 2023 r. głównym celem było zapewnienie dla systemów informatycznych ciągłej dostępności usług inżynierskich i operacyjnych zlecanych na zasadzie outsourcingu. W tym celu Agencja skoncentrowała się na określeniu sposobu wdrażania i zarządzaniu wdrażaniem przyjętego planu zamówień i procedur przekazywania obowiązków i wiedzy od obecnych wykonawców do ich następców za pośrednictwem mechanizmu przekazania/przejęcia.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Koszt projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: sprawozdania z realizacji projektów
Harmonogram projektu	całkowite odchylenie ≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: sprawozdania z realizacji projektów
Zakres projektu	brak odchylenia	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: sprawozdania z realizacji projektów

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Przeniesienie outsourcowanych usług inżynieryjnych i operacyjnych w ramach przekrojowych modeli inżynieryjnych i operacyjnych (TEF/TOF) projekt: JDP data realizacji: 2026 r.	Zrealizowano ■ strategia zamówień i model usług, dostosowanie pierwszego zestawu systemów w dziedzinie WSiSW (SIS, VIS, Eurodac, ECRIS RI) w zakresie działań związanych z transformacją usług; ■ określenie modelu operacyjnego z uwzględnieniem przekrojowego modelu udzielania zamówień na usługi opartego na TEF/TOF; ■ przygotowanie i realizacja przejścia na usługi TEF/TOF w odniesieniu do istniejących systemów. W toku ■ dostosowanie planu przejścia na nowe podejście etapowe w odniesieniu do opracowywanych systemów.

5.6. Szkolenie operacyjne dla pracowników

Aby utrzymać najwyższy poziom wiedzy specjalistycznej wśród swoich pracowników, eu-LISA regularnie oferuje szeroki zakres szkoleń technicznych dotyczących systemów informacyjnych w dziedzinie WSiSW objętych jej mandatem. W celu dalszej poprawy wyników personelu i jakości usług Agencja regularnie przeprowadza analizę potrzeb szkoleniowych, głównie przez monitorowanie działań szkoleniowych i składanie sprawozdań z wyników.

W 2023 r. głównym celem było wspieranie usług podstawowych eu-LISA poprzez rozwijanie niezbędnych kompetencji zawodowych dzięki wewnętrznym szkoleniom oferowanym personelowi. W pierwszej połowie roku opracowano **roczny plan szkoleń** oraz przeprowadzono odpowiednie sesje szkoleniowe dla pracowników.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Wskaźnik zadowolenia (z działań szkoleniowych/rozwojowych)	> 85%	Poniżej poziomu docelowego (82%) wskaźnik odpowiedzi jest z niski, aby można było wyciągnąć wnioski <i>Źródło: iLearn</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Operacje związane z rozwijaniem kompetencji działania rutynowe	Zrealizowano ■ przygotowanie rocznego planu szkoleń, katalogu szkoleń opublikowanego w aplikacji iLearn, ■ sesje informacyjne dla pracowników (w tym dostosowane do potrzeb jednostek/sektorów), ■ przeprowadzenie szkoleń podstawowych: Prince2, Lean IT, ITIL, DevOps.

5.7. Grupy doradcze i zarządzanie relacjami biznesowymi

Agencja wspiera i koordynuje pracę zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych zainteresowanych podmiotów, tak aby synchronizować dyskusję na temat potrzeb i wymogów biznesowych – ma to na celu zapewnienie, by eu-LISA rozumiała potrzeby zainteresowanych podmiotów. Powyższe obejmuje organizowanie posiedzeń różnych organów zarządzających eu-LISA, tj. grup doradczych, Komisji ds. Zarządzania Programem i różnych innych grup roboczych, a także przewodniczenie tym posiedzeniom.

Zarządzanie relacjami biznesowymi

Działalność Agencji związana z zarządzaniem relacjami biznesowymi zapewnia łączność między eu-LISA a jej zainteresowanymi podmiotami, tj. państwami członkowskimi, innymi agencjami UE i branżą. Działalność ta obejmuje usługi zapewniania ładu w zakresie wszystkich systemów w dziedzinie WSiSW zarządzanych przez eu-LISA, a także wsparcie i wytyczne dla zainteresowanych podmiotów dotyczące zarządzania zapotrzebowaniem, przeprowadzania analiz biznesowych i koordynowania oceny wymogów biznesowych w Agencji¹⁰⁰.

Komisje ds. Zarządzania Programem, grupy doradcze i grupy robocze

W całym okresie sprawozdawczym eu-LISA w dalszym ciągu udzielała wysokiej jakości wsparcia administracyjnego i logistycznego swoim grupom doradczym, Komisji ds. Zarządzania Programem i różnym grupom roboczym. W 2023 r. ustanowiono organy zarządzające na potrzeby dwóch nowych systemów: e-CODEX i platformy współpracy JIT.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Posiedzenia zrealizowane zgodnie z planem (zgodnie z rocznym kalendarzem)	posiedzenia zorganizowane zgodnie z wnioskiem	Poziom docelowy osiągnięty: wszystkie posiedzenia (106) zrealizowane zgodnie z wnioskiem <i>Źródło: Kalendarz posiedzeń na 2023 r.</i>
Poziom zadowolenia zainteresowanych podmiotów (badanie zadowolenia)	> 70% (zadowolenie z obsługi organizacyjnej i sekretarskiej)	Poziom docelowy osiągnięty: 99,3% <i>Źródło: badanie wśród zainteresowanych podmiotów</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym

Zarządzanie relacjami biznesowymi

Relacje biznesowe, wymogi, zarządzanie zapotrzebowaniem
działania rutynowe

Zrealizowano

- przewodniczenie 37 grupom doradczym, m. in. różnym grupom roboczym, ekspertom i podgrupom;
- koordynowanie działań zainteresowanych podmiotów i sprawozdawczości na wszystkich szczeblach zarządzania (grupy doradcze, Komisje ds. Zarządzania Programem, zarząd eu-LISA) oraz na szczeblu instytucji UE (63 sprawozdania);
- przeprowadzenie całościowej analizy biznesowej dla wsparcia procesu decyzyjnego;
- zaspokojenie potrzeb biznesowych / zapotrzebowania ze strony zewnętrznych podmiotów, zagwarantowanie większej skuteczności, wyższej jakości i odpowiedniego czasu wprowadzania na rynek, w tym działania grupy zadaniowej ds. inicjatywy zarządzania zapotrzebowaniem;
- nawiązywanie i utrzymywanie skutecznych i produktywnych relacji biznesowych przez zarządzanie współpracą za pomocą ustrukturyzowanego podejścia i kontrolowanych interakcji z zainteresowanymi podmiotami, zapewniając, by eu-LISA rozumiała oczekiwania i świadczyła wymagane usługi, a zainteresowane podmioty rozumiały ogólne ograniczenia, takie jak wykonalność zmian, planowanie, harmonogram dostaw, wymagane zasoby (ludzkie/finansowe);
- ciągłe doskonalenie usług/procesów w celu zarządzania licznymi wnioskami dotyczącymi zapotrzebowania.

Grupy doradcze

Wsparcie administracyjne dla grup doradczych
działania rutynowe

Zrealizowano

¹⁰⁰ Agencja ustanowiła **inicjatywę zarządzania zapotrzebowaniem**, aby lepiej ocenić wpływ wszystkich wniosków zainteresowanych podmiotów, zapewnić kontrolę nad zakresem i chronić wdrażanie podejścia etapowego; obejmuje to przydzielenie szacowanych zasobów na potrzeby wszelkich nowych wniosków lub inicjatyw ustawodawczych, zgodnie z wnioskiem Komisji lub państw członkowskich.

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
	■ 106 posiedzeń: 59 posiedzeń grup doradczych, w tym nadzwyczajne wspólne posiedzenie grupy doradczej ds. EES-ETIAS i grupy doradczej ds. VIS w celu omówienia planu działania dotyczącego EES–VIS4EES oraz nadzwyczajne posiedzenie grupy doradczej ds. e-CODEX w celu omówienia procesu tworzenia przypadków użycia; ■ 47 posiedzeń Komisji ds. Zarządzania Programem, w tym dwa posiedzenia nadzwyczajne: Komisji ds. Zarządzania Programem EES w celu oceny statusu oraz Komisji ds. Zarządzania Programem systemu e-CODEX w celu omówienia postępów w zakresie przekazania/przejęcia; ■ wspieranie grupy współpracy ds. incydentów bezpieczeństwa interoperacyjności, grup roboczych eu-LISA ds. nośników i biometrii, nieformalnych grup ekspertów ds. testowania (TEG) ETIAS oraz wspólnych TEG ds. VIS i EES, forów zarządzania programami VIS i SIS, grupy roboczej eu-LISA ds. sztucznej inteligencji; ■ organizowanie spotkań grup roboczych (w ramach mandatów odpowiednich grup doradczych) i warsztatów technicznych, a także różnych wydarzeń <i>ad hoc</i> na wniosek zainteresowanych podmiotów.
Wsparcie administracyjne dla innych spotkań i misji działania rutynowe	Zrealizowano ■ udzielanie skutecznego wsparcia administracyjnego dla zadań personelu eu-LISA, w tym konferencji, wydarzeń, spotkań informacyjnych dla zainteresowanych podmiotów, spotkań regularnych i <i>ad hoc</i>, stosownie do potrzeb.

6. Działalność korporacyjna

Poniższa sekcja zawiera przegląd działań korporacyjnych Agencji, które wspierają skuteczne i opłacalne zarządzanie organizacją, jednocześnie wzmacniając zdolność eu-LISA do sprostania rosnącym wymaganiom ze strony podmiotów zainteresowanych oraz do sprostania zmianom priorytetów politycznych w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE.

6.1. Zarządzanie

Głównym celem Agencji jest skuteczne i racjonalne pod względem kosztów zarządzanie. W tym celu eu-LISA wdraża solidny system ładu korporacyjnego, zapewniający przejrzyste i rozliczalne działanie, którego podstawą jest proces decyzyjny oparty na danych, a także wprowadza usprawnienia wynikające z zaleceń z audytu. Obszar ten obejmuje planowanie strategiczne i operacyjne, monitorowanie wyników i sprawozdawczość, ochronę danych, a także codzienną administrację, ogólne wsparcie i terminowe informowanie o działaniach eu-LISA.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- W maju eu-LISA otrzymała tytuł „Skutecznego użytkownika CAF”, co czyni ją jedyną agencją UE posiadającą ważny certyfikat CAF na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.
- Agencja poczyniła znaczne postępy w zamykaniu zaległych zaleceń z audytu: do 31 grudnia 2023 r. osiągnięto ogólny wskaźnik wykonania wynoszący 87%.

6.1.1. Zarządzanie, planowanie, normy i zarządzanie usługami informatycznymi (ITSM)

Aby osiągnąć swoje roczne i wieloletnie cele oraz spełniać wymogi i oczekiwania zainteresowanych podmiotów, Agencja regularnie dostosowuje swoje zasoby i możliwości, ulepsza usługi i procesy, wzmacnia ramy zarządzania oraz wspiera podejmowanie decyzji na podstawie danych. Przez cały rok 2023 Agencja dbała o systematyczną zgodność z unijnymi ramami regulacyjnymi i dobrymi praktykami zarządzania poprzez wzmacnianie zdolności zarządzania strategicznego, a także o zapewnienie wydajności i zgodności dzięki zarządzaniu jakością i funkcjonującym kontrolom wewnętrznym. W 2023 r. wszystkie dokumenty ustawowe zostały dostarczone w terminie. Agencja wprowadziła **nowe narzędzie planowania**, Anaplan, aby ułatwić wewnętrzną koordynację działań planistycznych i zapewnić w całej organizacji jedno źródło danych na temat alokacji zasobów.

eu-LISA kontynuowała wdrażanie **wspólnych ram oceny (CAF)** dla organizacji sektora publicznego i poddana została szczegółowej procedurze oceny zewnętrznej, która zaowocowała przyznaniem w maju tytułu „**Skutecznego użytkownika CAF**”, co na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania czyni ją **jedyną agencją UE z ważnym certyfikatem CAF**. Tytuł ten jest nie tylko wyrazem uznania dla wykonanej pracy, lecz także służy jako wspólne zobowiązanie zarówno kierownictwa, jak i pracowników do dalszego dążenia do jakości i doskonałości. Prace są kontynuowane na podstawie **planu poprawy CAF**, w którym przedstawiono wykaz działań usprawniających mających na celu wspieranie dalszego rozwoju

organizacyjnego, poprawę skuteczności i jakości zarządzania na wszystkich szczeblach. Kwartalne raporty z postępów będą omawiane przez Radę ds. Jakości eu-LISA w celu zapewnienia poczucia odpowiedzialności, wzmocnienia zobowiązań i udzielenia wsparcia w razie potrzeby.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Dostarczenie ustawowych dokumentów dotyczących planowania i sprawozdawczości	zgodnie z ustawowymi wymogami i terminami	Poziom docelowy osiągnięty: zarząd przyjął statutowe dokumenty programowe i sprawozdania bez większych poprawek, zgodnie z wymogami regulacyjnymi i w odpowiednich terminach <i>Źródło: decyzje zarządu</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Zarządzanie	
Ład korporacyjny, planowanie, sprawozdawczość i oceny działania rutynowe	Zrealizowano ■ koordynowanie planowania rocznego/wieloletniego i procesów sprawozdawczych, opracowywanie ustawowych dokumentów dotyczących planowania (JDP 2024–2026, JDP 2025–2027, CAAR 2022, sprawozdanie okresowe 2023), w tym wdrażanie nowego narzędzia planowania (Anaplan) w celu poprawy alokacji zasobów; ■ monitorowanie i koordynacja związane z ramami kontroli wewnętrznej (ICF); ■ wdrożenie ram kompleksowego zarządzania jakością – wspólnych ram oceny (CAF), zgodnie z planem poprawy CAF, uzyskanie tytułu „Skutecznego użytkownika CAF”; ■ ocena skuteczności ram kontroli wewnętrznej (ICF), w tym przeznaczenie znacznych zasobów i wysiłków na monitorowanie, rozpatrywanie i usuwanie wszystkich niedociągnięć zidentyfikowanych podczas corocznej oceny ICF; ■ opracowanie strategii kontroli wewnętrznej w celu zrealizowania mandatu prawnego i zaspokojenia potrzeb zainteresowanych podmiotów zgodnie z wymogami prawnymi, stosowanie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej; ■ prowadzenie rejestru odstępstw i przypadków niezgodności, udzielanie wsparcia i przekazywanie wytycznych w zakresie sprawozdawczości, działań następnych w związku z czynnościami naprawczymi i zapobiegawczymi oraz sporządzanie dwóch sprawozdań (w tym informacji o działaniach następnych); ■ określanie wewnętrznych i zewnętrznych struktur zarządzania oraz definiowanie nadrzędnych hierarchicznych ram dokumentów zarządczych Agencji; ■ kontynuacja projektu analizy porównawczej w celu wsparcia zewnętrznej oceny eu-LISA (tj. model operacyjny i alokacja zasobów ludzkich, w tym przegląd korporacyjnych KPI, tak aby poprawić pomiar wpływu Agencji na wdrażanie odpowiednich polityk UE); ■ sfinalizowanie statutów pododdziałów eu-LISA, tj. departamentów, jednostek i sektorów.
Zarządzanie działem operacyjnym, planowanie i sprawozdawczość działania rutynowe	Zrealizowano ■ wkład w proces planowania rocznego/wieloletniego i sprawozdawczości, w tym wdrożenie nowego narzędzia planowania (Anaplan), dostosowanie działań operacyjnych do nowego podejścia etapowego; ■ koordynowanie wkładu eu-LISA w nowe inicjatywy prawne Komisji, w tym API, DTC, wersje przekształcone rozporządzenia Eurodac, rozporządzenie w sprawie kontroli przesiewowej, Prüm, eVisa), przegląd istniejącego procesu; ■ przegląd działań działu operacyjnego w ramach planu działania w zakresie strategii na lata 2021–2027; ■ kontynuowanie projektu analizy porównawczej dotyczącego działań działu operacyjnego, aby wesprzeć przygotowania do zewnętrznej oceny eu-LISA.
Ramy usług i procesów eu-LISA działania rutynowe	Zrealizowano ■ zarządzanie katalogiem produktów i usług (PSCAT), udostępnienie aktualnego wykazu wszystkich produktów i usług oferowanych zainteresowanym podmiotom; ■ kluczowe wskaźniki skuteczności działania dotyczące procesów: regularne monitorowanie, sprawozdanie z 2022 r. przyjęte w lipcu, monitorowanie planu działania; ■ wzmocnienie procesu zarządzania wiedzą w ramach eu-LISA; zakończenie projektu narzędzia Knowledge navigator i uruchomienie go w październiku 2023 r.; ■ rejestr CSI: wdrożenie poprawionej funkcjonalności, w tym planu poprawy CAF.
Ciągła poprawa usług i procesów eu-LISA zgodnie z nowymi wymogami dotyczącymi systemów w dziedzinie WSiSW projekt: data realizacji: 2023 r.	Zrealizowano ■ przegląd i aktualizacja modeli usług i procesów eu-LISA (cykl dwuletni) zakończone w sierpniu 2023 r. obejmujące 69 procesów (operacyjnych i korporacyjnych), w tym zmienione kluczowe wskaźniki efektywności procesów; ■ zaktualizowanie katalogu produktów i usług eu-LISA obejmującego 20 produktów i 80 usług;

	■ zaktualizowanie ram usług i procesów eu-LISA przyjętych przez komitet zarządzający w październiku 2023 r.
Architektura korporacyjna – ciągłość funkcjonowania działania rutynowe	Zrealizowano ■ kontynuowanie wdrażania architektury korporacyjnej, z naciskiem na optymalne dostosowanie inicjatyw architektonicznych, projektowych i rozwojowych do nadrzędnych celów eu-LISA; ■ opracowanie wizji architektury, obejmującej cele w zakresie interoperacyjności i nieprzerwanej dostępności oraz uzupełnionej o zaktualizowaną strategię technologiczną eu-LISA (do potwierdzenia w lutym 2024 r.); ■ systematyczna aktualizacja katalogu technologii eu-LISA; ■ bieżące określanie procesu i usług w zakresie architektury korporacyjnej (etap ciągłości działania architektury korporacyjnej).

6.1.2. Komunikacja i zarządzanie kwestiami związanymi z zainteresowanymi podmiotami

Aby utrzymać i wzmocnić widoczność i wizerunek eu-LISA jako zaufanego i niezawodnego partnera w obszarach, w których eu-LISA dysponuje wiedzą specjalistyczną, Agencja nadal usprawnia wymianę informacji i wspiera bliskie stosunki robocze z zainteresowanymi podmiotami w unijnym obszarze WSiSW, zwłaszcza z państwami członkowskimi, instytucjami i agencjami UE (zarówno na szczeblu dwustronnym, jak i za pośrednictwem sieci), głównie w unijnym obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW). W tym kontekście eu-LISA przekazuje informacje i wiedzę specjalistyczną na temat odpowiednich inicjatyw ustawodawczych i jednocześnie wydaje swoje opinie eksperckie w kwestiach technicznych. Aby lepiej wspierać zarządzanie relacjami z zainteresowanymi podmiotami i wspierać ścisłą współpracę, eu-LISA zaktualizowała swoją **strategię zarządzania zainteresowanymi podmiotami na lata 2023–2027** i przedłożyła ją Komisji do konsultacji.

Partnerstwa z państwami członkowskimi i instytucjami UE

Agencja w dalszym ciągu wspierała bliskie i konstruktywne partnerstwa z instytucjami UE i państwami członkowskimi. Kontakty z kluczowymi zainteresowanymi podmiotami Agencji, m. in. wizyty kurtuazyjne i zapoznawcze miały miejsce częściej po tym, gdy w połowie marca 2023 r. stanowisko objęła **nowa dyrektorka wykonawcza** eu-LISA, pani Agnès Diallo.

Agencja kontynuowała ścisłą współpracę z **Komisją Europejską** w procesie opracowywania prawa wtórnego i przygotowywania inicjatyw ustawodawczych, które będą miały wpływ na mandat Agencji i jej przyszłe działania. Ścisła współpraca Agencji z Komisją była widoczna również podczas spotkań dwustronnych z Dyrekcją Generalną ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych (DG HOME) oraz Dyrekcją Generalną ds. Sprawiedliwości i Konsumentów (DG JUST).

Jeśli chodzi o **Radę Unii Europejskiej**, Agencja nadal uczestniczyła w strategicznych dyskusjach prowadzonych przez odpowiednie grupy robocze i w posiedzeniach Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych. Obejmowało to bliskie stosunki robocze z państwami członkowskimi sprawującymi rotacyjną prezydencję w Radzie UE. Agencja w dalszym ciągu uważnie śledziła również działalność różnych **komisji Parlamentu Europejskiego**. Co najważniejsze, 28 czerwca dyrektorka wykonawcza eu-LISA uczestniczyła w posiedzeniu Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE), aby omówić wdrożenie nowej architektury interoperacyjności w unijnym obszarze WSiSW.

Partnerstwa z innymi agencjami UE

W 2023 r. eu-LISA kontynuowała współpracę z innymi **agencjami UE**, zarówno na poziomie dwustronnym, jak i za pośrednictwem sieci, takich jak **sieć agencji WSiSW** i **sieć agencji UE (EUAN)**.

W zakresie **WSiSW** eu-LISA współpracowała z CEPOL-em i EUAA w ramach **trzech prezydencji**, kształtując swoje priorytety i opracowując wspólne inicjatywy. Ponadto w 2023 r. eu-LISA udzielała aktywnego wsparcia w zakresie priorytetów sieci agencji WSiSW oraz przekazywała swoją wiedzę specjalistyczną na rzecz realizacji międzyagencyjnych ćwiczeń z zakresu cyberbezpieczeństwa. Co najważniejsze, społeczność sieci agencji WSiSW nadal była w znacznym stopniu zaangażowana we wspieranie państw członkowskich w kontekście rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, m. in. w sporządzenie wspólnego dokumentu w sprawie solidarności UE z Ukrainą¹⁰¹.

Jeżeli chodzi o wkład eu-LISA w działalność **EUAN**, eu-LISA uczestniczyła we wszystkich regularnych

¹⁰¹ [JHA agencies contribution to EU solidarity with Ukraine](#) [Udział agencji WSiSW w budowaniu solidarności UE z Ukrainą], wspólny dokument sieci agencji WSiSW, 31 marca 2023 r.

posiedzeniach wysokiego szczebla i w wielu grupach roboczych, aby podzielić się swoją wiedzą specjalistyczną i omówić ewentualną współpracę na rzecz zwiększenia wydajności i synergii między agencjami UE. Ponadto eu-LISA regularnie odpowiadała na prośby ze strony innych agencji UE o informacje i najlepsze praktyki. Koordynacją tego zajmowało się wspólne biuro wsparcia EUAN.

Jeżeli chodzi o **dwustronną współpracę międzyagencyjną**, eu-LISA nadal dzieliła się swoją wiedzą specjalistyczną z **Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA)** i wspierała prace sieci systemu dublińskiego prowadzone przez EUAA, głównie poprzez proces odnawiania certyfikatów bezpieczeństwa Dublinet oraz udzielenie wsparcia w innych kwestiach technicznych.

Kontynuowano również ścisłą współpracę z **Fronteksem** i **Europolem**, koncentrując się na wdrażaniu nowych systemów w dziedzinie WSiSW: EES, ETIAS, a także architektury interoperacyjności. Współpraca z Europolem była kontynuowana również w kontekście SIS i europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami (**EMPACT**).

W odniesieniu do współpracy z innymi agencjami WSiSW eu-LISA kontynuowała współpracę z **Eurojustem**, głównie w zakresie ECRIS-TCN, systemu e-CODEX oraz w ramach przygotowań do platformy współpracy wspierającej funkcjonowanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych. Wraz z Agencją Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (**CEPOL**), eu-LISA uczestniczyła w kursach szkoleniowych na temat SIRENE i sztucznej inteligencji. Kontynuowano współpracę z Agencją Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (**ENISA**), która udzieliła wsparcia w ćwiczeniach eu-LISA w zakresie bezpieczeństwa (umowa o gwarantowanym poziomie usług została odnowiona w czerwcu).

Zgodnie z dobrą praktyką Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (**FRA**) i eu-LISA nadal prowadziły konsultacje w sprawie odpowiednich sprawozdań. eu-LISA współpracuje również z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (**EIGE**) w kwestiach cyberbezpieczeństwa, odporności i ciągłości działania.

Komunikacja zewnętrzna i wewnętrzna

Agencja skoncentrowała swoją komunikację zewnętrzną na przekazywaniu przejrzystych, obiektywnych, wiarygodnych i jednoznacznych informacji, aby zwiększyć swoją ogólną widoczność oraz świadomość społeczną na temat swoich działań. Wykorzystując formaty mediów online i offline oraz platformy informacyjne, eu-LISA rozpowszechniała wiedzę o swojej roli i osiągnięciach w zakresie zarządzania **informatyką i propagowania jej jako kluczowego czynnika umożliwiającego wdrażanie unijnej polityki w obszarze WSiSW**. Podjęto dalsze starania na rzecz budowania marki pracodawcy w celu przyciągnięcia nowych talentów, a także zwiększenia świadomości społecznej na temat tego, w jaki sposób Agencja służy interesom obywateli UE. Przez cały 2023 r. eu-LISA uczestniczyła we wspólnych kampaniach informacyjnych w dziedzinie WSiSW, podkreślając wspólne stanowiska i rozszerzając zasięg swoich działań.

W lutym starania agencji eu-LISA na rzecz zwiększenia widoczności zostały docenione przez miasto Tallinn i estońskie biuro kongresowe nagrodą konferencyjną **Conference Award Prize** w uznaniu dla sztandarowych wydarzeń Agencji z okazji 10. rocznicy jej istnienia, które odbyły się w 2022 r.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Wpływ komunikacji zewnętrznej eu-LISA	strona internetowa: utrzymanie poziomu bazowego media społecznościowe: +200 obserwatorów na platformę rocznie wydarzenia promujące zaangażowanie: ▪ Zadowolenie > 90% ▪ Udział w wydarzeniach: > 95%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: LinkedIn: +4013 Twitter: +404 Facebook: +403 YouTube: +89. YouTube pozostaje w tyle ze względu na treści publikowane w formatach dostosowanych do portali Twitter/LinkedIn/Facebook. Źródło: <i>analitika internetowa</i> Inne: coroczna konferencja nie odbyła się w 2023 r. Inne: coroczna konferencja nie odbyła się w 2023 r.
Wpływ komunikacji wewnętrznej eu-LISA	wskaźnik uczestnictwa pracowników w badaniu: > 51% zadowolenie z kanałów i działań komunikacji wewnętrznej: > 70%	Poziom docelowy osiągnięty: 58% Źródło: <i>coroczne badanie poziomu zadowolenia</i> Poziom docelowy osiągnięty: 89% Źródło: <i>coroczne badanie poziomu zadowolenia</i>
Wdrożenie rocznych planów działań w zakresie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej	zgodnie z celami, etapami pośrednimi i terminami	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: <i>półroczne sprawozdanie z realizacji</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zarządzanie zainteresowanymi podmiotami

Zarządzanie zainteresowanymi podmiotami i koordynacja polityki

działania rutynowe

Zrealizowano

- monitorowanie Dziennika Urzędowego, komunikatów i badań instytucjonalnych (w tym nadchodzących przepisów/inicjatyw UE, które mogą mieć wpływ na mandat i działania eu-LISA) oraz przeprowadzanie wewnętrznych analiz (politycznych, legislacyjnych, analizy wpływu) w celu informowania kierownictwa eu-LISA i zainteresowanych podmiotów (biuro łącznikowe udostępniło wewnętrznie 90 istotnych materiałów politycznych);
- reprezentowanie eu-LISA w komisjach i grupach ekspertów w ramach Komisji, Parlamentu i Rady oraz innych odpowiednich zainteresowanych podmiotów, składanie sprawozdań z posiedzeń i działań następczych;
- koordynowanie działań z instytucjami UE, agencjami, państwami członkowskimi, środowiskiem akademickim, ośrodkami analitycznymi, branżą i innymi zainteresowanymi podmiotami w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;
- stosunki robocze z państwami członkowskimi sprawującymi rotacyjną prezydencję w Radzie UE: Szwecją i Hiszpanią, w tym spotkania, wizyty i warsztaty tematyczne koncentrujące się na ich programach/priorytetach i mające na celu zbadanie możliwości współpracy;
- koordynacja i wkład w zakresie analiz wpływu, stanowisk lub opinii eu-LISA dotyczących zmian legislacyjnych lub politycznych;
- organizowanie **wizyt na szczęblu kierowniczym i eksperckim** w siedzibie głównej w Tallinie, w Strasburgu i w biurze łącznikowym w Brukseli, np. w DG HOME Komisji Europejskiej, u dyrektora Centrum Doskonałości NATO ds. Współpracy w Dziedzinie Obrony przed Atakami Cybernetycznymi oraz w organach sądowych i organach ścigania OBWE.

Wsparcie administracyjne dla zarządu

działania rutynowe

Zrealizowano

- udzielanie wsparcia administracyjnego,
- organizowanie posiedzeń: jedno posiedzenie zarządu, dwa posiedzenia ACFC (w tym jedno nadzwyczajne).

Zarządzanie stosunkami instytucjonalnymi i koordynacja polityki

działania rutynowe

Zrealizowano

- aktywny wkład w prace sieci agencji WSiSW, m. in. w ramach trzech prezydencji; przygotowania do nadchodzącej prezydencji eu-LISA w sieci agencji WSiSW w 2024 r.;
- wkład w działania EUAN: warsztaty wysokiego szczebla na temat przyszłego zarządzania EUAN; regularne posiedzenia wysokiego szczebla (w lutym i październiku 2023 r.) oraz grupy robocze EUAN;
- zmienione porozumienie robocze z Fronteksem przedłożone Komisji do konsultacji;
- sfinalizowanie planu współpracy z UEAN na lata 2023–2025; plan współpracy z FRA i Europol w przygotowaniu;
- przedłożenie Komisji strategii zarządzania zainteresowanymi podmiotami na lata 2023–2027;
- współpraca z instytucjami i agencjami UE, państwami członkowskimi, środowiskiem akademickim, ośrodkami analitycznymi, branżą i innymi zainteresowanymi podmiotami;
- udział w sporządzaniu dokumentów i analiz przygotowywanych przez instytucje i agencje UE, m. in. prezentacje na odpowiednich forach (np. grupy robocze, komitety, grupy ekspertów).

Komunikacja

Komunikacja wewnętrzna

działania rutynowe

Zrealizowano

- ułatwianie komunikacji wewnętrznej, w tym ogólnounijne kampanie informacyjne, 20 sesji informacyjnych i 45 biuletynów;
- organizowanie zgromadzeń pracowników i specjalnych wewnętrznych briefingów¹⁰²;
- wewnętrzne propagowanie ogólnounijnych kampanii społecznych (np. Dzień Europy, Dzień Sprzątania Cyfrowego, Miesiąc Różnorodności i Włączenia Społecznego, Miesiąc Cyberbezpieczeństwa itp.);
- plany komunikacji i hostingu dla prezydencji w sieci agencji WSiSW w 2024 r.;
- niemal 250 zewnętrznych wniosków o udzielenie informacji i zapytań.

Komunikacja zewnętrzna

działania rutynowe

Zrealizowano

- zacieśnienie stosunków z państwem przyjmującym i zwiększenie obecności w internecie (internet i media społecznościowe);
- główne wydarzenia związane z widocznością: branżowy okrągły stół w listopadzie (zwiększenie liczby obserwujących online);
- wkład w kampanie informacyjne Komisji dotyczące systemów EES i ETIAS¹⁰³;
- komunikaty marki korporacyjnej, np. nowy film „Jesteśmy eu-LISA”;

¹⁰² Sesje online, podczas których poszczególne działy eu-LISA przedstawiają swój zespół i obowiązki pozostałym członkom Agencji.

¹⁰³ Agencja pełniła funkcję mnożnika dla działalności DG ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych w mediach społecznościowych, ponieważ udostępniała i ponownie publikowała określone treści ETIAS, np. serię filmów „mity ETIAS”, uczestniczyła w tworzeniu kwartalnego biuletynu ETIAS oraz regularnie promowała oficjalne strony internetowe EES i ETIAS.

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
	■ sporządzanie i rozpowszechnianie informacji na temat wkładu eu-LISA w wydarzenia; ■ priorytety i plany w zakresie komunikacji na potrzeby prezydencji w sieci Agencji WSiSW w 2024 r.; ■ opracowywanie nowej strony internetowej w toku
Wsparcie administracyjne dla organizacji	Zrealizowano ■ udzielanie wsparcia w zarządzaniu administracyjnym i koordynacji różnych posiedzeń.

działania rutynowe

6.1.3. Zgodność (w tym ochrona danych, audyt wewnętrzny i rachunkowość)

Agencja zobowiązuje się do zapewnienia jak największej zgodności z obowiązującymi zasadami rachunkowości, audytu wewnętrznego i ochrony danych w celu egzekwowania należytego, przejrzystego i odpowiedzialnego zarządzania, a jednocześnie do wzmoczenia wysiłków na rzecz wdrożenia zaleceń z audytu.

Ochrona danych

Agencja w dalszym ciągu zapewniała najwyższy poziom ochrony danych, regularnie monitorując zgodność ze wszystkimi obowiązującymi wymogami w zakresie ochrony danych i kontroli wewnętrznej zgodnie z unijnym prawem o ochronie danych¹⁰⁴, m. in. ze szczególnymi przepisami dotyczącymi każdego systemu w dziedzinie WSiSW powierzonego eu-LISA. W tym celu eu-LISA prowadziła **dwa rejestry przetwarzania danych**: jeden dla operacji przetwarzania danych w ramach swojej odpowiedzialności, a drugi dla działań przetwarzania danych prowadzonych w imieniu administratora.

W marcu zarządowi eu-LISA przedłożono **roczne sprawozdanie z prac IOD za 2022 r.**, w którym przedstawiono przegląd działań Agencji w zakresie ochrony danych i zgodności z przepisami¹⁰⁵.

Przez cały 2023 r. eu-LISA sprawnie koordynowała **kontrolę SIS przeprowadzoną w grudniu przez EIOD**, jednocześnie monitorując zaległe zalecenia i wspierając ich wdrażanie. Do końca 2023 r. wdrożono wszystkie poprzednie zalecenia EIOD, a wszystkie inne zalecenia realizowano terminowo lub oczekuje się, że zostaną zrealizowane w terminie określonym przez EIOD.

Agencja nadal koncentrowała się na swoich głównych wyzwaniach w zakresie ochrony danych, tj. stosowaniu technologii porównywania danych biometrycznych i środków ograniczających ryzyko – Agencja pracowała nad skutecznymi i zgodnymi z przepisami rozwiązaniami gwarantującymi poszanowanie prywatności i danych osobowych. Ponadto eu-LISA zmieniła swoją metodykę oceny wpływu na ochronę danych.

Jednostka audytu wewnętrznego

Dzięki **Jednostce Audytu Wewnętrznego (IAC)** eu-LISA wzmacnia swoje ramy zarządzania, ulepsza system kontroli wewnętrznej i umożliwia odpowiednie zrozumienie ryzyka rezydualnego przez zainteresowane podmioty.

Opierając się na planie audytu wewnętrznego na 2023 r., IAC Agencji przeprowadziła przegląd zarządzania prawami dostępu do systemu ABAC, przedstawiła wymagane sprawozdania dotyczące monitorowania zaleceń z audytu i działań następczych oraz koordynowała działania związane z kontrolą Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącą rocznego sprawozdania finansowego za 2022 r.

W porównaniu z planem audytu IAC opóźniła się z przeglądem projektu ETIAS, tj. z opracowaniem rozwiązania (postęp o 50%) oraz z roczną oceną ryzyka związanego z audytem (postęp o 10%). Opóźnienia te wynikają głównie z dużych nakładów pracy potrzebnych do koordynacji kontroli rocznych sprawozdań finansowych ETO oraz dodatkowych środków wprowadzonych przez kierownictwo w celu szybkiego wdrożenia zaległych zaleceń z audytu. Kierownik Jednostki Audytu Wewnętrznego dokonuje właśnie przeglądu planu audytu, aby określić sposoby na poczynienie postępów w zakresie opóźnionych tematów.

¹⁰⁴ [Rozporządzenie \(UE\) 2018/1725](#) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z **przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii** i swobodnego przepływu takich danych.

¹⁰⁵ [Roczne sprawozdanie eu-LISA z prac IOD za 2022 r.](#), marzec 2023 r.

W lutym i maju kierownik IAC przedstawił Komitetowi ds. Audytu, Zgodności i Finansów Zarządu eu-LISA (ACFC) informacje o kwestiach związanych z audytem. W marcu zarząd przyjął roczne sprawozdanie z działalności IAC za 2022 r., a w czerwcu zapoznał się ze sprawozdaniem IAC na temat statusu wdrażania zaległych zaleceń z audytu.

Rachunkowość

Agencja utrzymała solidny system kontroli księgowej i odpowiednią prezentację swojej sytuacji finansowej. W czerwcu zarząd przyjął roczne sprawozdanie finansowe eu-LISA za 2022 r.

Analiza porównawcza

Agencja kontynuowała prowadzenie niezależnej analizy porównawczej, rozpoczętej w 2023 r., aby przygotować się do przyszłej oceny przez Komisję Europejską, jak przewidziano w art. 39 rozporządzenia ustanawiającego. Zewnętrzny wykonawca ocenił ogólną skuteczność operacyjną eu-LISA oraz adekwatność alokacji i wykorzystania zasobów ludzkich, a także wkład Agencji w osiąganie celów polityki WSiSW. Aby zapewnić kompleksowy wgląd w możliwe kierunki rozwoju i przyszłe zmiany w eu-LISA, Agencja zleciła wykonawcy przedstawienie bardziej strategicznych zaleceń dotyczących ulepszeń w perspektywie średnioterminowej. Ze względu na rozszerzony zakres analizy sprawozdanie końcowe ukończono w styczniu 2024 r.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Rachunkowość: terminowe składanie wstępnych, skonsolidowanych i końcowych sprawozdań finansowych władzy budżetowej ETO	wstępne sprawozdanie finansowe: 1 marca końcowe sprawozdanie finansowe: 1 lipca	Poziom docelowy osiągnięty: wstępne sprawozdanie finansowe dostarczone do 1 marca, ostateczne sprawozdanie finansowe – do 30 czerwca.
Audyty wewnętrzne: liczba zaległych zaleceń oraz czas, w jakim muszą zostać wdrożone	poniżej sześciu miesięcy: < 4 od sześciu miesięcy do roku: < 2 powyżej jednego roku: < 1	Źródło: Kierownik Jednostki Audytu Wewnętrznego – sprawozdanie z działalności za 2023 r. Poziom docelowy osiągnięty: 0 Poziom docelowy osiągnięty: 2 Poniżej poziomu docelowego: 3 eu-LISA poczyniła znaczne postępy w drodze do celu, a w 2023 r. odnotowano największą poprawę w ostatnich latach.
% zaleceń z audytu wykonanych w wyznaczonym terminie	krytyczne: 100% bardzo ważne: ≥ 90% ważne: ≥ 80%	Poziom docelowy osiągnięty: 100% (3 z 3) Poniżej poziomu docelowego: 80% (16 z 20) eu-LISA poczyniła znaczne postępy w drodze do celu, a w 2023 r. odnotowano największą poprawę w ostatnich latach.
% procesów, których zagwarantowane rezultaty spełniają cele mieszczące się w granicach dopuszczalnych limitów	Co najmniej 80% procesów operacyjnych poddanych przeglądowi osiąga cele w ramach dopuszczalnego limitu	Poziom docelowy osiągnięty: 93% (14 z 15) Inne: IAC nie jest w stanie zmierzyć tego wskaźnika. W 2024 r. zostaną wprowadzone nowe wskaźniki ¹⁰⁶ .
% procesów poddanych niezależnemu przeglądowi	każdego roku co najmniej 30% procesów operacyjnych Agencji zostaje poddanych przeglądowi	Inne: zob. powyżej.
Ochrona danych: liczba zrealizowanych wniosków o poradę IOD otrzymanych od właścicieli przedsiębiorstw	80% wniosków jest złożonych na wczesnym etapie projektu 60% zgłoszeń jest zrealizowanych 60% otrzymanych zgłoszeń jest zrealizowanych w uzgodnionym terminie	Poziom docelowy osiągnięty: 80% wniosków jest złożonych na wczesnym etapie projektu, 60% zgłoszeń jest zrealizowanych, 60% wniosków zrealizowanych w uzgodnionym terminie.

¹⁰⁶Kryteria RACER: odpowiedni, akceptowany, wiarygodny, prosty i miarodajny.

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Ochrona danych działania rutynowe	Zrealizowano ■ monitorowanie zaległych zaleceń i wspieranie ich wdrażania, w tym informowanie o statusie wdrożenia, oraz formalne przyjęcie uwag do projektu sprawozdania z audytu EIOD z 2022 r.; ■ wspieranie audytów: koordynowanie audytu SIS przeprowadzonego przez EIOD w 2023 r. (5–6 grudnia 2023 r.), w tym doradztwo w zakresie trwających uprzednich konsultacji z EIOD w sprawie EES, sBMS i pomiarów dokładności; ■ zrealizowany wniosek EIOD o udzielenie informacji na temat C.SIS i krytycznych poprawek; ■ aktualizacja rejestrów ochrony danych: naruszenia ochrony danych, administrator danych/podmiot przetwarzający; ■ ocena naruszeń ochrony danych, w tym niezbędne sprawozdania; ■ wsparcie uruchomienia SIS w marcu 2023 r. (uwzględnienie ochrony danych już na etapie projektowania i domyślna ochrona danych); ■ doradzanie administratorom danych / podmiotom przetwarzającym dane, w tym administratorom wewnętrznym, na których ma wpływ przekazywanie międzynarodowe; ■ zmiana metodyki przeprowadzania oceny skutków dla ochrony danych, w tym specjalne szkolenia i warsztaty praktyczne; ■ zrealizowanie 568 wniosków o wprowadzenie zmian związanych z systemami w dziedzinie WSiSW oraz funkcjonowaniem i administracją eu-LISA; ■ posiedzenia sieci (Inspektor Ochrony Danych, Inspektorzy Ochrony Danych w dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych) w celu omówienia obszarów zainteresowania, np. przekazywania międzynarodowego, najnowszego orzecznictwa dotyczącego prywatności i ochrony danych, wprowadzenia do NextCloud; ■ Grupa Koordynacyjna ds. Nadzoru (Eurodac, VIS, SIS), Komitet ds. Skoordinowanego Nadzoru (SIS); ■ świadomość w zakresie ochrony danych, w tym szkolenia dla pracowników, quiz na temat ochrony danych z 2023 r., 23 artykuły informacyjne, aktualizacje intranetu.
Rachunkowość działania rutynowe	Zrealizowano ■ utrzymanie systemu kontroli jakości księgowości, ■ sporządzenie tymczasowego rocznego sprawozdania finansowego Agencji za 2023 r. i ostatecznego rocznego sprawozdania finansowego za 2022 r.; ■ przekazywanie wewnętrznych wytycznych dotyczących zarządzania aktywami; ■ współpraca z audytorami zewnętrznymi i ETO.
Audyt wewnętrzny działania rutynowe	Zrealizowano ■ udzielanie dokładnych informacji na temat wniosków i przekazywanie zaleceń z audytu, m.in. regularne, dokładne i terminowe informowanie o stanie realizacji zaleceń z audytu; ■ monitorowanie planów działania dotyczących wdrażania zaleceń z audytu; ■ ocena procesów kontroli wewnętrznej i kontroli procesów biznesowych.
Ocena Agencji (art. 39 rozporządzenia ustanawiającego) działania rutynowe	W trakcie realizacji – opóźnienie ■ analiza porównawcza: zakres rozszerzony za zgodą Komisji; ■ przeprowadzenie dogłębnej analizy, która ma zostać sfinalizowana w drugiej połowie 2023 r.

6.1.4. Zarządzanie programami i projektami na poziomie przedsiębiorstwa (EPMO)

Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym eu-LISA musi posiadać odpowiednią strukturę zarządzania projektami oraz narzędzia do skutecznego zarządzania wszystkimi swoimi projektami i jednocześnie stale doskonalić zdolności w zakresie zarządzania projektami. Aby zapewnić osiągnięcie celów i efektywne pod względem kosztów zarządzanie zasobami, eu-LISA w dalszym ciągu propaguje najlepsze praktyki, koncentrując się na standaryzacji procesów i metodach zarządzania projektami/portfelem.

W 2023 r. eu-LISA rozpoczęła ocenę, w jaki sposób usprawnić swoje procesy zarządzania projektami, i przeanalizowała **ramy Scaled Agile (SAFe)** w celu wsparcia nowego sposobu pracy zgodnie ze strategią rozwiązywania problemów „3R”. Przejście od kaskadowych metod zarządzania projektami i ich realizacji do nowych, zwinnych metod pracy pozwoliło skupić się na wspólnych priorytetach, umożliwiając przekrojowość i szybsze podejmowanie decyzji.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Odnowienie oceny integracji modelu oceny procesu twórczego (CMMI)	Odnowienie oceny CMMI	Inne: Ocena CMMI została zastąpiona oceną gotowości Agile dla projektów etapu 1.
Ocena realizacji i postępów w zakresie realizacji projektów względem (nowej) wartości bazowej zdefiniowanych paramentów jakości/kosztów/czasu z uwzględnieniem tolerancji projektu	< 10%	Poziom docelowy osiągnięty: 9,83% 4 projekty (w tym 3 projekty wewnętrzne) ukończone w 2023 r.
Ocena zgodności zrealizowanych projektów z metodą zarządzania projektami eu-LISA na wszystkich etapach projektu	małe projekty: > 75% średnie projekty: > 80% duże projekty: > 85%	Nie dotyczy: w 2023 r. nie zamknięto żadnych małych projektów Poniżej poziomu docelowego: 76% Poniżej poziomu docelowego: 75%

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Zdolność zarządzania programem i projektem, strategia pozyskiwania i korporacyjne zarządzanie ryzykiem działania rutynowe	Zrealizowano ■ koordynacja wkładu w comiesięczne sprawozdania Komisji ds. Zarządzania Programem i półroczne sprawozdania z postępów dla Parlamentu Europejskiego i Rady, ■ comiesięczne posiedzenia korporacyjnego komitetu sterującego (CSC) i komitetu ds. zarządzania umowami EXTRA, ■ udoskonalenie narzędzia zarządzania zleceniami dotyczącymi zewnętrznymi źródeł dostaw; ■ opracowanie i utrzymanie metodyki PPM, w tym coroczna weryfikacja zgodności w zakresie odpowiedniego stosowania metodyki PPM; ■ poprawa wykorzystania narzędzi PPM (Planview Portfolios i ProjectPlace) oraz jakości danych gromadzonych za pomocą tych narzędzi, ■ tworzenie i utrzymywanie zespołów ds. realizacji oraz zarządzanie projektami zgodnie z nowym sposobem pracy, ■ monitorowanie przez cały rok zarządzania ryzykiem korporacyjnym i regularne (ostatnio w lipcu) przedstawianie statusu tego ryzyka komitetowi zarządzającemu, ■ ocena ex ante: roczna ocena możliwości ex ante w odniesieniu do projektów planowanych na 2025 r.
Oficjalna ocena praktyki zarządzania projektami w oparciu o model CMMI projekt: JDP data realizacji: 2023	Inne ■ zastępowanie oceny CMMI wewnętrzną oceną gotowości Agile.

6.2. Wsparcie dla organizacji

Agencja cały czas pragnie się rozwijać jako wydajna i sprawna organizacja, tak aby zapewnić doskonałość operacyjną, realizować swoją misję i osiągnąć roczne cele w pełnej zgodności z ramami regulacyjnymi UE. Wsparcie dla organizacji, które umożliwiał osiągnięcie wysokich wyników, obejmuje zarządzanie zasobami ludzkimi i finansowymi, usługi prawne oraz skuteczne wsparcie wewnętrzne dla zainteresowanych podmiotów.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

- Osiągnięto znakomity poziom wykonania budżetu w zakresie zobowiązań i płatności, bliski 100%.
- Osiągnięto znaczny wzrost wskaźnika obsadzenia stanowisk.

6.2.1. Bezpieczeństwo organizacji i ciągłość działania

Agencja w dalszym ciągu utrzymuje i poprawia wysoki poziom bezpieczeństwa fizycznego w swoich obiektach i wokół nich w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby biznesowe. Obejmuje to monitorowanie i doskonalenie strategii **zarządzania ciągłością działania** (BCMS), która zawiera dobrze sprawdzone zasady, procedury i ustalenia dotyczące zarządzania umożliwiające reagowanie na incydenty bezpieczeństwa lub na inne zakłócenia w funkcjonowaniu, badanie tych incydentów i zakłóceń oraz przywracanie gotowości do pracy po ich zaistnieniu. W okresie sprawozdawczym wszystkie osoby pełniące funkcje związane z ciągłością działania odbyły szkolenie i uzyskały niezbędną wiedzę i umiejętności w zakresie odporności organizacyjnej w przypadku incydentów zakłócających działalność.

Do głównych celów w 2023 r. należą **zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości działania** obiektów, aktywów i personelu eu-LISA, a także wszystkich powiązanych elementów horyzontalnych (tj. strategię i polityki są zgodne z odpowiednimi przepisami) oraz dalsza poprawa ciągłości działania i procesów bezpieczeństwa na podstawie zaleceń z ćwiczeń, kontroli i audytów.

Jeśli chodzi o **ochronę i bezpieczeństwo fizyczne**, eu-LISA wzmocniła swoją pozycję w zakresie ochrony i bezpieczeństwa we wszystkich siedzibach i w odniesieniu do całego personelu obsługującego systemy przez całą dobę siedem dni w tygodniu. Aby odpowiednie zarządzanie bezpieczeństwem fizycznym było możliwe, Agencja przyjęła w maju zaktualizowaną wersję polityki dostępu do obiektów eu-LISA, obejmującą wszystkie osoby i pojazdy, które muszą mieć dostęp do tych obiektów. W celu zwiększenia gotowości na sytuacje nadzwyczajne Agencja przeprowadziła również specjalistyczne szkolenia dla swoich pracowników i osób, które jako pierwsze reagują na takie sytuacje.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Liczba przeprowadzanych każdego roku ćwiczeń ewakuacyjnych/ćwiczeń w zakresie bezpieczeństwa i ciągłości działania	Dwa ćwiczenia rocznie	Poziom docelowy osiągnięty: jedno ćwiczenie w zakresie ciągłości działania i dwa ćwiczenia przeciwpożarowe (jedno w Tallinie i jedno w Strasburgu). <i>Źródło: Zestaw wskaźników dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa</i>
Kontrole ciągłości działania obejmują wszystkie obszary biznesowe eu-LISA	Strategia zarządzania ciągłością działa obejmuje 100% obszarów działalności eu-LISA	Poziom docelowy osiągnięty: stworzono, przyjęto i zaktualizowano plany ciągłości działania dla wszystkich obszarów biznesowych. <i>Źródło: Zestaw wskaźników dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa</i>
Plany ciągłości działania zostały przetestowane, a ich skuteczność potwierdzona	przeprowadzono co najmniej jedno ćwiczenie w zakresie odporności korporacyjnej	Poziom docelowy osiągnięty <i>Źródło: Zestaw wskaźników dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa</i>
% zaleceń wdrożonych zgodnie z planami działania	85%	Poziom docelowy osiągnięty: wdrożono > 85% zaleceń z poprzednich ćwiczeń i ewakuacji. <i>Źródło: Sprawozdania administracyjne kadry kierowniczej wyższego szczebla (SMART).</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Wdrożenie zaleceń dotyczących bezpieczeństwa i ciągłości działania działania rutynowe	Zrealizowano ■ adaptacyjne usprawnienia infrastruktury monitorowania bezpieczeństwa; ■ nacisk na krytyczne działania związane z zarządzaniem cyberbezpieczeństwem w odpowiedzi na zwiększony poziom zagrożeń. Zamknięto wszystkie zalecenia z poprzednich audytów i kontroli.
Polityka bezpieczeństwa i zarządzanie ciągłością działania rutynowe	Zrealizowano ■ roczne szkolenia dla pracowników, m. in. w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; ■ organizowanie wydarzeń informacyjnych dla zainteresowanych podmiotów.
Zarządzanie ciągłością działania działania rutynowe	Zrealizowano ■ utrzymanie korporacyjnego systemu zarządzania ciągłością działania eu-LISA, w tym wdrożenie planu poprawy; ■ testowanie planów ciągłości działania pod kątem skuteczności ustanowionych kontroli, w tym coroczne ćwiczenie w zakresie ciągłości działania.
Środki ochrony działania rutynowe	Zrealizowano ■ zarządzanie systemami bezpieczeństwa (w tym wydawanie poświadczeń) i ochrona bezpieczeństwa we wszystkich obiektach eu-LISA przez całą dobę, w tym przeprowadzanie kontroli bezpieczeństwa w pomieszczeniach tymczasowych; ■ zapewnienie wymogów bezpieczeństwa w odniesieniu do rozbudowy miejsc pracy i przestrzeni ośrodków przetwarzania danych za pomocą rozwiązań modułowych; ■ monitorowanie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i dostosowanie odpowiednich środków bezpieczeństwa do bieżącego rozwoju sytuacji geopolitycznej; ■ wdrożenie środków bezpieczeństwa w celu utworzenia rejestru EUCL i przeprowadzenia wspólnej kontroli przez Komisję Europejską, Radę Unii Europejskiej i ESDZ; ■ środki i wymogi bezpieczeństwa w świetle dodatkowych przestrzeni ośrodków przetwarzania danych w Strasburgu (MDC1, 2, ASPIRE); ■ przyjęcie zaktualizowanej wersji polityki dostępu fizycznego.

6.2.2. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Agencja w dalszym ciągu dbała o stałą poprawę swoich zdolności w zakresie rozwoju zawodowego, koncentrując się na pozyskiwaniu talentów i wdrażaniu nowych pracowników, ukierunkowanym rozwoju zawodowym i utrzymywaniu zróżnicowanego personelu o odpowiednich umiejętnościach i doświadczeniu. Agencja stale poprawiała swoją efektywność administracyjną i dzięki cyfryzacji procesów przeszła na zarządzanie zasobami ludzkimi oparte na kompetencjach.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
% zasobów administracyjnych i % zasobów operacyjnych w stosunku do zasobów ludzkich (personel i oddelegowani eksperci krajowi)	administracyjne: 20% operacyjne: 70%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: 16,5% <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i> Poziom docelowy osiągnięty częściowo: 74,1% <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i>
Wskaźnik absencji	średnia liczba dni zwolnienia chorobowego na pracownika < 15 dni na pracownika % pracowników przebywających na długotrwałym zwolnieniu chorobowym < 10% % pracowników, którzy nie skorzystali ze zwolnienia chorobowego: > 15%	Poziom docelowy osiągnięty: 9,7 dnia <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i> Poziom docelowy osiągnięty: 5,3% <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i> Poziom docelowy osiągnięty: 42,7% <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i>
Roczna rotacja personelu (%)	≤ 5%	Poziom docelowy osiągnięty: 4,09% <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i>
Niezadowolające oceny pracowników (%)	między 1% a 5%	Poziom docelowy osiągnięty: 1,8 <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i>
Poziom zaangażowania personelu	≥ 6,3	Poziom docelowy osiągnięty: 7,4
Roczny wskaźnik obsadzenia (%)	> 94%	Poziom docelowy osiągnięty: 94,2% <i>Liczba ta obejmuje opublikowane oferty pracy; wskaźnik obsadzenia stanowisk bez opublikowanych ofert pracy wynosi 85,7%</i> <i>Źródło: Baza danych HR, sprawozdania SYSPER</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Administracja i planowanie w zakresie zasobów ludzkich działania rutynowe	Zrealizowano - zarządzanie rutynowymi operacjami i procesami kadrowymi, począwszy od naboru i wdrożenia po rozwiązanie umów (w tym ocena, przedłużenie umowy, uprawnienia, urlop wypoczynkowy itp.), - modernizacja procesów kadrowych (w tym cyfryzacja, opcjonalne moduły SYSPER, iLearn), poprawa procesu rekrutacji, planów dotyczących zatrudnienia, zarządzania wynikami i oferty szkoleniowej, - rozpoczęcie regularnych ankiet dotyczących doświadczeń pracowników i opracowanie planu działania w celu rozwiązania kwestii wymagających poprawy.
Przejście na zarządzanie zasobami ludzkimi oparte na kompetencjach działania rutynowe	Zrealizowano - wdrażanie podejścia do zarządzania zasobami ludzkimi opartego na kompetencjach; przegląd ram kompetencji w celu zapewnienia kompleksowych wytycznych, narzędzi i procedur, - organizowanie szkoleń wewnętrznych, projektów dotyczących dobrostanu pracowników, - wdrożenie nowego programu e-wdrożenia, - kontynuacja programu mobilności wewnętrznej w celu wykorzystania kompetencji obecnych pracowników i wspierania rozwoju zawodowego.
Zarządzanie talentami działania rutynowe	Zrealizowano - rekrutacja nowych pracowników, nieustanne starania na rzecz stworzenia zróżnicowanej puli kandydatów, np. CloudFest 2023 w Niemczech, działania w zakresie budowania marki pracodawcy za pośrednictwem specjalnych kampanii i wykorzystanie mediów społecznościowych jako narzędzia pozyskiwania talentów; - reorganizacja programu stażowego; - zwiększanie świadomości na temat oferty eu-LISA dotyczącej wartości pracowników i zwiększanie widoczności, jeśli chodzi o możliwości rozwoju kariery, docieranie do nowych odbiorców; - wspieranie rozwoju przywództwa, zarządzania wynikami, pozyskiwania talentów, relacji z pracownikami, uczenia się i rozwoju, analityki pracowników, w tym wdrażanie nowych nagród i inicjatyw w zakresie uznawania kwalifikacji, takich jak nagroda „Talent Spotlight”;

- realizacja działań związanych ze wzmocnieniem kultury i wartości organizacyjnych, w tym przyjęta w maju w ramach **sieci agencji UE (EUAN)** karta różnorodności i włączenia społecznego, wraz z planem działania¹⁰⁷;
- wdrożenie i wykorzystywanie MS Power BI w celu uzyskania dostępu online do KPI i innych statystyk HR dla kierownictwa.

6.2.3. Budżet, finansowanie i zarządzanie zamówieniami publicznymi

Agencja w dalszym ciągu wzmocniała i udoskonalała swoje wewnętrzne procesy finansowe i procedury udzielania zamówień, np. zwiększała swoje możliwości sprawozdawcze i analityczne, w celu wspierania procesu podejmowania strategicznych decyzji i prowadzenia przejrzystego, skutecznego i wydajnego zarządzania zasobami finansowymi zgodnie z odpowiednimi instrumentami regulacyjnymi, obowiązkami i ogólnymi wymogami w zakresie zarządzania.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Zarządzanie zakupami	> 60% udzielania zamówień zrealizowanych zgodnie z harmonogramem	Poziom docelowy osiągnięty: 80% <i>Źródło: sprawozdanie dotyczące zamówień publicznych</i>
Wydajność procedury udzielania zamów	< 25%	Poziom docelowy osiągnięty: 16,7% <i>Źródło: sprawozdanie dotyczące zamówień publicznych</i>
Wskaźnik anulowania środków na płatności	< 5%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: 5,8% choć w wciąż nieznacznie powyżej poziomu docelowego, poziom n był znaczący <i>Źródło: Baza danych ABAC</i>
Wskaźnik wykonania zobowiązań budżetowych	od 95% do 99%	Poziom docelowy osiągnięty: 99,9% <i>Źródło: Baza danych ABAC</i>
Wskaźnik dokonanych płatności	> 95%	Poziom docelowy osiągnięty: 99,9% <i>Źródło: Baza danych ABAC</i>
Odsetek płatności dokonanych w terminach ustawowych	od 90% do 100%	Poziom docelowy osiągnięty: 96,4% <i>Źródło: Baza danych ABAC</i>

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Zarządzanie budżetem, aktywami i finansami działania rutynowe	Zrealizowano ■ odpowiednio zarządzane wykonanie budżetu, świadczenie usług zgodnie z określonymi normami; ■ wspieranie podejmowania decyzji strategicznych i składanie niezbędnych sprawozdań finansowych; ■ ciągłe doskonalenie zdolności analitycznych, np. w zakresie prognozowania i planowania budżetowego, zapewnienie wysokiej jakości monitorowania wykonania operacji finansowych w ramach budżetu; ■ usprawnienie wewnętrznych procesów i procedur finansowych, tj. ustanowienie wymogów dotyczących zaawansowanego wieloletniego i rocznego budżetowania na potrzeby zintegrowanego planowania w celu poprawy budżetowania zadaniowego.
Zarządzanie zamówieniami i zakupami działania rutynowe	Zrealizowano ■ świadczenie usług w zakresie zamówień i zakupów zgodnie z obowiązkami ustawowymi oraz w zaplanowanych ramach budżetowych.
Wewnętrzne kontrole finansowe i monitorowanie zaleceń z audytu działania rutynowe	Zrealizowano ■ listy kontrolne i procesy działań dotyczące transakcji finansowych zgodnie z przepisami finansowymi eu-LISA; ■ przegląd kontroli i procedur, z uwzględnieniem ustaleń ETO.

6.2.4. Usługi prawne

Służby prawne Agencji gwarantują, by eu-LISA działa zgodnie z obowiązującymi ramami regulacyjnymi. Odbywa się to poprzez udzielanie terminowych porad prawnych, opinii i zaleceń dotyczących najlepszych praktyk oraz, w razie potrzeby, reprezentowanie Agencji przed sądami unijnymi i krajowymi. W 2023 r. eu-LISA przestrzegała najwyższych standardów dobrego postępowania administracyjnego, stosowała się do wszystkich wymogów prawnych i pozostała zaangażowana w gwarantowanie przejrzystości swoich działań,

¹⁰⁷ Karta różnorodności i włączenia społecznego UEAN, grupa robocza UEAN ds. różnorodności i włączenia społecznego, marzec 2023 r.

procesów i czynności związanych z podejmowaniem decyzji, w tym publicznego dostępu do swoich dokumentów.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel	Status
Porady prawne, opinie i reprezentacja	usługi prawne świadczone w wymaganych terminach	Poziom docelowy osiągnięty

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Usługi prawne działania rutynowe	Zrealizowano ■ 351 wniosków o wewnętrzną poradę prawną, które nie przeszły do etapu przedsądowego lub sądowego; ■ osiem spraw na etapie przedsądowym, które rozpatrzono w terminach przewidzianych prawem (z czego jedna przeszła do etapu postępowania sądowego), sprawy sądowe: trzy sprawy przed sądem UE (w charakterze pozwanego) zamknięte w 2023 r., dwie sprawy w toku, jedna w charakterze interwenienta; ■ dziewięć skarg na podstawie art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego, dwa dochodzenia administracyjne, jedno dochodzenie zamknięte w 2023 r.; ■ publiczny dostęp do dokumentów: specjalistyczne szkolenie i sesja informacyjna, odpowiedź w ustalonym, przewidzianym prawem terminie (23 wnioski wstępne i 13 konsultacji). Jeden z wniosków wstępnych stał się wnioskiem ponownym, złożono jeden ponowny wniosek; ■ przesunięte: specjalistyczne szkolenie i sesja informacyjna na temat publicznego dostępu do dokumentów (niewystarczająca liczba pracowników).

6.2.5. Usługi wsparcia korporacyjnego (zarządzanie obiektami i korporacyjne usługi informatyczne)

Usługi wsparcia korporacyjnego Agencji koncentrują się na rozwijaniu optymalnego i elastycznego środowiska pracy we wszystkich lokalizacjach, z zapewnieniem bezpiecznej, wydajnej i funkcjonalnej infrastruktury, która jest w pełni dostosowana do potrzeb biznesowych eu-LISA i jej zobowiązania do przekształcenia się w organizację zrównoważoną pod względem środowiskowym.

Program zwiększania zdolności

W związku z rozszerzeniem mandatu eu-LISA w 2018 r. Agencja musiała udostępnić większą powierzchnię w swoim centrum technicznym w Strasburgu, aby zaspokoić potrzeby operacyjne nowych systemów, przede wszystkim pod względem zwiększenia mocy ośrodków przetwarzania danych i udostępnienia dodatkowej przestrzeni biurowej dla personelu. Projekt **drugiej rozbudowy siedziby w Strasburgu** rozpoczęto w lutym 2020 r., a jego ukończenie zaplanowano na 2028 r. W czerwcu 2021 r. dodano dwa kolejne projekty: **kontenerowy ośrodek przetwarzania danych (MDC)** oraz **modernizację systemu zasilania i chłodzenia** w celu zaspokojenia pilnych potrzeb biznesowych przed ukończeniem drugiej rozbudowy.

Aby skutecznie zarządzać projektami i ich realizacją, te trzy powiązane ze sobą projekty infrastrukturalne są zarządzane w ramach nadrzędnego „**Programu zwiększania zdolności**”:

- **druga rozbudowa centrum operacyjnego w Strasburgu**. Projekt koncentruje się na budowie nowych pomieszczeń biurowych w obecnej siedzibie. Niemniej ze względu na ograniczenia budżetowe projekt jest obecnie przesunięty na kolejny okres obowiązywania wieloletnich ram finansowych;
- **kontenerowy ośrodek przetwarzania danych 2**. Projekt przewiduje instalację kontenerowego ośrodka przetwarzania danych, elastycznego i skalowalnego rozwiązania, które nie wymaga żadnych działań budowlanych. W 2023 r. Agencja przeprowadziła analizę opcji rynkowych pod kątem źródeł dostaw i wybrała najbardziej odpowiedniego dostawcę. Inwestycja jest na etapie planowania, przy czym wewnętrzne podmioty pracują nad stworzeniem ostatecznego projektu, ustanowieniem wymogów bezpieczeństwa oraz określeniem wymaganych robót budowlanych i elektrycznych, tak aby pierwszy zestaw kontenerów został dostarczony w drugiej połowie 2024 r.;

- **modernizacja infrastruktury energetycznej i chłodniczej.** Celem jest zaspokojenie krótko- i długoterminowych potrzeb centrum operacyjnego w Strasburgu w zakresie zasilania i chłodzenia. W czerwcu przedstawiono wyniki wstępnego studium wykonalności optymalizacji wydajności systemu chłodzenia. Wybrano dwa scenariusze, z których pierwszy umożliwia bardziej efektywne wykorzystanie obecnej infrastruktury chłodniczej w perspektywie krótkoterminowej, natomiast drugi jest rozwiązaniem średnioterminowym opartym na podejściu geotermicznym w celu zmniejszenia śladu węglowego. Wdrożenie tych dwóch scenariuszy zwiększy ogólną efektywność zużycia energii (PUE) w celu zapewnienia zgodności z **unijnymi instrumentami poprawy efektywności energetycznej ośrodków przetwarzania danych**.¹⁰⁸

Usługi korporacyjne

Usługi korporacyjne usprawniają zarządzanie wewnętrznymi usługami informatycznymi i informacjami Agencji w celu zapewnienia skuteczności i zwinności organizacyjnej, a jednocześnie ułatwiają osiągnięcie celów biznesowych przy dostępnych zasobach, procesach i zdolnościach. eu-LISA utrzymuje wszystkie swoje siedziby i obiekty, aby zagwarantować bezpieczną, wydajną i funkcjonalną **infrastrukturę budowlaną**.

Agencja podejmuje działania prowadzące do **zmniejszenia jej wpływu na środowisko**. W 2023 r. eu-LISA rozpoczęła wdrażanie swojej polityki ochrony środowiska, przyjętej w 2022 r., i przygotowuje się do ubiegania się o certyfikat unijnego systemu ek zarządzania i audytu (**EMAS**). Przyznanie tego certyfikatu jest celem na 2024 r.

Kluczowe wskaźniki skuteczności działania

Wskaźniki skuteczności działania	Cel w zakresie skuteczności działania	Status wskaźnika skuteczności działania
Dostępność korporacyjnych usług informatycznych	> 90% (czas działania aplikacji)	Poziom docelowy osiągnięty
Zadowolenie korporacyjnych użytkowników końcowych / pracowników z usług informatycznych	> 90%	Poziom docelowy osiągnięty
Druga rozbudowa centrum operacyjnego eu-LISA w Strasburgu	koszt: całkowite odchylenie < 10% harmonogram: całkowite odchylenie < 10% zakres: brak odchylenia	Inne: projekt przesunięto ze względu na ograniczone budżetowe.
Wskaźnik środowiskowy: ślad węglowy	3491 ton ekwiwalentu CO ₂ na 2022 r. 3506 ton ekwiwalentu CO ₂ na 2023 r.	Inne: 2023 r. zostanie wykorzystany jako wartość bazowa, ponieważ poprzednie wyniki nie są reprezentatywne ze względu na ograniczenia związane z COVID-19. Emisje gazów cieplarnianych obliczono przy użyciu nowego narzędzia, biorąc pod uwagę trzy zakresy emisji zgodnie z zaleceniami GIME i protokołem dotyczącym emisji gazów cieplarnianych.

Postępy w podziale na zadania i projekty

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Program zwiększania zdolności	
Ośrodek przetwarzania danych w Strasburgu – projekt zwiększenia wydajności energetycznej i chłodniczej projekt: JDP data realizacji: 2025	W toku ■ wdrożenie krótkoterminowych działań w zakresie modernizacji systemu zasilania i chłodzenia; ■ projekt kontenerowego ośrodka przetwarzania danych 2 (MDC2) w fazie planowania; zatwierdzono projekt specjalnych kontenerowych pomieszczeń energetycznych; ■ kluczowe osiągnięcie: zakończenie badania dotyczącego źródeł dostaw MDC2 oraz badania dotyczącego optymalizacji wydajności chłodniczej, a także wstępne studium wykonalności robót budowlanych i elektrycznych na potrzeby MDC2.
Druga rozbudowa centrum operacyjnego eu-LISA w Strasburgu projekt: JDP data realizacji: 2028	Przesunięto na późniejszy termin ■ ze względu na ograniczenia budżetowe projekt został przełożony na kolejny okres obowiązywania wieloletnich ram finansowych; eu-LISA skoncentruje się tymczasem na instalacji kontenerowego ośrodka przetwarzania danych, a także na modernizacji wspierającej infrastruktury elektroenergetycznej i chłodniczej.

¹⁰⁸ Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie Komisji poświęconej [zielonej chmurze i zielonym ośrodkom przetwarzania danych](#). Bardziej szczegółowe informacje można znaleźć w [wymogach dotyczących ekoprojektu dla serwerów i produktów do przechowywania danych](#), [europejskim kodeksie postępowania w sprawie efektywności energetycznej centrów danych](#) oraz [kryteriach zielonych zamówień publicznych dla centrów danych, serwerowni i usług w chmurze](#).

Zadanie projektowe/nieprojektowe	Najważniejsze osiągnięcia w okresie sprawozdawczym
Ogólne wsparcie	
Horyzontalne usługi wsparcia dla organizacji (podróże służbowe, obiekty, logistyka i materiały biurowe) działania rutynowe	Zrealizowano ■ obsługa obiektu w celu wsparcia operacji, m. in. ciągłe doskonalenie usług przez monitorowanie zgłoszeń i czasu reakcji aż do momentu rozwiązania problemu, ■ poprawa infrastruktury budynku, podstawowej działalności biznesowej i dobrostanu pracowników.
Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa działania rutynowe	Zrealizowano ■ wdrożenie planu działań w zakresie systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy (BHP), ■ przyjęcie polityki BHP w celu propagowania i utrzymywania bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy, ■ ocena ryzyka, identyfikacja możliwych zagrożeń i w razie potrzeby szkolenia.
Zarządzanie inteligentną przestrzenią projekt: JDP data realizacji: 2024	W toku ■ poprawa wydajności i efektywnego wykorzystania przestrzeni biurowej przez wdrożenie polityki pracy opartej na aktywności (ang. <i>activity-based working</i>; ABW) i polityki <i>hot-desking</i> w celu uzyskania przyrostu wydajności i oszczędności kosztów, m. in. wprowadzenie nowego rozwiązania w zakresie oprogramowania, aby zapewnić skuteczniejsze zarządzanie przestrzenią biurową, tj. zarządzanie biurkami, salami konferencyjnymi, alokacja przestrzeni, analityka miejsca pracy itp.; ■ kluczowe osiągnięcie: zakończenie badania możliwości w celu określenia odpowiedniego modelu pracy opartego na aktywności (ang. <i>activity-based working</i>; ABW), zalecenia będą wdrażane od przyszłego roku.
Zarządzanie usługami środowiskowymi działania rutynowe	Zrealizowano ■ wdrożenie planu działania w zakresie certyfikacji EMAS, ■ wdrożenie i utrzymanie planu na rzecz trzeźwości energetycznej, z uwzględnieniem zielonej energii elektrycznej, ■ analiza środowiskowa (bezpośredni/pośredni wpływ działań eu-LISA na środowisko), ■ rozpoczęcie projektu z udziałem zielonego zespołu, ■ obliczanie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z protokołem dotyczącym emisji gazów cieplarnianych.
Zarządzanie treścią na szczeblu przedsiębiorstwa projekt: JDP data realizacji: 2025	W toku ■ bieżące wdrażanie projektu: system zarządzania dokumentami (DMS) oraz nowa, zmodernizowana strona internetowa wraz z rejestrem dokumentów publicznych, ■ przygotowanie projektu intranetowego/ekstranetowego (który zostanie uruchomiony w 2024 r.), ■ trwająca realizacja projektu dotyczącego systemu zarządzania dokumentami (ukończenie do końca 2024 r.).
Wsparcie administracyjne dla biura dyrektora wykonawczego działania rutynowe	Zrealizowano ■ udzielanie wsparcia administracyjnego i wykonawczego, w tym obsługa korespondencji, zarządzanie kalendarzem, organizacja podróży, planowanie wydarzeń i sprawozdawczość.

**Korporacyjne technologie
informacyjno-komunikacyjne**

**Administracja, utrzymanie
i wsparcie dla korporacyjnej
infrastruktury i aplikacji ICT**
działania rutynowe

Zrealizowano

- zadania konserwacyjne z uwzględnieniem naprawy, zapobiegania, rozwoju i adaptacji oraz wsparcie dla korporacyjnej infrastruktury i aplikacji ICT, w tym opracowanie nowych narzędzi dla pracowników;
- zamówienia na oprogramowanie ICT, sprzęt, wyposażenie, usługi, licencje (w tym terminowe przedłużenie), podpisane/zmienione umowy na podłączenie do sieci komputerowej / telefonii komórkowej;
- udzielanie wsparcia użytkownikom końcowym poprzez m. in. uruchomienie nowego korporacyjnego portalu zgłoszeń, oraz wdrożenie nowego podejścia do **świadczenia korporacyjnych usług ICT** z naciskiem na wskaźniki skuteczności działania w celu monitorowania jakości usług;
- wdrożenie nowego rozwiązania w zakresie usługi zdalnego dostępu do ICT, w tym w odniesieniu do urządzeń mobilnych;
- projekt Serena (bezpieczny dostęp do sieci): nowa łączność dla korporacyjnej infrastruktury sieciowej i systemów w dziedzinie WSiSW w celu świadczenia usług internetowych i dostępu do SERENA;
- projekt modernizacji sieci i bezpieczeństwa.

**Migracja do chmury
i infrastruktura wirtualnych
desktopów w chmurze**

projekt: JDP data realizacji: 2026 r.

W toku

- trwający projekt migracji do chmury w celu wsparcia cyfryzacji usług korporacyjnych,
- rozwiązanie ICT ID w chmurze, rozwiązanie do komunikacji i współpracy dla zespołów, rozwiązanie do tworzenia kopii zapasowych ICT w chmurze oraz alternatywne rozwiązanie ICT w chmurze dla zespołów,
- kluczowe osiągnięcie: wdrożenie elementów chmurowych, w tym dzierżawy Azure w zakresie systemu zarządzania dokumentami.

**Biblioteka infrastruktury
informatycznej (ITIL)**

projekt: JDP data realizacji: 2025

W toku

- wdrażanie praktyk ITIL na potrzeby zarządzania usługami i aktywami;
- analiza aktualnego procesu i definicja docelowego procesu, a następnie mapowanie procesów (podejście iteracyjne): określenie interfejsów, kontroli i szczegółowego projektu;
- portal zgłoszeń eu-LISA: analiza i definicja procesów;
- ocena nowej aplikacji ITSM.

II

ZARZĄDZANIE

Zarządzanie

7.

7.1. Zarząd

Agencja kontynuowała ścisłą, konstruktywną i przejrzystą współpracę z zarządem eu-LISA. Oprócz swoich statutowych funkcji, zarząd był regularnie informowany o wszystkich istotnych zidentyfikowanych rodzajach ryzyka i kwestiach, m. in. o wdrożonych środkach łagodzących, statusie działających systemów, postępach w opracowywaniu nowych systemów, aktualizacjach dotyczących sytuacji kadrowej i programie zwiększania zdolności.

W styczniu 2023 r., zarząd stwierdził, że uruchomienie systemu wjazdu/wyjazdu w maju 2023 r. nie jest już możliwe. Co najważniejsze, zarząd wielokrotnie potwierdzał swoje silne zobowiązanie do wdrażania architektury interoperacyjności jako najwyższego priorytetu i otrzymywał regularne aktualizacje na temat postępów poczynionych w zakresie zmiany harmonogramu jej wdrażania.

Aby wyjść z impasu, w 2023 r. Agencja wprowadziła nową **strategię 3R** (ang. **R**emobilise, **R**esolve, **R**enew, czyli ponowna mobilizacja, rozwiązywanie problemów i odnowienie), co umożliwiło przegląd i aktualizację planu działania w zakresie interoperacyjności, który będzie wdrażany stopniowo, w czterech etapach w latach 2024–2027. Nowy plan działania w zakresie interoperacyjności został poparty przez zarząd i zatwierdzony przez Radę WSiSW 19 października 2023 r. Na dzień przyjęcia niniejszego sprawozdania eu-LISA jest na dobrej drodze do wdrożenia architektury interoperacyjności zgodnie z nowym planem działania.

W okresie sprawozdawczym zarząd przyjął kilka istotnych decyzji umożliwiających ciągłość działania Agencji:

- powołanie nowej dyrektor wykonawczej;
- powołanie nowej księgowej;
- przyjęcie ustawowych dokumentów dotyczących planowania i sprawozdawczości, tj.: jednolitego dokumentu programowego na lata 2024–2026 oraz zestawienia finansowego dochodów i wydatków na rok budżetowy 2024, skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności za rok 2022, sprawozdania rocznego IAC oraz rocznego sprawozdania finansowego za rok 2022, zmiany planu audytu wewnętrznego na rok 2023 oraz planu audytu wewnętrznego na rok 2024;
- zatwierdzenie zaktualizowanej strategii wdrażania EES Agencji, opartej na strategii rozwiązywania problemów 3R: ponowna mobilizacja usługodawców, rozwiązywanie problemów technicznych i odnawianie sposobów pracy;
- zatwierdzenie zmienionego harmonogramu planu działania w zakresie interoperacyjności; oraz
- przyjęcie zmienionych planów bezpieczeństwa i ciągłości działania dla Eurodac.

Inne ważne decyzje zarządu zostały przyjęte w drodze procedur pisemnych, m. in. sprawozdanie okresowe z 2023 r., sprawozdania z postępów, nieautomatyczne przeniesienie środków na zobowiązania z roku budżetowego 2022 na rok 2023, wykaz organów Eurodac, sprawozdanie roczne Eurodac za 2021 r., plan komunikacji i rozpowszechniania eu-LISA na 2024 r., wzór decyzji w sprawie czasu pracy i pracy hybrydowej, zmieniony regulamin PMB dla EES, ETIAS i interoperacyjności, zasady eu-LISA dotyczące konfliktu interesów, zmieniony mandat ACFC.

Komitet ds. Audytu, Zgodności i Finansów Zarządu eu-LISA monitorował zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne w Agencji. Zarząd i ACFC otrzymywały regularnie aktualne informacje na temat statusu negocjacji budżetowych i zarządzania finansami, a także postępów w zakresie wdrażania zaleceń z audytu.

Biorąc pod uwagę uwagi wynikające z audytów wewnętrznych i zewnętrznych, nadal występuje ryzyko rezydualne i niedociągnięcia w kontroli w odniesieniu do pozyskiwania zasobów ludzkich, kontroli nad działaniami w zakresie zarządzania zamówieniami i umowami w kontekście programów i projektów operacyjnych, co może mieć wpływ na prawidłowość transakcji przeprowadzanych w roku budżetowym 2023.

Agencja pracuje obecnie nad tymi kwestiami w celu jak najszybszego ich rozwiązania. Postępy w realizacji otwartych zaleceń z audytu są regularnie weryfikowane przez zarząd.

W okresie sprawozdawczym eu-LISA zorganizowała siedem posiedzeń zarządu: jedno posiedzenie nadzwyczajne w celu omówienia uruchomienia nowej wersji SIS oraz wdrożenia architektury interoperacyjności. ACFC odbył cztery posiedzenia, w tym jedno posiedzenie nadzwyczajne w celu omówienia stopnia obecnego wykonania budżetu, prognozy budżetowej na 2023 r. oraz statusu zaległych zaleceń z audytu. Zgodnie z otrzymanym wnioskiem odbyło się jedno posiedzenie technicznej horyzontalnej grupy roboczej ekspertów zarządu. Aby jeszcze bardziej poprawić przejrzystość i zwiększyć świadomość społeczną na temat swojej działalności, Agencja kontynuowała publikację streszczeń regularnych posiedzeń zarządu na swojej stronie internetowej.

7.2. Najważniejsze wydarzenia

7.2.1. Nowe przepisy mające wpływ na pracę eu-LISA

W listopadzie 2023 r. Rada i Parlament Europejski przyjęły dwa zmienione rozporządzenia zmieniające, które utorują drogę **cyfryzacji procedury wizowej**¹⁰⁹, co pociągnie za sobą nowe zadanie dla eu-LISA, mianowicie opracowanie **wspólnej platformy do składania wniosków wizowych** i późniejsze zarządzanie tą platformą¹¹⁰. W ciągu roku Komisja zaprosiła eu-LISA do udziału w przygotowaniu kilku inicjatyw ustawodawczych, które będą miały wpływ na mandat Agencji i jej przyszłe działania.

Ponadto eu-LISA będzie nadal zwiększać swój udział w cyfryzacji unijnego wymiaru sprawiedliwości, zgodnie z **pakiem dotyczącym cyfrowego systemu wymiaru sprawiedliwości**, przyjętym w grudniu 2023 r.¹¹¹ W szczególności eu-LISA rozpoczęła przygotowania do opracowania platformy współpracy wspierającej funkcjonowanie **wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych**¹¹².

7.2.2. Zmienione rozporządzenia/rozporządzenia zmieniające

W 2022 r. Rada i Parlament ustanowiły swoje mandaty negocjacyjne w odniesieniu do wersji przekształconej rozporządzenia Eurodac w celu sfinalizowania **reformy systemu Eurodac**¹¹³. Po przyjęciu rozporządzenie to będzie ostatnim głównym elementem składowym, który zostanie włączony do ram interoperacyjności WSiSW. Rozporządzenie będzie stanowić podstawę prawną dla aktualizacji systemu Eurodac, która ma zostać wdrożona przez Agencję.

7.2.3. Nowe inicjatywy Komisji

Agencja wniosła wkład techniczny w ocenę skutków finansowych regulacji dla przyszłego **routera Prüm II** w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie współpracy policyjnej¹¹⁴ oraz **routera związanego z danymi pasażera przekazywanymi przed podróżą (API)** do celów gromadzenia i przekazywania danych pasażera

¹⁰⁹Rozporządzenie (UE) 2023/2667 z dnia 22 listopada 2023 r. w odniesieniu do **unijnej platformy do składania wniosków wizowych** oraz rozporządzenie (UE) 2023/2685 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr 1683/95 w zakresie cyfryzacji procedury wizowej.

¹¹⁰ „Komunikat Komisji w sprawie opracowania prototypu unijnej internetowej platformy do składania wniosków wizowych”, 27 kwietnia 2022 r.

¹¹¹Rozporządzenie (UE) 2023/2844 w sprawie **cyfryzacji współpracy sądowej** i dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych i handlowych o charakterze transgranicznym oraz współpracy wymiarów sprawiedliwości i dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych o charakterze transgranicznym oraz **dyrektywa (UE) 2023/2843** w odniesieniu do cyfryzacji współpracy sądowej.

¹¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2023/969 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające platformę współpracy mającą na celu wspieranie funkcjonowania **wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych** oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1726 (Dz.U. L 132 z 17.05.2023, s. 132).

¹¹³ „Eurodac: Posłowie do Parlamentu Europejskiego zaktualizowali swoje stanowisko w związku ze zbliżającymi się negocjacjami z Radą”, Parlament Europejski, Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE), komunikat prasowy, 13 grudnia 2022 r.

¹¹⁴ Rozporządzenie Prüm II zostało przyjęte 13 marca 2024 r., zob. **rozporządzenie (UE) 2024/982**, Dz.U. L, 2024/982 z dnia 5 kwietnia 2024 r.

przekazywanych przed podróżą¹¹⁵. Ponadto na wniosek Komisji Agencja przekazała swoją wiedzę fachową na temat przepisów dotyczących kontroli przesiewowej¹¹⁶, a także na temat cyfryzacji dokumentów podróży i inicjatywy na rzecz ułatwień podróży (cyfrowe poświadczenia podróże)¹¹⁷.

Agencja przygotowała wstępną ocenę dotyczącą potencjalnego wpływu przyszłego unijnego aktu w sprawie sztucznej inteligencji na istniejące i przyszłe systemy informatyczne powierzone eu-LISA.

7.2.4. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie

Od rozpoczęcia inwazji Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 r. Agencja aktywnie wspiera państwa członkowskie i zapewnia nieprzerwaną dostępność unijnych systemów zarządzania granicami.

Eu-LISA w dalszym ciągu uczestniczyła w posiedzeniach **unijnej sieci ds. reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego**.¹¹⁸ Aby wspomóc wdrożenie dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony¹¹⁹, Agencja udzieliła Komisji wsparcia eksperckiego w opracowywaniu **platformy tymczasowej ochrony** służącej do celów rejestracji osób uciekających przed rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie. eu-LISA wniosła również wkład w prace grupy roboczej ds. **reagowania na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych** (IPCR)¹²⁰, przede wszystkim poprzez wspieranie Rady w kwestiach związanych z wielkoskalowymi systemami informatycznymi w dziedzinie WSiSW oraz regularne składanie sprawozdań w celu informowania Komisji o stosowaniu systemów w dziedzinie WSiSW oraz o poziomach zagrożeń cyberbezpieczeństwa.

Przez cały czas eu-LISA utrzymywała regularne kontakty z innymi agencjami UE w państwach przyjmujących, które mają wspólne granice z Ukrainą i Rosją (tj. z Agencją Wsparcia BERIC, EIGE, Fronteksem, CEPOL-em i ECHA), aby prowadzić analizy poziomów zagrożenia dotyczące cyberbezpieczeństwa i ciągłości działania. Ponadto Agencja zintensyfikowała monitorowanie ewentualnego ryzyka i zagrożeń dla wielkoskalowych systemów informatycznych i infrastruktury korporacyjnej, które wchodzą w zakres jej kompetencji, oraz przekazuje stosowne informacje odpowiednim stronom. Na poziomie personelu w ramach eu-LISA podjęto szereg inicjatyw wspierających uchodźców w drodze działań charytatywnych.

7.2.5. Zmiana dyrektora wykonawczego

W 2022 r. zakończyła się kadencja Kruma Garkova, który pełnił funkcję dyrektora wykonawczego eu-LISA od czasu jej ustanowienia. 31 października 2022 r. zarząd powołał zastępcę dyrektora wykonawczego eu-LISA, Lucę Tagliaretti, na stanowisko tymczasowego dyrektora wykonawczego do dnia objęcia stanowiska przez nowego dyrektora wykonawczego. Pełniąc tę funkcję, Luca Tagliaretti przejął również zadania urzędnika zatwierdzającego odpowiedzialnego za wdrażanie kontroli wewnętrznych eu-LISA. Aby zapobiec konfliktowi interesów w stosunku do roli powierzonej mu wcześniej, mianowicie roli kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej do celów wdrożenia ram kontroli wewnętrznej, funkcja kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej została przekazana kierownikowi Jednostki ds. Zarządzania i Zdolności do

¹¹⁵ [Wniosek dotyczący rozporządzenia](#) w sprawie **gromadzenia i przekazywania danych pasażera przekazywanych przed podróżą (API)** w celu usprawnienia i ułatwienia kontroli na granicach zewnętrznych; oraz [Wniosek dotyczący rozporządzenia](#) w sprawie gromadzenia i przekazywania danych pasażera przekazywanych przed podróżą w celu zapobiegania **przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości**, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/818.

¹¹⁶ [Wniosek dotyczący rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie \(UE\) 2019/816](#) ustanawiające scentralizowany system służący do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpaństwowców (ECRIS-TCN) na potrzeby uzupełnienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych i [rozporządzenie \(UE\) 2019/818](#) w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze współpracy policyjnej i sądowej, azylu i migracji oraz zmieniające rozporządzenia (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 i (UE) 2019/816 do celów **wprowadzenia kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych**, COM/2021/96 final.

¹¹⁷ Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie internetowej Komisji: [Podróże – cyfryzacja dokumentów podróży, aby ułatwić przemieszczanie się](#).

¹¹⁸ [Plan gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego](#), unijny mechanizm **gotowości na wypadek kryzysów migracyjnych i zarządzania nimi**, ustanowiony w [zaleceniu Komisji \(UE\) 2020/1366 z dnia 23 września 2020 r.](#)

¹¹⁹ [Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r.](#) w sprawie minimalnych standardów przyznawania **tymczasowej ochrony** na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami oraz [decyzja wykonawcza Rady \(UE\) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r.](#) stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy Rady 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony, Dz.U. L 71 z 4.3.2022, s. 1.

¹²⁰ Bardziej szczegółowy opis **sposobu koordynowania odpowiedzi UE na kryzysy przez Radę** można znaleźć na specjalnej stronie internetowej poświęconej **mechanizmowi reagowania na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych (IPCR)**.

czasu mianowania następnego dyrektora wykonawczego.

12 stycznia 2023 r., w następstwie rygorystycznej procedury naboru zorganizowanej przez Komisję i po przesłuchaniu trzech kandydatów umieszczonych na liście laureatów przez Parlament Europejski, zarząd powołał Agnès Diallo na stanowisko dyrektora wykonawczego eu-LISA na pięcioletnią kadencję. Agnès Diallo objęła stanowisko 16 marca 2023 r.

7.3. Zarządzanie budżetem i finansami

7.3.1. Zarządzanie finansami

Jak określono w art. 46 ust. 3 rozporządzenia ustanawiającego, budżet eu-LISA na rok budżetowy 2023 był finansowany ze środków pochodzących z różnych źródeł, przy czym główny dochód pochodził z rocznej dotacji otrzymywanej z budżetu ogólnego UE¹²¹. Ponadto eu-LISA otrzymuje wkłady od krajów stowarzyszonych jako częściowy zwrot wydatków poniesionych przez Agencję.

Przed wszystkim eu-LISA finalizuje swoją **strategię kontroli wewnętrznej**, która będzie dostarczać informacji na temat kosztów i korzyści związanych z kontrolami wdrożonymi przez Agencję, tj. kompletnych informacji na temat ich skuteczności, efektywności i oszczędności z nich wynikających. Podczas przygotowywania przykładowych dokumentów wykorzystano najlepsze praktyki i wytyczne sieci rozwoju skuteczności działania EUAN (PDN).

7.3.2. Wykonanie budżetu

Ostateczne zestawienie dochodów i wydatków za 2023 r. zostało przyjęte przez zarząd zgodnie z art. 45 ust. 7 rozporządzenia ustanawiającego eu-LISA. Agencja osiągnęła wysoki wskaźnik wykonania budżetu do końca 2023 r., co świadczy o jakości planowania finansowego i zdolności do wdrażania:

- 99,9% w przypadku środków na zobowiązania;
- 99,9% w przypadku środków na płatności, uwzględniając wydatki administracyjne przeniesione na 2024 r.

Budżet korygujący nr 1

Zarząd zatwierdził jedną korektę budżetu, aby zwrócić 32,80 mln EUR w środkach na płatności¹²².

Tabela 3. Podział budżetu korygującego na 2023 r. (w mln EUR)

Tytuł budżetowy	System/zadanie	Budżet korygujący Środki na płatności
B03 Wydatki operacyjne		
w tym	Wspólna infrastruktura systemów	-20,00
	Interoperacyjność	-12,80
Ogółem		-32,80

Wykonanie środków na zobowiązania

W 2023 r. Agencja zarządzała budżetem w wysokości 262,23 mln EUR w środkach na zobowiązania (C1¹²³), podzielonym między poszczególne tytuły w następujący sposób:

- 11% (27,77 mln EUR) na infrastrukturę i wydatki operacyjne (tytuł 2),
- 16% (41,67 mln EUR) na wydatki na personel (tytuł 1),
- 73% (192,79 mln EUR) na budżet operacyjny (tytuł 3).

W odniesieniu do tytułu 3, ze względu na wieloletni charakter umów, które mają na celu wspieranie działalności podstawowej, kwota 189,74 mln EUR dostępnych środków na zobowiązania z budżetu na 2023 r. została automatycznie przeniesiona w celu wykorzystania w 2024 r. i w latach kolejnych. Szczegółowy podział znajduje się w załączniku II.

¹²¹ Zob. sekcja III, tytuł 11, rozdział 10 „Zarządzanie granicami – agencje zdecentralizowane”, przyjęte przez władzę budżetową, tj. Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej. Wkład UE odnosi się do środków na zobowiązania i płatności C1 (przełosowane środki na bieżący rok budżetowy); więcej informacji można znaleźć w art. 45 ust. 5 i art. 46 ust. 3 rozporządzenia ustanawiającego eu-LISA.

¹²² Decyzja zarządu eu-LISA nr 2023-333 z dnia 16.11.2023 r.

¹²³ Środki na dany rok (tj. budżet początkowy + budżet korygujący ± przesunięcia). Są to „niedawne” środki zapisane w budżecie na początku roku budżetowego i mogą zostać przeniesione lub uzupełnione środkami z budżetu korygującego.

Do końca roku budżetowego wskaźnik wykonania wyniósł 100% dla tytułu 1 i 98,8% dla tytułu 2.

Budżet operacyjny w wysokości 192,79 mln EUR wykonano w 100%.

W 2023 r. Agencja anulowała 10,45 mln EUR środków na zobowiązania przeniesionych z poprzednich lat, stanowiących 2,8% łącznej kwoty przeniesionych środków w tytule 3 – wydatki operacyjne. Umorzone zobowiązania zostały podsumowane w tabeli poniżej według roku pochodzenia bazowego zobowiązania prawnego.

Tabela 4. Umorzone zobowiązania budżetowe za 2023 r. według roku pochodzenia (w mln EUR).

Rozdział budżetu	Artykuł	2017	2019	2020	2021	2022	Ogółem
Infrastruktura	Wspólna infrastruktura systemów			-0,02	-0,28	-0,02	-0,33
	Sieci			-0,00	-0,00		-0,00
Sprawy wewnętrzne	SIS II		-0,39		-1,50	-0,03	-1,92
	VIS/BMS			-1,86			-1,86
	EES	-2,92		-1,06	-0,00	-0,14	-4,12
	ETIAS			-0,01	-0,41		-0,41
	Eurodac	-0,05	-0,12		-0,70		-0,87
	Interoperacyjność					-0,77	-0,77
Wymiar sprawiedliwości	ECRIS				-0,05		-0,05
Działania związane ze wsparciem operacyjnym	Wsparcie operacyjne					-0,12	-0,12
Ogółem		-2,97	-0,51	-2,95	-2,94	-1,08	-10,45

Kwota 0,12 mln EUR w ramach wsparcia operacyjnego dotyczy anulowania środków na zobowiązania budżetowe, w odniesieniu do których minęła data wygaśnięcia umowy i postanowienia przewidziane w umowie nie były wymagane, np. umorzone zobowiązania odnoszące się do umów w sprawie wsparcia zewnętrznego, w tym dodatkowe koszty za godziny nadliczbowe, niezaspokojonych zobowiązań dotyczących spotkań grupy doradczej i szkoleń dla państw członkowskich.

Wykonanie środków na płatności

Całkowity ostatecznie przyjęty budżet środków na płatności Agencji wyniósł 294,18 mln EUR. Na koniec 2023 r. wykonanie w odniesieniu do środków na płatności C1 osiągnęło 99,9%, z uwzględnieniem przeniesienia wydatków administracyjnych na 2024 r. W ramach tytułu 1 wskaźnik wykonania środków wyniósł 97,9%, z czego 2,1% przeniesiono automatycznie. W ramach Tytułu 2 wskaźnik wykonania osiągnął 54,4%, przy czym 1,2% anulowano, a pozostałe 44,4% automatycznie przeniesiono na rok 2024. W ramach tytułu 3 wykorzystano 100% środków. W ramach wydatków administracyjnych eu-LISA wykonała 94,2% środków na płatności przeniesionych z 2022 r. na 2023 r.

Środki na zobowiązania w tytule 1 (wydatki na personel)¹²⁴ w kwocie 0,88 mln EUR oraz w tytule 2 (wydatki na infrastrukturę i wydatki operacyjne) w kwocie 12,34 mln EUR, których jeszcze nie wypłacono w 2023 r., ale w odniesieniu do których istnieje ważne zobowiązanie prawne, zostały przeniesione na 2024 r. wraz z odpowiednimi środkami na płatności, zgodnie z art. 12 ust. 6 przepisów finansowych eu-LISA. W ramach tytułu 3 największą część środków na płatności wydano na wspólną infrastrukturę systemową, ETIAS, EES i interoperacyjność. Podział wykorzystanych środków na płatności w ramach budżetu operacyjnego przedstawiono na kolejnych stronach.

Wskaźnik skuteczności działania: termin wykonania płatności

W 2023 r. eu-LISA zrealizowała łącznie 3447 transakcji płatniczych z terminem płatności, co stanowi wzrost o 19,19% w porównaniu z 2022 r., przy czym:

- w przypadku 3329 transakcji maksymalny termin płatności wynosił 30 dni,
- w przypadku 58 transakcji maksymalny termin płatności wynosił 45 dni,
- w przypadku 60 transakcji maksymalny termin płatności wynosił 60 dni.

Średni czas oczekiwania na wykonanie płatności w przypadku wszystkich rodzajów płatności był znacznie krótszy od terminu przewidzianego w umowie: wynosił 16,6 dnia w przypadku płatności do 30 dni; oraz 27,7

¹²⁴ Środki na zobowiązania i na płatności związane z wynagrodzeniami nie są przenoszone.

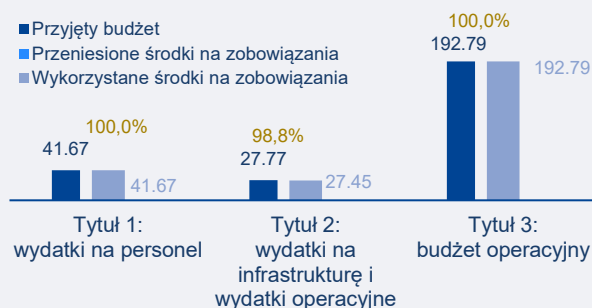
dnia w przypadku płatności do 60 dni. Terminowa spłata wierzycieli świadczy o skuteczności wyników finansowych eu-LISA.

Ogólnie rzecz biorąc, 96,4% wszystkich transakcji wykonano w terminach umownych. Ogółem 125 płatności było opóźnionych, przy czym w przypadku 10 z nich wierzycielom przysługiwały odsetki za zwłokę w kwocie 12 920,87 EUR.

Wykonanie budżetu w 2023 r.

W ramach swojego procesu składania rocznych sprawozdań Agencja publikuje wskaźniki wykonania budżetu i wskaźniki skuteczności działania.

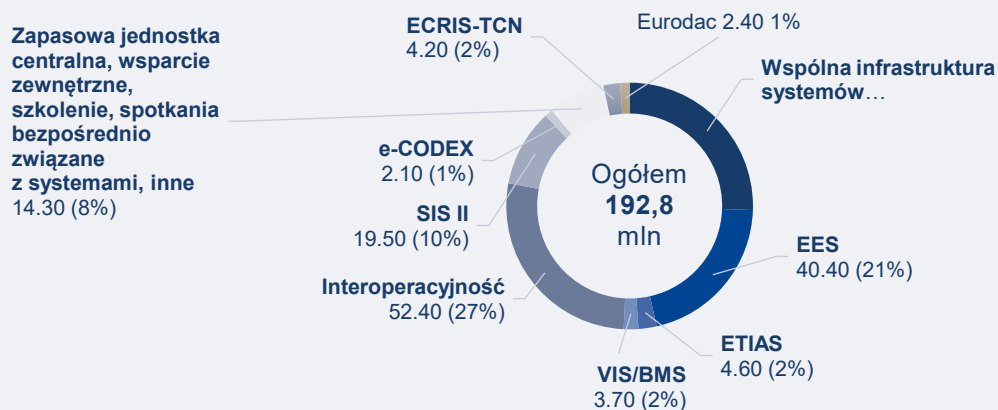
Wykres 3. Wykorzystanie środków na zobowiązania C1 (w mln EUR)

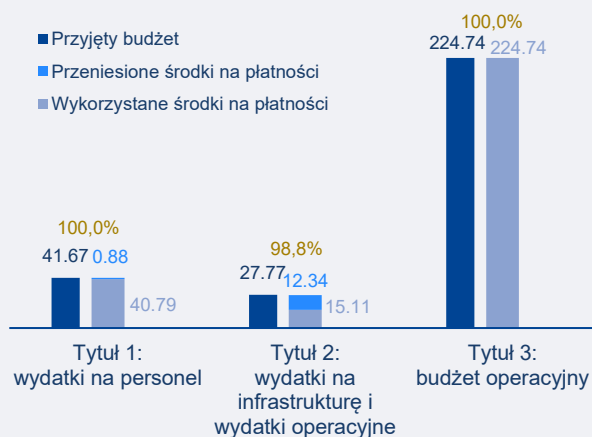
Wykres 4. Tendencje w wykorzystaniu środków przeznaczonych na zobowiązania i środków zapisanych w budżecie w 2023 r. (w mln EUR)

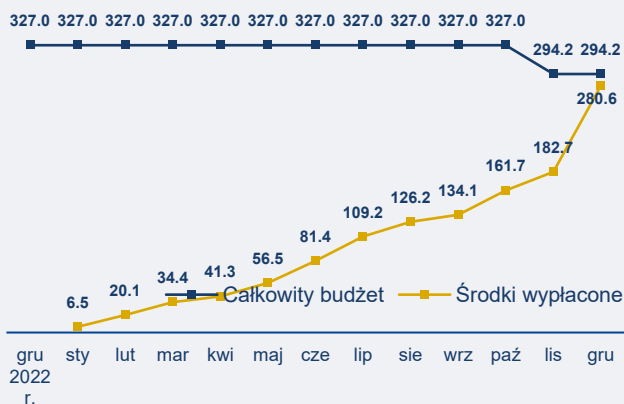
Wykres 5. Wykonanie środków na zobowiązania z tytułu 3 (w mln EUR)

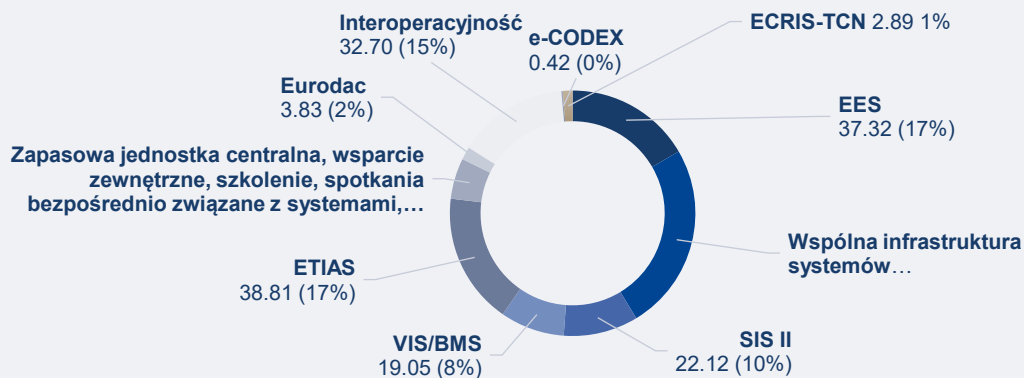
Wykres 6. Wykorzystanie środków na płatności C1 (w mln EUR)

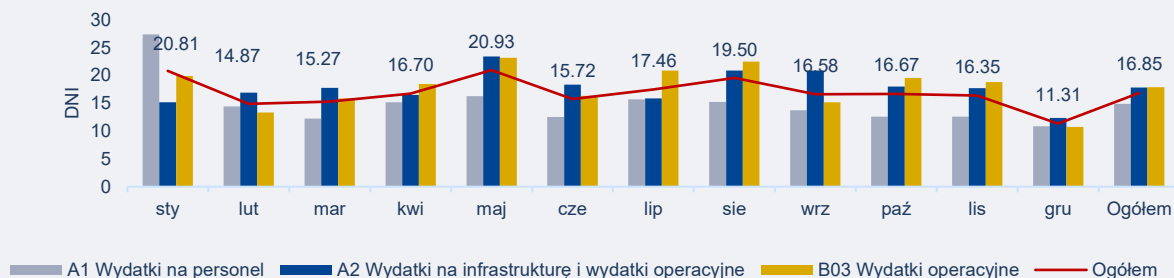
Wykres 7. Tendencje w wykorzystaniu wypłaconych i zapisanych w budżecie środków w 2023 r. (w mln EUR)

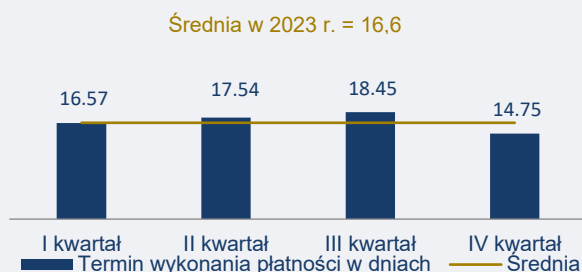
Wykres 8. Wykorzystane środki na płatności w ramach tytułu 3 (w mln EUR)

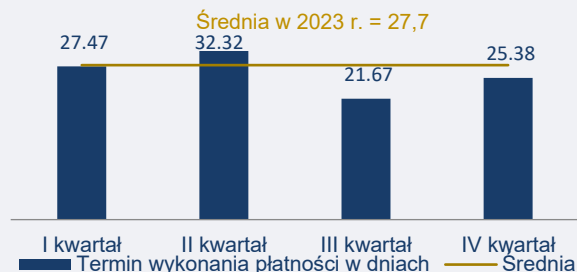
Wykres 9. Zmiany ogólnego terminu wykonania w ujęciu miesięcznym

Wykres 10. Płatności z terminem 30-dniowym

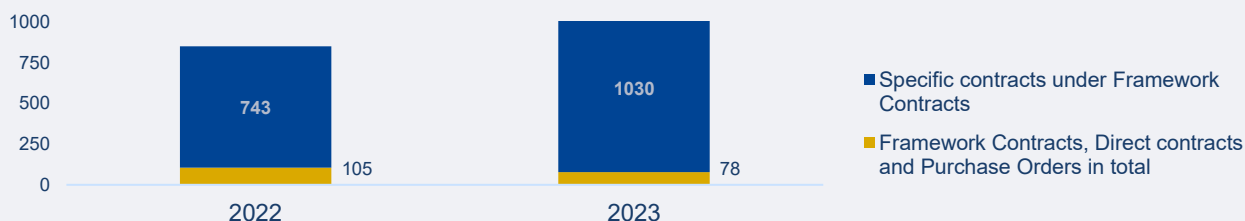
Wykres 11. Płatności z terminem 60-dniowym

7.3.3. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

W 2023 r. nadal rósł wolumen transakcji (tj. umów) i ogólne **działania związane z zamówieniami**. Ponadto w ciągu roku **podpisano 1108 umów**, co stanowi **31% wzrost** w porównaniu z 848 umowami w 2022 r. Najczęściej stosowanym postępowaniem o udzielenie zamówienia w 2023 r. była procedura negocjacyjna dla zamówień o bardzo niskiej wartości.

Wykres 12. Umowy i zmiany do umów podpisane w 2022 i 2023 r.

Specific contrats under Framework Contracts	Umowy szczegółowe w ramach umów ramowych
Framework Contracts, Direct contracts and Purchase Orders in total	Umowy ramowe, zamówienia bezpośrednie i zlecenia zakupu ogółem

Tabela 5. Odsetek postępowań o udzielenie zamówienia według rodzajów stosowanych w 2023 r.

Rodzaj postępowania / podstawa prawna	Wartość procentowa	Liczba postępowań	Przyznana kwota (w EUR)
Procedura negocjacyjna dotycząca zamówienia o średniej wartości	2,94%	1	140 000,00
Procedura negocjacyjna dotycząca zamówienia o bardzo niskiej wartości	82,35%	28	256 684,20
Procedura negocjacyjna bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu	5,88%	2	860 000,00
Procedura otwarta (art. 164 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego)	8,82%	3	77 553 898,00
Ogółem		34	78 810 582,20

W 2023 r. Agencja podpisała następującą umowę na podstawie pkt 11.1 lit. g) załącznika I do rozporządzenia finansowego UE:

Numer postępowania	Tytuł	Wykonawca	Kwota (w EUR)	Podstawa prawna
LISA-2022-NP-08	Wynajem pomieszczeń dla biura łącznikowego eu-LISA w Brukseli, Belgia	Conseil Central de l'Économie	110 000,00	Załącznik 1 – pkt 11.1 lit. g) – umowy dotyczące nieruchomości ¹²⁵

7.4. Przekazanie i dalsze przekazanie uprawnień budżetowych pracownikom

Na mocy przepisów finansowych eu-LISA, zwłaszcza art. 41 i 46, uprawnienia budżetowe są przekazywane przez urzędnika zatwierdzającego wyznaczonym urzędnikom zatwierdzającym, głównie na szczeblu kierownika jednostki/działu. Wyznaczony urzędnik zatwierdzający wykonuje przekazanie uprawnień na podstawie karty delegowanych urzędników zatwierdzających, w której określono zadania i obowiązki takich urzędników. Przekazanie to odbywa się w oparciu o matrycę własności budżetu, ustanowioną w eu-LISA jako podział uprawnień i odpowiedzialności wśród wyznaczonych pracowników na podstawie pełnionej przez nich roli kierowniczej w organizacji w zakresie działań, takich jak planowanie, wykonanie i monitorowanie zasobów budżetowych w ramach wszystkich obiegów środków finansowych. Przekazanie uprawnień odbywa się na poziomie linii budżetowej w przypadku wszystkich źródeł finansowania. Jest ono wykonywane przez pracowników formalnie wyznaczonych do pełnienia tej funkcji decyzją dyrektora wykonawczego w ramach określonej kwoty (tj. pułapu finansowego). Przekazane uprawnienia są regularnie weryfikowane przez dyrektora wykonawczego.

7.5. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Rozwój polityki kadrowej i przyjęte przepisy wykonawcze

Aby dostosować swoje ramy prawne do zmieniającego się otoczenia agencji UE i zwiększyć elastyczność organizacji pracy, eu-LISA wprowadziła nowe przepisy dotyczące czasu pracy i pracy hybrydowej. W listopadzie 2023 r. eu-LISA przyjęła decyzję w sprawie czasu pracy i pracy hybrydowej¹²⁶, która zastąpiła dwa wcześniejsze dokumenty zawierające wytyczne dotyczące czasu pracy i telepracy.

W nowych przepisach wprowadzono połączenie telepracy i pracy w biurze jako równoważnych sposobów pracy, wskazując jednocześnie możliwe tygodniowe wskaźniki obecności w biurze i telepracy. Wprowadzono ponadto nowe definicje, aby zapewnić podstawę do wspólnego rozumienia terminów, wytyczne dotyczące ustaleń w sprawie pracy i rozwiązania konkretnych sytuacji. Aby ułatwić wdrożenie nowych przepisów od 1 stycznia 2024 r., zorganizowano kilka sesji informacyjnych dla kierowników i pozostałych pracowników.

Plan zatrudnienia i poziom zatrudnienia

¹²⁵ Rozporządzenie (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

¹²⁶ Decyzja zarządu eu-LISA nr 2023-333 z dnia 16 listopada 2023 r.

Liczba stanowisk zatwierdzonych w planie zatrudnienia eu-LISA na 2023 r. obejmowała 222 pracowników zatrudnionych na czas określony (TA), 166 pracowników kontraktowych (CA) oraz 11 oddelegowanych ekspertów krajowych (SNE), czyli łącznie 399 zatwierdzone stanowiska. W porównaniu z 2022 r. odnotowano łączny wzrost o 6 stanowisk, z których wszystkie stanowiły stanowiska pracowników zatrudnionych na czas określony przyznane w ramach negocjacji budżetowych UE na 2023 r. w celu przeciwdziałania rosnącym zagrożeniom cyberbezpieczeństwa. Liczba stanowisk CA i SNE nie uległa zmianie w tym okresie.

Wskaźnik obsadzenia stanowisk wyniósł 89,2% poziomu przewidzianego w planie zatrudnienia, a poziom obsadzenia stanowisk, w tym złożonych ofert pracy, wyniósł 92,3%, co stanowi niewielki wzrost w porównaniu z 2022 r. (+0,2%). Ogólny wskaźnik obsadzenia wszystkich rodzajów stanowisk wyniósł 85,7%, a poziom obsadzenia stanowisk z uwzględnieniem opublikowanych ofert pracy – 94,2%.

Na koniec 2023 r. **całkowita liczba pracowników** wyniosła 342, przy czym 246,9 ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC) (74,1% personelu) zatrudniono w ramach działań operacyjnych, 31,1 EPC (9,3% personelu) w ramach powiązanych działań finansowych i związanych z zamówieniami publicznymi, a 55 EPC (16,5% personelu) w ramach działań horyzontalnych (ogólna koordynacja i wsparcie administracyjne). Oznaczało to wzrost z 324 pracowników na koniec 2022 r.

W 2023 r. eu-LISA udało się zatrudnić wielu dodatkowych pracowników. Łącznie złożono 90 ofert pracy, w porównaniu z 85 w 2022 r. Dotychczasowe listy rezerwowe zostały w pełni wyczerpane, w związku z czym Agencja uruchomiła nowe procedury naboru, co miało wpływ na czas trwania procesu rekrutacji. Biorąc pod uwagę spodziewany wzrost liczby pracowników, Agencja z powodzeniem przeprowadziła pilotaż pierwszej rekrutacji na dużą skalę puli talentów (na poziomie grupy funkcyjnej IV) w celu ustanowienia większych wewnętrznych list rezerwowych dla podstawowych funkcji informatycznych i personelu pomocniczego.

Kilku wybranych kandydatów było pracownikami wewnętrznymi, co miało neutralny wpływ na całkowitą liczbę pracowników. Sytuację dodatkowo komplikuje fakt, że 26 z 90 kandydatów (28%) odrzuciło oferty pracy, głównie z powodu przyjęcia innych ofert (27%), braku zainteresowania relokacją do miejsca zatrudnienia (23%), powodów osobistych (23%) lub wyższych oczekiwań płacowych (15%).

W 2023 r. Agencja rozpoczęła 9 nowych procedur naboru (z wyłączeniem zaproszeń do składania wniosków o staż), w wyniku których otrzymano łącznie 2127 zgłoszeń. Łącznie zatrudniono 62 nowych pracowników (przyjęte oferty pracy do 31 grudnia 2023 r.), z czego 13 pracownikom zaoferowano nowe możliwości rozwoju kariery w eu-LISA. Średnia liczba zgłoszeń przypadających na jedną procedurę wyniosła 152, co stanowi wzrost w porównaniu ze 107 zgłoszeniami w 2022 r. Najwyższa liczba kandydatów uczestniczących w zamkniętej procedurze naboru wyniosła 535, najniższa 68.

Ponadto eu-LISA uruchomiła Program Mobilności Wewnętrznej, aby wykorzystać kompetencje obecnego personelu i wspierać ciągły rozwój zawodowy w Agencji. Zaproszenie do składania wniosków zostało ogłoszone w celu wyłonienia nowego kierownika sektora narzędzi operacyjnych w jednostce ds. funkcjonowania systemów i zakończyło się powołaniem do pełnienia tej funkcji jednego z pracowników. W 2023 r. 32 pracowników pomyślnie ukończyło okres próbny, a dwie osoby odeszły w jego trakcie. Żaden okres próbny nie zakończył się negatywną oceną. Do końca 2023 r. oceny okresu próbnego odbywały się w pełni w formacie cyfrowym przy użyciu systemu e-learningowego eu-LISA.

Na koniec 2023 r. eu-LISA zatrudniała 342 pełnoetatowych pracowników: 198 pracowników zatrudnionych na czas określony (TA), 135 pracowników kontraktowych (CA) i 9 oddelegowanych ekspertów krajowych (SNE). Ponadto do odbycia stażu zawodowego w Agencji zaproszono dwunastu stażystów. W porównaniu z 2022 r. nie nastąpiły żadne istotne zmiany w podziale pracowników między trzy siedziby eu-LISA: siedzibę główną w Tallinnie w Estonii, centrum operacyjne w Strasburgu we Francji i biuro łącznikowe w Brukseli w Belgii. Niemal jedna trzecia pracowników (26%) była zatrudniona w siedzibie głównej eu-LISA w Tallinnie, a 73% w centrum operacyjnym w Strasburgu; udział zatrudnienia w biurze łącznikowym Agencji w Brukseli wyniósł 1%. W rezerwowym centrum technicznym w Sankt Johann im Pongau w Austrii Agencja nie ma pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony.

W skład personelu Agencji wchodziły osoby 25 narodowości: 23 państwa członkowskie UE, Norwegia i Zjednoczone Królestwo. W stosunku do 2022 r. nastąpiła poprawa równowagi płci (+2,7%) – kobiety stanowiły 34,2% pracowników (117 osób), a mężczyźni 65,8% (225 osób).

Wskaźniki skuteczności działania w obszarze zasobów ludzkich

Poziom absencji zmierzono za pomocą trzech wskaźników:

- średniej liczby dni zwolnień chorobowych przypadających na pracownika, która wynosiła 9,7 dnia (docelowo: < 15 dni na pracownika);
- odsetka pracowników przebywających na długotrwałym zwolnieniu chorobowym, który wynosił 5,3% (docelowo: < 10%);

- odsetka pracowników, którzy nie skorzystali ze zwolnienia chorobowego, wynoszącego 42,7% (docelowo: > 15% wszystkich pracowników).

Wszystkie te dane liczbowe były na docelowym poziomie, chociaż można było zaobserwować niewielki wzrost nieobecności w porównaniu z liczbami zgłoszonymi w 2022 r.

Rotacja pracowników odchodzących z pracy wyniosła 4,09%, tj. poniżej wartości docelowej wynoszącej 5% (z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na koniec 2023 r., których rotacja była nieco powyżej wartości docelowej, tj. 5,6%). W siedzibie głównej w Tallinie rotacja personelu wyniosła 7,45% w porównaniu z 2,82% w siedzibie operacyjnej w Strasburgu.

Odsetek pracowników składających swoje **deklaracje interesów** w terminie wyniósł 91% (docelowo: > 80%), co stanowi niewielki wzrost w porównaniu z 2022 r., w którym wskaźnik ten wynosił 90%.

Po przejściu na metodę oceny jakościowej wskaźnik KPI dotyczący zatrzymania talentów został zastąpiony w 2023 r. wskaźnikiem KPI „**odsetek niezadowolających ocen pracowników**”. Jeśli chodzi o to KPI, Agencja osiągnęła w 2023 r. 1,8% (docelowo: między 1% a 5%).

W 2023 r. eu-LISA **zatrudniła 39 nowych pracowników**. Wsparła przy tym ich relokację i udzieliła pomocy gdy zaistniała taka potrzeba.

W 2023 r. 32 pracowników pomyślnie ukończyło **okres próbny**, a dwie osoby odeszły w jego trakcie. Żaden okres próbny nie zakończył się negatywną oceną.

Agencja wdrożyła roczny **plan uczenia się** i liczne działania na poziomie zespołu i jednostki:

- zorganizowała 67 szkoleń trwających łącznie 124 dni, w których wzięło udział 1149 uczestników,
- zorganizowała 22 szkolenia zewnętrzne, w których wzięło udział łącznie 107 uczestników,
- osiągnęła poziom ogólnego zadowolenia wynoszący 82% w przypadku szkoleń wewnętrznych,
- rozpatrzyła 224 indywidualne wnioski o szkolenie,
- 59 pracowników uczestniczyło w kursach językowych.

Przez cały 2023 r. eu-LISA, za pomocą różnych inicjatyw, kontynuowała działania mające na celu poprawę doświadczeń i dobrostanu pracowników. Rok rozpoczął się od przeprowadzenia **badania dotyczącego zaangażowania pracowników** w czerwcu, którego celem była ocena zadowolenia pracowników i zidentyfikowanie obszarów wymagających poprawy. W odpowiedzi na najniżej ocenione czynniki zidentyfikowane w badaniu ustanowiono grupy robocze z myślą o wdrożeniu ukierunkowanych działań służących rozwiązaniu tych problemów i zwiększeniu zaangażowania. W ciągu roku organizowano szeroki zakres działań społecznych w celu zwiększenia spójności zespołowej i stworzenia możliwości konstruktywnej interakcji społecznej między pracownikami.

Uznając znaczenie zdrowia psychicznego, eu-LISA zorganizowała 5 webinarów poświęconych **zdrowiu psychicznemu i dobrostanowi**, w których wzięło udział 312 osób. Ponadto 19 osób skorzystało ze 106 indywidualnych sesji doradczych, a 142 osoby skorzystały z aplikacji dotyczącej dobrostanu oferowanej przez Agencję. Dodatkowo na miejscu zatrudniono specjalistę ds. ćwiczeń, który udzielił wskazówek i wsparcia, aby poprawić poziom codziennej aktywności fizycznej w środowisku biurowym. Ponadto zorganizowano **inicjatywy związane ze zdrowiem**, takie jak dni jazdy na rowerze, aby propagować kulturę dobrostanu i zachęcać do zdrowego stylu życia. Wszystkie te inicjatywy podkreślają aktualne zobowiązanie eu-LISA do priorytetowego traktowania ogólnego dobrostanu swoich pracowników.

Przeszkolono i mianowano nowych **zaufanych doradców**. Zgłoszono im łącznie dziewięć spraw i zorganizowano regularne sesje nadzoru. Dział ds. Zasobów Ludzkich przeprowadził trzy wstępne oceny i wszczął trzy formalne postępowania administracyjne.

Analiza porównawcza dotycząca pracowników

Zgodnie z wymogami ramowego rozporządzenia finansowego i metodyką przyjętą przez kierowników działów administracji w agencjach unijnych eu-LISA przeprowadziła roczną analizę porównawczą w celu określenia stosunku personelu administracyjnego do personelu operacyjnego. Co do zasady uznaje się, że optymalny podział stanowisk i pracowników powinien wynosić około 70% na działania operacyjne, 20% na wsparcie administracyjne i zadania koordynacyjne, a 10% na działalność neutralną (finansową). Wyniki analizy porównawczej z 2022 r. wskazują, że podział pracowników eu-LISA przedstawia się następująco: **73,1% pełni obowiązki operacyjne, 17,5% wykonuje zadania administracyjne i koordynacyjne, a 9,4% zajmuje stanowiska neutralne**. Bardziej szczegółowy przegląd wyników analizy porównawczej eu-LISA z 2023 r. znajduje się w załączniku IV.

7.6. Strategia na rzecz osiągnięcia przyrostu wydajności

W 2023 r. eu-LISA kontynuowała starania na rzecz **przekształcenia się w zwinną i wydajną organizację**, która zapewnia doskonale wyniki swoim zainteresowanym podmiotom. Aby zwiększyć swój wkład we wdrażanie unijnych polityk w dziedzinie WSiSW, Agencja analizowała możliwości **optymalizacji** ogólnego zarządzania, planowania zasobów i zarządzania budżetem w celu dalszej poprawy efektywności operacyjnej i wykorzystania zasobów. Przede wszystkim po pomyślnym wdrożeniu **zwinnej metodyki zarządzania projektami (ang. agile)** w celu przełamania impasu w opracowywaniu EES elastyczne podejście będzie stopniowo rozszerzane, tak aby objąć opracowywanie wszystkich innych systemów.

Agencja regularnie przeprowadzała przegląd wewnętrznego zarządzania i struktur organizacyjnych w celu ich optymalizacji. Aby ułatwić bardziej efektywną współpracę między zespołami, eu-LISA **określiła i udokumentowała wszystkie swoje procesy**, łącznie 69 procesów operacyjnych i korporacyjnych, które zostały następnie zweryfikowane i zaktualizowane z myślą o dalszej optymalizacji i stworzeniu większej synergii.

Aby osiągnięcie doskonałych wyników i celów politycznych było możliwe, eu-LISA **przeanalizowała ograniczenia budżetowe i zasoby ludzkie** dostępne do realizacji zleconych zadań. W tym kontekście Agencja wzięła również pod uwagę następujące aspekty: możliwe długoterminowe negatywne skutki finansowe spowodowane przyspieszoną stopą inflacji, napędzaną zwiększonym popytem wynikającym z ożywienia gospodarczego, ciągłe zakłócanie łańcuchów wartości oraz presję związaną z rosnącymi kosztami energii.

eu-LISA cały czas rozważa **modernizację modelu operacyjnego** w celu zmniejszenia zależności od zewnętrznych wykonawców. W tym celu włożono znaczne wysiłki we wdrożenie **zwinnego podejścia do zarządzania projektami (ang. agile)**: zwiększono przekrojowość przez łączenie różnych zespołów w tymczasowe brygady w celu realizacji projektów rozwojowych, które utknęły w martwym punkcie. Patrząc w przyszłość, eu-LISA ocenia, jak obniżyć koszty infrastruktury dzięki wykorzystaniu **rozwiązań chmurowych** i dalszej standaryzacji zarządzania utrzymaniem systemu.

Agencja prowadziła regularne dyskusje i wprowadziła środki łagodzące w celu zaradzenia **niedoborom personelu**. W nowej strategii pozyskiwania zasobów, przyjętej w 2022 r., sprecyzowano zdolności potrzebne do świadczenia usług objętych mandatem i wskazano najsukursniejsze metody pozyskiwania, tj. jaki rodzaj zasobów ludzkich można wykorzystać do wykonywania określonych zadań, np. wykorzystanie personelu statutowego do świadczenia usług krytycznych, których nie można zlecić na zewnątrz, oraz wykonawców zewnętrznych w przypadku innych usług lub stosowanie modelu mieszanego. Ponieważ strategia pozyskiwania zasobów jest ważną wskazówką w zakresie planowania zasobów ludzkich i określania zapotrzebowania na dodatkowe zasoby, których nie można pozyskać z zewnątrz, Agencja nie przestaje dostosowywać jej do zmieniających się potrzeb.

Jednocześnie Agencja zawarła nową umowę ramową na pozyskiwanie **wsparcia zewnętrznego**, tj. w celu outsourcingu zadań, w odniesieniu do których w eu-LISA nie przydzielono wystarczającej liczby stanowisk (aby osiągnąć cele krótkoterminowe). Ponadto eu-LISA zaangażowała się w kompleksowe budowanie zdolności, np. w rozwijanie niezbędnych umiejętności i wiedzy wśród pracowników, w połączeniu z wdrażaniem strategii zarządzania zasobami ludzkimi eu-LISA.

W rekrutacji pracowników eu-LISA znacznie zwiększyła wykorzystanie wewnętrznych **list rezerwowych** z wcześniejszych procedur naboru. Na przykład, dzięki tworzeniu puli profili i dłuższych list rezerwowych, aby uwzględnić kilka stanowisk w jednej procedurze rekrutacyjnej, Agencja zdołała obsadzić większą liczbę dostępnych stanowisk przy mniejszej liczbie ogłoszeń o naborze. W tym obszarze poprawa efektywności wynikała także z połączenia działań z innymi agencjami UE na rzecz wspólnego zamawiania publikacji ogłoszeń o naborze i dzielenia się utworzonymi listami rezerwowymi kandydatów, którzy pomyślnie przeszli procedurę rekrutacyjną. Bazując na tym doświadczeniu, Agencja aktywnie poszukuje innych możliwości tworzenia synergii z innymi agencjami UE w celu zwiększenia wydajności.

Od 2020 r. w wyniku pandemii COVID-19 eu-LISA zaczęła prowadzić **kursy online** zamiast sesji bezpośrednich. W 2023 r. 80% nowych działań szkoleniowych przeprowadzono online (w porównaniu z 36% w 2019 r.), przy czym udział w szkoleniach online osiągnął najwyższy poziom, 94%. W rezultacie odnotowano sześciokrotny wzrost całkowitego udziału, z 623 w 2019 r. do 4112 w 2023 r. Ponadto większość materiałów szkoleniowych online można ponownie wykorzystać, co zmniejsza nakład pracy i koszty, nie tylko dla eu-LISA, lecz także dla uczestników.

Podobnie znaczne oszczędności budżetowe przyniosło również wykorzystanie możliwości **wideokonferencji** na potrzeby spotkań wewnętrznych i międzyagencyjnych (także z Komisją).

W 2023 r., aby poprawić efektywność planowania korporacyjnego i alokacji zasobów, eu-LISA wprowadziła **nowe cyfrowe narzędzie planowania** (Anaplan). Nowe narzędzie umożliwia usprawnienie procesu planowania w całej Agencji poprzez wykorzystanie wspólnego zestawu danych jako jednego punktu odniesienia. Narzędzie wykorzystano jako wsparcie w przygotowaniu rocznego programu prac w 2023 r. (w tym alokacji budżetu i zasobów ludzkich). Wykorzystanie narzędzia rozszerzono następnie tak, aby wspomogło monitorowanie realizacji programu prac, w tym rozwoju zdolności Power BI.

Wszystkie te działania będą wspierane przez dalszą cyfryzację wewnętrznych procesów pracy oraz wykorzystanie różnych narzędzi informatycznych w celu ułatwienia i usprawnienia procesów. Agencja zaczęła również analizować możliwości wykorzystania **sztucznej inteligencji**, zwłaszcza generatywnej sztucznej inteligencji, do uzyskania nowych przyrostów wydajności, głównie w celu optymalizacji powtarzalnych lub niskowartościowych zadań, tak aby umożliwić pracownikom skoncentrowanie się na działaniach o wyższej wartości.

7.7. Ocena wyników audytu i oceny ex post

W niniejszej sekcji przedstawiono podsumowanie audytów przeprowadzonych przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji Europejskiej (IAS) i Jednostkę Audytu Wewnętrznego (IAC) eu-LISA, z uwzględnieniem również audytów przeprowadzonych przez EIOD oraz opinii Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na temat wiarygodności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, a także z uwzględnieniem odpowiednich ustaleń wydanych przez powyższe podmioty.

7.7.1. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji i Jednostka Audytu Wewnętrznego eu-LISA

W listopadzie 2022 r.¹²⁷ zarząd eu-LISA przyjął plan audytu wewnętrznego na 2023 r.¹²⁸, który został zmieniony w listopadzie 2023 r.¹²⁹ W 2023 r. IAC w dalszym ciągu pełniła funkcję punktu kontaktowego dla Służby Audytu Wewnętrznego Komisji Europejskiej (IAS), Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF). Ta rola jest ważna w celu zminimalizowania zakłóceń w regularnej działalności Agencji oraz uniknięcia powielania działań. Wyniki planu audytu wewnętrznego na 2023 r. sformalizowano w szczegółowym sprawozdaniu z działalności, które zostało przeanalizowane i omówione z dyrektorem wykonawczą i ACFC (posiedzenie 21 lutego 2024 r.) i odnotowane przez zarząd 21 marca 2024 r.¹³⁰

Tabela 6. Podsumowanie tematów objętych audytem wewnętrznym w 2023 r.

Audytory	Tematy audytu przeprowadzonego w 2023 r. (według rodzaju)	Tematyka i wyniki
IAC	Przegląd zarządzania prawami dostępu do systemu ABAC (potwierdzenie adekwatności) ¹³¹	Potwierdzenie (ponowne potwierdzenie) adekwatności zarządzania prawami dostępu do systemu ABAC. Przedmiotem audytu były przeprowadzanie/aktualizacja oceny ryzyka w zakresie przyznanych praw dostępu, okresowe sprawdzanie praw dostępu (tj. procesu działań, księgowości i sprawozdawczości) w zestawieniu z obowiązkami powierzonymi użytkownikom zgodnie z obowiązującą procedurą. W wyniku audytu sformułowano wniosek i dwa zalecenia. ¹³² W odpowiedzi wprowadzono plan działania.
IAC	Audyt procesu zarządzania konfiguracją (potwierdzenie adekwatności)	Potwierdzenie (ponowne potwierdzenie) skuteczności i efektywności środków kontroli wewnętrznej wdrożonych w odniesieniu do procesu (operacji) zarządzania konfiguracją. Audyt dotyczył integralności repozytorium konfiguracji. W wyniku audytu sformułowano wniosek z audytu i cztery zalecenia z audytu ¹³³ . Po przeprowadzeniu audytu kierownictwo Agencji wprowadziło plan działania.
IAC	Monitorowanie wdrażania strategii zwalczania nadużyć finansowych Agencji (koordynacja/potwierdzenie adekwatności)	Pomoc w zwalczaniu nadużyć finansowych poprzez minimalizowanie możliwości, w których sprawcy mogliby je popełnić. Strategia zwalczania nadużyć finansowych na lata 2022–2024 w ramach eu-LISA obejmuje trzy cele: ■ osiągnięcie pełnej zgodności z zasadami zwalczania nadużyć finansowych, ■ ustanowienie i utrzymanie wysokiego poziomu etyki w ramach wszystkich działań eu-LISA, ■ opracowywanie i wykorzystywanie gromadzenia i analizy danych. IAC przedstawiła roczne sprawozdanie monitorujące, w którym wykazano wskaźnik wdrożenia wynoszący 75% planu działania dotyczącego strategii zwalczania nadużyć finansowych ¹³⁴ .
IAC	Monitorowanie wdrażania zaleceń z audytu wydanych przez IAS, IAC, Europejski Trybunał Obrachunkowy i OLAF (koordynacja)	Pomoc w rozwiązywaniu stwierdzonych problemów i wdrożeniu usprawnień. W 2023 r. IAC przedstawiła cztery sprawozdania monitorujące.
IAC IAS	Kontrola wdrożenia zaleceń z audytu (potwierdzenie adekwatności)	Niezależne potwierdzenie, że problemy zostały rozwiązane, a ulepszenia wprowadzone. IAC i IAS skontrolowały zalecenia zgłoszone jako „wdrożone” (gotowe do przeglądu) i zamknęły 19 zaleceń.
IAS	Audyt obejmujący wiele podmiotów dotyczący koordynacji między DG HOME a zdecentralizowanymi agencjami UE, eu-LISA, EUAA, Europol, CEPOL-em i EMCDDA	Końcowe sprawozdanie z audytu wydano w maju 2023 r., a IAS uznała plan działania eu-LISA w odniesieniu do dwóch zaleceń z audytu za odpowiedni. ¹³⁵

¹²⁷ Nr ref. dokument zarządu 2022-382, decyzje zarządu, pkt B.15.d.

¹²⁸ Nr ref. dokument zarządu 2022-387, plan audytu wewnętrznego na 2023 r., Ares(2022)8560364, 9 grudnia 2022 r.

¹²⁹ Nr ref. dokument zarządu 2023-333, decyzje zarządu, pkt B18.c.

¹³⁰ Punkt B15.a. decyzji z 48. posiedzenia zarządu eu-LISA, nr ref. dokumentu 2024-046, 21 marca 2024 r.

¹³¹ ABAC (rachunkowość memoriałowa): korporacyjny system wykonywania i monitorowania operacji budżetowych i księgowych; opracowany przez Komisję, zawierający funkcje zapewniania zgodności z rozporządzeniem finansowym i przepisami wykonawczymi.

¹³² Sprawozdanie IAC, nr ref. Ares(2023)5187136, 26 lipca 2023 r.

¹³³ Sprawozdanie IAC, nr ref. Ares(2024)1056607, 12 lutego 2024 r.

¹³⁴ Sprawozdanie monitorujące IAC z realizacji planu działania na 2023 r. w zakresie strategii zwalczania nadużyć finansowych, nr ref. Ares(2024)1056755, 12 lutego 2024 r.

¹³⁵ Sprawozdanie IAS, nr ref. Ares(2023)3266879, 10 maja 2023 r.

7.7.2. Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD)

Jednym z głównych celów Agencji jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony danych. Audyty zewnętrzne dotyczące zgodności z przepisami w zakresie ochrony danych ułatwiają osiągnięcie tego celu i są częścią planu ciągłego doskonalenia eu-LISA odnoszącego się do zarządzania operacyjnego systemami informacyjnymi WSISW. W 2023 r. eu-LISA w dalszym ciągu monitorowała postępy we **wdrażaniu zaleceń** wskazanych przez EIOD w audytach SIS, VIS i Eurodac:

- audyt SIS i VIS, przeprowadzony w listopadzie 2018 r., zakończył się sprawozdaniem końcowym, które Agencja otrzymała w kwietniu 2023 r., zawierającym 43 zalecenia (z których Agencja wszystkie wdrożyła);
- audyt Eurodac został przeprowadzony w grudniu 2019 r. i zakończył się sprawozdaniem końcowym, które eu-LISA otrzymała w kwietniu 2023 r., zawierającym 29 zaleceń (z których Agencja wdrożyła 23).

We wrześniu eu-LISA zamknęła wszystkie zalecenia z audytów EIOD dotyczących SIS i VIS w latach 2017–2019.

Po audycie EIOD dotyczącym systemów SIS, VIS i Eurodac przeprowadzonym w 2022 r. zarząd przyjął 15 czerwca ostateczne uwagi do projektu sprawozdania z kontroli, a eu-LISA przesłała swoje uwagi do EIOD 26 czerwca, co było w pełni zgodne z terminem. We wrześniu 2023 r. Agencja otrzymała sprawozdanie końcowe z audytu, w tym 37 zaleceń. Ostatni audyt na miejscu przeprowadzony przez EIOD odbył się w grudniu 2023 r. w odniesieniu do SIS.

We wszystkich przypadkach Agencja przygotowała odpowiednie plany działania, uwzględniające zalecenia sformułowane przez EIOD, jak również przedstawiała EIOD sprawozdania kwartalne, a zarządowi i jego Komitetowi ds. Audytu, Zgodności i Finansów Zarządu eu-LISA (ACFC) sprawozdania na temat statusu nierozstrzygniętych zaleceń.

7.7.3. Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO)

W 2023 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy zakończył kontrolę rocznego sprawozdania finansowego eu-LISA za rok budżetowy 2022¹³⁶. Trybunał zbadał:

- sprawozdania dotyczące finansów Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe¹³⁷ i sprawozdania z wykonania budżetu¹³⁸ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2022 r.;
- legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

W opinii ETO sprawozdanie finansowe eu-LISA za rok 2022 przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2022 r. (wyniki operacji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto) zgodnie z przepisami regulaminu finansowego eu-LISA i z regułami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego. W objaśnieniu uzupełniającym Trybunał zwrócił jednak uwagę na notę 2.1.5.3 do rocznego sprawozdania finansowego za 2022 r., w której omówiono opóźnienia we wdrażaniu systemu wjazdu/wyjazdu oraz wpływ, jaki te opóźnienia mają na działalność Agencji.

W opinii ETO przychody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2022 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach. Jeżeli chodzi o płatności, ETO zidentyfikował łączną kwotę płatności wynoszącą 17,8 mln EUR, na którą miała wpływ niezgodność, odpowiadająca 4,8% wszystkich środków na płatności dostępnych w 2022 r. i tym samym przewyższającą próg istotności ustanowiony w ramach tej kontroli, w rezultacie czego wydano opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń. ETO przedstawił również uwagi dotyczące zarządzania, systemów kontroli i zarządzania budżetem, które nie podważały powyższych opinii. Agencja opracowała plan działania uwzględniający te uwagi.¹³⁹

7.8. Działania następne w związku z zaleceniami z audytu i związanymi z nimi planami działania

¹³⁶ Europejski Trybunał Obrachunkowy (2023), „Sprawozdanie roczne dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022”, 26 października 2023 r., s. 237–248.

¹³⁷ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z wyników finansowych, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad polityki rachunkowości i innych not wyjaśniających.

¹³⁸ Sprawozdania te składają się ze sprawozdań, w których sumuje się wszystkie operacje budżetowe w notach wyjaśniających.

¹³⁹ Plan działania nr ref. Ares(2024)2384688, 2 kwietnia 2024 r.

Zgodnie z decyzją dyrektora wykonawczego eu-LISA Jednostka Audytu Wewnętrzny Agencji (IAC) jest odpowiedzialna za monitorowanie postępów we wdrażaniu zaleceń z audytu¹⁴⁰. IAC gromadzi w tym celu aktualne informacje od właścicieli tych zaleceń i sporządza sprawozdania monitorujące, które przekazuje dyrektorowi wykonawczemu i zarządowi.

W 2023 r. wskaźnik wdrożenia zaleceń z audytu wyniósł 87%, przy czym wdrożono 33 spośród 38 zaleceń.

¹⁴¹ Status postępów eu-LISA we wdrażaniu zaleceń z audytu na dzień 31 grudnia 2023 r. podsumowano w tabeli poniżej.

Tabela 7. Zalecenia z audytu: postępy we wdrażaniu

Zalecenia IAS, IAC, ETO i OLAF-u według oceny	Otwarte zalecenia w 2023 r. ogółem	W toku	Wdrożone	Zaległe	Zamknięte	Otwarte zalecenia na koniec 2023 r. ogółem
krytyczne	3	-	3	-	3	-
bardzo ważne	20	-	16	4	8	12
ważne	15	-	14	1	8	7
Ogółem	38	-	33	5	19	19

Terminologia:

- **w toku**: wdrażanie przebiega zgodnie z planem lub nowym terminem/planem działania uzgodnionym z audytorem;
- **wdrożone**: potwierdzone przez podmiot odpowiedzialny, do którego skierowane jest zalecenie, i gotowe do podjęcia działań następczych przez audytora;
- **zaległe**: wdrażanie jest w toku, nie zostało jednak zakończone w uzgodnionym terminie;
- **zamknięte**: audytor formalnie zamknął kwestię;
- **krytyczne**: zasadnicza niedoskonałość w procesie poddanym audytowi szkodliwa na poziomie jednostki;
- **bardzo ważne**: zasadnicza niedoskonałość szkodliwa dla całego procesu (wszystkie zalecenia Trybunału mają ten status);
- **ważne**: istotna niedoskonałość w całym procesie poddanym audytowi lub zasadnicza niedoskonałość w istotnej części tego procesu.

Tabela 8. Zaległe zalecenia z audytu, w tym znaczne opóźnienia (> 6 miesięcy, stan na dzień 31.12.2023 r.)

#	Audytor / Tytuł audytu / rok	Numer wpisu / tytuł	Ocena	Pierwotny termin	Opóźnione > 6 miesięcy	Działania Agencji
1	Sprawozdanie IAS dotyczące kontroli procedury udzielania zamówień / 2017 r.	3. Kontrole przed zawarciem umów szczegółowych	ważne	31.12.2018 r.	5 lat 1 miesiąc	Agencja przyjęła proces kontroli wraz z szablonem. Nowa procedura zostanie wdrożona do końca czerwca 2024 r.
2	Sprawozdanie IAS dotyczące rekrutacji pracowników i angażowania dostawców usług strukturalnych oraz etyki organizacyjnej w eu-LISA / 2020 r.	1. Pozyskiwanie zasobów ludzkich musi opierać się na udokumentowanej i zaktualizowanej ocenie	bardzo ważne	30.09.2020 r.	4 lata i 4 miesiące	W marcu 2024 r. rozpoczęto szeroko zakrojoną reorganizację w celu wsparcia nowych sposobów pracy na rzecz pomyślnej realizacji planu działania w zakresie interoperacyjności. Do czerwca 2024 r. eu-LISA otrzyma wyniki oceny zewnętrznej. Te dwa elementy stanowią podstawę do aktualizacji strategii pozyskiwania zasobów i metody alokacji zasobów. W związku z tym Agencja udoskonaliła zalecany plan wdrożenia i przesunęła datę docelową na marzec 2025 r.
3	Sprawozdanie ETO na ten rocznego sprawozdania finansowego eu-LISA za budżetowy 2017/2018	eu-LISA zarządza trzema oddzielnymi, niezintegrowanymi wielkoskalowymi systemami informatycznymi (SIS VIS i Eurodac), z których każdy przetwarza dane w obszarze WSISW w UE. Takie podejście może spowodować, że eu-LISA nie będzie w stanie osiągnąć korzyści skali ani synergii pomiędzy systemami.	bardzo ważne	31.12.2019 r.	4 lata	Wspólna procedura udzielania zamówień SIS/VIS/Eurodac TOF LOT1 zapewnia ujednolicone podejście i korzyści skali w zakresie zarządzania operacyjnego (utrzymanie/wsparcie) dla wszystkich trzech systemów. Agencja zakończyła przejście na przekrojowy model zamówień publicznych (TOF LOT2) w zakresie utrzymania infrastruktury w odniesieniu do wszystkich trzech systemów.
4	Sprawozdanie ETO na ten rocznego sprawozdania	Utrzymujący się wysoki poziom	bardzo ważne	31.12.2022 r.	1 rok	Wdrożone. eu-LISA wzmocniła nadzór i kontrolę nad inicjowaniem zobowiązań. Termin

¹⁴⁰ Decyzja dyrektora wykonawczego eu-LISA dotycząca przyjęcia systemu obowiązkowego składania dyrektorowi wykonawczemu oraz kierownikowi IAC sprawozdań w sprawie postępów poczynionych w obszarze wdrożenia zaleceń lub wniosków z audytu, nr ref. Ares(2018)6152498, 30 listopada 2018 r.

¹⁴¹ Sprawozdanie IAC na temat statusu otwartych zaleceń z audytu na dzień 31 grudnia 2023 r., Ares(2024)1713484, 5 marca 2024 r.

	finansowego eu-LISA za budżetowy 2020/2021	przeniesień środków stoi w sprzeczności z budżetową zasadą jednoroczności i wskazuje na trudności strukturalne z wykonaniem budżetu.				składania nowych wniosków o zobowiązania budżetowe upływa 30 września, co zapewnia lepsze dostosowanie okresów obowiązywania umów do roku budżetowego. Zadaniem kadry kierowniczej wyższego szczebla jest ograniczenie wyjątków w tym zakresie do bezwzględnie minimum, ponieważ ich wpływ na poziom przeniesień jest znaczny. Wpływ nowych środków zostanie potwierdzony poziomem przeniesień z 2024 r. na 2025 r.
5	Sprawozdanie ETO na ten rocznego sprawozdania finansowego eu-LISA za budżetowy 2021/2022	eu-LISA mogła jak najszybciej wykorzystać umowy TEF i TOF, zamiast zmieniać dotychczasowe umowy o maksymalną kwotę dozwoloną w rozporządzeniu finansowym.	bardzo ważne	31.12.2023 r.	-	Wspólna procedura udzielania zamówień SIS/VIS/Eurodac TOF LOT1 zapewnia ujednolicone podejście i korzyści skali w zakresie zarządzania operacyjnego (utrzymanie/wsparcie) dla wszystkich trzech systemów. Agencja zakończyła przejście na przekrojowy model zamówień publicznych (TOF LOT2) w zakresie utrzymania infrastruktury w odniesieniu do wszystkich trzech systemów.

Agencja jest zobowiązana do podjęcia szybkich i zdecydowanych działań prowadzących do nadrobienia opóźnień we wdrażaniu zaległych zaleceń, w tym do zmiany docelowych terminów. W przyszłości eu-LISA będzie informować audytorów o postępach we wdrażaniu.

Aby potwierdzić zamknięcie zaleceń uznanych przez agencję eu-LISA za „wdrożone” (pozycje „zamknięte”), IAS i IAC przeprowadziły roczne działania następcze w odniesieniu do planów działania uznanych za „wdrożone” i zamknęły 19 zaleceń z audytu¹⁴². ETO także podjął działania następcze w związku z wdrożeniem jego zaleceń z audytu z poprzednich lat.¹⁴³

7.9. Działania następcze w związku z dochodzeniami prowadzonymi przez OLAF¹⁴⁴

W 2023 r. Agencja wdrożyła zalecenia wynikające z dochodzeń OLAF-u związanych ze sprawą OC/2017/1121/A2 i COM(2022) 28974 (zalecenie administracyjne AR-2022-0031).

7.10. Działania następcze w związku z uwagami organu udzielającego absolutorium

W 2023 r. Komisja Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego (CONT) rozpoczęła coroczny proces udzielania absolutorium w związku z działalnością agencji i wspólnych przedsięwzięć UE prowadzoną w roku budżetowym 2022. Proces ten zapewnia zgodność z odpowiednimi wymogami prawnymi i regulacyjnymi oraz stosowanie zasad należytego zarządzania finansami, a mianowicie zasady oszczędności, efektywności i skuteczności.

W kwietniu 2024 r. Parlament Europejski udzielił dyrektor wykonawczej eu-LISA absolutorium z wykonania budżetu Agencji za 2022 r., zatwierdzając sprawozdanie finansowe eu-LISA za rok budżetowy 2022, i przedstawił swoje uwagi w rezolucji.¹⁴⁵

¹⁴² Działania następcze w związku z zaległymi zaleceniami dotyczącymi zarządzania bezpieczeństwem informatycznym w eu-LISA – nota IAS w sprawie wniosków z audytu, nr ref. Ares(2023)4482, 28 czerwca 2023 r., Ares(2023)7132265, 1 grudnia 2023 r.; wyniki działań następczych IAC za 2023 r., nr ref. Ares(2024)1549093, 12 lutego 2024 r.

¹⁴³ [Sprawozdanie roczne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022](#), s. 234–240.

¹⁴⁴ Artykuł 11 [rozporządzenia \(UE/Euratom\) nr 883/2013](#) dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

¹⁴⁵ [Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie absolutorium z wykonania budżetu eu-LISA za rok budżetowy 2022 \(2023/2165\(DEC\)\)](#); Plan działania eu-LISA, nr ref. Ares(2024)2384688, 2 kwietnia 2024 r.

Aby skupić uwagę na zidentyfikowanych obszarach wymagającym poprawy i rozwiązać kwestie w dziedzinach o krytycznym znaczeniu, Agencja w szczególności:

- poczyniła niezbędne kroki w celu wzmocnienia kontroli wewnętrznych i zaktualizowania wewnętrznych procesów dotyczących procedur zarządzania umowami, aby złagodzić niedociągnięcia stwierdzone przez audytorów, w tym sfinalizować strategię kontroli wewnętrznej i poprawić zdolności w zakresie opracowywania umów;
- podtrzymywała swoje zobowiązanie do bezzwłocznego zamknięcia zaległych zaleceń z audytu i terminowego wdrażania wszelkich nowych zaleceń z audytu;
- wprowadziła nowe narzędzia i metody w celu skuteczniejszego planowania i monitorowania wykonania budżetu;
- kontynuowała przejście z pionowego na międzysektorowe pozyskiwanie zasobów w zakresie opracowywania, rozwoju i utrzymania podstawowych systemów biznesowych;
- zdefiniowała na nowo swoją strategię rekrutacji, aby skuteczniej rozwiązać problemy z rekrutacją i równowagą płci;
- wzmocniła szereg elementów komponentu oceny ryzyka i kontynuowała monitorowanie strategicznego planu działania z zamiarem bardziej optymalnego dostosowania celów strategicznych i operacyjnych, przy jednoczesnym usprawnieniu ogólnego wdrażania długoterminowej strategii Agencji.

W odpowiedzi na uwagi ETO dotyczące sprawozdania finansowego eu-LISA za 2022 r. Agencja przygotowała plan działania.

W poniższej tabeli wymieniono uwagi przedstawione w **sprawozdaniu ETO w sprawie absolutorium za 2022 r.** dotyczące wykonania budżetu eu-LISA oraz odpowiedzi Agencji i środki, które wprowadziła w celu rozwiązania tych problemów.¹⁴⁶

Tabela 9. Uwagi przedstawione przez organ udzielający absolutorium

Uwagi organu udzielającego absolutorium	Odpowiedzi eu-LISA i wprowadzone przez nią środki
Zarządzanie budżetem i finansami	
■ zauważyła, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2022 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu wynoszącego 91,13% w odniesieniu do środków na zobowiązania, co stanowi spadek o 8,87% w porównaniu z rokiem 2021; ■ ponadto z zaniepokojeniem zauważyła, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności wyniósł 86,71%, co stanowi spadek o 7,94% w porównaniu z rokiem 2021.	Wdrożone Agencja wprowadziła nowe narzędzia oraz metody planowania i monitorowania wykonania budżetu. Poziom wykonania budżetu na 2023 r. wyniósł 99,9% zarówno w odniesieniu do środków na zobowiązania, jak i środków na płatności, bez przeniesienia środków zróżnicowanych.
■ zauważyła z zaniepokojeniem, że według sprawozdania Trybunału Agencja przeniosła ponad 14,4 mln EUR (23%) dostępnych środków na zobowiązania z 2022 r. na rok 2023 i że w tytule II kwota ta obejmowała 13,7 mln EUR (tj. 95%) środków związanych z wydatkami administracyjnymi (97% w 2021 r.); ■ zauważyła powtarzające się przypadki przeniesień środków, co skutkuje przypomnieniem przez Trybunał, że powtarzający się wysoki poziom przeniesień środków jest sprzeczny z budżetową zasadą jednoroczności i wskazuje na problemy strukturalne w wykonaniu budżetu lub niedostateczne planowanie budżetowe; ■ zauważyła w tym kontekście, że podpisanie w czwartym kwartale 2023 r. nowej umowy ramowej o świadczenie zewnętrznych usług wsparcia jest niezbędne do osiągnięcia tych celów; ■ oczekuje, że wdrożenie tego planu działania doprowadzi do znacznej poprawy, i wzywa Agencję do poinformowania organu udzielającego absolutorium o postępach poczynionych w tym zakresie.	W toku Agencja przyjmuje uwagę do wiadomości. Agencja sporządziła plan działania obejmujący szereg środków wdrażanych od 2023 r. w celu przestrzegania zasady jednoroczności i zmniejszenia poziomu przeniesień. Ponadto Agencja opracowała nowe procesy służące ograniczeniu przeniesień zgodnie z zasadą jednoroczności. Pod koniec 2023 r. eu-LISA zawarła nową umowę ramową na zewnętrzne usługi wsparcia (LISA/2022/OP/04). Usługi w ramach tej umowy są świadczone od końca 2023 r. i będą kontynuowane do końca 2027 r.
Wyniki	
■ oczekuje znaczącego udziału Agencji w procesie cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości, aby poprawić współpracę między organami sądowymi Unii i umożliwić obywatelom i przedsiębiorstwom Unii lepszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości.	W toku eu-LISA w znacznym stopniu uczestniczy w procesie cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości na szczeblu UE, aby poprawić współpracę między organami sądowymi i umożliwić obywatelom i przedsiębiorstwom lepszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Do cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości przyczyniają się również prace eu-LISA na rzecz interoperacyjności systemów w dziedzinie WSiSW. W tym celu eu-LISA współpracuje z Eurojustem, Europol i EPPO w zakresie systemu e-CODEX, ECRIS-TCN oraz w ramach przygotowań do uruchomienia platformy współpracy JIT. eu-LISA kontynuowała wdrażanie ECRIS-TCN zgodnie z nowym planem działania w zakresie interoperacyjności, co wraz z wydaniem pierwszej wersji systemu ECRIS-TCN w maju 2024 r. przyniosło już konkretne rezultaty. Jeśli chodzi o system e-CODEX, do 30 listopada 2023 r. jego elementy zostały w pełni przeniesione do środowiska hostingowego eu-LISA, a 27 marca 2024 r. Agencja przejęła tymczasowe zarządzanie. Formalne przejęcie zakończono w czerwcu 2024 r., zgodnie z oświadczeniem Komisji o pomyślnym zakończeniu procesu przekazania/przejęcia. eu-LISA rozpoczęła również przygotowania do stworzenia platformy współpracy JIT. Projekt ruszy w 2024 r., ale ponieważ w maju podpisano z Komisją umowę przyznanie wkładu na opracowanie tej platformy, eu-LISA niezwłocznie przystąpiła do oficjalnego utworzenia zespołu projektowego i rozpoczęła proces zawierania umów.
■ zachęca Agencję do dalszej współpracy z innymi agencjami Unii.	W toku Agencja przyjmuje uwagę do wiadomości.

¹⁴⁶ Sprawozdanie roczne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022, C/2023/594, 27 października 2023 r.

eu-LISA podpisała uzgodnienia robocze, protokoły ustaleń i plany współpracy z większością agencji WSiSW: CEPOL-em, EUAA, Eurojustem, Europol, FRA, Fronteksem i ENISA. Narzędzia te ustanawiają horyzontalne ramy współpracy dwustronnej, a ich celem jest ułatwienie skuteczniejszego i bardziej kompleksowego wdrażania przepisów UE. Współpraca dwustronna jest też prowadzona z agencjami BEREC i EIGE, ponieważ również mieszczą się one w krajach bałtyckich i borykają się z podobnymi wyzwaniami.

Aby zacieśnić współpracę z innymi agencjami UE oraz w ramach formatu trzech prezydencji, eu-LISA przygotowuje się do przejęcia prezydencji sieci agencji WSiSW w 2024 r. Ponadto eu-LISA aktywnie uczestniczy w pracach różnych grup w ramach sieci agencji UE (EUAN).

Efektywność i jej wzrost

- wzywa Agencję do kontynuowania współpracy z innymi agencjami Unii, aby umożliwić wykorzystanie wszystkich dostępnych zasobów;

W toku

Agencja przyjmuje uwagę do wiadomości.

eu-LISA zawarła z kilkoma agencjami UE umowy o gwarantowanym poziomie usług, aby udzielać im wsparcia w kwestiach związanych z ciągłością działania, a także zwiększyć efektywność i synergie w innych obszarach współpracy. Z Fronteksem i EUAA zawarto umowy dotyczące hostingu ich ośrodków odzyskiwania danych po awarii. eu-LISA świadczy usługi hostingu ośrodka przetwarzania danych w swoim ośrodku operacyjnym w Strasburgu we Francji dla EUAA od 2016 r., a dla Fronteksu od 2019 r., w tym również usługi wsparcia.

Z ENISA zawarto porozumienie w sprawie przeprowadzania corocznych ćwiczeń eu-LISA w dziedzinie cyberbezpieczeństwa; z Europolem zawarto porozumienie w sprawie organizacji wspólnego komitetu ds. bezpieczeństwa.

- wzywa Agencję do wzmożenia wysiłków na rzecz pełnego wdrożenia PPMT.

Wdrożone

9 października 2023 r., po uzyskaniu dostępu do środowiska produkcyjnego PPMT, eu-LISA zakończyła proces wdrażania PPMT. Od 1 stycznia 2024 r. PPMT jest stosowana w odniesieniu do wszystkich postępowań o udzielenie zamówienia o wartości powyżej 15 000 EUR.

Polityka kadrowa

- zauważa, że pomimo wysiłków Agencji rotacja pracowników wzrosła z 5,5% w 2021 r. do 7,1% w 2022 r., a wskaźnik obsadzenia stanowisk spadł do 82%, czyli mniej niż docelowy poziom Agencji wynoszący 94%, przede wszystkim ze względu na liczbę stanowisk krótkoterminowych i stanowisk niższego szczebla oferowanych przez Agencję.

W toku

Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę i w dalszym ciągu prowadzi działania na rzecz poprawy wskaźnika obsadzenia stanowisk i zmniejszenia rotacji.

- z zaniepokojeniem odnotowuje skład kadry kierowniczej wyższego i średniego szczebla Agencji pod względem płci – 12 mężczyzn (86%) i dwie kobiety (14%) – oraz to, że w zarządzie zasiada 50 mężczyzn (82%) i 11 kobiet (18%), a wśród pracowników ogółem znajduje się 209 mężczyzn (67%) i 101 kobiet (33%);

W toku

Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę i kontynuuje starania na rzecz poprawy równowagi płci wśród swoich pracowników.

- przypomina o znaczeniu równowagi płci i wzywa Agencję do kontynuowania starań o osiągnięcie równowagi płci na wszystkich poziomach poprzez konkretne działania, które przekonają kobiety do zgłaszania kandydatur na stanowiska oferowane przez Agencję;

a Agencja dołożyła znacznych starań, aby zwiększyć liczbę kandydatek, na przykład poprzez udział w targach branżowych i rozpowszechnienie ogłoszeń o naborze na specjalnych forach.

- apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby podczas mianowania kandydatów na członków zarządu Agencji uwzględniały znaczenie, jakie ma równowaga płci.

W 2022 r. z inicjatywy kobiety na stanowisku kierowniczym utworzono nieformalną grupę w celu omówienia możliwości rozwiązania kwestii równowagi płci zarówno na szczeblach kierowniczych, jak i innych niż kierownicze.

Ponadto kontynuowano następujące działania mające na celu przyciągnięcie do eu-LISA większej liczby kandydatek:

- przegląd i przeformułowanie ogłoszeń o naborach do pracy tak, aby były one bardziej inkluzywne, a także rozpowszechnianie ich na specjalnych forach dla kobiet pracujących w branży ICT;
- inspirowanie i motywowanie swoich pracowników przez organizację seminariów internetowych z udziałem innych agencji UE i Komisji, koncentrujących się na inicjatywach służących poprawie równowagi płci w służbie publicznej UE.

Ponadto eu-LISA łączy wysiłki i dzieli się doświadczeniem z innymi agencjami UE i Komisją w zakresie inicjatyw służących poprawie równowagi płci w służbie publicznej UE. W 2023 r. zorganizowano spotkania z EIGE i ETO, aby zapoznać się z ich najlepszymi praktykami w dziedzinie różnorodności i włączenia społecznego. W celu przyciągnięcia bardziej zróżnicowanej puli kandydatów Agencja wzięła udział w internetowych globalnych targach kariery dla kobiet. Targi koncentrowały się na profilach związanych z naukami przyrodniczymi, technologią, inżynierią i matematyką (STEM).

Wraz z tym jak państwa członkowskie i Komisja podkreślają znaczenie równowagi płci, stale rośnie odsetek kobiet wśród członków lub zastępców członków zarządu eu-LISA. Obecnie w zarządzie, liczącym łącznie 33 osoby, zasiada 10 kobiet w funkcji członka zarządu lub zastępcy członka. W grudniu 2023 r. Komisja, reprezentowana przez dwóch członków, nominowała kobietę na członka zarządu.

- odnotowuje, że w 2022 r. przeprowadzono i zakończono wewnętrznie trzy dochodzenia administracyjne w związku z nękaniami, a dodatkową sprawę skierowano do sądu;
- wzywa Agencję do szybkiego pociągnięcia do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za niewłaściwe postępowanie.

Zamówienia publiczne

- podkreśla uwagi zawarte w sprawozdaniu Trybunału, które doprowadziły do wydania opinii z zastrzeżeniem ze względu na kilka nieprawidłowych płatności dokonanych w 2022 r. na łączną kwotę 17,8 mln EUR w związku z siedmioma konkretnymi zamówieniami, przy czym płatności te stanowią 4,8% łącznych środków na płatności dostępnych w 2022 r.;
- zauważa, że nieprawidłowość tych płatności wiąże się głównie z odstępstwami od odpowiednich umów ramowych;
- zauważa, że zgodnie z odpowiedziami Agencji na pytania Parlamentu wymagające odpowiedzi na piśmie nieprawidłowości dotyczące płatności dokonanych w 2022 r. można podzielić na trzy kategorie: a mianowicie zmianę umów na czas określony (6,5 mln EUR), przedłużenie konkretnych zamówień poza maksymalny dozwolony okres (3,7 mln EUR), oraz brak szczegółowych informacji na temat wymogów w konkretnych zamówieniach (7,5 mln EUR);
- zauważa, że niektóre z tych nieprawidłowych płatności, na łączną kwotę 10,5 mln EUR, odnoszą się do trzech konkretnych zamówień, na podstawie których dokonano płatności również w 2021 r. i które Trybunał uznał za nieprawidłowe w swoim sprawozdaniu rocznym dotyczącym agencji UE za ten rok;
- zauważa, że zgodnie z oświadczeniami złożonymi przez dyrektor wykonawczą Agencji podczas jej spotkania z Komisją Kontroli Budżetowej Parlamentu 29 listopada 2023 r. („oświadczenia dyrektor wykonawczej”) sześć z siedmiu konkretnych zamówień wskazanych w sprawozdaniu Trybunału wygasło bez zaległych płatności;
- podkreśla, że jest to powtarzający się problem dla Agencji;
- wzywa Agencję, by całkowicie rozwiązała ten problem i złożyła organowi udzielającemu absolutorium sprawozdanie z poczynionych postępów.

- zauważa z głębokim zaniepokojeniem, że 2022 r. był trzecim rokiem z rzędu, w którym Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem dotyczącą obszaru zarządzania zamówieniami publicznymi i umowami Agencji, przy czym Agencja poniosła wysokie koszty z powodu nieprawidłowości, opóźnionych i nieodpowiednich procedur przetargowych oraz braku staranności ze strony Agencji w odniesieniu do przepisów dotyczących zamówień publicznych;
- odnotowuje utworzenie planu działania Agencji dotyczącego dogłębnego przeglądu jej procesów w celu zidentyfikowania i usunięcia podstawowych przyczyn powtarzających się uwag Trybunału w tej dziedzinie, jak określono w odpowiedziach Agencji na pytania Parlamentu wymagające odpowiedzi na piśmie, w sprawozdaniu uzupełniającym Agencji oraz w oświadczeniach dyrektor wykonawczej;
- oczekuje zatem trwałej poprawy w wyniku wdrożenia tego planu działania, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że sześć z siedmiu konkretnych zamówień uznanych przez Trybunał za nieprawidłowe wygasło bez zaległych płatności;

W toku / wdrożone

Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę i będzie kontynuować starania na rzecz promowania szacunku i godności w miejscu pracy oraz stosowania zasady zerowej tolerancji dla nękania.

Częściowo wdrożone

Agencja zapoznała się z tymi uwagami i koncentruje się na odpowiedniej poprawie w sporządzaniu umów. Aby zapobiec podobnym przypadkom w przyszłości, w nowych przetargach Agencja wprowadziła dodatkowe i bardziej szczegółowe klauzule, aby lepiej odzwierciedlić wymogi operacyjne i ułatwić zarządzanie zmianami.

eu-LISA zobowiązuje się do wykonywania swojego mandatu w sposób w pełni zgodny z przepisami. Dlatego też, pod swoim nowym kierownictwem i uwzględniając ważne uwagi otrzymane od ETO, Agencja rozpoczęła dogłębny przegląd swoich procesów, aby zidentyfikować i usunąć podstawowe przyczyny tych uwag:

- wzmocnienie zdolności w zakresie zamówień publicznych przez konsolidację organizacyjną, przyspieszenie rekrutacji nowych pracowników i wyznaczenie wyspecjalizowanych doradców zewnętrznych w celu zapewnienia niezależnej wiedzy fachowej w konkretnych i wysoce złożonych sprawach;
- przeprowadzono analizę podstawowych przyczyn w ponad 500 umowach (z których 160 jest nadal realizowanych) w celu zidentyfikowania podstawowych problemów i określenia środków zaradczych. Wśród zidentyfikowanych rozwiązań znalazły się: specjalne szkolenia, wprowadzenie list kontrolnych, lepsze zdefiniowanie ról i usprawnienie komunikacji wewnętrznej w zakresie zarządzania umowami;
- zintensyfikowanie kontroli za pomocą nowych list kontrolnych dotyczących działań związanych z zarządzaniem umowami w celu zapewnienia, by w umowach ramowych nie wprowadzono żadnych istotnych zmian;
- opracowanie strategii kontroli wewnętrznej z zamiarem jej formalnego przyjęcia w połowie 2024 r. Strategia obejmuje: ocenę ryzyka; analizę kosztów i korzyści; środki służące wzmocnieniu zdolności organizacyjnych; poziom zatrudnienia i intensywność kontroli;
- utworzenie sponsorowanej przez dyrektor wykonawczą grupy zadaniowej „zero błędów w zarządzaniu umowami”, której zadaniem jest monitorowanie zawierania umów, kontrola tego procesu i zapewnienie jego zgodności, od określenia potrzeb do podpisania umowy, m. in. w odniesieniu do wszelkich zmian umów.

W toku

Jak wyjaśniono w poprzednich sekcjach, Agencja stale udoskonala swoje procesy i kontrole w celu wsparcia swojego złożonego modelu pozyskiwania.

■ wzywa Agencję do okresowego składania organowi udzielającemu absolutorium sprawozdań z postępów osiągniętych we wdrażaniu tego planu działania i wszelkich podjętych działań naprawczych.

■ podkreśla, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału w 2022 r., podobnie jak w 2021 r., Agencja dokonała płatności na podstawie konkretnego zamówienia (na kwotę 40 mln EUR), które nie stanowiło należytego wykonania powiązanej umowy ramowej, ponieważ nie sprecyzowano w niej szczegółów nabywanych usług (ilości i data dostawy);

■ zauważa, że na podstawie tej umowy Agencja zapłaciła 7,5 mln EUR w 2022 r.;

■ przyjmuje do wiadomości, że zgodnie z uwagami Agencji zawartymi w nocie z 13 listopada 2023 r. zatytułowanej „2022 Discharge - ECA findings on eu-LISA. Brief note for MEPs” [Absolutorium za rok 2022 – ustalenia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące eu-LISA. Krótka nota dla posłów do Parlamentu Europejskiego] podstawową przyczyną nieokreślonego charakteru tej umowy podpisanej pod koniec 2018 r. była potrzeba zachowania środków finansowych na interoperacyjność EES-VIS, w związku z czym planowanie budżetowe, pozostające poza kontrolą Agencji, uległo znacznym przesunięciom w stosunku do faktycznego przyjęcia odpowiednich przepisów;

■ zauważa, że bez tej umowy powiązana kwota niezbędna do zapewnienia interoperacyjności zostałaby utracona;

■ odnotowuje, jak wskazano w odpowiedzi Agencji na uwagę Trybunału, środki naprawcze podjęte przez Agencję poprzez zmianę tej umowy polegającą na dodaniu bardziej szczegółowego opisu świadczonych usług;

■ zauważa, że Agencja nie przedłużyła tej umowy, która wygasła w 2022 r.;

■ przypomina w tym kontekście, że opóźnienia w przyjmowaniu i wdrażaniu odpowiednich aktów prawnych są kluczowymi czynnikami przy określaniu poziomu szczegółowości i precyzji, jaki eu-LISA jest w stanie zaoferować przy zawieraniu umów ramowych;

■ odnotowuje pogląd wyrażony w sprawozdaniu uzupełniającym Agencji, że skrócenie czasu przygotowania aktów wykonawczych miałoby bezpośredni wpływ na zdolność Agencji do lepszego planowania zamówień i ograniczania zmian w umowach.

■ zauważa z zaniepokojeniem, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału Agencja zastosowała procedurę negocjacyjną w celu udzielenia zamówienia bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu;

■ zauważa, że Agencja uzasadniła tę decyzję wyjątkowo pilną potrzebą, wbrew zaleceniom działu zamówień i służb prawnych Agencji;

■ odnotowuje powody, dla których Trybunał uznał zastosowanie tej procedury za nieuzasadnione;

■ odnotowuje jednak odpowiedź eu-LISA, że zmierzalibyśmy się ryzyko kilkumiesięcznych braków w utrzymaniu, ponieważ terminy realizacji programu EES formalnie uległy zmianie na późniejszym etapie, a całkowity czas niezbędny do udzielenia zamówienia i przejścia do nowego wykonawcy oszacowano na co najmniej osiem miesięcy;

■ uważa w tym kontekście, że podejście Agencji było rozsądne;

■ zauważa, że zgodnie z odpowiedzią Agencji udzielone zamówienie w międzyczasie wygasło.

■ odnotowuje ponadto dwie uwagi dotyczące systemów zarządzania i kontroli Agencji zawarte w sprawozdaniu ETO;

■ zauważa pierwszą uwagę dotyczącą nabycia sprzętu komputerowego (27,7 mln EUR), w przypadku którego nie uzyskano cenników dostawców sprzętu ani nie przeprowadzono kontroli *ex ante*;

■ zauważa drugą uwagę dotyczącą zamówienia na umowę ramową dotyczącą operacji przekrojowych o szacunkowej wartości 490 mln EUR, zgodnie z którą w przypadku sześciu posiedzeń komisji oceniającej nie prowadzono dokumentacji, a jedynie podpisano sprawozdanie końcowe;

Wdrożone

Agencja potwierdza, że podstawową przyczyną problemu była potrzeba zabezpieczenia finansowania projektów EES pomimo opóźnień w przekazywaniu informacji niezbędnych do rozpoczęcia działań związanych z opracowywaniem systemu.

Wzmocnienie kontroli wewnętrznej, jak opisano w poprzednich punktach, znacznie ogranicza potencjalne powtórzenie się sytuacji z umowy z 2018 r., która obecnie wygasła.

Wdrożone

Przedmiotowa umowa ramowa została rozwiązana przez Agencję. Wymagane usługi niezbędne do utrzymania i interoperacyjności systemów zamówiono na podstawie umowy ramowej zgodnie z procedurami otwartymi.

W toku

Ceny zapłacone w ramach umowy na zakup sprzętu i jego konserwację zostały uzgodnione *ex post* z warunkami ramowymi. Dokumentacja sprawozdań komisji oceniającej została udoskonalona.

Agencja stale udoskonala swoje procesy i kontrole w celu wsparcia swojego złożonego modelu pozyskiwania.

- wzywa Agencję do ulepszenia systemów kontroli wewnętrznej, aby uniknąć takich niedociągnięć w przyszłości.

- zauważa, że osiem uwag ze sprawozdań Trybunału z poprzednich lat (2017, 2018 i 2021) wobec Agencji ma status „otwarte”;

- wzywa Agencję do niezwłocznego zamknięcia tych uwag i poinformowania organu udzielającego absolutorium o postępach poczynionych w tym zakresie.

Kontrola wewnętrzna

- zauważa, że trzeci rok z rzędu utrzymuje się poważne niedociągnięcie w zasadzie 10 „Podmiot wybiera i opracowuje działania kontrolne” w komponencie „Działania kontrolne”;

- wzywa Agencję do kontynuowania starań o zmniejszenie niedociągnięć w działaniach kontrolnych z myślą o ograniczeniu ryzyka związanego z realizacją celów politycznych oraz celów operacyjnych i celów kontroli wewnętrznej.

- wzywa Agencję, aby wdrożyła niezrealizowane zalecenia i poinformowała organ udzielający absolutorium o poczynionych postępach.

Wdrożone

W odniesieniu do wszystkich nadal otwartych uwag przygotowano plany działania służące uwzględnieniu i zamknięciu wszystkich ustaleń do końca 2023 r. / połowy 2024 r.

Częściowo wdrożone

Zgodnie ze sprawozdaniem eu-LISA dotyczącym ram kontroli wewnętrznej z 2024 r. w 2023 r. nie odnotowano żadnych poważnych niedociągnięć, głównie ze względu na wysoki poziom wdrożenia zaległych zaleceń z audytu i działań zaradczych służących wyeliminowaniu niedociągnięć w kontroli wewnętrznej.

Ponadto Agencja opracowuje strategię kontroli wewnętrznej i zamierzają sfinalizować ją do lata 2024 r. Strategia zostanie przedstawiona Komitetowi ds. Audytu, Zgodności i Finansów Zarządu eu-LISA (ACFC) w październiku 2024 r.

Poprawa zgodności jest jednym z kluczowych priorytetów Agencji. eu-Lisa będzie aktywnie kontynuować redukcję pozostałych niedociągnięć.

Częściowo wdrożone

Pod koniec 2023 r. eu-LISA wdrożyła i zamknęła 14 z 16 zaległych zaleceń z audytu (87%). Wdrożenie pozostałych dwóch zaleceń, bardziej złożonych i uzależnionych od innych udoskonaleń, planowane jest odpowiednio do grudnia 2024 r. i do marca 2025 r. Agencja jest w pełni zaangażowana w rozwiązanie wszystkich zaległych zaleceń bez dalszej zwłoki i przeanalizowanie wszelkich nowych zaleceń w odpowiednim czasie.

7.11. Zarządzanie środowiskowe

Po zatwierdzeniu **polityki ochrony środowiska** w 2022 r. eu-LISA zobowiązała się do wprowadzenia wewnętrznego systemu zarządzania środowiskowego zgodnie z unijnym **systemem ek zarządzania i audytu (EMAS)** i prowadzi działania zmierzające do uzyskania certyfikatu EMAS do 2024 r. Dzięki temu działania eu-LISA będą zgodne z inicjatywą **Europejskiego Zielonego Ładu**, prowadzącą do zredukowania emisji gazów cieplarnianych we wszystkich obszarach działalności.

W 2023 r. Agencja opublikowała **pierwsze oficjalne sprawozdanie dotyczące deklaracji środowiskowej za 2022 r.**, w którym wyszczególniono cele, monitorowanie i postępy¹⁴⁷. W sprawozdaniu zamieszczono również tabelę, w której zestawiono źródła wpływu na środowisko, plany działania oraz wskaźniki skuteczności działania w odniesieniu do wszystkich aspektów związanych ze środowiskiem. Aby zaangażować pracowników w działania w zakresie EMAS, Agencja powołała wewnętrzną grupę zadaniową składającą się z wolontariuszy, zwanych wewnątrz „**zielonym zespołem**”, którzy uczestniczą w specjalnych grupach roboczych.

7.12. Ocena przeprowadzona przez kierownictwo

Kierownictwo Agencji ma **wystarczającą pewność**, że odpowiednie mechanizmy kontrolne zostały wdrożone i funkcjonują zgodnie z założeniami, ryzyko jest odpowiednio monitorowane i ograniczane, a w razie potrzeby wdrażane są różne ulepszenia i wzmocnienia. W przyszłości Agencja skupi się przede wszystkim na poprawie zarządzania, systemów kontroli oraz zarządzania budżetem, zamówieniami i umowami.

W 2023 r. zidentyfikowano główne czynniki ryzyka i zarządzano nimi, co znajduje dodatkowe potwierdzenie w wynikach audytów wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzanych przez cały rok. Agencja opracowała niezbędne plany działania, aby uwzględnić uwagi i zamknąć zalecenia, które wciąż pozostają otwarte.

Oprócz tego kierownictwo eu-LISA uznaje potrzebę utrzymania wysokiego poziomu skuteczności jej ram kontroli wewnętrznej oraz kontynuowania monitorowania i oceny wdrażania tych ram, aby zapewnić osiągnięcie celów Agencji określonych w rozporządzeniu ustanawiającym Agencję i strategii długoterminowej.

¹⁴⁷ Deklaracja środowiskowa eu-LISA z 2022 r., opublikowana 10 października 2023 r.

7.13. Ocena zewnętrzna

Zgodnie z art. 39 rozporządzenia ustanawiającego eu-LISA Agencja musi poddawać się co pięć lat ocenie wyników swoich prac, w związku z czym należy spodziewać się, że kolejna taka ocena zostanie przeprowadzona przez Komisję Europejską w 2023 r. W ocenie tej uwzględnione zostaną wyniki prac eu-LISA w odniesieniu do jej mandatu, celów, lokalizacji i zadań. Ocena obejmie również to, jak skutecznie Agencja przyczynia się do zarządzania operacyjnego unijnymi systemami informacyjnymi w dziedzinie WSiSW i wnosi przy tym wartość dodaną, oraz na ile skutecznie tworzy skoordynowane, efektywne kosztowo i spójne środowisko informatyczne na potrzeby zarządzania tymi systemami i ich funkcjonowania.

Na wniosek Komisji Agencja przeprowadziła **niezależną analizę porównawczą**, aby przygotować się do zewnętrznej oceny przez Komisję. Zewnętrzny wykonawca ocenił ogólną skuteczność operacyjną eu-LISA, adekwatność podziału i wykorzystania zasobów ludzkich oraz jej wkład w osiąganie celów odpowiednich strategii UE w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Aby zapewnić kompleksowy wgląd w możliwe kierunki rozwoju i przyszłe zmiany w eu-LISA w nadchodzących latach, Agencja zleciła wykonawcy przedstawienie dodatkowych zaleceń dotyczących strategicznych ulepszeń w perspektywie średnioterminowej. Ze względu na rozszerzony zakres analizy sprawozdanie końcowe ukończono w styczniu 2024 r.

OCENA SKUTECZNOŚCI RAM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Skuteczność ram kontroli wewnętrznej (ICF) i główne rodzaje ryzyka korporacyjnego w okresie sprawozdawczym

Ocena skuteczności ram kontroli wewnętrznej

8.

8.1. Skuteczność ram kontroli wewnętrznej

Systemy kontroli wewnętrznej pomagają organizacjom w osiągnięciu celów przy jednoczesnym utrzymaniu wyników operacyjnych i finansowych zgodnie ze stosownymi zasadami i przepisami. Odpowiednio funkcjonujący system kontroli wewnętrznej ułatwia podejmowanie właściwych decyzji i przyczynia się do ograniczenia ryzyka do akceptowalnego poziomu w drodze opłacalnych kontroli.

W 2019 r. zarząd eu-LISA powierzył dyrektorowi wykonawczemu zadanie wdrożenia ram kontroli wewnętrznej (ICF) zgodnie z zasadami i cechami przyjętymi przez zarząd.

Ramy kontroli wewnętrznej Agencji składają się z następujących pięciu elementów: 1) środowisko kontroli; 2) ocena ryzyka; 3) działania kontrolne; 4) działania informacyjne i komunikacyjne; oraz 5) działania monitorujące. Aby kontrola wewnętrzna nad operacjami była skuteczna, te pięć wzajemnie powiązanych elementów musi występować i odpowiednio funkcjonować na wszystkich poziomach organizacji. W ramach kontroli wewnętrznej określono ponadto podstawowe zasady każdego elementu i związane z nimi cechy każdej z zasad, które zdefiniowano w taki sposób, aby uwzględniały szczególne ustalenia dotyczące zarządzania w Agencji. Te określone zasady i cechy kontroli wewnętrznej stanowią minimalne normy ustanowione w art. 45 ust. 2 przepisów finansowych eu-LISA.

Dyrektor wykonawczy jest upoważniony do przeprowadzania **rocznej oceny skuteczności ram kontroli wewnętrznej**. Dyrektor wykonawczy Agencji pełni funkcję kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, aby wspierać ustanawianie, monitorowanie, wdrażanie, ocenę i sprawozdawczość w zakresie ram kontroli wewnętrznej eu-LISA.

W 2023 r., od dnia 16 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. funkcję kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej pełnił zastępca dyrektora wykonawczego. Od listopada 2022 r. do 16 marca zastępca dyrektora wykonawczego został powołany na stanowisko tymczasowego dyrektora wykonawczego. W tym okresie obowiązki kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej zostały przekazane kierownikowi działu ds. zarządzania i zdolności. 16 stycznia 2024 r. zastępca dyrektora wykonawczego złożył rezygnację. Aby zapewnić ciągłość działania i niezbędny podział obowiązków między dyrektorem wykonawczym a kierownikiem ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, rola tego drugiego została, na mocy decyzji dyrektora wykonawczego, tymczasowo powierzona kierownikowi działu ds. zarządzania i zdolności (GCU), Philippe'owi Harantowi. Przekazanie uprawnień jest ważne do czasu powołania nowego zastępcy dyrektora wykonawczego, a przekazane obowiązki obejmują ukończenie obecnej oceny ram kontroli wewnętrznej.

8.1.1. Metodyka

Roczna ocena ram kontroli wewnętrznej składa się z następujących etapów: ustanowienie kryteriów monitorowania dla każdej zasady kontroli wewnętrznej, określenie mocnych stron i obszarów wymagających poprawy, przeprowadzenie oceny na poziomie poszczególnych zasad i elementów, a także przedstawienie ogólnej oceny¹⁴⁸. Na potrzeby oceny kierownik ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej gromadzi i analizuje dane oparte na uprzednio określonych kryteriach monitorowania pochodzących z różnych źródeł wewnętrznych, m. in. z badania dotyczącego zaangażowania pracowników, wykazu odstępstw i przypadków niezgodności, sprawozdań z audytów wewnętrznych i zewnętrznych oraz innej dokumentacji dotyczącej wewnętrznych procesów biznesowych.

8.1.2. Wyniki oceny

Kryteria monitorowania kontroli wewnętrznej

¹⁴⁸ Wskaźniki dotyczące każdej zasady ram kontroli wewnętrznej, jak również ich wartości bazowe i docelowe określono w załączniku 2 do decyzji dyrektora wykonawczego w sprawie przyjęcia kryteriów monitorowania kontroli wewnętrznej oraz powołania kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

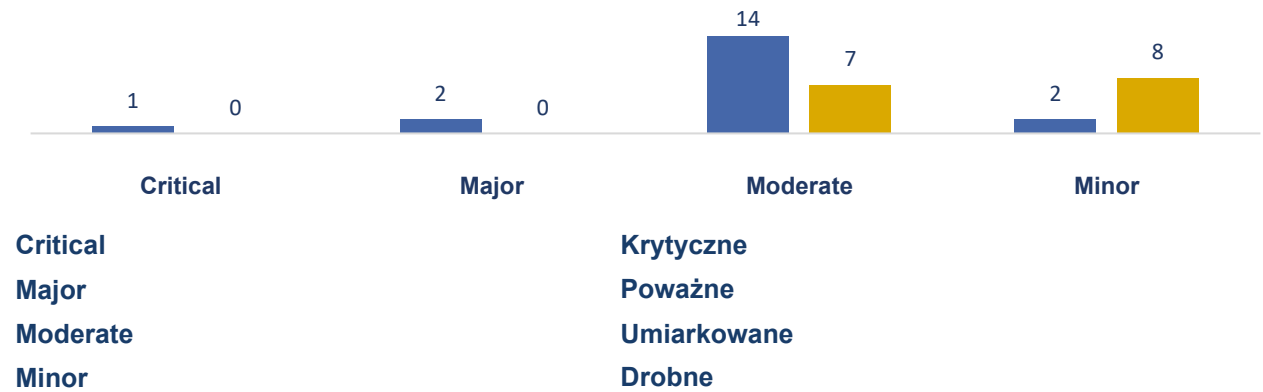
W wyniku samooceny przeprowadzonej w 2024 r. w 2023 r. osiągnięto lub częściowo osiągnięto 88% kryteriów monitorowania kontroli wewnętrznej.

Kryteria monitorowania kontroli wewnętrznej	2023	2024
Łączna liczba wskaźników	79	79
■ osiągnięty	56 (71%)	62 (78%)
■ częściowo osiągnięty	8 (10%)	8 (10%)
■ nieosiągnięty	15 (19%)	9 (10%)
■ brak	0 (0%)	1 (1%)

Mocne strony i niedociągnięcia kontroli wewnętrznej

W ocenie z 2024 r. zamknięto sześć niedociągnięć i zmniejszono powagę dwunastu. Stwierdzono jedno nowe umiarkowane i jedno drobne niedociągnięcie, co oznacza łącznie 15 niedociągnięć w kontroli wewnętrznej, w tym siedem umiarkowanych i osiem drobnych. W wyniku audytu i samooceny zidentyfikowano dwa nowe niedociągnięcia. Po raz pierwszy od 2021 r. żadne krytyczne ani poważne niedociągnięcia nie pozostają otwarte.

Wykres 13. Ocena stanu niedociągnięć w ICF w 2023 i 2024 r.

Przez cały 2023 r. Agencja prowadziła różne działania wdrażające plany naprawcze i eliminujące niedociągnięcia stwierdzone w kontroli wewnętrznej.

Ogólnie rzecz biorąc, wyniki oceny z 2024 r. wskazują, że system kontroli wewnętrznej eu-LISA został wprowadzony, funkcjonuje i jest skuteczny, lecz niezbędne są pewne usprawnienia (kategoria 2).

Ocena elementów ram kontroli wewnętrznej

Elementy ram kontroli wewnętrznej	Mocne strony	Niedociągnięcia
I Środowisko kontroli	■ nadzór nad kontrolą wewnętrzną sprawowany przez kierownictwo, zarząd oraz Komitet ds. Audytu, Zgodności i Finansów (ACFC); ■ ciągłość działania i podział obowiązków;	■ udział/obecność w sesjach szkoleniowych dotyczących etyki i uczciwości; ■ zwiększenie egzekwowania odpowiedzialności i transferu wiedzy;
II Ocena ryzyka	■ przyjęcie zmienionej strategii zarządzania ryzykiem; ■ wskaźnik realizacji działań zaradczych w odniesieniu do zaleceń z audytu wyniósł 87%; ■ określono proces sygnalizowania nieprawidłowości i wdrożono 75% planu działania w zakresie strategii zwalczania nadużyć finansowych; ■ powołanie nowej księgowej eu-LISA;	■ uzupełnianie rejestrów ryzyka i problemów w jednostkach oraz podejmowanie działań następczych w związku z tym rejestrami; ■ wzmocnienie kontroli wewnętrznej przez wdrożenie zaleceń ze sprawozdania z realizacji strategii zwalczania nadużyć finansowych;

III Działania związane z kontrolą	■ pomyślne wdrożenie planów naprawczych i zamknięcie krytycznych zaleceń z audytu; ■ przyjęcie polityki zarządzania aktywami; ■ wyznaczenie celów w zakresie bezpieczeństwa, ciągłości działania i skanowań pod kątem podatności na zagrożenia;	■ zgodność, zwłaszcza w obszarze zarządzania umowami i ich monitorowania; ■ wzmocnione zarządzanie ryzykiem; ■ finalizacja strategii kontroli wewnętrznej;
IV Działania informacyjne i komunikacyjne	■ opracowanie procesu sygnalizowania nieprawidłowości i przegląd wytycznych dotyczących sygnalizowania nieprawidłowości; ■ coroczny przegląd dotyczący wyznaczania osób kontaktowych ds. publicznego dostępu do dokumentów (PAD); ■ wszystkie zalecenia wynikające z audytu EIOD zostały zamknięte („back-to-green”); ■ kanały komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej są dobrze ugruntowane i funkcjonują;	■ usunięto wszystkie niedociągnięcia;
V Działania monitorujące	■ regularne monitorowanie niedociągnięć i śledzenie działań zaradczych;	■ sfinalizowanie procesu oceny istotności potencjalnych niedociągnięć i zastrzeżeń.

I Środowisko kontroli

Element środowiska kontroli to zbiór norm postępowania, procesów i struktur, które stanowią podstawę kontroli wewnętrznej w całej organizacji. Na poziomie kierownictwa ogólne podejście do znaczenia kontroli wewnętrznej, w tym oczekiwanych norm postępowania, ustanawia zarząd, dyrektor wykonawczy i pozostali członkowie kadry kierowniczej najwyższego szczebla.

Element ram kontroli wewnętrznej dotyczący środowiska kontroli został wprowadzony i dobrze funkcjonuje (**kategoria 1**).

eu-LISA posiada dobrze ugruntowane środowisko kontroli, składające się z zestawu norm postępowania, procesów i struktur, które stanowią podstawę przeprowadzania kontroli wewnętrznych. Agencja stale dokonuje przeglądu i aktualizacji swojego środowiska kontroli w celu zwiększenia jego skuteczności i wydajności. Agencja zapewniła, aby jej struktura, hierarchia służbowa, uprawnienia i obowiązki były odpowiednio ustanowione i w stosownych przypadkach poddawane przeglądowi. Pomimo starań Agencji wskaźnik rotacji personelu nadal przekracza wartość docelową. Duże obciążenie pracą negatywnie wpływa na udział w szkoleniach i korzystanie z możliwości budowania zdolności w zakresie etyki i uczciwości. Indywidualna odpowiedzialność za kontrolę wewnętrzną i transfer wiedzy zostały uznane za priorytet dla eu-LISA.

Zasada	Ocena
1. Wykazywanie zaangażowania na rzecz uczciwości i wartości etycznych	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
2. Wykonywanie obowiązków związanych z nadzorem	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
3. Ustanowienie struktury, uprawnień i obowiązków	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
4. Wykazywanie zaangażowania na rzecz kompetencji	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
5. Egzekwowanie rozliczalności	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)

II Ocena ryzyka

Ocena ryzyka jest dynamicznym i wieloetapowym procesem identyfikacji i oceny ryzyka, który może mieć wpływ na osiągnięcie celów, oraz określania sposobu zarządzania takim ryzykiem.

Element ram kontroli wewnętrznej dotyczący oceny ryzyka został wprowadzony i funkcjonuje, lecz konieczne są pewne usprawnienia (kategoria 2).

eu-LISA w dalszym ciągu opiera się na swojej strategii zarządzania ryzykiem i procesach oceny ryzyka w celu skutecznego określania własnych celów oraz identyfikowania i analizowania ryzyka. Po przyjęciu planu wdrażania strategii w 2022 r. przygotowano pierwsze sprawozdanie z wdrażania dotyczące osiągnięcia planowanych rezultatów (przyczyniających się do osiągnięcia ogólnych i szczegółowych celów strategicznych) na lata 2021 i 2022. Agencja przeprowadziła przegląd tej strategii i przyjęła **nową strategię zarządzania ryzykiem**. Strategia dokładniej określa znormalizowane podejście do materializacji ryzyka i tolerancji na ryzyko oraz zawiera wytyczne dotyczące wdrażania strategii w komisjach programowych. Uzupełnianie rejestrów ryzyka i problemów w jednostkach oraz podejmowanie działań następczych w związku z tymi rejestrami nadal pozostaje niedociągnięciem Agencji. W obszarze zapobiegania nadużyciom finansowym i ich

wykrywania określono proces sygnalizowania nieprawidłowości. Agencja zdołała wdrożyć 75% swojego planu działania w zakresie strategii zwalczania nadużyć finansowych na lata 2022–2024. Zalecenia wykonawcze zawarte w sprawozdaniu w sprawie strategii zwalczania nadużyć finansowych dodatkowo wzmocnią kontrole wewnętrzne w 2024 r. Dołożono znacznych starań, aby zamknąć wszystkie otwarte zalecenia z audytu. Do końca 2023 r. wskaźnik realizacji działań zaradczych w odniesieniu do wszystkich zaleceń z audytu wyniósł 87%. Do zamknięcia pozostało jednak osiem bardzo ważnych zaleceń z audytu związanych z zarządzaniem finansami. W styczniu 2023 r. powołano księgową Agencji, a 16 marca 2023 r. obowiązki urzędnik zatwierdzającej przejęła nowa dyrektor wykonawcza.

Zasada	Ocena
6. Określenie odpowiednich celów	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
7. Określenie i przeanalizowanie ryzyka	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
8. Ocena ryzyka nadużyć finansowych	Zasada ta została wprowadzona i funkcjonuje, potrzebne są jednak pewne usprawnienia (kategoria 2)
9. Określenie i przeanalizowanie istotnych zmian	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)

III Działania kontrolne

Działania kontrolne ograniczają ryzyko związane z osiągnięciem celów (polityka, kontrola operacyjna, kontrola wewnętrzna), mające zastosowanie na wszystkich poziomach organizacji, na różnych etapach procesów biznesowych oraz w całym środowisku technologicznym. Mogą one pełnić rolę zapobiegawczą lub wykrywczą, obejmującą szereg czynności manualnych i zautomatyzowanych, jak również podział obowiązków.

Element ram kontroli wewnętrznej dotyczący działań kontrolnych został wprowadzony i funkcjonuje, lecz konieczne są pewne usprawnienia (**kategoria 2**).

W ocenie tego elementu z 2024 r. stwierdzono, że został on częściowo wprowadzony, funkcjonuje i jest skuteczny, lecz wymaga pewnego usprawnienia: przeniesiono go do kategorii 2 (w porównaniu z kategorią 3 w 2023 r.). Wynika to głównie z pomyślnego wdrożenia planów naprawczych i zamknięcia „krytycznych” (związanych z EES) i „poważnych” zaleceń z audytu, a także przeklasyfikowania pozostałych „poważnych” zaleceń na „umiarkowane”. Po raz pierwszy od 2021 r. żadne „krytyczne” ani „poważne” niedociągnięcia nie pozostają otwarte.

Agencja dołożyła znacznych starań w najbardziej krytycznych obszarach zgodności, takich jak zarządzanie umowami, udzielanie zamówień publicznych i zaopatrzenie, a także w przejściu na nowy horyzontalny model operacyjny. W ramach działań zaradczych Agencja przyjęła **politykę zarządzania aktywami** jako mechanizm kontroli prewencyjnej. eu-LISA dodatkowo wzmocniła proces zgłaszania odstępstw, zwłaszcza dzięki zapewnieniu systematycznego monitorowania działań zaradczych. Sfinalizowanie strategii kontroli wewnętrznej w 2024 r. przyczyni się do precyzyjniejszego określenia i wzmocnienia kontroli wewnętrznych, a jej wdrożenie zapewni pełną zgodność projektów. Agencja w dalszym ciągu zwiększała kontrolę nad bezpieczeństwem technologicznym i informatycznym i osiągnęła w tym zakresie dobre wyniki.

Zasada	Ocena
10. Wybór i opracowanie działań kontrolnych	Zasada ta została częściowo wprowadzona i funkcjonuje, potrzebne są jednak pewne usprawnienia (kategoria 2)
11. Wybór i opracowanie ogólnych środków kontroli nad technologią	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
12. Wdrożenie w ramach strategii politycznych i procedur	Zasada ta została wprowadzona i funkcjonuje, potrzebne są jednak pewne usprawnienia (kategoria 2)

IV Działania informacyjne i komunikacyjne

Informacje przekazywane za pośrednictwem komunikacji są konieczne, aby organizacja mogła przeprowadzać kontrole wewnętrzne i wspierać osiąganie celów. Komunikacja wewnętrzna zapewnia pracownikom informacje niezbędne do osiągnięcia celów i prowadzenia codziennych kontroli, natomiast komunikacja zewnętrzna przekazuje społeczeństwu i zainteresowanym podmiotom informacji na temat celów polityki i działań Agencji.

Element dotyczący informacji i komunikacji został wprowadzony i dobrze funkcjonuje (**kategoria 1**).

Działania informacyjne i komunikacyjne Agencji są prowadzone zgodnie z ugruntowanymi procedurami i procesami, które wspierają osiąganie szerzej zakrojonych celów organizacyjnych. W 2023 r. komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna była prowadzona zgodnie z zatwierdzonym planem rocznym. eu-LISA w dalszym ciągu wzmocniała swoje kontrole zarządzania informacjami za pomocą corocznego przeglądu procedury wyznaczania osób kontaktowych ds. publicznego dostępu do dokumentów (PAD) oraz poprzez wyznaczenie

osób kontaktowych ds. PAD w całej Agencji. Po raz pierwszy wszystkie zalecenia dotyczące zarządzania danymi i ich ochrony wynikające z audytu Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD) zostały pomyślnie zamknięte. Opracowano sesję informacyjną na temat ram kontroli wewnętrznej (która odbyła się w lutym 2024 r.), a dla pracowników w całej Agencji przeprowadzono sześć sesji szkoleniowych na temat odstępstw i niezgodności.

Zasada	Ocena
13. Wykorzystywanie odpowiednich informacji	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
14. Komunikacja wewnętrzna	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
15. Komunikacja zewnętrzna	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)

V Działania monitorujące

Agencja przeprowadza bieżące i szczegółowe oceny w celu ustalenia, czy każdy z pięciu elementów ram kontroli wewnętrznej został wprowadzony i funkcjonuje. Bieżące oceny, wbudowane w procesy na różnych szczeblach organizacji, stanowią źródło aktualnych informacji na temat wszelkich możliwych niedociągnięć. Agencja regularnie ocenia wszystkie ustalenia oraz niezwłocznie informuje i koryguje wykryte niedociągnięcia.

Element dotyczący działań monitorujących został wprowadzony i dobrze funkcjonuje (**kategoria 1**).

Agencja w dalszym ciągu wzmacniała monitorowanie i ocenę swoich kontroli wewnętrznych, które opierają się na informacjach uzyskanych z działań sprawozdawczych, audytów wewnętrznych i zewnętrznych, analizy odstępstw i przypadków niezgodności, rejestru ryzyka korporacyjnego, wdrażania strategii zwalczania nadużyć finansowych oraz samooceny przeprowadzanej przez pracowników w ramach ich odpowiednich obszarów odpowiedzialności.

Zasada	Ocena
16. Przeprowadzanie bieżących lub odrębnych ocen	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)
17. Ocena i przekazywanie informacji na temat niedociągnięć	Zasada ta została wprowadzona i dobrze funkcjonuje (kategoria 1)

8.1.3. Główne rodzaje ryzyka korporacyjnego

Agencja kontynuowała monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyka korporacyjnego i problemów korporacyjnych w sposób ciągły, proaktywny i ustandaryzowany. W 2022 r. kierownik odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem i kontrolę wewnętrzną dopracował i zatwierdził kryteria wpływu i prawdopodobieństwa w celu standaryzacji i automatycznego kwalifikowania pozycji na poziomie korporacyjnym. Aby uwzględnić ustalenia z oceny ram kontroli wewnętrznej z 2021 r., rejestry dotyczące ryzyka i problemów są prowadzone na poziomie jednostki.

W październiku 2023 r. komitet zarządzający zatwierdził **nowy pakiet zarządzania ryzykiem**, obejmujący politykę zarządzania ryzykiem, kryteria klasyfikacji rodzajów ryzyka korporacyjnego i problemów korporacyjnych, definicję procesu zarządzania ryzykiem, instrukcje robocze (wdrożenie w portfelach Planview) oraz umowę dotyczącą KPI.

Przez cały rok 2023 status poszczególnych rodzajów ryzyka korporacyjnego i problemów korporacyjnych był przedstawiany komitetowi zarządzającemu co kwartał: w kwietniu, lipcu i listopadzie. Ponadto najnowsze informacje dotyczące ryzyka korporacyjnego i problemów korporacyjnych są przesyłane co miesiąc wszystkim pracownikom i pozostają dostępne w intranecie.

W ciągu roku Agencja zamknęła pięć rodzajów ryzyka, zdegradowała dwa do poziomu jednostki i dodała cztery nowe pozycje (z których dwie zostały w ciągu roku przeklasyfikowane na problemy).

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz rodzajów ryzyka korporacyjnego według stanu na grudzień 2023 r. Oprócz informacji zawartych poniżej, pełny rejestr rodzajów ryzyka korporacyjnego zawiera opis reakcji na ryzyko wraz z harmonogramem działań, który jest regularnie przeglądany i aktualizowany.

Tabela 10. Ryzyko korporacyjne – stan na 31 grudnia 2023 r.

Nr identyfikacyjny	Tytuł ryzyka korporacyjnego	Prawdopodobieństwo	Znaczenie	Organ odpowiedzialny i inne podmioty przekazujące dane
--------------------	-----------------------------	--------------------	-----------	--

2017-01	Ukierunkowane i pomyślne cyberataki zewnętrzne na infrastrukturę eu-LISA	3 – Istotne	– Bardzo istotne	Kierownik Jednostki ds. Bezpieczeństwa
2018-01	Przedsięwzięte już środki mogą nie być wystarczające do zagwarantowania, że pojemność ośrodka przetwarzania danych umożliwi eu-LISA przyjmowanie dodatkowych systemów w przyszłości	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik ds. Zarządzania Infrastrukturą i kierownik Działu ds. Usług Korporacyjnych
2018-06	Naruszenie poufności: przypadkowe upublicznienie danych wrażliwych w wyniku odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji publicznej.	2 – Średnie	4 – Bardzo istotne	Kierownik Działu ds. Usług Korporacyjnych
2019-05	Brak dostępnej na czas przestrzeni fizycznej do zaspokojenia najważniejszych potrzeb Agencji	3 – Istotne	3 – Istotne	Kierownik Działu ds. Usług Korporacyjnych i kierownik Jednostki ds. Usług Korporacyjnych i kierownik Jednostki ds. Zasobów Kadrowych
2019-08	Model i zdolności w zakresie wsparcia technicznego: znaczny wzrost liczby wniosków skierowanych do funkcji wsparcia technicznego eu-LISA po uruchomieniu nowych systemów może prowadzić do poważnego osłabienia wsparcia technicznego zarówno na rzecz nowych, jak i istniejących systemów.	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Jednostki Operacji Systemów, Kierownik Jednostki ds. Bezpieczeństwa, Kierownik Działu ds. Zasobów Kadrowych
2020-01	Niewystarczające kontrole prawne	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Działu ds. Korporacyjnych
2020-06	Wyzwanie związane z zatrudnianiem zasobów dopasowanych do potrzeb Agencji – ryzyko, że nie uda się znaleźć odpowiedniego kandydata do eu-LISA	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Działu ds. Zasobów Kadrowych
2020-08	Umowy dotyczące utrzymania dobrego stanu technicznego nie są wystarczająco skuteczne w przypadku sprzętu i oprogramowania, którego cykl życia dobiegł końca	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Jednostki ds. Planowania i Norm i kierownik Działu ds. Zarządzania Infrastrukturą
2021-02	Dokładna, kompletna i zaktualizowana dokumentacja systemu nie jest przechowywana w centralnym repozytorium zarządzanym przez eu-LISA	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Jednostki ds. Planowania i Norm, Kierownik Działu ds. Realizacji Programów i Projektów
2022-04	Niewystarczające zasoby na potrzeby zarządzania umowami EXTRA	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Działu ds. Usług Korporacyjnych
2022-07	Obecny konflikt między Rosją a Ukrainą oddziałuje na sytuację geopolityczną w Europie, co zwiększa ryzyko dla instytucji, organów i agencji UE. Ma to wpływ na eu-LISA ze względu na intensyfikację działań w cyberprzestrzeni i konieczność wzmocnienia ochrony fizycznej obiektów/pomieszczeń.	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Jednostki ds. Bezpieczeństwa i dyrektor wykonawcza
2023-03	Ryzyko niewystarczającego budżetu na infrastrukturę łączności z powodu renegotjacji umowy ramowej TESTA-ng III	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Jednostki ds. Zarządzania Infrastrukturą
2023-04	Ryzyko prawne związane z możliwym przekwalifikowaniem niektórych umów EXTRA (wsparcie zewnętrzne) na stanowiska pracownicze	3 – Istotne	4 – Bardzo istotne	Kierownik Działu ds. Usług Korporacyjnych, Kierownik Działu ds. Zasobów Kadrowych

8.1.4. Realizacja planu działania na 2023 r. w zakresie strategii zwalczania nadużyć finansowych

Strategia zwalczania nadużyć finansowych Agencji na lata 2022–2024 zakłada trzy cele strategiczne:

- osiągnięcie pełnej zgodności z zasadami zwalczania nadużyć finansowych,
- ustanowienie i utrzymanie wysokiego poziomu etyki w ramach wszystkich działań eu-LISA,
- opracowywanie i wykorzystywanie gromadzenia i analizy danych.

W ramach regularnego monitorowania statusu realizacji planu działania w zakresie strategii zwalczania nadużyć finansowych na lata 2022–2024 ustalono, że w 2023 r. nie urzeczywistniło się żadne ryzyko nadużyć finansowych.¹⁴⁹ Plan działania obejmuje 13 działań, z których każde ma na celu ograniczenie jednego lub kilku rodzajów ryzyka nadużyć finansowych. W grudniu 2023 r. w wyniku monitorowania ustalono, że Agencja wdrożyła siedem z dziesięciu działań (trzy działania są „w toku” i nie określono terminu ich zakończenia), co dało wskaźnik realizacji na poziomie 75%.

Ogólne ilościowe wdrożenie planu działania do strategii eu-LISA w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w 2023 r. wydaje się wystarczające. Niemniej, chociaż w trakcie monitorowania nie zidentyfikowano żadnych przypadków podejrzenia nadużyć finansowych, to wskazano następujące możliwości wzmocnienia kontroli wewnętrznej:

- osoby odpowiedzialne za poszczególne działania powinny dołożyć większych starań, aby w przyszłym roku plan działania został w pełni wdrożony. Ze względu na złożoność opóźnionych działań uzgodniono zmienione terminy ich realizacji;
- należy wzmocnić wdrażanie przepisów wykonawczych dotyczących przewodnika w sprawie misji przyjętego przez Agencję;
- należy ustalić pułapy finansowe i zasady organizowania imprez towarzyskich i poinformować o nich odpowiednie zainteresowane podmioty.

8.2. Wnioski z oceny skuteczności ram kontroli wewnętrznej

Zasadniczo wyniki oceny świadczą o tym, że **system kontroli wewnętrznej eu-LISA został wprowadzony, funkcjonuje i jest skuteczny, potrzebne są jednak pewne usprawnienia (kategoria 2).**

8.3. Oświadczenie kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej

Oświadczenie kierownika ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej

Ja, niżej podpisany,

kierownik ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej w ramach Europejskiej Agencji ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA),

jako kierownik odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem i kontrolę wewnętrzną oświadczam, że zgodnie z ramami kontroli wewnętrznej eu-LISA zgłosiłem dyrektor wykonawczej moje rady i zalecenia dotyczące ogólnego stanu kontroli wewnętrznej w Agencji.

Niniejszym zaświadczam, że informacje przedstawione w niniejszym skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu z działalności i jego załącznikach są, według mojej najlepszej wiedzy, dokładne, rzetelne i kompletne.

Philippe Harant

tymczasowy kierownik ds. zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej

[Kwalifikowany podpis elektroniczny]

¹⁴⁹ Sprawozdanie monitorujące IAC z realizacji planu działania na 2023 r. w zakresie strategii zwalczania nadużyć finansowych, nr ref. Ares(2024)1056755, 12 lutego 2024 r.

IV.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEZ KIEROWNICTWO

Poświadczenie wiarygodności przez kierownictwo

9. Przegląd elementów poświadczenia wiarygodności

W niniejszej sekcji przedstawiono przegląd elementów potwierdzających wystarczającą pewność urzędnik zatwierdzającej poprzez poświadczenie wiarygodności w rocznym sprawozdaniu z działalności.

➤ Element poświadczenia 1: Ocena przeprowadzona przez kierownictwo

Kierownictwo Agencji ma wystarczającą pewność, że odpowiednie mechanizmy kontrolne zostały wdrożone i funkcjonują zgodnie z założeniami, a ryzyko jest odpowiednio monitorowane i ograniczane, a w razie potrzeby wdrażane są różne ulepszenia i wzmocnienia. Oprócz tego kierownictwo eu-LISA uznaje potrzebę utrzymania wysokiego poziomu skuteczności jej ram kontroli wewnętrznej oraz kontynuowania monitorowania i oceny wdrażania tych ram, aby umożliwić osiągnięcie celów Agencji określonych w rozporządzeniu ustanawiającym Agencję i strategii długoterminowej.

W 2013 r. Agencja ustanowiła formalną procedurę **rejestrowania odstępstw i przypadków niezgodności**, a w 2021 r. opracowała odpowiednie wytyczne. W ramach procedur określono odpowiednie środki służące zapewnieniu dokładnego wyjaśniania, rejestrowania i zgłaszania zgodnie z zasadą przejrzystości wszelkich wyjątkowych okoliczności zignorowania mechanizmów kontrolnych lub odstępstw od ustalonych ram prawnych. Przed podjęciem jakichkolwiek działań wszystkie odstępstwa i przypadki niezgodności muszą być udokumentowane, zarejestrowane i odpowiednio zatwierdzone. Zgodnie z wytycznymi eu-LISA kierownictwo ma za zadanie ewidencjonować wszystkie zgłoszone przypadki dwa razy w roku za pomocą specjalnego sprawozdania analitycznego.

W 2023 r. w eu-LISA zarejestrowano 21 odstępstw oraz 12 przypadków niezgodności. Kierownictwo Agencji przeanalizowało i poddało przeglądowi wszystkie zarejestrowane przypadki, a także działania naprawcze i łagodzące, w III kwartale 2023 r. i I kwartale 2024 r., co doprowadziło do przyjęcia planu działania, aby zminimalizować występowanie takich przypadków i ich wpływ. Analizy te wykorzystano również do zidentyfikowania niedociągnięć w ramach oceny efektywności ram kontroli wewnętrznej.

➤ Element poświadczenia 2: Wyniki audytów zewnętrznych

Europejski Trybunał Obrachunkowy (Trybunał) wydał następujące poświadczenie wiarygodności skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady:

Opinia na temat wiarygodności sprawozdania finansowego: w opinii ETO sprawozdanie finansowe eu-LISA za rok 2022 przedstawia rzetelnie, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2022 r. (wyniki operacji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto) zgodnie z przepisami regulaminu finansowego eu-LISA i z regułami rachunkowości przyjętymi przez księgową Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego. W objaśnieniu uzupełniającym Trybunał zwrócił jednak uwagę na notę 2.1.5.3 do rocznego sprawozdania finansowego za 2022 r., w której omówiono opóźnienia we wdrażaniu systemu wjazdu/wyjazdu oraz wpływ, jaki te opóźnienia mają na działalność Agencji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości przychodów leżących u podstaw rozliczeń: w opinii ETO przychody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2022 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń: ETO zidentyfikował łączną kwotę płatności wynoszącą 17,8 mln EUR, na którą miała wpływ niezgodność, odpowiadająca 4,8% wszystkich środków na płatności dostępnych w 2022 r. i tym samym przewyższającą próg istotności ustanowiony w ramach tej kontroli, w rezultacie czego wydano opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń.

ETO przedstawił również uwagi dotyczące zarządzania, systemów kontroli i zarządzania budżetem, które nie podważały powyższych opinii. Agencja opracowała plan działania uwzględniający te uwagi.

➤ **Element poświadczenia 3: Działania następcze w związku z zastrzeżeniami z poprzednich okresów sprawozdawczych**

Poświadczenie wiarygodności złożone przez urzędnika zatwierdzającego zawarte w skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu z działalności za 2022 r. zawierało następujące zastrzeżenia:

- uruchomienie nowej wersji SIS zostało przesunięte z listopada 2022 r. na 7 marca 2023 r.
- Mając na względzie uwagi wynikające z audytów wewnętrznych i zewnętrznych, w kontekście programów i projektów operacyjnych występują uchybienia w kontroli mające wpływ na prawidłowość działań w zakresie zamówień publicznych i zarządzania umowami prowadzonych w roku budżetowym 2022. Aby uwzględnić zalecenia z audytu dotyczące zarządzania udzielaniem zamówień publicznych i umowami, Agencja rozpoczęła przegląd swoich wytycznych/procedur dotyczących zamówień publicznych przyjętych w 2021 r. Równocześnie eu-LISA przygotowuje nowe wytyczne/procedury dotyczące zarządzania umowami, które mają zostać przyjęte we wrześniu 2024 r.;
- postępowanie sądowe z przedsiębiorcą budowlanym (związane z pierwszą rozbudową centrum technicznego eu-LISA w Strasburgu, Francja), które kontynuowano przed sądem drugiej instancji w Strasburgu, zostało zakończone na początku 2023 r. (mediacje pozasądowe, a podpisanie umowy dwustronnej nastąpi wkrótce).

9.1. Wnioski

Na podstawie rozdziału 3 niniejszego sprawozdania można stwierdzić, że nie zidentyfikowano żadnych istotnych uchybień w zakresie kontroli wewnętrznej, które mogłyby mieć wpływ na poświadczenie wiarygodności. Trybunał zwrócił jednak uwagę na notę 2.1.5.3 do rocznego sprawozdania finansowego za 2022 r., w której omówiono opóźnienia we wdrażaniu systemu wjazdu/wyjazdu oraz wpływ, jaki te opóźnienia mają na działalność Agencji.

Ponadto ETO przedstawił również uwagi dotyczące zarządzania, systemów kontroli i zarządzania budżetem, które nie podważały jego opinii. Agencja opracowała plan działania w celu uwzględnienia tych uwag.

Ponadto, aby uwzględnić zalecenia z audytu dotyczące zarządzania udzielaniem zamówień publicznych i umowami, Agencja rozpoczęła w 2021 r. przegląd swoich wytycznych/procedur dotyczących zamówień publicznych i jednocześnie ustanowiła nowe wytyczne/procedury dotyczące zarządzania umowami.

9.2. Zastrzeżenia

Na podstawie powyższych informacji urzędnik zatwierdzający wydała następujące zastrzeżenia w odniesieniu do poświadczenia wiarygodności przez kierownictwo za 2023 r.:

- Zarząd eu-LISA stwierdził w styczniu 2023 r., że uruchomienie systemu wjazdu/wyjazdu w maju 2023 r. nie jest już możliwe. Aby wyjść z impasu, Agencja wdrożyła nową strategię 3R (ponowna mobilizacja, rozwiązywanie problemów, odnowienie). Umożliwiło to przygotowanie solidnego planu działania w zakresie interoperacyjności, którego stopniowe wdrażanie odbywa się w czterech etapach w latach 2024–2026. Plan działania został poparty przez zarząd i zatwierdzony przez Radę WSiSW 19 października 2023 r. Na dzień 1 maja 2024 r. Agencja jest na dobrej drodze do osiągnięcia celów zgodnie z planem działania. Zgodnie z wiedzą Agencji wszystkie strony uczestniczą w testach.
- Biorąc pod uwagę uwagi wynikające z audytów wewnętrznych i zewnętrznych, nadal występuje ryzyko rezydualne i niedociągnięcia w kontroli w odniesieniu do pozyskiwania zasobów ludzkich, kontroli nad działaniami w zakresie zarządzania zamówieniami i umowami w kontekście programów i projektów operacyjnych, co może mieć wpływ na prawidłowość transakcji przeprowadzanych w roku budżetowym 2023. Agencja obecnie zajmuje się tymi kwestiami i dąży do jak najszybszego ich rozwiązania. Postępy w realizacji otwartego zalecenia z audytu są regularnie weryfikowane przez zarząd.

Ponadto w odniesieniu do opinii z zastrzeżeniami Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw sprawozdania finansowego za 2022 r. Agencja opracowała plan działania uwzględniający uwagi dotyczące zarządzania, systemów kontroli i zarządzania budżetowego.

V

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

Poświadczenie wiarygodności

Ja, niżej podpisana,

dyrektorka wykonawcza Agencji Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA),

jako urzędnik zatwierdzająca,

oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu przedstawiają prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji.

Oświadczam także, iż mam wystarczającą pewność, że zasoby przeznaczone na działania opisane w sprawozdaniu zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami oraz że wprowadzone procedury kontroli dają niezbędne gwarancje legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.

Ta wystarczająca pewność opiera się na moim własnym osądzie, konsultacjach z delegowanymi urzędnikami zatwierdzającymi oraz na dostępnych mi informacjach, takich jak wyniki rocznej oceny skuteczności ram kontroli wewnętrznej, roczny przegląd odstępstw i przypadków niezgodności, roczny przegląd wdrożenia zaleceń z audytu oraz wstępna opinia Trybunału Obrachunkowego na temat legalności i prawidłowości transakcji przeprowadzonych w roku budżetowym 2023.

Potwierdzam, że nie wiem o żadnych informacjach niezamieszczonych w niniejszym sprawozdaniu, które mogłyby zaszkodzić interesom Agencji lub zainteresowanych podmiotów.

Należy jednak odnotować następujące zastrzeżenia:

Zarząd eu-LISA stwierdził w styczniu 2023 r., że uruchomienie systemu wjazdu/wyjazdu w maju 2023 r. nie jest już możliwe. Aby wyjść z impasu, w 2023 r. Agencja wdrożyła nową strategię 3R (ponowna mobilizacja, rozwiązywanie problemów, odnowienie). Umożliwiło to przygotowanie solidnego planu działania w zakresie interoperacyjności, którego stopniowe wdrażanie odbywa się w czterech etapach w latach 2024–2026. Plan działania został poparty przez zarząd eu-LISA i zatwierdzony przez Radę ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (WSiSW) 19 października 2023 r. Na dzień 1 maja 2024 r. Agencja jest na dobrej drodze do osiągnięcia celów zgodnie z planem działania. Zgodnie z wiedzą Agencji wszystkie strony uczestniczą w testach.

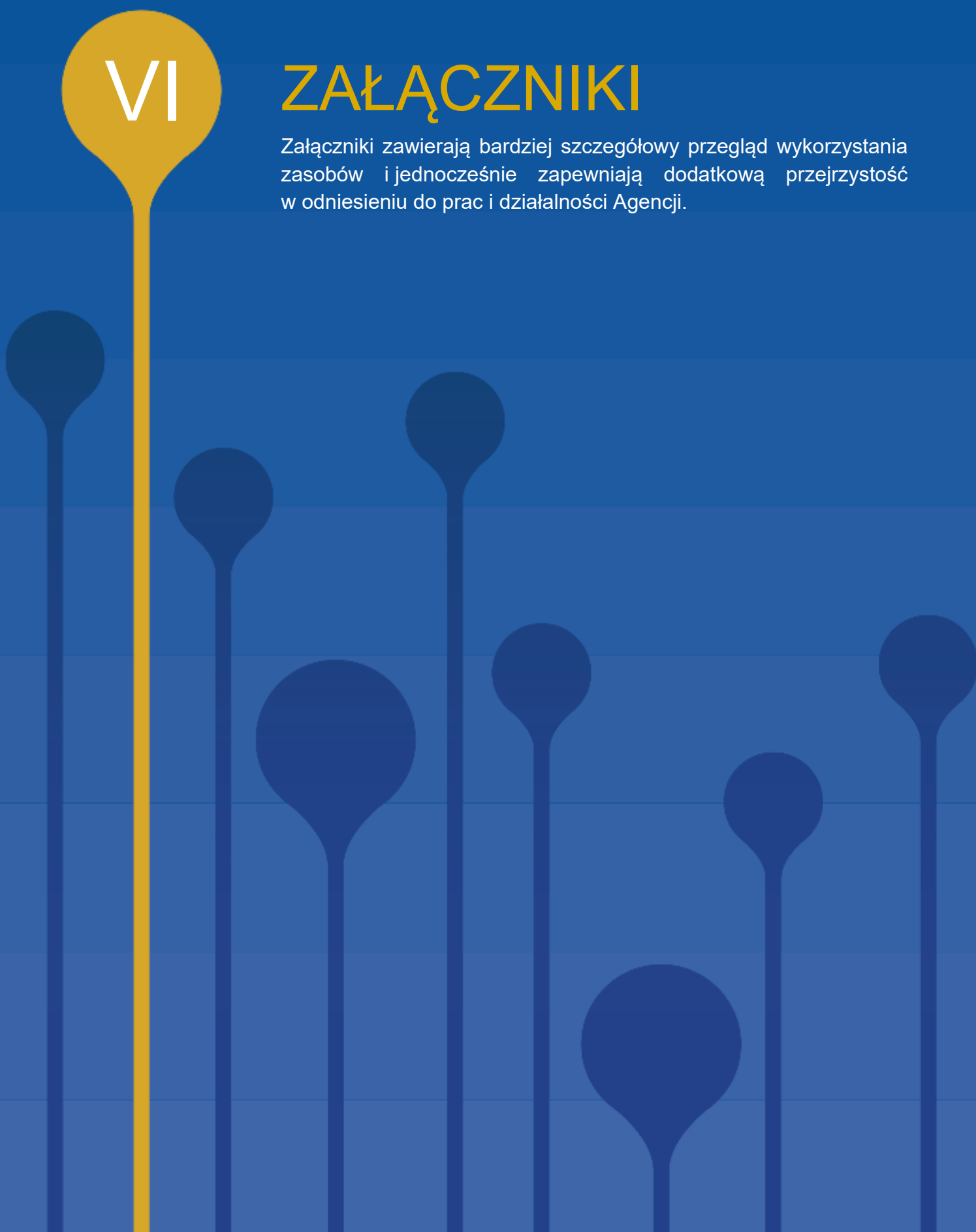
Biorąc pod uwagę uwagi wynikające z audytów wewnętrznych i zewnętrznych, nadal występuje ryzyko rezydualne i niedociągnięcia w kontroli w odniesieniu do potrzeb dotyczących pozyskiwania zasobów ludzkich, kontroli nad działaniami w zakresie zarządzania zamówieniami i umowami w kontekście programów i projektów operacyjnych, co może mieć wpływ na prawidłowość transakcji przeprowadzanych w roku budżetowym 2023. Agencja obecnie zajmuje się tymi kwestiami i dąży do jak najszybszego ich rozwiązania. Postępy w realizacji otwartego zalecenia z audytu są regularnie weryfikowane przez zarząd.

Pragnę również podkreślić, że 16 marca 2023 r. objęłam funkcję urzędnika zatwierdzającej.

Agnès Diallo

Dyrektorka wykonawcza

[Kwalifikowany podpis elektroniczny]

VI

ZAŁĄCZNIKI

Załączniki zawierają bardziej szczegółowy przegląd wykorzystania zasobów i jednocześnie zapewniają dodatkową przejrzystość w odniesieniu do prac i działalności Agencji.

Załącznik I Dane statystyczne dotyczące działalności podstawowej

Korporacyjne kluczowe wskaźniki skuteczności działania (KPI)¹⁵⁰ mają na celu zapewnienie zainteresowanym podmiotom Agencji przeglądu wyników eu-LISA w podstawowych obszarach działalności. Sprawozdanie Agencji dotyczące korporacyjnych KPI za 2023 r. zostało przyjęte przez zarząd eu-LISA 21 marca 2023 r.

Zarządzanie operacyjne systemami informacyjnymi w dziedzinie WSiSW

Dostępność systemu

KPI	Cel	2020	2021	2022	2023	Status
3	Dostępność centralnego systemu Eurodac					
	zielony ≥ 99,99%	99,87%	99,80%	99,88%	99,47%	Poniżej poziomu docelowego: nieco poniżej ze względu na incydenty, w tym planowaną niedostępność spowodowaną wdrażaniem projektu Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
	99,99% > bursztynowy ≥ 99,50%					
	czerwony < 99,50%					
6	Dostępność systemu centralnego SIS					
	zielony ≥ 99,99%	99,94%	99,98%	99,94%	99,67%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: ze względu na incydenty wpływające na dostępność Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
	99,99% > bursztynowy ≥ 99,50%					
	czerwony < 99,50%					
8	Dostępność centralnego systemu VIS					
	zielony ≥ 99,99%	99,93%	99,98%	99,69%	99,97%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: z powodu przełączenia na zapasową jednostkę centralną Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
	99,99% > bursztynowy ≥ 99,50%					
	czerwony < 99,50%					

Czas reakcji

KPI	Cel	2020	2021	2022	2023	Status
4	Czas reakcji centralnego systemu Eurodac ¹⁵¹					
	zielony ≥ 99,45%	99,95%	100,00%	99,99%	99,98%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
	99,45% > bursztynowy ≥ 90%					
	czerwony < 90%					
7	Czas reakcji systemu centralnego SIS ¹⁵²					
	zielony ≥ 99,5%	99,86%	99,85%	98,98%	99,99%	Poziom docelowy osiągnięty Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
	99,5% > bursztynowy ≥ 99%					
	czerwony < 99%					
9	Czas reakcji systemu centralnego VIS ¹⁵³					
	zielony = 100%	99,98%	99,90%	99,70%	99,98%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo Źródło: Umowa o gwarantowanym poziomie usług i comiesięczne sprawozdania z wykonania usługi
	100% > pomarańczowy ≥ 90%					
	czerwony < 90%					

Dostępność infrastruktury łączności

KPI	Cel	2020	2021	2022	2023	Status
5	Dostępność sieci rozległej (WAN) (na potrzeby SIS i VIS)					

¹⁵⁰9 kwietnia 2020 r. zarząd przyjął najnowszą wersję korporacyjnych KPI eu-LISA. W następstwie przeglądu przeprowadzonego w lutym 2021 r. Agencja wdrożyła kilka zmian, które zarząd przyjął w marcu 2021 r.

¹⁵¹ Krytyczne funkcje biznesowe Eurodac są podzielone na dwie kategorie: a) transakcje o wysokim priorytecie (standardowy czas reakcji – 1 godzina) i b) regularne transakcje (24 godziny). Wskaźnik czasu reakcji (KPI 4) stanowi średnią tych dwóch kategorii: „zielony”, jeżeli 99,45% transakcji mieści się w standardowym czasie reakcji, „bursztynowy” w przypadku transakcji między 90 a 99,45%, a „czerwony” w przypadku transakcji poniżej 90%.

¹⁵² Odsetek zapytań kategorii 1 (dokładnych), na które udzielono odpowiedzi w ciągu jednej sekundy.

¹⁵³ Odsetek całkowitego czasu reakcji w granicach umów (wskaźniki dotyczące godziny szczytu, naruszenia i dokumentacji) w odniesieniu do każdej grupy działalności (azyl, granice, sprawy konsularne, ściganie przestępstw i terytorium).

zielony ≥ 99,99%	99,9931%	99,9988%	99,9984%	99,9994%	Poziom docelowy osiągnięty
99,99% > bursztynowy ≥ 99,50%					
czerwony < 99,50%					

Wsparcie operacyjne i szkolenia

KPI	Cel	2020	2021	2022	2023	Status
16	Szkolenia dla państw członkowskich dotyczące systemów w dziedzinie WSiSW					
	poziom zadowolenia (skala 1–6) średni > 4	4,5	5,4	5,4	5,26	Poziom docelowy osiągnięty
19	Zadowolenie klientów: % użytkowników końcowych, którzy są zadowoleni lub bardzo zadowoleni z ogólnego funkcjonowania systemów w dziedzinie WSiSW					
	≥ 80%	95%	95%	97%	97,33%	Poziom docelowy osiągnięty
20	Skuteczność działania stanowiska obsługi eu-LISA					
	≥ 75%	99,90%	95,00%	82,37%	100%	Poziom docelowy osiągnięty

Bezpieczeństwo

KPI	KPI	Cel	2020	2021	2022	2023	Status
1	Odsetek (%) celów bezpieczeństwa zrealizowanych zgodnie z przepisami.						
	100%		100%	100%	100%	100%	Poziom docelowy osiągnięty
2	Liczba przeprowadzanych każdego roku ćwiczeń ewakuacyjnych, ćwiczeń w zakresie bezpieczeństwa i ciągłości działania						
	2		2	2	3	3	Poziom docelowy osiągnięty: jedno ćwiczenia w zakresie ciągłości działania i dwa ćwiczenia przeciwpożarowe (TLL i SXB)

Zarządzanie i zgodność

KPI	Cel	2020	2021	2022	2023	Status	
21	Ocena projektu: realizacja względem wartości bazowej zdefiniowanych paramentów jakości/kosztów/czasu z uwzględnieniem dopuszczalnych limitów w ramach projektu						
	< 10%	9,19%	15,75%	16,59%	9,83%	Poziom docelowy osiągnięty: cztery projekty ukończone w 2023 r. (w tym trzy projekty wewnętrzne)	
22	Zarządzanie projektami: ocena zgodności zrealizowanych projektów z metodą zarządzania projektami eu-LISA na wszystkich etapach projektu						
	małe projekty	> 75%	nd.	20%	nd.	Nie dotyczy: brak małych projektów w 2023 r.	
	średnie projekty	> 80%	71%	76,2%	66%	76%	Poniżej poziomu docelowego
	duże projekty	> 85%	73,5%	nd.	74%	75%	Poniżej poziomu docelowego
23	Audyt: (A) Odsetek zaleceń z audytu wykonanych w wyznaczonym terminie						
	krytyczne	100%	nd.	nd.	nd.	100%	Poziom docelowy osiągnięty: (3 z 3)
	bardzo ważne	≥ 90%	67%	72%	63%	80%	Poniżej poziomu docelowego: (16 z 20) znaczne postępy na drodze do osiągnięcia celu; w 2023 r. odnotowano największą poprawę w ostatnich latach
	ważne	≥ 80%	60%	85%	62%	93%	Poziom docelowy osiągnięty: 14 z 15
23	Audyt: (B) Liczba zaległych zaleceń oraz czas, w jakim muszą zostać wdrożone						
	Zalecenia zaległe przez okres krótszy niż 6 miesięcy	< 4	2	3	4	0	Poziom docelowy osiągnięty
	Zalecenia zaległe od 6 miesięcy do 1 roku	< 2	1	0	0	2	Poziom docelowy osiągnięty
	Zalecenia zaległe przez okres krótszy niż 1 rok	< 1	10	6	8	3	Poniżej poziomu docelowego: znaczne postępy na drodze do osiągnięcia celu; w 2023 r. odnotowano największą poprawę w ostatnich latach

Administracja i wsparcie ogólne

KPI	Cel	2020	2021	2022	2023	Status
15	Wskaźnik środowiskowy: ślad węglowy					
	poziom bazowy ¹⁵⁴	341,04 tony	401 ton	570 ton ¹⁵⁵	3 506 ton ekwiwalentu CO ₂ na 2023 r.	Inne emisje gazów cieplarnianych obliczone zgodnie z zaleceniami GIME i protokołem dotyczącym emisji gazów cieplarnianych.
10	Wskaźnik anulowania środków na płatności					
	< 5%	13,60%	7%	10,6%	5,8%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo wskaźnik znacznie obniżony
11	Wskaźnik wykonania zobowiązań budżetowych (%)					
	95–99%	99,1%	100%	99% i przeniesienie automatyczne)	99,9%	Poziom docelowy osiągnięty
12	Wskaźnik dokonanych płatności (%)					
	> 95%	99%	99%	91,6%	99,9%	Poziom docelowy osiągnięty
13	Odsetek zasobów administracyjnych i zasobów operacyjnych w stosunku do zasobów ludzkich (personel i oddelegowani eksperci krajowi) (%)					
	Administracyjne: 20 %	16,5%	16,9%	16,3%	17,2%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo
	Operacyjne 70 %	72,5%	73,2%	74,7%	74%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo
14	Odsetek płatności wykonanych w terminach ustawowych (%)					
	> 87,5%	95,9%	99%	90,1%	96,4%	Poziom docelowy osiągnięty
17	Wydajność procedury udzielania zamówień					
	< 25%	11%	21,4%	9,5%	16,7%	Poziom docelowy osiągnięty
18	Zarządzanie zakupami: projekty udzielania zamówień publicznych zrealizowane zgodnie z harmonogramem					
	> 60%	163,6%	80,1%	140%	80%	Poziom docelowy osiągnięty
24	Roczny poziom absencji:					
a) średnia liczby dni zwolnienia chorobowego	< 15 dni na pracownika	5,6 dni	4,1 dnia	7,5 dnia	9,7 dnia	Poziom docelowy osiągnięty
b) % osób przebywających na długotrwałym zwolnieniu chorobowym	< 10%	4,4%	3,2%	4,6%	5,3%	Poziom docelowy osiągnięty
c) % pracowników, którzy nie korzystali ze zwolnienia chorobowego	> 15%	52,9%	51,6%	42%	42,7%	Poziom docelowy osiągnięty
25	Roczna rotacja personelu (%)					
	≤ 5%	3,70%	5,48%	7,1%	4,09%	Poziom docelowy osiągnięty
26	Roczny wskaźnik obsadzenia (%)					
	> 94%	91%	94,2%	82%	94,2%	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: ¹⁵⁶ nieco poniżej celu, ze względu na dwa stanowiska „niewymagające ponownego obsadzenia” (Eurodac)
27	Wskaźnik zatrzymywania utalentowanych pracowników					
	> 0	0,9	0,2	0,3	1,8	Poziom docelowy osiągnięty
28	Poziom zaangażowania personelu					
	≥ 6,3	7,4	7,3	7,3	7,4	Poziom docelowy osiągnięty
29	Wpływ komunikacji zewnętrznej eu-LISA					
a) media społecznościowe	+200 obserwatorów na platformę rocznie	LinkedIn: +1888 Twitter: +477 Facebook: +332	LinkedIn: +5490 Twitter: +602 Facebook: +315 YouTube: +389	LinkedIn: +3127 Twitter: +405 Facebook: +285 YouTube: +99	LinkedIn: +4013 Twitter: +404 Facebook: +403 YouTube: +89	Poziom docelowy osiągnięty częściowo: YouTube pozostaje w tyle ze względu na zmianę priorytetów, tj. publikowanie w pierwszej kolejności na Twitterze/LinkedIn/Facebooku.
b) zadowolenie z wydarzeń	> 90%	84%	80%	86,3%	nd.	Inne: coroczna konferencja nie odbyła się w 2023 r.

¹⁵⁴ 2023 r. zostanie wykorzystany jako wartość bazowa, poprzednie wyniki nie są wiarygodne ze względu na ograniczenia związane z COVID-19.

¹⁵⁵ Obejmuje emisje CO₂ z tymczasowego budynku biurowego w Illkirch, Strasburg, Francja.

¹⁵⁶ Liczba ta obejmuje opublikowane oferty pracy; bez opublikowanych ofert pracy wskaźnik obsadzenia wynosi 85,7%.

c) wskaźnik uczestnictwa	> 95 %	105% ¹⁵⁷	95%	95,3%	nd.	Inne: coroczna konferencja nie odbyła się w 2023 r.
30 Wpływ komunikacji wewnętrznej eu-LISA (badanie zadowolenia)						
a) wskaźnik uczestnictwa	> 51 %	52%	55%	59%	58%	Poziom docelowy osiągnięty
b) poziom zadowolenia	> 70 %	93%	93%	91%	89%	Poziom docelowy osiągnięty

Załącznik II Statystyki dotyczące zarządzania finansami

Budżet początkowy, przesunięcia i budżety korygujące

W poniższej tabeli podsumowano na poziomie rozdziałów wewnętrzne przesunięcia budżetowe dokonane w odniesieniu do źródła finansowania C1 w 2023 r.

Rozdział budżetu		Środki na zobowiązania (w mln EUR)				Środki na płatności (w mln EUR)			
		Budżet początkowy	Przesunięcia	Budżet korygujący	Budżet ostateczny	Budżet początkowy	Przesunięcia	Budżet korygujący	Budżet ostateczny
A-11	Wynagrodzenia i inne świadczenia	43,51	-5,29		38,22	43,51	-5,29		38,22
A-12	Wydatki związane z rekrutacją	0,49	-0,19		0,30	0,49	-0,19		0,30
A-13	Wydatki na podróże służbowe	0,66	-0,07		0,59	0,66	-0,07		0,59
A-14	Infrastruktura socjalno-medyczna	2,52	-0,98		1,54	2,52	-0,98		1,54
A-15	Szkolenia dla pracowników	1,48	-0,45		1,03	1,48	-0,45		1,03
TYTUŁ 1 – WYDATKI NA PERSONEL		48,66	-6,99		41,67	48,66	-6,99		41,67
A-20	Wydatki na lokale	5,33	-0,67		4,65	5,33	-0,67		4,65
A-21	Technologie informacyjne i telekomunikacyjne organizacji	8,15	0,15		8,30	8,15	0,15		8,30
A-22	Majątek ruchomy i koszty z nim związane	0,58	-0,44		0,14	0,58	-0,44		0,14
A-23	Bieżące wydatki administracyjne	2,29	-0,79		1,51	2,29	-0,79		1,51
A-25	Zarząd	0,62	-0,06		0,57	0,62	-0,06		0,57
A-26	Informacje i publikacje	0,45	0,57		1,02	0,45	0,57		1,02
A-27	Usługi wsparcia zewnętrznego	7,33	-1,15		6,19	7,32	-1,15		6,19
A-28	Bezpieczeństwo	5,46	-0,05		5,40	5,46	-0,05		5,40
TYTUŁ 2 – WYDATKI NA INFRASTRUKTURĘ I WYDATKI OPERACYJNE		30,21	-2,44		27,77	30,21	-2,44		27,77
B3-0	Infrastruktura	43,27	6,87		50,13	74,28	2,15	-20,00	56,42
B3-1	Sprawy wewnętrzne	117,26	5,70		122,94	150,74	15,89	-12,80	153,83
B3-2	Wymiar sprawiedliwości	2,52	3,76		6,29	9,55	-6,24		3,31
B3-8	Działania związane ze wsparciem operacyjnym	20,32	-6,90		13,42	13,55	-2,37		11,18
TYTUŁ 3 – WYDATKI OPERACYJNE		183,36	9,43		192,79	248,11	9,43	-32,80	224,74
OGÓŁEM		262,23	0,00		262,23	326,98	0,00	-32,8	294,18

¹⁵⁷ Ze względu na zmieniony format uczestnictwa poziom bazowy ustalono na udział osobisty, ale z powodu ograniczeń związanych z COVID-19 wydarzenie musiało zostać przeprowadzone wyłącznie online, co znacznie zwiększyło liczbę uczestników.

Wykonanie budżetu eu-LISA na 2023 r. (źródło finansowania C1)

W odniesieniu do środków na 2023 r. (źródło finansowania C1 – dotacja UE na 2023 r.).

Tytuł budżetowy	Zobowiązania (C1, w mln EUR)			Płatności (C1, w mln EUR)		
	Środki zapisane w budżecie	Środki wykorzystane	%	Środki zapisane w budżecie	Środki wykorzystane	%
Tytuł 1 – Wydatki na personel	41,67	41,67	100,0%	41,67	41,67	100,0%
z czego kwota środków wykorzystanych		41,67	100,0%		40,79	97,9%
z czego kwota środków przeniesionych automatycznie					0,88	2,1%
Tytuł 2 – Wydatki na infrastrukturę i wydatki operacyjne	27,77	27,45	98,8%	27,77	27,45	98,8%
z czego kwota środków wykorzystanych		27,45	100,0%		15,11	54,4%
z czego kwota środków przeniesionych automatycznie					12,34	44,4%
Tytuł 3 – Wydatki operacyjne	192,79	192,79	100,0%	224,74	224,74	100,0%
z czego kwota środków wykorzystanych		192,79	100,0%		224,74	100,0%
OGÓŁEM	262,23	261,91	99,9%	294,18	293,85	99,9%
z czego kwota środków wykorzystanych		261,91	99,9%		280,64	95,4%
z czego kwota środków przeniesionych automatycznie					13,22	4,5%

Wykonanie budżetu z innych źródeł finansowania

Oprócz budżetu na ten rok (źródło finansowania C1) Agencja wykorzystała środki:

- ze środków przeniesionych na 2023 r. decyzją zarządu (źródło finansowania C3);¹⁵⁸
- z wewnętrznych dochodów przeznaczonych na określone cele (źródło finansowania C4)¹⁵⁹;
- z przeniesienia środków na zobowiązania (zróżnicowanych w tytule 3 i niezróżnicowanych w tytułach 1 i 2) oraz odpowiadających im środków na płatności (tylko niezróżnicowanych) z poprzednich lat (źródło finansowania C8);¹⁶⁰
- z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określone cele, jako wkład państw stowarzyszonych zgodnie z art. 46 ust. 3 lit. b) rozporządzenia ustanawiającego eu-LISA (źródło finansowania R0,¹⁶¹ tylko tytuł 3).

¹⁵⁸ Decyzja zarządu eu-LISA nr 2023-040 z dnia 9 lutego 2023 r.; **art. 12 przepisów finansowych Agencji**.

¹⁵⁹ Środki z wewnętrznych dochodów przeznaczonych na określone cele w danym roku.

¹⁶⁰ Jeżeli zobowiązania zaciągane są ze środków niezróżnicowanych, a odpowiadające im kwoty nie zostały wypłacone w całości, środki na płatności odpowiadające kwocie zobowiązań pozostających do spłaty są automatycznie przenoszone wyłącznie na następny rok budżetowy. W takim przypadku źródło finansowania zostaje następnie zmienione z C1 na C8. Środki są zatem przenoszone na kolejny rok, i przeniesione zostają odpowiadające im zobowiązania. W przypadku środków zróżnicowanych, w odniesieniu do których kwoty zobowiązań nie zostały jeszcze wypłacone, zobowiązania są przenoszone automatycznie, podobnie jak odpowiadające im środki na zobowiązania (tj. źródło finansowania C8). Z drugiej strony środki na płatności nie są przenoszone, a na kolejny rok należy znaleźć inne źródła finansowania (tj. źródło finansowania C1).

¹⁶¹ Środki z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określone cele (w danych roku i przeniesione).

Tytuł budżetowy		Źródło finansowania	Zobowiązania			Płatności		
			Środki zapisane w budżecie (w mln EUR)	Środki wykorzystane (w mln EUR)	%	Środki zapisane w budżecie (w mln EUR)	Środki wykorzystane* (w mln EUR)	%
A-1	Wydatki na personel	C1	41,67	41,67	100,0%	41,67	40,79	97,9%
		C8	0,67	0,56	83,5%	0,67	0,56	83,5%
		RAZEM	42,34	42,23	99,7%	42,34	41,35	97,7%
A-2	Wydatki na infrastrukturę i wydatki operacyjne	C1	27,77	27,45	98,8%	27,77	15,11	54,4%
		C4	0,02	0,02	100%	0,02		0,0%
		C8	13,73	13,00	94,7%	13,73	13,00	94,7%
		RAZEM	41,51	40,46	97,5%	41,51	28,11	67,7%
B0-3	Wydatki operacyjne	C1	192,79	192,79	100,0%	224,74	224,74	100,0%
		C3	25,15	25,15	100,0%			
		C4	0,04	0,04	100,0%	0,04	0,04	100,0%
		C8	368,07	357,62	97,2%			
		R0	79,82	7,42	9,3%	79,82		0,0%
		RAZEM	665,87	583,03	87,6%	304,60	224,78	73,8%
OGÓŁEM			749,73	665,72	88,8%	388,45	294,24	75,7%

Przesunięcia budżetowe dokonane w 2023 r.

W 2023 r. przeprowadzono następujące operacje przesunięć wewnętrznych na podstawie art. 26 przepisów finansowych Agencji, aby zapewnić optymalną alokację budżetową środków na zobowiązania i środków na płatności. W sumie 11 transferów zostało dokonanych zgodnie z art. 26 ust. 1, podczas gdy żaden z nich nie został dokonany zgodnie z art. 26 ust. 2.

Tytuł budżetowy		Tytuł 1 Wydatki na personel		Tytuł 2 Wydatki na infrastrukturę i wydatki operacyjne		Tytuł 3 Wydatki operacyjne	
Przesunięcie budżetowe ¹⁶²	Nr ref.	Środki na zobowiązania	Środki na płatności	Środki na zobowiązania	Środki na płatności	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
1	LIS.5075						Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego
2	LIS.5086	-650 000	-650 000	650 000	650 000		Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego
3	LIS.5095					Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego	
4	LIS.5117	-3 042 660	-3 042 660	Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego		3 042 660	3 042 660
5	LIS.5127	Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego		Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego		Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego	
6	LIS.5141	-1 172 500	-1 172 500	-772 500	-772 500	1 945 000	1 945 000
7	LIS.5161	-1 081 017	-1 081 017	-1 416 762	-1 416 762	2 497 779	2 497 779
8	LIS.5167	-1 001 074	-1 001 074	-896 309	-896 309	1 897 382	1 897 382
	LIS.5168					Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego	
	LIS.5204	-34 460	-34 460			34 460	34 460
9	LIS.5207					Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego	
	LIS.5208					Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego	
10	LIS.5244						Przesunięcie w ramach tytułu

¹⁶² Przesunięcia budżetowe między tytułami wskazano w pełnej wartości w EUR.

Przesunięcie budżetowe ¹⁶²	Tytuł budżetowy	Tytuł 1 Wydatki na personel		Tytuł 2 Wydatki na infrastrukturę i wydatki operacyjne		Tytuł 3 Wydatki operacyjne	
	Nr ref.	Środki na zobowiązania	Środki na płatności	Środki na zobowiązania	Środki na płatności	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
	LIS.5247	-10 657	-10 657			10 657	10 657
	LIS.5253						Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego
11	LIS.5254					Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego	
	LIS.5261					Przesunięcie w ramach tytułu budżetowego	
OGÓŁEM		-6 992 369	-6 992 369	-2 435 571	-2 435 571	9 427 940	9 427 940

Szczegółowy wykaz przesunięć budżetowych (wszystkie źródła finansowania)

Nie.	Nr ref.	Data	Pozycja w budżecie	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
1	LIS.5075	23.05.2023 r.	B03110 VIS	0,00	-6 000 000,00
			B03111 EES	0,00	6 000 000,00
			A01100 Wynagrodzenia i dodatki pracowników zatrudnionych na czas określony	-820 000,00	-820 000,00
			A01120 Wynagrodzenia oddelegowanych ekspertów krajowych i stażystów	120 000,00	120 000,00
			A01401 Dodatek przedszkolny	50 000,00	50 000,00
			A02000 Wydatki na siedzibę	425 676,68	425 676,68
2	LIS.5086	24.07.2023 r.	A02200 Sprzęt biurowy i usługi logistyczne	-425 676,68	-425 676,68
			A02600 Informacje i publikacje	650 000,00	650 000,00
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	0,00	-3 000 000,00
			B03110 VIS	0,00	-
			B03111 EES	0,00	12 000 000,00
			B03120 Eurodac	0,00	15 000 000,00
			B03130 Interoperacyjność	0,00	3 000 000,00
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	9 058 000,00	-3 000 000,00
			B03100 Projekty w ramach SIS II	9 058 000,00	-2 264 500,00
3	LIS.5095	22.09.2023 r.	B03110 VIS	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			B03111 EES	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			B03120 Eurodac	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			A01100 Wynagrodzenia i dodatki pracowników zatrudnionych na czas określony	-580 000,00	-580 000,00
			A01110 Wynagrodzenia i dodatki pracowników kontraktowych	-825 000,00	-825 000,00
			A01200 Wydatki na rekrutację i przekwalifikowanie	-100 000,00	-100 000,00
4	LIS.5117	28.09.2023 r.	A01402 Szkoła europejska	-1 212 660,30	-1 212 660,30
			A01500 Szkolenia dla pracowników	-325 000,00	-325 000,00
			A02100 Technologie informacyjne i komunikacyjne organizacji	220 000,00	220 000,00
			A02320 Koszty ochrony prawnej	-220 000,00	-220 000,00
			A02500 Posiedzenia zarządu	55 000,00	55 000,00
			A02510 Inne spotkania	-55 000,00	-55 000,00

Nie.	Nr ref.	Data	Pozycja w budżecie	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	0,00	-3 000 000,00
			B03010 Sieci rozległe	0,00	-3 500 000,00
			B03100 Projekty w ramach SIS II	0,00	-2 069 751,00
			B03110 VIS	0,00	-9 000 000,00
			B03111 EES	4 142 660,30	17 512 411,30
			B03112 ETIAS	0,00	11 300 000,00
			B03130 Interoperacyjność	0,00	-4 200 000,00
			B03200 ECRIS	906 964,39	-4 000 000,00
			B03801 Testowanie i przejście	0,00	-500 000,00
			B03802 Szkolenia dla państw członkowskich	-600 000,00	-600 000,00
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	0,00	2 500 000,00
			B03811 Konsultacje i badania	-656 964,39	-400 000,00
			B03820 Grupy doradcze	-700 000,00	-1 000 000,00
			B03821 Inne spotkania i misje	-50 000,00	0,00
5	LIS.5127	30.10.2023 r.	A01110 Wynagrodzenia i dodatki pracowników kontraktowych	-269 000,00	-269 000,00
			A01403 Działania socjalne	269 000,00	269 000,00
			A02000 Wydatki na siedzibę	-125 107,41	-125 107,41
			A02100 Technologie informacyjne i komunikacyjne organizacji	125 107,41	125 107,41
			A02330 Inne koszty bieżące	-7 804,61	-7 804,61
			A02331 Opłaty i prowizje w zakresie zasobów ludzkich	7 804,61	7 804,61
			B03010 Sieci rozległe	0,00	3 560 873,00
			B03110 VIS	-1 724 581,40	-3 090 000,00
			B03201 e-CODEX	1 724 581,40	-470 873,00
			A01110 Wynagrodzenia i dodatki pracowników kontraktowych	-1 150 000,00	-1 150 000,00
			A01500 Szkolenia dla pracowników	-22 500,00	-22 500,00
			A02000 Wydatki na siedzibę	-250 000,00	-250 000,00
			A02320 Koszty ochrony prawnej	-150 000,00	-150 000,00
			A02330 Inne koszty bieżące	-150 000,00	-150 000,00
			A02600 Informacje i publikacje	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Usługi wsparcia zewnętrznego	-172 500,00	-172 500,00
			A02800 Bezpieczeństwo wewnętrzne	-25 000,00	-25 000,00
			B03100 Projekty w ramach SIS II	-800 000,00	0,00
6	LIS.5141	13.11.2023 r.	B03110 VIS	-	0,00
			B03111 EES	18 000 000,00	0,00
			B03112 ETIAS	10 000 000,00	0,00
			B03120 Eurodac	-6 000 000,00	0,00
			B03120 Eurodac	-2 000 000,00	0,00
			B03130 Interoperacyjność	22 022 500,00	1 945 000,00
			B03800 Bezpieczeństwo systemu i ciągłość działania	-200 000,00	0,00
			B03802 Szkolenia dla państw członkowskich	-576 000,00	0,00
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	-1 290 000,00	0,00
			B03811 Konsultacje i badania	-640 000,00	0,00
			B03820 Grupy doradcze	-408 000,00	0,00
			B03821 Inne spotkania i misje	-160 000,00	0,00
			B03822 Oceny Schengen	-3 500,00	0,00
7	LIS.5161	01.12.2023 r.	A01100 Wynagrodzenia i dodatki pracowników zatrudnionych na czas określony	-931 000,00	-931 000,00
			A01200 Wydatki na rekrutację i przekwalifikowanie	-71 541,30	-71 541,30

Nie.	Nr ref.	Data	Pozycja w budżecie	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
			A01400 Coroczne badanie lekarskie	-20 000,00	-20 000,00
			A01403 Działania socjalne	-6 000,00	-6 000,00
			A01500 Szkolenia dla pracowników	-52 475,80	-52 475,80
			A02000 Wydatki na siedzibę	-529 599,80	-529 599,80
			A02100 Technologie informacyjne i komunikacyjne organizacji	-50 000,00	-50 000,00
			A02200 Sprzęt biurowy i usługi logistyczne	-6 022,46	-6 022,46
			A02220 Wydatki związane z prowadzeniem dokumentacji i biblioteki	-1 396,57	-1 396,57
			A02320 Koszty ochrony prawnej	-192 806,00	-192 806,00
			A02330 Inne koszty bieżące	-50 000,00	-50 000,00
			A02500 Posiedzenia zarządu	-3 126,15	-3 126,15
			A02510 Inne spotkania	-26 963,59	-26 963,59
			A02600 Informacje i publikacje	-27 674,46	-27 674,46
			A02700 Usługi wsparcia zewnętrznego	-500 000,00	-500 000,00
			A02800 Bezpieczeństwo wewnętrzne	-29 173,24	-29 173,24
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	0,00	393 838,96
			B03010 Sieci rozległe	2 497 779,37	3 075 137,21
			B03100 Projekty w ramach SIS II	2 329 739,70	-4 130 765,19
			B03110 VIS	-1 467 186,57	331 966,03
			B03112 ETIAS	0,00	744 445,72
			B03130 Interoperacyjność	0,00	3 141 666,67
			B03200 ECRIS	0,00	-577 702,57
			B03201 e-CODEX	0,00	-0,60
			B03800 Bezpieczeństwo systemu i ciągłość działania	0,00	-146 360,37
			B03801 Testowanie i przejście	274 062,05	283 062,48
			B03802 Szkolenia dla państw członkowskich	-122 864,09	-217 600,77
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	-941 413,82	-150 000,00
			B03811 Konsultacje i badania	-13 555,85	160 091,80
			B03820 Grupy doradcze	-50 000,00	-200 000,00
			B03821 Inne spotkania i misje	-8 781,42	-210 000,00
			A01100 Wynagrodzenia i dodatki pracowników zatrudnionych na czas określony	-464 581,92	-464 581,92
			A01110 Wynagrodzenia i dodatki pracowników kontraktowych	-284 725,09	-284 725,09
			A01120 Wynagrodzenia oddelegowanych ekspertów krajowych i stażystów	-89 047,74	-89 047,74
			A01200 Wydatki na rekrutację i przekwalifikowanie	-23 300,00	-23 300,00
			A01301 Koszty podróży służbowych	-74 154,35	-74 154,35
			A01400 Coroczne badanie lekarskie	-5 295,61	-5 295,61
			A01403 Działania socjalne	-39 325,19	-39 325,19
8	LIS.5167	13.12.2023 r.	A01500 Szkolenia dla pracowników	-20 643,90	-20 643,90
			A02000 Wydatki na siedzibę	-195 926,89	-195 926,89
			A02100 Technologie informacyjne i komunikacyjne organizacji	-144 931,97	-144 931,97
			A02200 Sprzęt biurowy i usługi logistyczne	-6 421,78	-6 421,78
			A02330 Inne koszty bieżące	-24 792,92	-24 792,92
			A02510 Inne spotkania	-25 114,82	-25 114,82
			A02600 Informacje i publikacje	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Usługi wsparcia zewnętrznego	-473 348,43	-473 348,43
			A02800 Bezpieczeństwo wewnętrzne	-771,70	-771,70

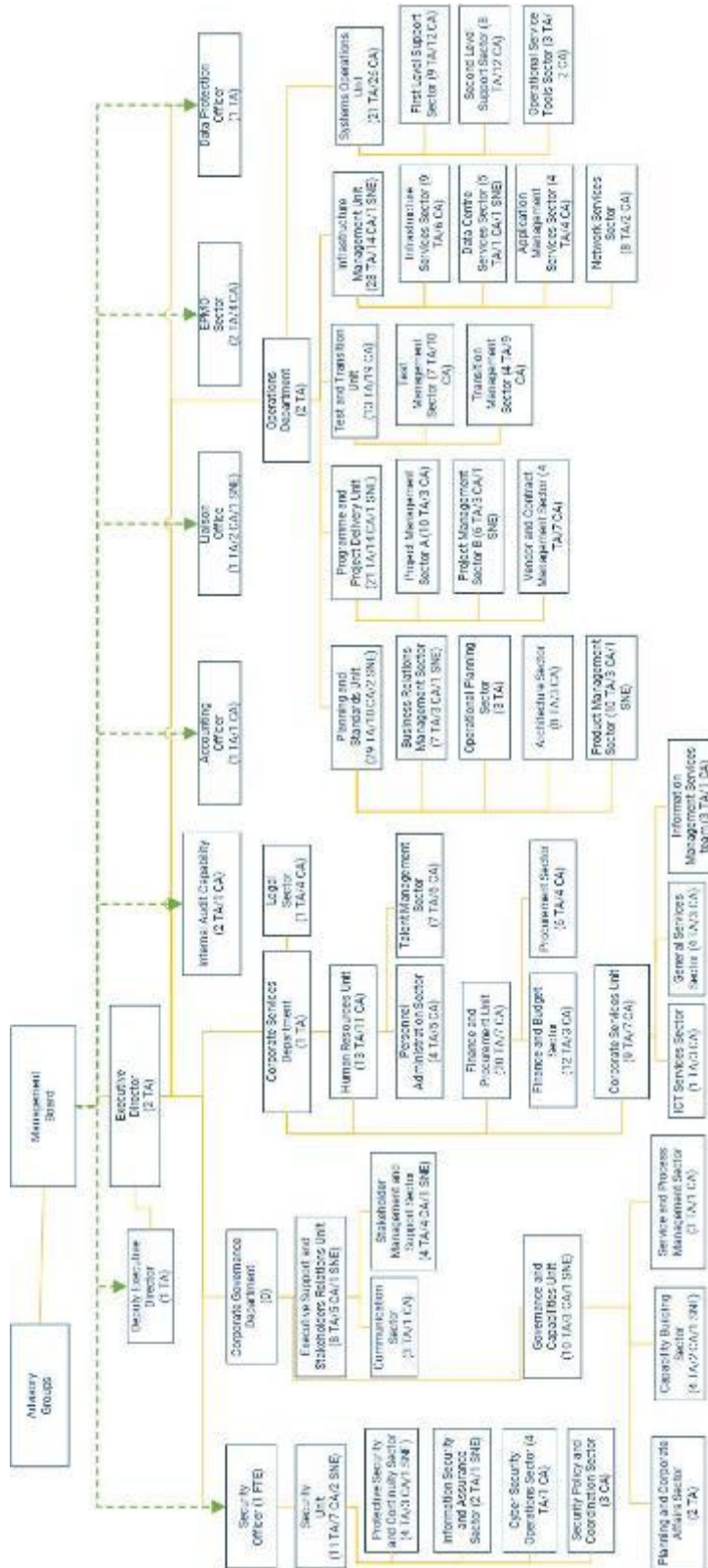
Nie.	Nr ref.	Data	Pozycja w budżecie	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
9	LIS.5168	19.12.2023 r.	B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	7 354 247,50	4 168 534,56
			B03002 Centrum wsparcia – koszty bieżące	-214 752,00	-92 000,00
			B03010 Sieci rozległe	-854 316,53	0,00
			B03100 Projekty w ramach SIS II	1 428 431,83	-2 148 497,39
			B03110 VIS	17 084 985,35	-2 271 152,25
			B03111 EES	5 214 279,83	-1 670 867,65
			B03112 ETIAS	2 178 583,58	-718 907,01
			B03120 Eurodac	-1 328 190,43	0,00
			B03130 Interoperacyjność	4 232 767,04	7 521 933,61
			B03200 ECRIS	1 629 398,86	-1 431 661,56
			B03201 e-CODEX	-495 042,14	4 425,65
			B03800 Bezpieczeństwo systemu i ciągłość działania	-6 073,68	-352 523,96
			B03801 Testowanie i przejście	-5 616,90	0,00
			B03802 Szkolenia dla państw członkowskich	-43 875,26	-113 035,95
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	-48 213,71	-1 016 747,69
			B03811 Konsultacje i badania	0,00	30 475,00
			B03820 Grupy doradcze	-58 923,36	0,00
			B03821 Inne spotkania i misje	-243,92	-9 000,00
			B03822 Oceny Schengen	-93,05	-3 593,05
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	40 000,00	40 000,00
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	-40 000,00	-40 000,00
			A01400 Coroczne badanie lekarskie	-1 966,87	-1 966,87
			A01403 Działania socjalne	-9 793,42	-9 793,42
			A01500 Szkolenia dla pracowników	-22 700,00	-22 700,00
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	-1 917 691,86	1 655 594,53
			B03002 Centrum wsparcia – koszty bieżące	0,00	-42 195,67
			B03010 Sieci rozległe	0,00	-159 513,02
			B03100 Projekty w ramach SIS II	-766 621,98	-279 900,00
			B03110 VIS	0,00	50 223,00
			B03111 EES	-1 215 977,33	-3 190 558,51
			B03112 ETIAS	-1 660 862,19	282 000,00
			B03130 Interoperacyjność	5 858 139,92	1 383 460,29
			B03200 ECRIS	-1 578,52	727 000,00
			B03201 e-CODEX	0,00	-4 425,65
			B03800 Bezpieczeństwo systemu i ciągłość działania	-1 537,85	-101 681,09
			B03801 Testowanie i przejście	0,00	97 249,23
			B03802 Szkolenia dla państw członkowskich	-56 560,73	-123 212,40
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	-135 778,92	-158 110,04
			B03820 Grupy doradcze	-36 933,02	-59 522,87
			B03821 Inne spotkania i misje	-30 137,23	-30 146,89
			B03822 Oceny Schengen	0,00	-11 800,62
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	-40 000,00	-40 000,00
			B03130 Interoperacyjność	40 000,00	40 000,00
			B03100 Projekty w ramach SIS II	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03110 VIS	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03111 EES	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03112 ETIAS	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03120 Eurodac	-536 358,78	-536 358,78

Nie.	Nr ref.	Data	Pozycja w budżecie	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
1 0	LIS.5244	21.12.2023 r.	B03130 Interoperacyjność	4 536 358,78	4 536 358,78
			B03000 Wspólna infrastruktura systemowa	0,00	-911 129,68
			B03010 Sieci rozległe	0,00	-2 771,60
			B03100 Projekty w ramach SIS II	0,00	-31 479,62
			B03110 VIS	0,00	-812 420,95
			B03111 EES	0,00	-6 706 620,96
			B03112 ETIAS	0,00	14 272 352,24
			B03120 Eurodac	0,00	-4 680 346,28
			B03130 Interoperacyjność	0,00	-602 495,31
			B03200 ECRIS	0,00	-491 140,17
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	0,00	-21 854,00
			B03820 Grupy doradcze	0,00	-12 093,67
	LIS.5247		A01401 Dodatek przedszkolny	-6 500,00	-6 500,00
			A01403 Działania socjalne	-1 961,47	-1 961,47
			A01500 Szkolenia dla pracowników	-2 196,00	-2 196,00
	LIS.5253		B03112 ETIAS	10 657,47	10 657,47
			B03120 Eurodac	0,00	40 000,00
			B03130 Interoperacyjność	0,00	-40 000,00
			B03111 EES	0,00	242 538,16
	LIS.5254	22.12.2023 r.	B03112 ETIAS	-10 657,47	-581 792,94
			B03120 Eurodac	0,00	339 254,78
			B03130 Interoperacyjność	336 685,96	0,00
			B03810 Wsparcie zewnętrzne	-34 247,80	0,00
			B03811 Konsultacje i badania	-291 780,69	0,00
			B03100 Projekty w ramach SIS II	-13 324,52	0,00
1 1	LIS.5261		B03130 Interoperacyjność	13 324,52	0,00

Załącznik III Schemat organizacyjny

W 2023 r. struktura organizacyjna Agencji pozostała bez zmian.

Wykres. Struktura organizacyjna (sytuacja w grudniu 2023 r.)

Załącznik IV Plan zatrudnienia i dodatkowe informacje na temat zarządzania zasobami ludzkimi

Plan zatrudnienia eu-LISA na 2023 r.

Plan zatrudnienia na 2023 r. obejmował **222 stanowiska pracowników zatrudnionych na czas określony, z czego 169 stanowisk AD i 53 stanowiska AST**.

Kategoria i grupa zaszeregowania	Pracownicy zatrudnieni na czas określony	Kategoria i grupa zaszeregowania	Pracownicy zatrudnieni na czas określony
AD 16	0	nd.	nd.
AD 15	1	AST 11	0
AD 14	1	AST10	0
AD 13	3	AST9	1
AD 12	4	AST8	4
AD 11	11	AST 7	6
AD 10	12	AST 6	12
AD 9	22	AST 5	11
AD 8	38	AST 4	13
AD 7	11	AST 3	6
AD 6	46	AST 2	0
AD 5	20	AST 1	0
Ogółem AD	169	Ogółem AST	53

Informacje na temat początkowego poziomu dla każdego rodzaju stanowiska: tabela orientacyjna

Poniższa tabela zawiera występujące w eu-LISA poziomy kluczowych funkcji wymienionych przez Komisję Europejską. W przypadku różnic w terminologii między Komisją a eu-LISA podano wewnętrzne tytuły stanowisk pracy. Początkowe grupy zaszeregowania, które są wyższe niż grupy, o których mowa w art. 53 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, wynikają z faktu, iż procedura rekrutacyjna była organizowana w trakcie fazy rozruchu Agencji, gdy niektórym stanowiskom przyznano w planie zatrudnienia eu-LISA wyższe grupy zaszeregowania. W przypadku zwolnienia któregoś z tych stanowisk rekrutacja zostanie rozpoczęta zgodnie z decyzją zarządu eu-LISA nr 2019-32 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie rodzajów stanowisk i tytułów stanowisk w eu-LISA.¹⁶³

Kluczowe funkcje	Rodzaj umowy (urzędowa, TA lub CA)	Grupa funkcyjna, grupa zaszeregowania w ramach rekrutacji	Wsparcie administracyjne lub operacje
Kierownik działu (poziom 2)	TA	AD12	Administracyjna/operacyjna
Kierownik jednostki (poziom 3)	TA	AD 9	Administracyjna/operacyjna
Kierownik sektora (poziom 4) (brak stanowisko kierownika danego podmiotu)	TA, CA	AD 5, AD 7	Administracyjna/operacyjna
Starszy urzędnik	TA	AD 7	Administracyjna/operacyjna
Urzędnik	TA, CA	AD 5, AD 6, FG IV	Administracyjna/operacyjna
Kierownik Działu ds. Usług Korporacyjnych	TA	AD 12	Administracyjna
Kierownik Działu ds. Zasobów Kadrowych	TA	AD 9	Administracyjna
Kierownik Jednostki ds. Finansów i Zamówień¹⁶⁴	TA	AD 10	Neutralna
Kierownik jednostki audytu wewnętrznego	TA	AD 9	Administracyjna/neutralna
Księgowy	TA	AD 9	Neutralna
Inspektor ochrony danych	TA	AD 8	Administracyjna
Osobisty asystent dyrektora wykonawczej¹⁶⁵	TA	AST 5	Administracyjna

¹⁶³ Podobnie jak w dokumencie zarządu, nr ref. 2019-149.

¹⁶⁴ Grupa zaszeregowania wskazana w tabeli jest wyższa niż poziom określony w decyzji zarządu nr 2019-32 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie rodzajów stanowisk i tytułów stanowisk w eu-LISA, co oznacza, że dana osoba została zatrudniona w fazie rozruchu eu-LISA, gdy oferowano wyższą grupę zaszeregowania.

¹⁶⁵ Osoba ta została zatrudniona w trakcie fazy rozruchu eu-LISA, gdy zaoferowano jej wyższą początkową grupę zaszeregowania.

Analiza porównawcza eu-LISA z 2023 r.

Pod koniec 2023 r. eu-LISA przeprowadziła analizę porównawczą zgodnie z metodyką uzgodnioną w 2014 r. przez kierowników działów administracji w agencjach europejskich. Metodykę tę opracowano w drodze dostosowania, udoskonalenia i rozwinięcia metodyki Komisji w zakresie kontroli. W ramach kontroli dokonuje się kategoryzacji zasobów ludzkich według roli organizacyjnej, jaką pełni każde stanowisko. Działanie to skupia się przede wszystkim na uzyskaniu danych liczbowych dotyczących liczby stanowisk pracy „wsparcia administracyjnego i koordynacji”, „operacyjnych” i „neutralnych” we wszystkich jednostkach organizacyjnych w celu porównania wyników z latami poprzednimi. Kontrolę przeprowadzono w odniesieniu do wszystkich stanowisk w eu-LISA. W poniższych tabelach przedstawiono wyniki tej kontroli.

Wyniki analizy porównawczej przeprowadzonej w 2023 r. wskazują na niewielki spadek (0,7%) odsetka stanowisk operacyjnych (z 74,7% do 74,0%), przy czym ogólne działania operacyjne zmniejszyły się o 0,8%, natomiast odsetek stanowisk z zakresu zarządzania programami zmniejszył się o 0,4%, a odsetek stanowisk z zakresu koordynacji najwyższego szczebla wzrósł o 0,6%. Odsetek stanowisk administracyjnych i koordynacyjnych wzrósł o 0,8% – z 16,3% do 17,1%. Liczba stanowisk neutralnych spadła o 0,1% z 9,0% do 8,9%.

Tabela11. Analiza porównawcza eu-LISA z 2023 r.: stanowiska pracowników.

(Pod)kategoria rodzaju stanowiska	2020 (%)	2021 (%)	2022 (%)	2023 (%)
Wsparcie administracyjne i koordynacja	16,5%	16%	16,3%	17,1%
wsparcie administracyjne	12%	11,1%	11,3%	12,1%
koordynacja	4,5%	4,9%	5,0%	5,0%
Operacyjne	72,5%	74,2%	74,7%	74,0%
koordynacja operacyjna na najwyższym szczeblu	7%	5,3%	5,1%	5,7%
zarządzanie programami i wdrażanie programó	4%	3,5%	3,9%	3,5%
ewaluacja i ocena wpływu	0%	0%	0,0%	0,0%
ogólne operacyjne	61,5%	65,4%	65,6%	64,8%
Neutralne	11%	9,8%	9,0%	8,9%
finanse/kontrola	11%	9,8%	9,0%	8,9%
językowe	0%	0%	0,0%	0,0%

Agencja przeprowadziła również kontrolę stanowisk zajmowanych przez zewnętrznych dostawców usług (personel pracujących na miejscu wykonawców), uzyskując następujące wyniki.

W porównaniu z dwoma ostatnimi latami w zakresie zewnętrznych usług wsparcia administracyjnego i koordynacji nastąpił spadek z 60,5% do 53,5%, natomiast w zakresie działań operacyjnych nastąpił wzrost z 36,1% do 43,3%. Liczba stanowisk neutralnych, w odniesieniu do których skorzystano z usług zewnętrznych, także spadła – z 3,4% do 3,2%.

Tabela12. Analiza porównawcza eu-LISA z 2023 r.: zewnętrznii usługodawcy (wykonawcy na miejscu).

(Pod)kategoria rodzaju stanowiska	2020 (%)	2021 (%)	2022 (%)	2023 (%)
Wsparcie administracyjne i koordynacja	52,2%	55,8%	60,5%	53,5%
wsparcie administracyjne	40,2%	37,5%	33%	36%
koordynacja	12%	18,3%	28%	17%
Operacyjne	42,4%	40,4%	36,1%	43,3%
koordynacja operacyjna na najwyższym szczeblu	2,2%	1,9%	0,0%	0,6%

¹⁶⁶ W planie zatrudnienia eu-LISA nie uwzględniono etatów sekretarzy ani stanowisk biurowych. Zgodnie z regulaminem pracowniczym, który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2014 r., eu-LISA zdecydowała się zachować grupy zaszerogowania zatwierdzone w planie zatrudnienia oraz rozszerzyć zakres zadań pracowników zatrudnionych w grupie zaszerogowania AST 2 i 3 w odniesieniu do stanowisk asystentów. W razie potrzeby zadania sekretarskie są również wykonywane przez usługodawców zewnętrznych (*intramuros*).

¹⁶⁷ Osoba ta została zatrudniona w trakcie fazy rozruchu eu-LISA, gdy zaoferowano jej wyższą początkową grupę zaszerogowania.

zarządzanie programami i wdrażanie programów	2,2%	1,5%	12,3%	10,2%
ewaluacja i ocena wpływu	2,2%	1,4%	0,0%	2,6%
ogólne operacyjne	35,8%	35,6%	23,8%	29,9%
Neutralne	5,4%	3,8%	3,4%	3,2%
finanse/kontrola	5,4%	3,8%	3,4%	3,2%
językowe	0%	0%	0%	0%

Przepisy wykonawcze dotyczące zasobów ludzkich przyjęte w 2023 r.

eu-LISA wystąpiła z wnioskiem o przyznanie odstępstwa od przepisów Komisji w sprawie czasu pracy i pracy hybrydowej w celu wyznaczenia wystarczającej ilości czasu na dostosowanie do specyfiki eu-LISA, zwłaszcza do struktury wewnętrznej i działalności, które wymagają różnych godzin pracy. W listopadzie 2023 r. zarząd przyjął decyzję w sprawie czasu pracy i pracy hybrydowej w eu-LISA¹⁶⁸, która ma wejść w życie 1 stycznia 2024 r.

Programy urlopów wyrównawczych

Zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego w sprawie absolutorium za rok budżetowy 2011 wszystkie agencje UE mają obowiązek informowania o liczbie dni urlopu zatwierdzonej dla każdej grupy zaszeregowania w ramach ruchomego czasu pracy i programów urlopów wyrównawczych.¹⁶⁹

Ruchomy czas pracy jest systemem organizacji pracy stosowanym w eu-LISA zgodnie z nowo przyjętymi przepisami wykonawczymi w sprawie czasu pracy i pracy hybrydowej. Agencja ma obowiązek świadczenia usług państwom członkowskim w sposób ciągły (całodobowo przez siedem dni w tygodniu), co oznacza, że część pracowników musi pracować w systemie zmianowym lub pełnić dyżury. Czasami interwencje w systemach informatycznych zarządzanych przez eu-LISA wymagają wykonywania pracy poza zwykłymi godzinami pracy, także w nocy lub w dni ustawowo wolne od pracy. Z tego względu rekompensata za godziny nadliczbowe wypracowane w ramach ruchomego czasu pracy lub podczas interwencji na dyżurach jest nieodłączną cechą codziennej działalności Agencji.

W tabeli poniżej przedstawiono ilość (liczbę dni) urlopu wyrównawczego przyznanego w charakterze rekompensaty za godziny nadliczbowe, w podziale na grupy funkcyjne oraz średnią liczbę dni objętych rekompensatą. W porównaniu z 2022 r. nastąpił nieznaczny wzrost ilości ruchomego czasu pracy i czasu pracy w godzinach nadliczbowych objętego rekompensatą, o 0,7 (z 5,8 do 6,5) dnia ogólnej średniej liczby dni urlopu wyrównawczego. Przegląd nie obejmuje dyżurów, ponieważ pracownicy otrzymują za nie rekompensatę finansową. Oddelegowani eksperci krajowi otrzymują jednak rekompensatę w postaci czasu wolnego od pracy, w ramach ruchomego czasu pracy lub godzin nadliczbowych, w zależności od liczby godzin lub dni, które mają zostać zrekompensowane za dyżur.

Tabela 13. Rekompensata za pracę w godzinach nadliczbowych (na grupę funkcyjną)

Grupa funkcyjna	Rodzaj rekompensaty	Łączna liczba wykorzystanych dni	Liczba osób	Średnia liczba dni na osobę	Łączna średnia liczba dni na osobę
TA AD	wynagrodzenie za godziny nadliczbowe	19	5	3,8	6,5
	ruchomy czas pracy	1 020	125	8,2	
TA AST	wynagrodzenie za godziny nadliczbowe	0	0	0,0	
	ruchomy czas pracy	186,5	36	5,2	
CA FGII	wynagrodzenie za godziny nadliczbowe	0	0	0,0	
	ruchomy czas pracy	5,5	2	2,8	
CA FGIII	wynagrodzenie za godziny nadliczbowe	4	1	4,0	
	ruchomy czas pracy	123	26	4,7	
CA FG-IV	wynagrodzenie za godziny nadliczbowe	0	0	0,0	

¹⁶⁸ Decyzja zarządu eu-LISA nr 2023-333 z dnia 16 listopada 2023 r.

¹⁶⁹ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie absolutorium z wykonania budżetu agencji Unii Europejskiej za rok budżetowy 2011: wyniki, zarządzanie finansami i kontrola (2012/2214(DEC)).

SNE	ruchomy czas pracy	386,5	72	5,4
	wynagrodzenie za godziny nadliczbowe	3	1	3,0
	ruchomy czas pracy	71,5	10	7,2

Załącznik V Zasoby ludzkie i finansowe w podziale na działania

Zasoby ludzkie w podziale na działania

W 2023 r. wykorzystano łącznie 342 stanowiska, 249,9 ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC) (73,1% personelu), na potrzeby działań operacyjnych i 32,1 EPC (9,4% personelu) na potrzeby powiązanych działań przetargowych i finansowych. 60 EPC (17,5% personelu) wykorzystano na działania horyzontalne (ogólna koordynacja i wsparcie administracyjne).

W poniższej tabeli przedstawiono przegląd pracowników eu-LISA w odniesieniu do poszczególnych wniosków ustawodawczych zgodnie z zatwierdzonym budżetem i planem zatrudnienia na 2023 r.

Tabela 14. Zasoby ludzkie (według obszaru działalności)

Obszar działalności	Zatwierdzone na 2023 r.			Rzeczywista sytuacja w 2023 r. ¹⁷⁰		
	TA	CA	SNE	TA	CA	SNE
Rozporządzenia w sprawie eu-LISA						
Poziom bazowy pracowników (stanowiska zatwierdzone w ramach budżetu na 2020 r.)	113	30	9	109	34	8
Zmienione rozporządzenie w sprawie eu-LISA (dodatkowi pracownicy)	23	27	2	22	23	1
Rozporządzenia dotyczące poszczególnych systemów (przyjęte)						
EES	32			29		
ETIAS	7	35		6	27	
Wsparcie dla przewoźników EES-ETIAS ¹⁷¹		21			13	
ECRIS-TCN		5			5	
e-CODEX	2	3			1	
Interoperacyjność	31	34		26	22	
Wersja przekształcona rozporządzenia w sprawie SIS (powroty i granice)		4			4	
Zmienione rozporządzenie w sprawie VIS	6	7		6	6	
Stanowiska pracowników ochrony przyznane w 2023 r.	6					
Wnioski ustawodawcze oczekujące na przyjęcie¹⁷²						
Wersja przekształcona rozporządzenia Eurodac	2			0		
Ogółem EPC	222	166	11	198	135	9

Wydatki zgodnie z rachunkiem kosztów działań

W 2018 r. eu-LISA opracowała metodykę rachunku kosztów działań, umożliwiając tym samym określenie łącznych kosztów dotyczących każdego z systemów zarządzanych przez Agencję. Całkowite wydatki na systemy obejmują:

- wydatki bezpośrednie obejmujące utrzymanie i koszty projektu;
- wydatki sieciowe;
- wydatki horyzontalne, w tym koszty operacyjne na wspólną infrastrukturę i bezpieczeństwo systemu, a także wydatki korporacyjne i horyzontalne, głównie koszty personelu i koszty bieżące.

Realokacja korporacyjnych i operacyjnych wydatków horyzontalnych opiera się na następujących czynnikach

¹⁷⁰ Zatrudnieni pracownicy, z wyłączeniem opublikowanych ofert pracy.

¹⁷¹ Stanowiska te były tymczasowo przydzielone z Fronteksu do eu-LISA na początkowy okres trzech lat, od 2022 r. do 2024 r. Pod koniec 2023 r. umowa została przedłużona do 2027 r.

¹⁷² Podane liczby pracowników są tymczasowe i opierają się na ocenie skutków finansowych regulacji, która została przyjęta w przeszłości.

kosztotwórczych:

- bezpośrednie wydatki dotyczące systemu;
- czas (koszt siły roboczej) przydzielony do systemów.

W trakcie roku sprawozdawczego wykonanie budżetu Agencji wyniosło 287,1 mln EUR, z czego:

- 74% wydano na działalność operacyjną,
- 26% stanowiły horyzontalne koszty korporacyjne, w tym wydatki na sieć/infrastrukturę i interoperacyjność, obciążające odpowiednie systemy.

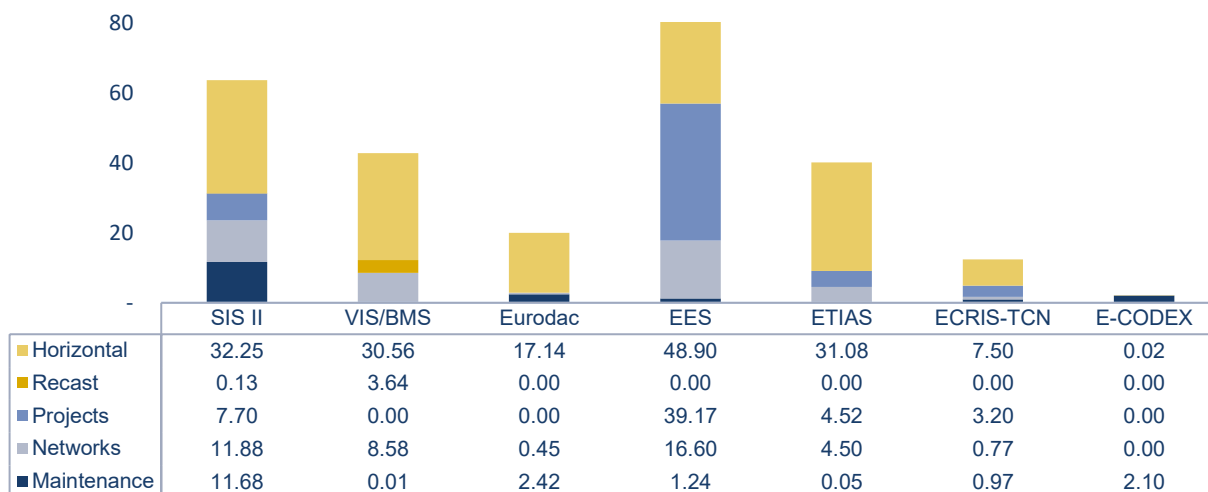
Tabela 15. Rachunek kosztów działań w 2023 r. w podziale na poszczególne systemy (całkowite koszty systemu)

Systemy	Łączne koszty (w mln EUR)	Odsetek łącznych kosztów (%)
SIS	63,63	22%
VIS/BMS	42,79	15%
Eurodac	20,02	7%
EES	10 591	37%
ETIAS	40,15	14%
ECRIS-TCN	12,44	4%
e-CODEX	2,12	1%
OGÓŁEM	287,06	100%

Większość podstawowych działań Agencji nie ma powtarzalnego charakteru, lecz opiera się na projektach. W związku z tym nie jest możliwa normalizacja kosztów zgodnie ze standardowym modelem biznesowym opartym na procesach.

Na poniższych wykresach przedstawiono podział kosztów w odniesieniu do każdego z systemów (w mln EUR) i jako udział procentowy w łącznych kosztach związanych z systemami:

Wykres 14. Podział kosztów według systemów (w mln EUR)

Wydatki związane z organizacją posiadającą wiele obiektów

W poniższej tabeli podsumowano koszty bezpośrednie związane z organizacją Agencji posiadającej wiele obiektów.

Wykres 15. Udział kosztów bezpośrednich związanych z organizacją eu-LISA posiadającą wiele obiektów, poniesionych

w 2023 r. (w mln EUR)

	Tytuł budżetowy	Zrealizowane płatności ogółem	Płatności związane z organizacją eu-LISA posiadającą wiele obiektów	Udział (%)
A-1	Wydatki na personel	40,79	0,19	0,5%
A-2	Wydatki na infrastrukturę i wydatki operacyjne	15,11	nd.	nd.
B0-3	Wydatki operacyjne	224,74	0,05	0,0%
	OGÓŁEM	280,64	0,24	0,1%

Koszty bezpośrednie związane z organizacją eu-LISA posiadającą wiele obiektów stanowią wydatki na podróże służbowe personelu statutowego podróżującego między siedzibą główną Agencji w Tallinie (Estonia) a centrum operacyjnym w Strasburgu (Francja). W 2023 r. stanowiły one 0,1% łącznie zrealizowanych płatności.

Załącznik VI Umowa o przyznanie wkładu, umowa o udzielenie dotacji i umowa o gwarantowanym poziomie usług

Nie ma zastosowania do eu-LISA w 2023 r.

Załącznik VII Zarządzanie środowiskowe

Wpływ kwestii środowiskowych na wyniki organizacji jest coraz większy i nadal będzie rósł. Agencja jest zobowiązana do poprawy swojej efektywności środowiskowej i dąży do rejestracji w unijnym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) do 2024 r. Po przyjęciu polityki ochrony środowiska eu-LISA w 2022 r. Agencja wdrożyła wewnętrzny system zarządzania środowiskowego (EMS) oparty na zasadach EMAS i Europejskiego Zielonego Ładu.

EMS przyczynia się do osiągnięcia strategicznego celu Agencji, jakim jest „dalszy rozwój eu-LISA w kierunku wydajnej, zwinnej i odpornej organizacji w obrębie ram prawnych UE” poprzez:

Efektywne gospodarowanie zasobami i zrównoważony rozwój:

- EMS przyczynia się do osiągnięcia celów eu-LISA w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami, zgodnie z szerszym celem, jakim jest bycie efektywną organizacją;
- strategię mające na celu zmniejszenie ilości odpadów, zużycia energii lub innego wpływu na środowisko powinny być częścią starań na rzecz odpowiedniego dostosowania zasobów.

Zgodność z przepisami w zakresie ochrony środowiska:

- zgodnie z polityką ochrony środowiska eu-LISA Agencja jest zobowiązana do przestrzegania odpowiednich przepisów i wymogów zainteresowanych podmiotów,
- praktyki zarządzania środowiskowego zapewniają przestrzeganie przez organizację przepisów i standardów ochrony środowiska.

Misja i wartości:

- propagowanie misji i wartości Agencji powinno obejmować zaangażowanie na rzecz zrównoważenia środowiskowego;
- wykazanie odpowiedzialnego zarządzania środowiskiem jest zgodne z wartościami związanymi ze społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstw.

Renoma:

- wykazanie odpowiedzialności za środowisko może przyczynić się do rozwoju Agencji jako kluczowej agencji UE, biorąc pod uwagę rosnące znaczenie zrównoważonego rozwoju dla renomy organizacji.

W ostatnich latach eu-LISA wprowadziła nowe wskaźniki do pomiaru swojej efektywności środowiskowej. Zdecydowano, że **dane za 2023 r. zostaną wykorzystane jako podstawowy punkt odniesienia** na potrzeby wszelkich późniejszych ocen, ponieważ polityka telepracy wprowadzona w wyniku pandemii COVID-19 obowiązywała do trzeciego kwartału 2022 r. Ponadto wykorzystanie danych za 2019 r. jako poziomu bazowego nie byłoby odpowiednie ze względu na zwiększoną liczbę pracowników w obiektach.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EMAS eu-LISA musi przedstawić dane dotyczące następujących wskaźników skuteczności działania:

- efektywności energetycznej w budynkach (zużycia energii elektrycznej),
- efektywności energetycznej w ośrodku przetwarzania danych (efektywności zużycia energii, PUE),
- produkcji odpadów,
- zużycia wody,
- zużycia papieru,
- podróży służbowych (liczba misji),
- emisji gazów cieplarnianych,
- różnorodności biologicznej.¹⁷³

¹⁷³Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w **systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)**, uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE, Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1.

eu-LISA zaczęła rejestrować swoje emisje CO₂ w 2020 r., ale tylko na podstawie zużycia energii elektrycznej i liczby misji. Począwszy od 2023 r. Agencja korzysta ze specjalnej platformy do **obliczania emisji gazów cieplarnianych** przy wsparciu konsultantów. Emisje gazów cieplarnianych obliczono za pomocą narzędzia Aktio, które wykorzystuje protokół dotyczący emisji gazów cieplarnianych. Emisje zakresu 1 i 2 są zgłaszane w całości, natomiast zakres 3 opiera się na zaleceniach GIME¹⁷⁴, gdy dane są dostępne, i obejmuje:

- środki trwałe,
- zakupy produktów i usług;
- odpady;
- podróże służbowe,
- dojazd do pracy,
- inne emisje pośrednie.

Tabela 16. Ewolucja obliczeń emisji gazów cieplarnianych

Rodzaje emisji	2020 r. w tonach CO ₂	2021 r. w tonach CO ₂	2022 r. w tonach CO ₂	2022 r. w tonach ekwiwalentu CO ₂	2023 r. w tonach ekwiwalentu CO ₂
energia elektryczna	296	355	425	831,2	883,2
gaz, ropa naftowa i inne paliwa				7,1	7,1
klimatyzacja i czynniki chłodnicze				86,8	86,8
paliwa				17,3	17,3
podróże służbowe	45	56	143	143,7	294,0
dojazd pracowników do pracy				417,6	582,0
zakupione towary i usługi				2,7	35,9
wykaz zasobów informatycznych				1632,0	378,2
inne aktywa trwałe				323,8	1190,1
odpady				28,2	31,5
ścieki				0,6	0,7
OGÓŁEM	341	411	568	3 491	3 507

W 2023 r. Agencja opublikowała swoją **pierwszą oficjalną deklarację środowiskową na 2022 r.**, w której wyszczególniono cele, monitorowanie i postępy.¹⁷⁵ W sprawozdaniu zamieszczono również tabelę, w której zestawiono źródła wpływu na środowisko, plany działania oraz wskaźniki skuteczności działania w odniesieniu do wszystkich aspektów związanych ze środowiskiem.

Deklaracja środowiskowa za 2023 r. jest w trakcie opracowywania i będzie zawierać, oprócz informacji przedstawionych w sprawozdaniu z 2022 r., wykaz działań na rzecz osiągnięcia nowych celów środowiskowych na nadchodzące lata:

- określenie potrzeb środowiskowych i oczekiwań zainteresowanych podmiotów eu-LISA,
- wskazanie zagrożeń i możliwości na podstawie analizy PESTEL¹⁷⁶,
- określenie za pomocą analizy środowiskowej aspektów środowiskowych i wpływu eu-LISA na środowisko;
- nowe narzędzia do obliczania emisji gazów cieplarnianych.

Aby zaangażować pracowników w działania w zakresie EMAS, Agencja powołała wewnętrzną grupę zadaniową składającą się z wolontariuszy, zwanych wewnątrz „**zielonym zespołem**”, którzy uczestniczą w specjalnych grupach roboczych.

¹⁷⁴Międzyinstytucjonalna Grupa UE ds. Zarządzania Środowiskiem (**GIME**), ustanowiona przez Komisję w celu wymiany najlepszych praktyk środowiskowych zgodnie z **Europejskim Zielonym Ładem**; zalecenia GIME: ref ARES (2017) 6028470, 8 grudnia 2017 r.

¹⁷⁵**Deklaracja środowiskowa eu-LISA z 2022 r.**, opublikowana 10 października 2023 r.

¹⁷⁶**PESTEL** to metoda analizy organizacyjnej koncentrująca się na makrootoczeniu i obejmująca następujące dziedziny: polityczną, ekonomiczną, społeczną (lub społeczno-kulturową), technologiczną, środowiskową i prawną.

Załącznik VIII Roczne sprawozdanie finansowe

BILANS – 2023 r. (w EUR)

Aktywa

AKTYWA TRWAŁE	31.12.2023 r.	31.12.2022 r.	Różnica	Zmiana w%
Oprogramowanie komputerowe	47 211 505	43 427 266	3 784 239	9%
Wartości niematerialne i prawne w budowie	63 861 190	66 969 819	(3 108 629)	(5%)
Wartości niematerialne i prawne	111 072 695	110 397 085	675 610	1%
Grunty i budynki	34 341 167	32 017 632	2 323 535	7%
Rzeczowe aktywa trwałe	71 312	87 067	(15 755)	(18%)
Meble i pojazdy	148 499	159 628	(11 129)	(7%)
Sprzęt komputerowy	54 926 400	79 616 674	(24 690 274)	(31%)
Inne sprzęty i wyposażenie	1 301 144	1 020 658	280 486	27%
Rzeczowe aktywa trwałe	90 788 522	112 901 659	(22 113 137)	(20%)
Długoterminowe płatności zaliczkowe	-	2 546 822	(2 546 822)	(100%)
Długoterminowe należności walutowe	154 575	137 797	16 778	12%
AKTYWA TRWAŁE OGÓŁEM	202 015 792	225 983 363	(23 967 571)	(11%)
AKTYWA OBROTOWE				
Należności od klientów	476 995	-	476 995	
Płatności odroczone	25 906 041	13 307 960	12 598 081	95%
Inne należności walutowe	91 877 664	97 332 433	(5 454 769)	(6%)
Należności walutowe	118 260 700	110 640 393	7 620 307	7%
Należności z tytułu VAT	1 709 593	1 325 357	384 236	29%
Wkład ze strony państw stowarzyszonych	9 962 171	6 343 406	3 618 765	57%
Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	11 671 764	7 668 763	4 003 001	52%
AKTYWA OBROTOWE OGÓŁEM	129 932 464	118 309 155	11 623 308	10%
AKTYWA OGÓŁEM	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4%)

Zobowiązania

AKTYWA NETTO	31.12.2023 r.	31.12.2022 r.	Różnica	Zmiana w%
Skumulowana nadwyżka	244 066 659	201 187 412	42 879 247	21%
Roczny wynik ekonomiczny (+zysk)	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85%)
AKTYWA NETTO	250 672 571	244 066 659	6 605 913	3%
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE				
Rezerwy krótkoterminowe	49 000	-	49 000	
Rezerwy krótkoterminowe	49 000	-	49 000	
Zobowiązania krótkoterminowe	27 075 383	32 419 850	(5 344 467)	(16%)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na rzecz jednostek objętych konsolidacją	1 107 604	26 281 667	(25 174 063)	(96%)
Zobowiązania	28 182 987	58 701 517	(30 518 530)	(52%)
Rozliczenia międzyokresowe	53 043 698	41 524 343	11 519 355	28%
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE OGÓŁEM	81 275 685	100 225 859	(18 950 175)	(19%)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4%)

Sprawozdanie z wyników finansowych za rok 2023 (w euro)

DOCHODY	2023	2022	Różnica	Zmiana w%
Wkład UE	293 073 132	270 226 598	22 846 534	8%
Wkład ze strony państw EFTA	24 982 568	16 474 672	8 507 896	52%
Dochody o charakterze podatków i opłat	318 055 700	286 701 270	31 354 430	11%
Inne przychody	532 370	8 613	523 757	6 081%
Dochody ogółem	318 588 070	286 709 883	31 878 187	11%
WYDATKI				
Wydatki operacyjne	(184 569 703)	(127 063 564)	(57 506 139)	45%
Wydatki na personel	(39 194 301)	(36 101 247)	(3 093 054)	9%
Koszty finansowe związane z opóźnieniami w płatnościach	(12 921)	(9 048)	(3 873)	43%
Wydatki administracyjne i informatyczne	(10 670 587)	(8 988 906)	(1 681 681)	19%
Inne wydatki związane z usługodawcami zewnętrznymi	(7 463 280)	(6 360 820)	(1 102 460)	17%
Wydatki związane z jednostkami objętymi konsolidacją	(2 320 682)	(2 807 104)	486 422	(7%)
Wydatki związane z aktywami trwałymi	(66 960 630)	(61 780 865)	(5 179 765)	8%
Wydatki na leasing operacyjny	(741 050)	(713 280)	(27 770)	4%
Przepisy prawne	(49 000)	-	(49 000)	
Straty wynikające z różnic kursowych	(5)	(5 803)	5 798	(100%)
Koszty administracyjne	(127 412 455)	(116 767 072)	(10 645 383)	9%
Wydatki ogółem	(311 982 158)	(243 830 636)	(68 151 522)	28%
ROCZNY WYNIK EKONOMICZNY	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85%)

Rachunek przepływów pieniężnych za 2023 r. (metoda pośrednia w EUR)

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	2023	2022
Roczny wynik ekonomiczny – zyski/(straty)	6 605 912	42 879 247
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych	21 276 299	21 480 761
Amortyzacja i odpisy z rzeczowych aktywów trwałych	39 220 794	35 073 305
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rezerwy	49 000	-
(Wzrost)/spadek w płatnościach zaliczkowych	2 546 822	-
(Wzrost)/spadek w długoterminowych płatnościach zaliczkowych/zaliczkach	(16 778)	-
(Wzrost)/spadek w wierzytelnościach krótkoterminowych	(11 623 308)	(39 452 668)
Wzrost/(spadek) w zobowiązaniach i rozliczeniach międzyokresowych	6 174 888	(4 423 209)
Wzrost/(spadek) w zobowiązaniach związanych z podmiotami UE objętymi konsolidacją	(25 174 063)	23 205 937
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	39 059 566	78 763 373
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
(Wzrost) rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	(39 059 566)	(78 763 373)
Przepływy pieniężne netto z działań inwestycyjnych	(39 059 566)	(78 763 373)
Wzrost/(spadek) netto w środkach pieniężnych i ekwiwalentach środków pieniężnych		
	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początku okresu	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na końcu okresu	-	-

Załącznik IX Sprawozdanie dotyczące publicznego dostępu do dokumentów

Aby zapewnić przejrzystość swoich działań, Agencja musi publicznie ujawniać informacje na temat całej swojej działalności, pod warunkiem że nie zagrazi to osiągnięciu celów operacyjnych eu-LISA. W całym 2023 r. Agencja dążyła do zagwarantowania przejrzystości wszystkich swoich działań, procesów i podejmowanych decyzji. Agencja utrzymała najwyższy poziom dobrego postępowania administracyjnego i przestrzegała wszystkich wymogów prawnych.

Sprawozdanie dotyczące wniosków o dostęp do dokumentów.

Agencja dąży do zagwarantowania przejrzystości swoich działań, procesów i podejmowanych decyzji, w tym procedury publicznego dostępu do dokumentów.¹⁷⁷ W 2023 r. Agencja utrzymała najwyższy poziom dobrego postępowania administracyjnego i przestrzegała wszystkich terminów określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001.

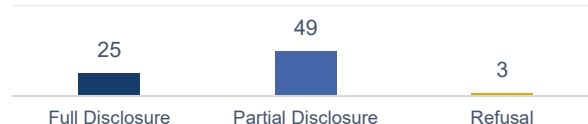
W 2023 r. Agencja otrzymała dwadzieścia trzy (23) wnioski o dostęp do dokumentów, co stanowi wzrost w porównaniu z poprzednimi latami. W przypadku trzech (3) spośród dwudziestu trzech (23) wniosków Agencja zwróciła się do wnioskodawców o wyjaśnienie zakresu ich wniosków, zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

Ponadto w przypadku siedmiu (7) wniosków o publiczny dostęp do dokumentów Agencja nie dysponowała wszystkimi żądanymi dokumentami lub niektórymi z nich, w związku z czym nie mogła udzielić (lub odmówić) dostępu. Wnioskodawcy zostali należycie poinformowani o tym fakcie i w miarę możliwości skierowano ich do publicznie dostępnych informacji i innych właściwych instytucji. W 2023 r. eu-LISA przeanalizowała siedemdziesiąt siedem (77) dokumentów, z których dwadzieścia pięć (25) zostało w pełni ujawnionych wnioskodawcom, czterdzieści dziewięć (49) zostało częściowo ujawnionych wraz z utajnionymi fragmentami dokumentów i jedynie trzy (3), w odniesieniu do których wniosek o udzielenie dostępu został odrzucony. Dokumenty te składały się w sumie z tysiąca sześćset sześćdziesięciu sześciu (1660) stron, z czego czterysta dziewięćdziesiąt siedem (497) zostało w pełni udostępnionych, tysiąc sto czterdzieści jeden (1141) zostało częściowo udostępnionych, natomiast do pozostałych dwudziestu dwóch (22) stron odmówiono dostępu.

Wykres 16. Liczba dokumentów przeanalizowanych w 2023 r.

Wykres 17. Liczba stron przeanalizowanych w 2023 r.

Częściowe utajnienie dokumentów i odmowa udzielenia dostępu do dokumentów przez eu-LISA opierało się na wyjątkach określonych w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, zwłaszcza na ochronie prywatności i integralności osoby fizycznej (zgodnie z odpowiednimi przepisami UE dotyczącymi ochrony danych osobowych)¹⁷⁸, ochronie interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa publicznego, bieżących procesów decyzyjnych i interesów handlowych.

Warto podkreślić, że w trzech (3) dokumentach, do których Agencja odmówiła dostępu wnioskodawcom w 2023 r., znajdowały się informacje dotyczące technicznych aspektów wielkoskalowych systemów informatycznych opracowanych i zarządzanych przez Agencję. Udostępnienie tych dokumentów opinii publicznej ujawniłoby techniczne i wrażliwe informacje dotyczące tych systemów. W związku z tym odmowa ujawnienia żądanych dokumentów była konieczna na podstawie ochrony interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Złożono jeden (1) ponowny wniosek w następstwie decyzji Agencji. Decyzje Agencji w sprawie publicznego

¹⁷⁷ Zgodnie z art. 17 decyzji zarządu eu-LISA z dnia 28 czerwca 2012 r., która odzwierciedla brzmienie art. 17 [rozporządzenia \(WE\) nr 1049/2001](#) w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, oraz zgodnie z art. 34 rozporządzenia ustanawiającego eu-LISA ([rozporządzenia \(UE\) 2018/1726](#)) sprawozdanie roczne eu-LISA zawiera sprawozdanie dotyczące dostępu do dokumentów, określające liczbę przypadków, w których odmówiono dostępu, oraz podające przyczyny takich odmów.

¹⁷⁸ [Rozporządzenie \(UE\) 2018/1725](#) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych, Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39.

dostępu do dokumentów nie zostały jednak zaskarżone przed sądami UE. Ponadto do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich nie wpłynęły żadne skargi dotyczące rozpatrywania przez Agencję wniosków o dostęp do dokumentów.

W 2023 r. Agencja otrzymała również trzynaście (13) konsultacji w sprawie dostępu do dokumentów od innych podmiotów UE, zgodnie z art. 4 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001. Stanowi to gwałtowny wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem.

Inne działania związane z dostępem do dokumentów

Agencja nieustannie dążyła do zagwarantowania pełnej zgodności z wymogami prawnymi i udoskonalenia praktyki rozpatrywania wniosków o publiczny dostęp do dokumentów. W tym kontekście Agencja kontynuowała prace nad przeglądem praktycznych ustaleń dotyczących publicznego dostępu do dokumentów w celu poprawy wydajności i skuteczności operacyjnej tego procesu. Ponadto w 2023 r. Agencja osiągnęła szereg etapów, które zapewnią sprawne rozpatrywanie przyszłych wniosków o publiczny dostęp do dokumentów.

Po przyjęciu decyzji zarządu eu-LISA w sprawie praktycznych ustaleń dotyczących publicznego dostępu do dokumentów będących w posiadaniu Agencji – przy czym ostatecznym celem decyzji było wprowadzenie praktycznych ustaleń dotyczących stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, zapewnienie dobrych praktyk administracyjnych i wysokich standardów publicznego dostępu do dokumentów, z uwzględnieniem szczególnego charakteru Agencji i jej mandatu – sektor prawny (powołany jako zespół ds. publicznego dostępu do dokumentów eu-LISA) kontynuował prace nad wzmocnieniem ram prawnych publicznego dostępu do dokumentów.¹⁷⁹

27 października 2023 r. dyrektor wykonawcza eu-LISA przyjęła zmianę do decyzji w sprawie wyznaczenia osób kontaktowych ds. publicznego dostępu do dokumentów i załącznika do niej. Wspomniane osoby mają stanowić część międzywydziałowej sieci w obrębie prac Agencji, koordynowanej przez sektor prawny działający jako koordynator ds. publicznego dostępu do dokumentów, a głównym zadaniem tych osób jest rozpatrywanie wniosków o publiczny dostęp do dokumentów w ich obszarach tematycznych.

¹⁷⁹ Decyzja zarządu eu-LISA nr 2022-090 z dnia 24 marca 2022 r.

Załącznik X Sprawozdanie w sprawie zrównoważonego rozwoju

W dzisiejszych czasach kwestie zrównoważonego rozwoju mają kluczowe znaczenie dla wszystkich organizacji, zwłaszcza w kontekście celów określonych w Europejskim Zielonym Ładzie¹⁸⁰. W związku z tym organizacje składają sprawozdania w sprawie zrównoważonego rozwoju, dobrowolnie ujawniają wskaźniki odzwierciedlające ich efektywność środowiskową oraz wyniki społeczne i ekonomiczne – tak aby zapewnić systematyczny przegląd ich wpływu operacyjnego. Sprawozdania, o których mowa, stanowiące instrument działań proaktywnych, zawierają informacje na temat odpowiednich planów działania, środków łagodzących i praktyk prowadzących do ograniczenia negatywnego wpływu i modernizacji systemów uznanych za niezrównoważone. W perspektywie długoterminowej sprawozdawczość ta ułatwia systematyczne monitorowanie wdrażania i śledzenie postępów, aby zidentyfikować obszary wymagające dalszej poprawy.

Agencje UE zostały wezwane do **dawania przykładu przez proaktywne i przejrzyste** ujawnianie swoich wyników i wpływu nie tylko na środowisko, lecz także na całe społeczeństwo.¹⁸¹ Uznając swoją rolę i obowiązki jako podmiotu publicznego, eu-LISA zobowiązała się do propagowania działań na rzecz zrównoważonego rozwoju jako integralnej części naszych obowiązków wobec społeczeństwa i przyszłych pokoleń.

Ramy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju

Po raz pierwszy eu-LISA ujawnia informacje na temat zrównoważonego rozwoju w rocznym sprawozdaniu z działalności. Po przeanalizowaniu najczęściej stosowanych ram sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju Agencja zdecydowała się na stosowanie standardu opracowanego w ramach Global Reporting Initiative (Globalna Inicjatywa Sprawozdawcza, GRI)¹⁸². Standardy zrównoważonego rozwoju GRI wybrano nie tylko dlatego, że stanowią najlepsze praktyki na świecie, lecz także dlatego, że jest to preferowana metodyka instytucji publicznych, zalecana przez sieć rozwoju skuteczności działania (PDN) **Sieci Agencji UE (EUAN)**.

Standardy GRI stanowią dla organizacji ramy publicznego składania sprawozdań na temat skutków ich działalności w sposób uporządkowany i systematyczny, z zapewnieniem przejrzystości dla zainteresowanych podmiotów oraz kompleksowego przeglądu kwestii istotnych dla organizacji, oddziaływania tych kwestii i sposobu zarządzania nimi.¹⁸³

Istnieją dwa sposoby stosowania standardów GRI:

- sprawozdawczość zgodna ze standardami GRI, tj. zgodność ze wszystkimi wymogami GRI i składanie sprawozdań w sprawie wszystkich standardów GRI; oraz
- sprawozdawczość w odniesieniu do standardów GRI, tj. składanie sprawozdań wyłącznie w odniesieniu do wybranych standardów GRI lub ich części.

Sprawozdanie eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r.

¹⁸⁰ Więcej informacji na temat **Europejskiego Zielonego Ładu** można znaleźć na specjalnych stronach internetowych [Komisji Europejskiej](#) i [Rady Unii Europejskiej](#).

¹⁸¹ Europejski Trybunał Obrachunkowy (2019) [Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju: podsumowanie działań instytucji i agencji UE](#).

¹⁸² Bardziej szczegółowy przegląd **standardów Globalnej Inicjatywy Sprawozdawczej (GRI)** znajduje się na stronie internetowej www.globalreporting.org.

¹⁸³ Zgodnie z ramami GRI **istotne kwestie** odnoszą się do najbardziej znaczącego wpływu organizacji na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo.

Sprawozdanie Agencji w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r. obejmuje okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 r. Ponieważ eu-LISA stawia swoje pierwsze kroki, jeśli chodzi o sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju, pierwsze w historii sprawozdanie eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju jest przedstawiane **wraz z odniesieniem do standardów GRI** i skupia się na kwestiach, w odniesieniu do których dysponujemy wiarygodnymi danymi.

Dane przedstawiono w indeksie treści GRI, zawierającym krótki przegląd działań eu-LISA w tym konkretnym obszarze oraz odniesienia do innych dokumentów, w których można znaleźć dalsze informacje. Kluczowe działania Agencji na rzecz zrównoważonego rozwoju podsumowano na następnej stronie, natomiast pełną wersję **sprawozdania eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r.** można pobrać ze strony internetowej eu-LISA.¹⁸⁴

W ostatnich latach eu-LISA podjęła zdecydowane działania, tj. wdrożyła różne środki służące optymalizacji wykorzystania zasobów i ograniczeniu negatywnych skutków, przy jednoczesnej poprawie wyników finansowych, zaangażowaniu zainteresowanych podmiotów i wspieraniu różnorodności. W swoim pierwszym sprawozdaniu w sprawie zrównoważonego rozwoju Agencja podkreśliła następujące działania:

- EU-LISA zajęła się potencjalnym ryzykiem finansowym i operacyjnym związanymi ze zmianą klimatu, inwestując w **energooszczędne i odporne na zmianę klimatu rozwiązania** zgodnie z ekologicznymi inicjatywami UE. Przykładem takiego działania jest „zielona” siedziba główna w Tallinie i trwające modernizacje infrastruktury, w tym nowe siedziby w Strasburgu we Francji i Brukseli w Belgii. *Więcej informacji można znaleźć w sekcji 201-2 sprawozdania eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r. pt. „Skutki finansowe oraz inne rodzaje ryzyka i możliwości związane ze zmianą klimatu”;*
- w 2023 r. Agencja kontynuowała prace nad rejestracją w unijnym **systemie ekozarządzania i audytu (EMAS)**¹⁸⁵; wdrożyła system zarządzania środowiskowego dostosowany do norm UE, obliczyła w sposób kompleksowy emisje gazów cieplarnianych i opublikowała swoją **pierwszą oficjalną deklarację środowiskową**,¹⁸⁶ a także bardziej zaangażowała pracowników przez utworzenie **specjalnej grupy zadaniowej, tzw. zielonego zespołu**. *Więcej informacji można znaleźć w sprawozdaniu eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r., rozdział „Tematy środowiskowe (GRI 300)”;*
- Agencja przyczynia się do **bezpieczeństwa wewnętrznego UE** i ułatwia **swobodę przemieszczania się** w strefie Schengen przez nadzorowanie kluczowych systemów informatycznych do **zarządzania granicami zewnętrznymi** i ułatwianie współpracy między organami ścigania (tj. SIS, VIS i Eurodac), jednocześnie opracowując nowe systemy i nadrzędną architekturę interoperacyjności na potrzeby obszaru WSiSW. *Więcej informacji można znaleźć w sprawozdaniu eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r., sekcja 203-2 „Znaczące pośrednie skutki gospodarcze w zakresie zrównoważonego rozwoju”;*
- eu-LISA przyjęła **Kartę różnorodności i włączenia społecznego EUAN**¹⁸⁷, wraz z planem działania mającym na celu promowanie tych wartości wśród personelu.¹⁸⁸ Przez cały 2023 r. eu-LISA organizowała warsztaty dotyczące różnorodności i aktywnie uczestniczyła w Miesiącu Dumy (ang. *Pride Month*), czego zwieńczeniem było wyróżnienie w konkursie EUAN „Nagrody za różnorodność i inkluzywność” (ang. *Diversity and Inclusion Awards*) za pracę nad wdrażaniem inicjatyw określonych w **planie działania na rzecz różnorodności, równości i włączenia społecznego na lata 2023–2024**. *Więcej informacji można znaleźć w sprawozdaniu eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r., rozdział „Tematy społeczne (GRI 400)”;*
- w 2023 r. eu-LISA wdrożyła **ustrukturyzowane podejście do angażowania zainteresowanych podmiotów**, wykorzystując nowy model zarządzania relacjami biznesowymi w celu zwiększenia odpowiedzialności, kontroli i wzajemnego zrozumienia, a także rozpoczęła **modernizację swojej korporacyjnej strony internetowej** w celu poprawy komunikacji i integracji z mediami społecznościowymi. *Więcej informacji na ten temat znajduje się w sekcji 2-29 „Podejście do angażowania*

¹⁸⁴ [Sprawozdanie eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r.](#)

¹⁸⁵ Więcej informacji można znaleźć na specjalnej stronie internetowej Komisji poświęconej [systemowi ekozarządzania i audytu \(EMAS\)](#).

¹⁸⁶ [Deklaracja środowiskowa eu-LISA z 2022 r.](#), opublikowana 10 października 2023 r.

¹⁸⁷ [Karta różnorodności i włączenia społecznego Sieci Agencji UE \(EUAN\)](#), maj 2021 r.

¹⁸⁸ [Plan działania eu-LISA na rzecz różnorodności, równości i włączenia społecznego na lata 2023–2024](#).

zainteresowanych podmiotów”;

- eu-LISA przyjęła **kompleksowy system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy (BHP)**, prowadziła regularne ćwiczenia w zakresie zapobiegania ryzyku i poprawiła ergonomię miejsca pracy, jak również organizowała sesje uświadamiające dotyczące BHP i webinaria na temat zdrowia psychicznego oraz wprowadziła nowe inicjatywy na rzecz dobrostanu pracowników, w tym indywidualne sesje doradcze i zachęcanie do aktywności fizycznej, takiej jak dojazd rowerem do pracy. *Więcej informacji można znaleźć w sprawozdaniu eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r., rozdział „Tematy społeczne (GRI 400)”*;
- pod koniec 2023 r. **wskaźnik obsadzenia stanowisk** w Agencji wyniósł 94% dzięki systematycznemu podejściu do rozwiązywania problemów związanych z personelem i skutecznej organizacji procedur naboru. Ponadto eu-LISA przeprowadziła rekordową liczbę szkoleń zespołowych, zwiększyła możliwości staży, rozszerzyła mobilność wewnętrzną i programy szkoleniowe. *Więcej informacji można znaleźć w sprawozdaniu eu-LISA w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2023 r., rozdział „Tematy społeczne (GRI 400)”*.

Kolejne kroki

W kolejnych latach Agencja zamierza stopniowo rozszerzać zakres ujawnianych informacji i rozpoczęła przygotowania do gromadzenia dodatkowych danych, aby w przyszłości przedstawiać bardziej kompleksowy przegląd. Jak już wspomniano, niniejsze sprawozdanie w sprawie zrównoważonego rozwoju opiera się na wytycznych zawartych w standardach GRI. W świetle nowych europejskich standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS), wprowadzonych na początku 2024 r., eu-LISA przeprowadzi jednak kompleksową analizę w celu ustalenia, czy nadal należy stosować standardy GRI, czy też przejść na ESRS, które mają zastosowanie od 1 stycznia 2024 r.¹⁸⁹

¹⁸⁹ [Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2023/2772](#) z dnia 31 lipca 2023 r. w odniesieniu do **standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju**.

Pierwsze wydanie, ukończone w czerwcu 2024 r.

Ani eu-LISA, ani żadna osoba działająca w jej imieniu nie ponoszą odpowiedzialności za wykorzystanie poniższych informacji.

© eu-LISA, 2024

Kopiowanie dozwolone pod warunkiem podania źródła

W przypadku jakiegokolwiek wykorzystywania lub powielania elementów niebędących własnością eu-LISA może zaistnieć potrzeba uzyskania zezwolenia bezpośrednio od odpowiednich podmiotów uprawnionych.

